ایران

میلاد حضرت فاطمه(س) و روز زن مبارک

• پنجشنبه ۲۰ آذر ۱۴۰۴
• ۲۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۷
• ۱۱ دسامبر ۲۰۲۵
• سال سی‌ویکم
• شماره ۸۹۰۸
• ۲۰ صفحه
• قیمت در سراسر کشور: ۱۰۰۰۰ تومان

Iran Newspaper

ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN (Tehran)
irannewspaper.ir

گفت‌وگو با سفیر ایران در قزاقستان:

بخش خصوصی میدان‌دار همکاری تجاری است

رئیس‌جمهوری به همراه هیأتی ۱۰۰ نفره به قزاقستان رفت

آستانه، لنگرگاه ۳ میلیارد دلاری

۴ ۸

واکنش رئیس جمهوری به گزارش رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت از حواشی یک رویداد ورزشی در کیش:

نباید بی جهت برای مردم محدودیت ایجاد کرد

هر اقدامی که باعث نارضایتی مردم شود، دقیقاً کمک به رژیم صهیونیستی است

عده‌ای به مشکلات معیشتی مردم حساسیتی نشان نمی‌دهند اما در برابر یک ناهنجاری کوچک فریاد وا اسلاما سر می‌دهند

President.ir

۲

حقوقدانان و معاون وزارت امور خارجه در همایش دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران مطرح کردند

جهان حقوق بشر دیگری می‌خواهد

۳

گفت‌وگوی «ایران» با زهرا نعمتی کمانداری که در تاریخ ورزش ماندگار شد

افتخاراتم برای همه زنان ایران است

۱۵

«ایران» به مناسبت روز زن پیشروی آرام اما پیوسته زنان در عرصه‌های مختلف را بررسی می‌کند

دگرگونی نسلی در موقعیت زنان

جامعه ایران در حال تجربه نوعی سرمایه‌گذاری بلند مدت در ظرفیت‌های زنان است. آینده ایران در حوزه مدیریت، علم و توسعه بدون نقش پررنگ زنان قابل تصور نیست.

۶

تهران بارانی شد، طرح زوج و فرد از درب منازل لغو شد

سلام باران

برف، استان‌های زاگرس‌نشین را سفیدپوش کرد

۱۴

در آیین روز زن، از ۸ زن نخبه و اثرگذار و ۳ دستگاه برتر در تحقق عدالت جنسیتی تجلیل شد

پزشکیان: زنان، سازندگان آینده و هدایتگر رفتار فرزندان و همسران هستند

آیین گرامیداشت «روز زن و مقام مادر»، دیروز با عنوان یا شعار «روشنای مهر» با حضور رئیس‌جمهوری در سالن اجلاس سران برگزار شد. مسعود پزشکیان در سخنرانی خود، جایگاه، نقش و گستره اثرگذاری زنان و مادران در جامعه را توصیف و تبیین کرد، نقش و اثری که از درون خانواده آغاز می‌شود و پیامدها و نتایج آن در همه حوزه‌های جامعه گسترش می‌یابد. برپایه چنین تعبیری بود که رئیس‌جمهوری، زنان را «سازندگان آینده و هدایتگر رفتار فرزندان و همسران» برشمرد.

اما پیش از آغاز سخنرانی رئیس‌جمهوری، بخش‌ها و برنامه‌های دیگری از این آیین برگزار شد که درخور اهمیت و توجه است.

در این آیین که علاوه بر معاون امور زنان و خانواده رئیس‌جمهور، جمع کثیری از زنان نخبه و اثرگذار ایرانی در حوزه‌های علمی، ورزشی، اجتماعی، کارآفرینی و فعالیت‌های خیرخواهانه حضور داشتند، از ۸ زن نخبه و اثرگذار ایرانی به عنوان الگوهای ملی تجلیل شد. این زنان اثرگذار که در جامعه و محیط خود، در هر حوزه‌ای که بوده باشد، نقشی ماندگار و اثر و تحولی پایدار آفریده‌اند، از اقصی نقاط کشور بودند که همگی آنان لوح افتخار خود را از رئیس‌جمهوری دریافت کردند.

همزمان با این آیین، «نخستین دوره جایزه ملی دستگاه‌های برتر در حوزه زنان و خانواده» هم برگزار شد. در راستای «این جایزه ملی» معاونت امور زنان و خانواده رئیس‌جمهور، عملکرد وزارتخانه‌ها و سازمان‌های اجرایی را در حوزه زنان در شاخص‌هایی چون تحقق عدالت جنسیتی یا انتصاب زنان، ارزیابی و داوری کرد. بر این اساس، از سوی معاونت امور زنان و خانواده رئیس‌جمهور، سه سازمان و نهاد برتر اجرایی کشور در حوزه «تحقق شاخص‌های عدالت جنسیتی» معرفی شدند و رؤسای این سازمان‌ها لوح افتخار خود را از رئیس‌جمهوری دریافت کردند.

علاوه بر این‌ها، سه سازمان و نهاد دولتی دیگر نیز در ارزیابی شاخص «حمایت از خانواده، توانمندسازی زنان، توسعه برنامه‌های اجتماعی و جمعیت‌محور» معرفی و از سوی رئیس‌جمهوری، معاونت زنان و امور خانواده رئیس‌جمهور و زنان حاضر در سالن اجلاس سران تجلیل شدند.

در شاخص «انتصاب زنان»، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، رتبه برتر را میان وزارتخانه‌ها و سازمان‌های اجرایی کسب کرد که احمد میدری وزیر تعاون، لوح افتخار را از رئیس‌جمهوری دریافت کرد. رئیس‌جمهوری در متن لوحی که به وزیر تعاون اعطا شد، نوشت: «پیشرفت روزافزون هر ملت و کشور در گرو پاسداشت کرامت و حقوق شهروندان و بهره‌مندی متوازن و عادلانه از سرمایه‌های انسانی جامعه است و تحقق عدالت و فرصت‌های برابر برای تمامی مردم از مهم‌ترین شاخص‌های ارتقای رفاه اجتماعی و اعتلای شأن و منزلت انسانی است.» مسعود پزشکیان «تلاش‌های ماندگار مجموعه تحت مدیریت وزیر رفاه» را «الگویی الهام بخش برای سایر دستگاه‌های اجرایی و نمادی روشن از برنامه محوری نوآوری و تعهد عمیق به ارتقای وضعیت بانوان در مسیر تحقق اجرای سیاست‌های عدالت جنسیتی» توصیف کرد.

همچنین معاونت امور زنان و خانواده رئیس‌جمهور، در ارزیابی شاخص «تحقق شاخص‌های عدالت جنسیتی در سطح ملی» وزارت کشور را حائز رتبه برتر اعلام کرد. اسکندر مؤمنی وزیر کشور به عنوان مسئول و مدیر «دستگاه اول در تحقق شاخص‌های عدالت جنسیتی برای توسعه مشارکت سیاسی و اجتماعی زنان و ارتقای جایگاه مدیریتی آنان» لوح افتخار خود را از رئیس‌جمهوری دریافت کرد. خانم مرضیه وحید دستجردی دبیر ستاد ملی جمعیت، محسن ضیایی مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید و احمد دنیامالی وزیر ورزش و جوانان نیز شایسته قدردانی اعلام شدند.

پزشکیان: جایگاه زنان قابل انکار نیست

سخنان رئیس‌جمهوری در این آیین، متفاوت از سایر رویدادها و نشست‌های رسمی بود. زیرا مسعود پزشکیان امسال نیز همچون سال قبل و در مراسمی مشابه، وقتی که از فداکاری‌ها و تلاش‌های همسر مرحومش سخن می‌گفت و تأکید می‌کرد که «بدون همراهی همسرم نمی‌توانستم امور و پیشرفت‌های خود را دنبال کنم»، این سخنان را با وقفه‌ای کوتاه که ناشی از بغض بود دنبال کرد، امری که واکنش زنان حاضر در این آیین را نیز به دنبال داشت.

رئیس‌جمهوری در سخنان خود، با اشاره به اینکه «جایگاه زنان و مادران بالاتر از هر چیزی است»، از حضور در جمع زنان برجسته و نخبه ایرانی ابراز خرسندی کرد و افزود: «شما بانوان در جایگاه مادر و همسر به طور جدی روی ذهنیت، تربیت و احساس فرزندان یا همسران خود اثرگذار هستید.»

وی با تأکید بر اینکه جایگاه زنان هیچ‌گاه قابل انکار نیست، اضافه کرد: «باور دارم که، زنان هستند که مردان را می‌سازند و شما بانوان می‌توانید با شیوه مدیریت و تربیت خود در خانواده و جامعه، آینده را بسازید و توانمند کنید؛ تمام مادران و همسران نقش بسیار اثرگذاری در جامعه دارند.»

پزشکیان اظهار کرد: «شما بانوان صفاتی همچون رشد، بالندگی و ترقی در وجود خود دارید که موجب می‌شود، بتوانید جایگاه والایی را در جامعه کسب کنید. به هیچ وجه نباید تحت هر شرایطی نقش زنان کوچک‌نمایی شود؛ در حقیقت آنها که چنین تفکری دارند، کورند و نمی‌توانند درک کنند که یک زن در جامعه چه نقش مهم و اثرگذاری دارد.»

رئیس‌جمهوری البته در تجلیل از مقام زن، فقط به زنان نخبه اشاره نکرد، بلکه به هر زن گمنامی گفت که در هر خانه و در هر شهر و روستای این کشور زندگی می‌کند. وی گفت: «زنان سازندگان آینده کشور هستند و می‌توانند با برعهده گرفتن نقش هدایت‌گری، رفتارهای نادرست فرزندان و همسران خود را در طی کردن مسیر خیر یا شر اصلاح کنند. حتی زنانی که در عرصه‌های عمومی حضور نداشته و به تعبیری در پشت صحنه هستند و نقش آنان دیده نمی‌شود، نیز قابل ستایش هستند.»

پزشکیان با بیان اینکه «در هر جایی که مردان هستند، زنان نیز این قابلیت و توانمندی را دارند تا آن مسئولیت‌ها را برعهده بگیرند»، تصریح کرد: «زیرا براساس آیات قرآن، معیار ارزش‌گذاری، عمل صالح است و کسی می‌تواند عمل صالح انجام دهد که عالم و توانمند باشد و علمش را در خدمت جامعه و مردم قرار دهد.»

رئیس‌جمهوری با تأکید بر این اصل که «براساس آیات و احادیث، حیات طیبه مبتنی بر علم، دانایی و توانایی شکل می‌گیرد»، تصریح کرد: «این ایمان و باور می‌تواند جامعه ما را شکوفا کند.»

روایت توأم با بغض پزشکیان از مادر و همسرش

پزشکیان در بخش دیگر سخنان خود، با روایت خاطراتی از نقش تربیتی مادرش و همراهی همسر مرحومش در زندگی بیان کرد: «اگر این اندیشه و تفکر اکنون در من نهادینه شده است، به دلیل شیوه تربیتی و تعلیمی است که مادرم در دوران کودکی در ذهن، فکر و رفتار من شکل داده است. یادم می‌آید روزی در خیابان وسیله‌ای را پیدا کردم و به خانه بردم و مادرم گفت که این وسیله حرام است و باید آن را به محلی که پیدا کردم بازگردانم. بنابراین روحیه راستی، درستی و هر آنچه که در من نهادینه شده، به واسطه مادرم در من به وجود آمده است.»

وی ادامه داد: «مادرم مبتلا به بیماری ناعلاجی شده بود و آن زمان من دانشجو بودم. از رئیس دانشکده درخواست کردم پیش مادرم بمانم و فعالیت‌های آموزشی‌ام را در بیمارستانی که مادرم بستری است، ادامه دهم، اما شورای آموزش این درخواست را نپذیرفت، با این اوصاف در آخرین روزهای زندگی مادرم، همراه همسرم در کنارش بودم؛ این از جوانمردی به دور است که ما زحمات مادران یا همسرانمان را در طول زندگی نادیده بگیریم.»

پزشکیان افزود: «در دوران دانشجویی من و همسرم ۴ فرزند داشتیم و در کنار یکدیگر درس می‌خواندیم. با وجود این، من در بُرد تخصصی نفر دوم و همسرم نفر اول شدیم، به این دلیل که هدف روشنی در زندگی داشتیم و علاوه بر کار و تحصیل، با یکدیگر همیاری و همکاری می‌کردیم. در زمانی که ما دانشجو بودیم، می‌گفتند که زنان نمی‌توانند جراحی کنند و شب زنده‌داری نیاز دارد، اما ما جلوی آنان ایستادیم؛ باور دارم که این زنان هستند که مردان را می‌سازند.»

به امید جهانی شدن الگوی زنان ایرانی

رئیس‌جمهوری در پایان با اشاره به نقش اثرگذار دانشگاه در زندگی جوانان، گفت: «دانشگاه مرکز ساخت انسان‌هایی است که می‌خواهند جامعه و کشور را تغییر دهند و آن را بسازند. به امید روزی که تمام زنان و بانوان ایران، الگویی برای جوانان کشورمان و سایر ملت‌ها باشند.»

برش

بهروزآذر، معاون رئیس‌جمهور: رکورد انتصاب زنان در دولت چهاردهم شکسته شد

معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده نیز در سخنان خود، اقدامات انجام شده در دولت چهاردهم برای گسترش نقش زنان در جامعه و حمایت‌های توأم با توانمندسازی را تشریح کرد، اقداماتی که فراتر از انتصابات زنان می‌رود و حوزه‌های گسترده‌تری را شامل می‌شود. هرچند به گفته زهرا بهروز آذر حتی در حوزه صرفاً انتصابات نیز رکورد انتصاب زنان در دولت چهاردهم شکسته شد. معاون امور زنان و خانواده رئیس‌جمهور در سخنان خود با اشاره به اینکه زن در ایمان، مسئولیت اخلاقی و در همه عرصه‌ها، از طریق آموزه‌های قرآنی، جایگاهی برابر دارد، اضافه کرد: «امروز همین نگاه قرآنی مبنای تمامی تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های ما برای رفع موانع شکوفایی زنان ایران است.» زهرا بهروز آذر با بیان اینکه در دولت چهاردهم با نگاه ویژه رئیس‌جمهوری به شایسته‌سالاری، تلاش ما بر این است که فرصت حضور زنان را در همه عرصه‌ها فراهم کنیم، اظهارکرد: «در دولت چهاردهم رکورد انتصابات زنان شکسته شد. جناب آقای رئیس‌جمهوری از شما ممنونم، زیرا تا امروز بیشترین انتصاباتی که در تمامی دولت انجام شده از سوی خود شما بوده است.»

معاون رئیس‌جمهور با بیان اینکه ما امروز ۲۱ حکم ملی از سوی شخص شما را در این کارنامه می‌بینیم، تصریح کرد: «موج اعتمادی که شما داشتید، موجب شده که امروز بیش از ۲۵ نفر معاون وزیر، پنج نفر رئیس سازمان، رؤسای دانشگاه و رؤسای پژوهشگاه‌ها در کنار ۴ زن در هیأت دولت چهاردهم مشغول به فعالیت باشند.» بهروزآذر ادامه داد: «مایه افتخار است که وزیر کشور اولین حکمی که برای فرمانداران دولت چهاردهم صادر کرد، به یک بانوی اهل سنت داده شد. امروز شاهد حضور ۲۸ فرماندار زن، ۷۸ بخشدار و ۱۶ نفر شهردار زن هستیم که در کنار حدود ۴ زن دهیار در تمامی اقصی نقاط ایران زمین مشغول فعالیت برای توسعه ظرفیت‌های این کشور هستند.» وی با یادآوری افتخارآفرینی زنان ورزشکار اظهارکرد: «بیش از ۸۰۰ مدال در دولت چهاردهم به دست آورده شده که موجب افتخار است بگویم بیش از ۳۳۴ مورد از این مدال‌ها، مدال طلایی بود که دختران ما کسب کردند و ۳۳۵ بار سرود و پرچم ملی ایران را به اهتزاز درآوردند.» معاون رئیس‌جمهور با اشاره به تأکید رئیس‌جمهوری مبنی بر استفاده از ظرفیت زنان، جوانان و اقوام اضافه کرد: «افزایش حضور زنان در عرصه‌های پارلمانی مورد توجه است و امسال برای اولین بار در تاریخ جمهوری اسلامی ایران، یک زن در ستاد انتخاباتی شوراهای شهر به دستور وزیر کشور انتصاب پیدا کرده تا شاهد افزایش تعداد زنان در عرصه‌های تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری باشیم.» وی با بیان اینکه مبلغ ۶۰ هزار میلیارد تومان به صندوق اعتباری خرد تخصیص داده شده است، یادآور شد: «سرپرست خانوار، زنان روستایی و عشایری، زنان خانه‌دار، زنان دارای مهارت‌های فنی و حرفه‌ای، زنان تحت حمایت سازمان بهزیستی و همچنین مددجویان کمیته امداد امام خمینی اولویت‌های دریافت این منابع شده‌اند.» به گفته معاون رئیس‌جمهور، در همه استان‌ها با حمایت استانداران، کارگروه دختران جوان تشکیل شده است تا با کاهش شکاف نسلی، تصویر دقیق‌تر و روشن‌تری از وضعیت دختران ارائه شود. بهروزآذر با بیان اینکه رویکرد معاونت امور زنان و خانواده در حوزه سلامت «پیشگیری‌محور» است و موضوع سلامت زنان و حمایت جدی از زنان باردار و شیرده و مراکز سراج در دستورکار وزارت بهداشت قرار گرفته است، عنوان کرد: «تمام تلاش ما بر آن است که با تأکیدات جناب‌عالی، برنامه هفتم توسعه و سیاست‌های کلی نظام مبنی بر رفع موانع شکوفایی زنان با جدیت دنبال شود.» وی با بیان اینکه تلاش ما تحقق شعار «ایران برای همه ایرانیان» است تا هیچ زنی در ایران احساس طرد شدن یا نادیده گرفته شدن نداشته باشد، گفت: «قطعاً این راه، مسیر آسانی نیست. اما همه اعضای دولت دوشادوش یکدیگر برای رفع مسائل و مشکلات زنان مشغول فعالیتند.»

گفت‌وگو

قائم‌مقام حزب اعتدال و توسعه:

تناسبی شدن انتخابات نقش احزاب را گسترده می‌کند

قائم‌مقام حزب اعتدال و توسعه با اشاره به ضرورت حضور فعال همه احزاب در تماس با مردم در انتخابات پیش روی شوراهای اسلامی شهر و روستا، ابراز امیدواری کرد که احزاب و گروه‌های اجتماعی بتوانند زمینه افزایش مشارکت را فراهم کنند. وی افزود که شورای شهر نهادی تخصصی است و احزاب نیز باید در معرفی افراد شایسته دقت کنند؛ زیرا امور شهری، عمرانی و خدماتی، نیازمند دانش و تجربه حرفه‌ای است و نباید صرفاً با نگاه سیاسی به آن نگریسته شود.

محمود واعظی در گفت‌وگو با «ایرنا» درباره چیستی و پیامدهای تناسبی شدن انتخابات شوراها افزود: «وقتی بحث برگزاری انتخابات به صورت تناسبی مطرح می‌شود، شرایط متفاوت خواهد شد، زیرا نقش احزاب در رقابت‌های انتخاباتی گسترده‌تر است. در این شیوه، احزاب فعال‌تر می‌شوند و تلاش می‌کنند هواداران و افراد همفکر خود را برای مشارکت در انتخابات دعوت کنند. به همین دلیل، رقابت‌ها جدی‌تر و تشکیلاتی‌تر می‌شود و این امر می‌تواند به افزایش مشارکت کمک کند.»

وی با اشاره به اهمیت و جایگاه شوراها اظهارکرد: «شورایی که بتواند شهردار قوی و مناسب انتخاب کند، بسیار تعیین‌کننده خواهد بود. شورا و شهرداری از هم جدا نیستند و در رشد و توسعه شاخص‌های شهری مکمل یکدیگرند. وقتی تصمیمات و انتخاب‌ها بر پایه تخصص باشد، اهمیت شورا برای مردم افزایش می‌یابد.»

واعظی ادامه داد: «برخلاف گروه‌ها یا جبهه‌هایی که فقط در ایام انتخابات ظاهر می‌شوند و بعد از ارائه فهرست انتخاباتی ناپدید می‌شوند، احزاب ناچارند پاسخگو باشند؛ زیرا باید در آینده نیز با مردم تعامل داشته باشند و نمی‌توانند پشت عناوین موقت پنهان شوند یا نسبت به کارنامه افراد پیشنهادی بی‌مسئولیت باشند.»

او بیان کرد: «امیدوارم اجرای روش تناسبی در تهران که تنها شهر مشمول در این دوره است به تجربه‌ای موفق تبدیل شود؛ تجربه‌ای که مانند بسیاری از کشورها، باعث می‌شود هر جریان براساس وزن واقعی خود در ترکیب منتخبین نقش داشته باشد.»

واعظی در پاسخ به پرسشی درباره راه‌های ترغیب مردم به مشارکت گسترده گفت: «بخشی از مسأله به دولت و حاکمیت بازمی‌گردد و لازم است رضایت مردم بیش از گذشته جلب شود؛ هم در حوزه اقتصادی که مشکلاتی وجود دارد و هم در زمینه گشایش‌های سیاسی و اجتماعی.»

وی افزود: «اشتیاق جامعه به مشارکت زمانی افزایش می‌یابد که مردم احساس کنند تغییرات مثبت در شهر ایجاد شده، رفاه عمومی بهبود یافته و توسعه شهری ملموس است.»

قائم مقام حزب اعتدال و توسعه با تأکید بر اهمیت اثرگذاری رأی مردم گفت: «هرگاه مردم احساس کنند رأی‌شان تأثیرگذار است، در انتخابات حضور خواهند یافت.»

او سپس به نقش شورای شهر فعلی و عملکرد شهرداران اشاره و تصریح کرد: «مردم انتظار دارند ببینند آیا خدمات شهری، توسعه زیرساخت‌ها و کیفیت زندگی متناسب با عوارض پرداختی آنان ارتقا یافته یا خیر.» وی افزود: «همین مسأله درباره دولت نیز صدق می‌کند و مردم می‌پرسند آیا وعده‌های انتخاباتی محقق شده است. اگر وعده‌ها عملی شده باشد، مشارکت افزایش می‌یابد.»

وی در پاسخ به پرسشی درباره جایگاه شوراها گفت: «شورایی که بتواند شهردار قوی و مناسب انتخاب کند، نقش تعیین‌کننده‌ای در توسعه شهر خواهد داشت. رشد و توسعه شهرهای کوچک به سیاست‌گذاری شورا و مدیریت کارشناسی شهرداری وابسته است و شورا و شهرداری دو رکن مکمل در اداره شهر هستند. نمی‌توان شورایی انتخاب کرد که برخلاف وعده‌ها، شهردار را صرفاً بر اساس ملاحظات سیاسی و بدون توجه به تخصص برگزیند؛ زیرا هرچه تصمیمات مبتنی بر دانش و تجربه باشد، اهمیت شورا برای مردم افزایش می‌یابد.»

واعظی در پاسخ به دیدگاهی درباره سیاسی‌کاری شوراها گفت: «اعضای شورا و شهرداران باید متخصص امور شهری باشند و لزوماً هر فرد سیاسی با مسائل شهر آشنا نیست. تجربه اولین دوره شورای شهر تهران و بسیاری از شهرهای دیگر نشان داد ورود افراد صرفاً سیاسی بدون نگاه کارشناسی می‌تواند روند مدیریت شهر را دچار چالش کند.»

واکنش رئیس جمهوری به حاشیه‌های برگزاری مسابقه ماراتن کیش

نباید بی‌جهت برای مردم محدودیت ایجاد کرد

دولت

روز گذشته در یکصد و سی و پنجمین جلسه هیأت وزیران، رئیس جمهوری به حواشی ایجاد شده درباره مسابقه ماراتنی که در جزیره کیش برگزار شد، واکنش نشان داد. یک بخش از واکنش مسعود پزشکیان، از این قرار بود: «نباید کاری کنیم که مردم از نظام رانده و ناراضی شوند.» نکته جالب اینکه این واکنش رئیس جمهوری با پذیرش نقص‌های موجود در کشور به ویژه در حوزه معیشت همراه بود، نقص‌هایی که مهم‌ترین مسئولیت، رفع آنهاست.

از این رو می‌توان گفت پزشکیان در کنار تأیید و اذعان به کاستی‌های موجود در کشور، خواستار تغییر نگاه و نیز تغییر رفتارها در مواجهه با مسائل اجتماعی شد.

اما این اظهارات رئیس جمهوری به صورت فی البداهه بیان نشد، بلکه خود این سخنان رئیس جمهوری، واکنشی بود به گزارشی که رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت در جلسه دیروز هیأت وزیران به رئیس جمهوری و دیگر اعضای دولت ارائه کرد.

الیاس حضرتی در سخنان خود، نخست از حضور اعضای دولت در دانشگاه‌ها و مراکز علمی به مناسبت روز دانشجو قدردانی و سپس گزارش مبسوطی از برخی مسائل مرتبط با حوزه فرهنگ و نیز حواشی ایجاد شده پیرامون یک رویداد ورزشی در جزیره کیش ارائه کرد.

مسعود پزشکیان در واکنش به این گزارش، با بیان اینکه نباید کاری کنیم که مردم از نظام رانده و ناراضی شوند، گفت: «نباید بی‌جهت برای مردم محدودیت ایجاد کرد یا آنان را تحت فشار گذاشت؛ هر اقدامی که باعث نارضایتی مردم شود، دقیقاً کمک به رژیم صهیونیستی است.»

رئیس جمهوری تصریح کرد: «ما نه تنها موافق ناهنجاری‌ها نیستیم، بلکه مخالف جدی آن هم هستیم، اما بحث بر سر نحوه و چگونگی مواجهه با این ناهنجاری‌هاست.»

پزشکیان گفت: «مردم با انبوه مشکلات اداری و معیشتی مواجه هستند که کسی به این مشکلات حساسیتی نشان نمی‌دهد، اما به محض اینکه یک ناهنجاری کوچک در جایی مشاهده شود، عده‌ای فریاد وا اسلاما سر می‌دهند.»

وی ادامه داد: «نباید به جای حل ریشه‌ای مسأله، به دنبال پاک کردن صورت مسأله باشیم.»

پزشکیان با ذکر مثالی از دنیای علم پزشکی، اضافه کرد: «در عرصه پزشکی گاهی تأکید می‌شود که برای برخی دردها نباید مسکن تجویز شود، زیرا نوعی سرپوش گذاشتن بر آن عارضه و درد بوده و ممکن است باعث بروز عوارض یا رویدادهای شدیدتر و تلخ‌تر شود.»

عکس: president.ir

گزارش وزیر ورزش از مسابقه ماراتن در کیش

وزیر ورزش و جوانان نیز گزارشی از موضوع برگزاری مسابقه دو ماراتن در جزیره کیش ارائه کرد. احمد دنیامالی در این گزارش، گفت: «جوسازی‌ها نسبت به این برنامه از قبل شروع شده بود و در عین حال فدراسیون مربوطه هم ورودی غیرموجه به موضوع داشت، اما با همه این اوصاف، وزارت ورزش و منطقه آزاد بیانیه مشترکی در این زمینه منتشر کردند.»

رئیس جمهوری نیز از وزیر ورزش و رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت خواست گزارشی از سوابق و مسائل پیش آمده در زمینه این رویداد تهیه و ارائه کنند.

> ما نه تنها موافق ناهنجاری‌ها نیستیم، بلکه مخالف جدی آن هم هستیم، اما بحث بر سر نحوه و چگونگی مواجهه با این ناهنجاری‌ها است

تشکیل یک کمیته برای رسیدگی به مسابقه ماراتن کیش

این تحولات درحالی است که پس از حواشی ایجاد شده درباره این مسابقه، دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، در حکمی کمیته‌ای را برای «رسیدگی به رویداد ماراتن کیش» مشخص و افرادی را در این کمیته منصوب کرد. در حکم رضا مسرور که ۱۶ آذرماه صادر شده است، هدف از تشکیل این کمیته «بررسی دقیق و ارائه گزارش جامع» از این رویداد عنوان شد. بر اساس حکم صادر شده از سوی دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد، این کمیته موظف است با جمع‌آوری مستندات، انجام ارزیابی‌های میدانی و بررسی همه ابعاد برگزاری رویداد، نتیجه بررسی‌های خود را در کوتاه‌ترین زمان به دبیرخانه ارائه کند.

بهره‌وری، یک محور رشد اقتصادی

در ادامه جلسه دیروز هیأت وزیران، علاوه بر طرح و بررسی مسائل و موارد اجرایی از سوی دیگر اعضا، رئیس جمهوری به سخنان سه‌شنبه گذشته محمدرضا عارف معاون اول رئیس جمهور در نشست «انجمن علوم مدیریت» اشاره کرد و گفت: «یکی از محورهای رشد اقتصادی، توجه جدی به امر بهره‌وری است. یکی از لوازم ضروری ارتقای بهره‌وری، توجه به آموزش و ارتقای مهارت‌های نیروی انسانی است.»

پزشکیان از وزارتخانه‌ها و سازمان‌های اجرایی خواست برنامه‌ریزی‌های لازم را برای ارائه آموزش‌های مرتبط با ارتقای مهارت‌های شغلی مدیران و کارکنان‌شان داشته باشند.

وی تأکید کرد: «این مسأله به هیچ وجه به معنای کاهش تعداد نیروی انسانی نیست، بلکه یک ضرورت برای ارتقای مهارت‌ها و توانمندی‌های شغلی به ویژه در دستگاه‌های اجرایی و در راستای بهبود انجام مأموریت‌های اداری و تکریم ارباب رجوع است.»

رئیس جمهوری با اشاره به درپیش بودن ماه مبارک رمضان، اظهار کرد: «ماه رمضان به عنوان ماه خودسازی، فرصتی مغتنم برای اجرای برنامه‌های ارتقای مهارت‌های شغلی است و امیدوارم که به این ترتیب بتوانیم گامی در مسیر حل مشکلات مردم برداریم.»

پزشکیان، سازمان اداری و استخدامی کشور را موظف کرد که با کمک کارشناسان، محتوای آموزشی متناسب را برای ارتقای مهارت‌ها در مشاغل و مسئولیت‌های مختلف، تهیه و در اختیار دستگاه‌ها قرار دهند.

برگزاری همایش ۲۰ هزار نفری خانواده شهدا

در بخش دیگری از این جلسه، رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران، از برگزاری همایش ۲۰ هزار نفری همسران و مادران شهدا، گزارشی به رئیس جمهوری و هیأت وزیران ارائه کرد. به گفته اوحدی، از نکات مهم این همایش یکی این بود که همسران و مادران شهدای جنگ ۱۲ روزه از سوی همسران و مادران شهدای ۸ سال جنگ تحمیلی تجلیل شدند. همچنین این مراسم به حضور مادر ۷ شهید از استان اصفهان مزین بود. در این جلسه اعضای دولت اساسنامه سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی را تصویب کردند.

معاون اول رئیس جمهوری در دیدار با وزیر صنایع جمهوری بلاروس:

اقتصاد تهران و مینسک مکمل یکدیگر هستند

گزارش

در راستای تعاملات و تلاش‌ها برای ارتقای همکاری‌های چندجانبه تهران و «مینسک»، دیروز وزیر صنایع جمهوری بلاروس در رأس هیأتی وارد تهران شد و با معاون اول رئیس جمهوری کشورمان دیدار کرد. «آندری کوزنیتسوف» باهدف برگزاری هجدهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های دو کشور به ایران سفر کرد.

محمدرضا عارف در دیدار با «آندری کوزنیتسوف»، بر آمادگی کامل ایران برای توسعه روابط اقتصادی، صنعتی، علمی و فناورانه با این کشور تأکید کرد و گفت که «هیچ محدودیتی از سوی ایران برای توسعه روابط با بلاروس وجود ندارد.»

وی افزود: «اقتصاد دو کشور مکمل یکدیگر است و می‌توانیم نیازهای اقتصادی متقابل را تأمین کنیم.»

معاون اول رئیس جمهور با اشاره به سطح بسیار مطلوب روابط سیاسی ایران و بلاروس، توسعه همکاری‌ها در حوزه‌های مختلف را یکی از راهبردهای مهم ایران خواند و افزود: «برگزاری موفق اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های ایران و بلاروس فرصت ارزشمندی برای گسترش روابط همه‌جانبه ایجاد کرده است.»

وی اظهار کرد که «اشتراک دیدگاه‌های ایران و بلاروس در مجامع بین‌المللی و همکاری در سازمان‌های منطقه‌ای، زمینه را برای تعمیق روابط بیشتر فراهم کرده است.» او تأکید کرد: «برای تقویت مبادلات تجاری و اقتصادی باید کمیسیون مشترک همکاری‌ها را فعال‌تر کنیم.»

عارف سفر اخیر رئیس جمهوری به مینسک را نقطه عطفی در توسعه روابط دو کشور دانست و گفت: «این سفر افق‌های جدیدی پیش روی همکاری‌های اقتصادی و صنعتی گشوده است.»

معاون اول رئیس جمهور، نقش بخش خصوصی دو کشور را در افزایش حجم مبادلات مهم دانست و تأکید کرد: «فعالان اقتصادی باید از ظرفیت موافقتنامه تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا برای گسترش روابط تجاری استفاده کنند. در کنار آن، همکاری‌های علمی، دانشگاهی و فناورانه به‌ویژه در حوزه فناوری‌های نوظهور باید جزو اولویت‌های همکاری‌های دو کشور باشد.»

معاون اول رئیس جمهور همچنین به برگزاری چهارمین نمایشگاه بین‌المللی تجارت با اوراسیا اشاره کرد و گفت: «این رویداد امکان معرفی گسترده توانمندی‌های ایران و گسترش ارتباطات اقتصادی با کشورهای منطقه را فراهم می‌کند.»

وزیر صنایع بلاروس نیز در این دیدار با تأکید بر آمادگی کامل کشورش برای توسعه همکاری‌ها گفت: «توافقات به‌دست‌آمده در اجلاس کمیسیون مشترک، می‌تواند به تقویت روابط اقتصادی دو کشور کمک کند.»

آندری کوزنیتسوف با اشاره به پروژه‌های صنعتی مشترک، توسعه همکاری‌ها با ایران را از اهداف کلیدی بلاروس دانست و افزود: «بلاروس ایران را کشوری دوست و برادر می‌داند و در این سفر به نتایج مورد نظر برای تقویت روابط دست یافته‌ایم.» وی همچنین بر ضرورت فعال‌تر شدن بخش خصوصی برای افزایش حجم مبادلات تأکید کرد.

عکس: fvpresident.ir

> فعالان اقتصادی باید از ظرفیت موافقتنامه تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا برای گسترش روابط تجاری استفاده کنند

عارف: هیچ نهادی نباید در دانشگاه‌ها دخالت کند

برش

معاون اول رئیس جمهور دیروز در سومین جلسه «بررسی راهکارهای ارتقای علم و فناوری کشور» که در مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری برگزار شد، بر ضرورت پیوند جدی‌تر پژوهش با حل مسائل کشور تأکید کرد و گفت: «در کنار تولید علم، پژوهش‌های کاربردی باید در محور توجه دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی قرار گیرد.» محمدرضا عارف با تأکید بر تغییر شرایط کشور و منطقه پس از جنگ ۱۲ روزه، توسعه علم و فناوری را تنها راه پایدار برای پیشرفت کشور دانست و افزود: «در گذشته نسبت به نقش جامعه علمی در حل مسائل کشور غفلت کرده‌ایم و اکنون باید این کاستی جبران شود.»

وی، رفع مشکلات معیشتی، تأمین مسکن و فراهم کردن تجهیزات آزمایشگاهی و تحقیقاتی را از الزامات ماندگاری استادان جوان دانست و با اشاره به نقش شورای عالی انقلاب فرهنگی در سیاست‌گذاری امور دانشگاهی، تصریح کرد: «هیچ نهادی قیم دانشگاه‌ها نیست و نباید برخی بخش‌ها در امور دانشگاه‌ها دخالت کنند.» او خواستار بازگشت بخشی از اختیارات به دانشگاه‌ها شد و تأکید کرد که «مصوباتی با بار اجرایی و مالی باید به خود دانشگاه‌ها واگذار شود.»

عارف، بهره‌گیری مؤثر از ظرفیت دانشگاه‌ها را یکی از راهبردهای دولت دانست و توضیح داد: «دانشگاه‌ها باید چالش‌های اساسی کشور، از جمله ناترازی‌ها، را شناسایی و راهکارهای عملیاتی به دولت ارائه کنند.»

دیروز در حاشیه نشست هیأت دولت مطرح شد

مابه‌التفاوت قیمت برنج به مردم پرداخت می‌شود

گزارش

در حاشیه جلسه دیروز هیأت دولت، برخی از اعضای هیأت وزیران به میان خبرنگاران آمدند و در حیاط ساختمان دولت به پرسش‌های آنان پاسخ گفتند. الیاس حضرتی رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت درباره رفع فیلتر یک سکوی خارجی خبرداد، اسماعیل سقاب از تصویب اساسنامه سازمان مدیریت راهبردی انرژی گفت و وزیر بهداشت هم آخرین وضعیت بیماری آنفلوانزا را در کشور تشریح کرد.

حضرتی: رفع فیلتر یک سکوی خارجی

رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت، از رفع فیلتر یک سکوی اینترنتی خارجی تا یک ماه آینده خبر داد و درباره چرایی فاصله دارشدن فرآیند رفع فیلترینگ از سکوها گفت: «مردم به اندازه کافی گرفتاری دارند، از سوی دیگر سیاست دکتر پزشکیان هم پیشبرد کارها با دعوا نیست، در کنار این‌ها، اکنون نه اوضاع مملکت اجازه می‌دهد و نه منش پزشکیان این است که بدون اجماع اقدام کند.» الیاس حضرتی درباره خط سفید که این روزها بحث برانگیز شده هم گفت: «خط سفید و فیلترینگ دو روی سکه هستند و جدای از هم نیستند. رئیس جمهوری از روز اولی که آمد برنامه‌ریزی و تأکید کرد که فیلترینگ باید برداشته شود.»

وی اضافه کرد: «رئیس جمهوری از روز اول برای رفع فیلترینگ تلاش مضاعفی را شروع کردند و با شورای عالی فضای مجازی جلساتی برگزار و همین‌طور در نشست سران قوا این موضوع طرح شد.»

رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت گفت: «لازم است یک نفر توضیح دهد که فلسفه فیلترینگ چه چیزی است؟ آیا باعث می‌شود که مردم کمتر در فضای مجازی حضور داشته باشند؟ در حال حاضر حدود ۸۰ درصد مردم ایران از فیلترشکن استفاده می‌کنند، این یعنی نه‌تنها هدف کاهش مصرف محقق نشده، بلکه آسیب‌های ناشی از استفاده گسترده از فیلترشکن‌ها هم اضافه شده است.» وی تصریح کرد: «امیدوارم همچنان که تلاش‌های رئیس جمهوری ادامه دارد، تا یک ماه آینده شاهد یک قدم مثبت دیگر در زمینه رفع فیلترینگ باشیم.»

سقاب اصفهانی: تصویب اساسنامه سازمان مدیریت انرژی

رئیس سازمان سیاست‌گذاری و مدیریت راهبردی انرژی هم از تصویب اساسنامه این سازمان در جلسه هیأت دولت خبر داد. اسماعیل سقاب اصفهانی گفت: «با این مصوبه، این سازمان به‌طور رسمی آغاز به کار می‌کند و ما با اتکا به پشتیبانی مردم، بخش خصوصی، رهبر معظم انقلاب، رئیس جمهوری و سران قوا، این مسیر را با قدرت ادامه خواهیم داد.» وی یادآور شد: «در دولت هم طرح تحولی ویژه‌ای در دست بررسی است؛ البته طرح فعلی مربوط به بنزین، حاصل بررسی قبلی دولت بوده و ارتباطی با سازمان ما ندارد، اما طرح تحول جدید، پس از تصویب نهایی اساسنامه، در نوبت بررسی دولت قرار خواهد گرفت. بعد از جمع‌بندی و اصلاحات لازم، آن را ارائه خواهیم داد.»

ظفرقندی: در پیک آنفلوانزا هستیم

محمدرضا ظفرقندی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هم در پاسخ به پرسشی درباره وضعیت شیوع آنفلوانزا، گفت: «هم‌اکنون با پیک بیماری آنفلوانزا مواجه هستیم که دستورالعمل‌های مختلف بهداشتی در این زمینه صادر شده است.» وی اظهار کرد: «این ویروسی است که به‌صورت ژنتیکی جهش جدید پیدا کرده و با نام سویه k در حال گسترش است که در همه جهان چنین است. با اقدامات بهداشتی، پیشگیری و مراقبت‌های توصیه‌شده می‌توان این همه‌گیری را کمتر کرد.»

وزیر بهداشت با تأکید بر اینکه به بیمارستان‌ها آماده‌باش اعلام کرده‌ایم، ادامه داد: «می‌توانیم تا دو هفته آینده با بهبود شرایط جوی از این پیک عبور کنیم اما تا دو هفته آینده این مشکل را داریم. مرتب و روزانه میزان ابتلا و مشکلاتی را که بیماری‌های تنفسی ایجاد می‌کند، بررسی می‌کنیم. اکنون تعداد بیماران و افرادی که مشمول بستری در بیمارستان‌ها شدند با سال گذشته در این زمان تفاوتی ندارد. بیشترین ابتلا نیز بین بچه‌های ۵ تا ۱۴ سال است.»

عکس: president.ir

> در حال حاضر حدود ۸۰ درصد مردم ایران از فیلترشکن استفاده می‌کنند، این یعنی نه‌تنها هدف کاهش مصرف محقق نشده، بلکه آسیب‌های ناشی از استفاده گسترده از فیلترشکن‌ها هم اضافه شده است

توضیح استاندار درباره تعطیلی‌ها

استاندار تهران هم درباره نحوه تصمیم‌گیری در زمینه تعطیلی‌ها توضیحاتی ارائه کرد. محمدصادق معتمدیان گفت: «شاخص آلودگی هوا بر اساس میانگین بیان می‌شود و به صورت لحظه‌ای اعلام نمی‌شود. این مسئولیت صرفاً با هواشناسی نیست، چون این سازمان ناپایداری‌های جوی را اعلام و پیش‌بینی می‌کند و سازمان حفاظت محیط زیست و دستگاه‌های زیرمجموعه، میزان غلظت آلودگی را اعلام می‌کنند.» استاندار تهران یادآور شد: «در مجموع بر اساس آسیب‌ها و مخاطراتی که می‌تواند برای مردم داشته باشد تصمیم‌گیری می‌کنیم تعطیلی داشته باشیم یا نه.»

سیمایی‌صراف: ارائه مطالبات دانشجویان به رئیس جمهوری

سیمایی‌صراف وزیر علوم، تحقیقات و فناوری هم با بیان اینکه حدود ۱۰۰ نشست دانشجویی به مناسبت ۱۶ آذر در دانشگاه‌های کشور برگزار شد، اظهار کرد: «علاوه بر این ۱۰۰ نشست در ۳۲ نشست هم وزرا، معاونان رئیس‌جمهور و استانداران شرکت کردند و مسائل دانشگاه‌ها را از زبان دانشجویان شنیدند.» حسین سیمایی‌صراف تأکید کرد: «قرار شد محورهای مطالبات دانشجویان در این نشست‌ها را جمع‌بندی و بر اساس آن یک تحلیل محتوایی تهیه کنیم تا به رئیس‌جمهوری ارائه شود.»

نوری‌قزلجه: پرداخت مابه‌التفاوت قیمت برنج به مردم

وزیر جهادکشاورزی اظهار کرد: «کار تخصیص ارز برای نهاده‌های دامی با دستور اخیر سران قوا انجام شده است.» غلامرضا نوری‌قزلجه ادامه داد: «با این اقدام، مشکلات در زمینه نهاده‌های دامی در حال رفع شدن است.» وزیر جهادکشاورزی درباره افزایش قیمت برنج یادآور شد: «اصلاح ساختار در قیمت برنج اتفاق افتاد و در انتقال یارانه از ابتدای زنجیره که به واردکنندگان پرداخت می‌شد اصلاح ساختار صورت گرفت تا یارانه در انتهای زنجیره به مصرف‌کننده پرداخت شود، بنابراین ارز ترجیحی آن از ابتدای آذرماه حذف شد. در این صورت قیمت در بازار معاملات افزایش پیدا می‌کند، اما قرار است (برای سه دهک هم انجام شده) مابه‌التفاوت افزایش قیمت برنج پرداخت شود. در روزهای آتی برای دهک‌های دیگر نیز مابه‌التفاوت حذف نرخ ترجیحی در قالب کالابرگ پرداخت خواهد شد.»

عکس: سجاد صفری/ ایران

حقوقدانان در سمپوزیوم روز جهانی حقوق بشر بررسی کردند

جهان حقوق بشر دیگری می‌خواهد

دیروز دانشکده حقوق و علوم سیاسی تهران میزبان اساتید و مسئولان ارشد بود تا در «سمپوزیوم روز جهانی حقوق بشر» دیدگاه‌ها، تجربه‌ها و فرآیندهای بین‌المللی و داخلی مرتبط با حقوق بشر را تشریح کنند. بنا به کسوت استادی و تجربه‌های عملی حاضران، آنچه در این سمپوزیوم مطرح شد، دربرگیرنده چالش‌ها، اولویت‌ها و مسأله‌های حقوق بشری در داخل و خارج ایران بود. دکتر عباس شیری استاد حقوق دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه، دکتر مهرپور استاد سابق دانشگاه شهید بهشتی و رئیس هیأت پیگیری اجرای قانون اساسی در دولت اصلاحات، دکتر محمدحسن ضیایی فر دبیر کمیسیون حقوق بشر اسلامی و دکتر سعید خطیب‌زاده سخنگوی سابق و رییس مرکز مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت خارجه از سخنرانان این سمپوزیوم بودند.

سرگذشت اعلامیه حقوق بشر

دکتر حسین مهرپور، رئیس پیشین دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه شهید بهشتی، بعد از دکتر عباس شیری، دومین سخنران همایش روز جهانی حقوق بشر بود.

وی با طرح این مسأله که از ابتدای مواجهه یا مطرح شدن مسأله حقوق بشر در ایران، این سؤال مطرح بود که برای توضیح و تبیین نسبت حقوق بشر و آموزه‌های اسلامی چه باید کرد، گفت: «یکی از دلایل پرداختن به سؤالات یا پرداختن به نفس حقوق بشر، این بود که کشورها، مجامع و سازمان‌های بین‌المللی، بعضاً انتقادها یا ایرادهایی نسبت به ایران وارد می‌کردند، از جمله اینکه به رعایت نشدن برخی از مقرراتی اشاره می‌کردند که دولت جمهوری اسلامی ایران هم عضو آنها بود و می‌بایست آنها را رعایت کند یا گزارش اجرا و رعایت آنها را به مجامع تحت عضویت ارائه دهد.»

دکتر مهرپور با اشاره به اینکه براین اساس و دیگر موارد، مواردی از نقض حقوق بشر را در ایران مشخص می‌کردند که گاه منجر به صدور قطعنامه علیه جمهوری اسلامی ایران می‌شد، اضافه کرد: «به دنبال این مسائل بین‌المللی، یکی از موضوعاتی که در داخل کشور مطرح می‌شد، این بود که نظام ما جمهوری اسلامی است و مردم به جمهوری اسلامی رأی داده‌اند، یعنی به نظامی که مطابق قانون اساسی می‌بایست همه قوانین و موازین آن برپایه اسلام باشد.»

وی با بیان اینکه سؤال این بود که در این صورت، دولت در ایران چه باید بکند؟ اظهارکرد: «ایران نه تنها در بسیاری از میثاق‌های بین‌المللی مانند میثاق حقوق مدنی و سیاسی عضو بود و ملزم به اجرای آنها بود، بلکه برخی از این میثاق‌ها در مجلس شورای اسلامی تصویب و به قانون داخلی تبدیل شده بود که نشان می‌داد دولت در ایران نه تنها به لحاظ داخلی تعهد داده است، بلکه در حوزه خارجی نیز با این عضویت‌ها تعهداتی را پذیرفته است.»

رئیس هیأت پیگیری اجرای قانون اساسی در دولت اصلاحات، ادامه داد: «برخی از قوانین و مقررات وضع شده در این میثاق‌ها در داخل کشور ما نقض می‌شد که باعث می‌شد از ایران ایراد بگیرند و این درحالی بود که مطابق قانون اساسی، می‌بایست همه قوانین ما مبتنی بر قوانین اسلامی باشد.»

وی با اشاره به اینکه این موارد اختلافی، یعنی اختلاف بین موازین مندرج در میثاق‌های بین‌المللی و برخی رویکردها و موازین قوانین ما بویژه قانون اساسی، همچنان حل نشده باقی مانده است، افزود: «در سفری به لاهه، در ملاقاتی با «آنتونیو کاسه» استاد بین‌المللی و دادستان وقت دیوان بین‌المللی دادگستری، این مسأله را مطرح کردم که در ایران و براساس قانون اساسی، هرآنچه که دولت یا مجلس می‌خواهند تصویب کنند، می‌بایست براساس قانون اساسی باشد، اما مسأله این است که این قوانین در مواردی ممکن است با برخی موارد میثاق‌های بین‌المللی تعارض داشته باشد، در این صورت چه باید کرد؟»

رئیس پیشین دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه شهید بهشتی ادامه داد: «آنتونیو کاسه در این زمینه‌ها بسیار باتجربه و متبحر بود و سؤال از ایشان این بود که در این زمینه‌ها، برای جمع بین مبانی قانون اساسی و میثاق‌های بین‌المللی، چه می‌شود کرد؟ پاسخ دکتر کاسه این بود که قدری با حقوق اسلامی کشور شما آشنا هستم و مشکلات را می‌دانم، پیشنهاد ایشان این بود که جلساتی با صاحب‌نظران تشکیل بدهید و دقیقاً بررسی کنید که در کدام موارد یا در کدام حوزه‌ها میان میثاق‌های بین‌المللی با موازین اسلامی مغایرت وجود دارد و در میانه اختلاف نظر فقها و بزرگان دین، قدر متیقن دیدگاه‌ها را پیدا کنید.»

دکتر مهرپور ادامه داد: «ادامه پیشنهاد ایشان این بود که پس از مشخص کردن دقیق مواردی که می‌توان تطابق داد، مواردی که نمی‌توان تطابق داد و ذکر مستندات اسلامی و فقهی برای نبود امکان این تطابق‌ها، این موارد در نامه‌ای از سوی وزیر امور خارجه کشور شما به دبیر کل سازمان ملل اعلام شود، مبنی بر اینکه به دنبال تغییر قانون اساسی پس از انقلاب اسلامی که معیار وضع قوانین، موازین اسلامی است، ناچار به تجدیدنظر در تعهدات خود نسبت به برخی از موازین بین‌المللی هستیم که در رژیم پذیرفته شده است، به این معنی که آن موازین متعهد شده در رژیم گذشته اکنون با مبانی اسلامی و قانون اساسی ما مغایرت دارد و دولت جمهوری اسلامی ایران نمی‌تواند به این موارد عمل کند.»

وی اظهارکرد: «دکتر کاسه گفته بود که در این صورت این نامه و موارد مندرج در آن احتمالاً از سوی دبیرکل سازمان ملل به کارشناسان ارجاع می‌شود و در این صورت هر نتیجه‌ای که کارشناسان به آن برسند، می‌تواند حداقل بخشی از مسائل حقوقی شما در عرصه بین‌المللی را حل کند.»

استاد پیشین دانشگاه شهید بهشتی در ادامه سخنان خود، با اشاره به متن اعلامیه جهانی حقوق بشر و برشمردن برخی مواد آن، اظهارکرد که در شرایط امروز جهان، دیگر با خیالی آسوده نمی‌توان آن را قرائت کرد و بیشتر حالت شرم به انسان دست می‌دهد. وی با بیان اینکه به رغم زیبابودن عبارت‌های این اعلامیه، اما سؤال این است که چه کسی به آن‌ها عمل می‌کند؟ افزود: «آن زمان که اعلامیه حقوق بشر در مجمع عمومی سازمان ملل تصویب شد، یکی از چهره‌های مؤثر آن که یک خانم آمریکایی بود، در همان زمان اعلام کرد که اشتباه نکنید که با تصویب این اعلامیه همه چیز حل شده است، این سندی الزام‌آور نیست، نه یک معاهده است و نه یک موافقتنامه بین‌المللی و هیچ تعهد حقوقی و قانونی را در پی نخواهد داشت، بلکه صرفاً حقوق اساسی انسان‌ها را یادآوری می‌کند.» رئیس هیأت پیگیری اجرای قانون اساسی در دولت اصلاحات، با اشاره به اینکه در مقدمه این اعلامیه، اساس آزادی، عدالت و صلح، بر مبنای شناسایی حیثیت ذاتی همه اعضای خانواده بشری و حقوق یکسان و انتقال‌ناپذیر آنان تعریف شده است، تصریح کرد: «هرچند در سطح جهانی به این اعلامیه و موازین آن عمل نمی‌شود، اما مسأله داخلی برای ما این است که به رغم برخی مخالفت‌ها مبنی بر اینکه مواد این اعلامیه خلاف شرع است، واقعیت است که من در این اعلامیه مواردی که خلاف شرع باشد، پیدا نکردم.»

وی نتیجه‌گیری کرد که بر این مبنا، اختلافی میان اعلامیه حقوق بشر و موازین اسلامی ما وجود ندارد و اگر بخواهیم اصل و کنه موازین اسلام را در قوانین لحاظ کنیم، مغایری با این اعلامیه پیدا نخواهد کرد.

روایت خطیب‌زاده از حقوق بشر در جهان آنارشیستی

سعید خطیب‌زاده، معاون وزیر امور خارجه و رئیس مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی این وزارتخانه از جایگاه سخنران اختتامیه این نشست با این اعتقاد که وقوع تغییرات بنیادین در حوزه جغرافیایی، استراتژیک و مفهوم قدرت در جهان بر تعاریفی که از حقوق بشر و تعین آن در جامعه بشری اثر گذاشته است، اظهار کرد: «تغییر در مفهوم قدرت و نیز تغییرات اساسی در ساحت علم چنان که در عصر ارتباطات تجربه کردیم و با ورود به دوره غلبه هوش مصنوعی در حال رخ دادن است در تعریف حقوق بشر مؤثرند.»

خطیب‌زاده با بیان اینکه پیش از این نمی‌توانستیم زمانی را تصور کنیم که کشتار و قتل عام هزاران انسان بیگناه پیش چشم دوربین‌ها و در تصاویر زنده ویدیویی اتفاق بیفتد، یادآور شد: «سازمان ملل چند سال پیش کشتار مردم بوسنی و هرزگوین در شهر سربرنیتسا را به عنوان نمونه کلاسیک نسل‌کشی اعلام کرد که در آن شهر ۸ هزار نفر کشته شده بودند. اگر چه حتی از کشتن یک انسان بیگناه نیز نمی‌توان به‌سادگی عبور کرد اما همین سازمان و کشورهایی که به آن مصوبه سازمان ملل رأی موافق دادند در مقابل نسل کشی در غزه با حدود ۶۵ تا ۷۰ هزار کشته که بسیاری از آنها زن و کودک بوده‌اند، سکوت کردند.»

معاون وزیر امور خارجه در ادامه با بیان اینکه «دنیایی که قرار بود بر اساس حقوق و نظم بین‌المللی اداره شود و منشور ملل متحد و اعلامیه جهانی حقوق بشر دستاورد مهم جامعه جهانی بود حالا دارد به سمت یک نظام آنارشیستی حرکت می‌کند.» وی یکی از دلایل چنین تغییری را فروپاشی نظام دوقطبی و فاصله میان نظام تک قطبی تا تحقق چندجانبه‌گرایی دانست و افزود: «آمریکا و متحدانش بعد از فروپاشی نظام دو قطبی مفهوم حق را به مفهوم قاعده تقلیل داده‌اند. در چنین فضایی است که در روابط بین‌الملل هژمونی و سلطه جایگزین مفهوم صلح شده است. در این مقام صلح دیگر به معنای نبود جنگ و درگیری و... نیست. زیرا دیگر صاحبان قدرت حاضر نیستند خود را در اقیاد حقوق و قواعد بین‌المللی در بیاورند و به همین دلیل است که دولت آمریکا در بیشتر کنوانسیون‌هایی که خودشان نوشته‌اند مانند حقوق دریاها و... نیستند.»

خطیب‌زاده با این اعتقاد که نقض حقوق بشر به امری سیستماتیک تبدیل شده است در تبیین این نظر گفت: «در دهه‌های گذشته موارد بسیار عدیده‌ای از نقض حقوق بشر اتفاق افتاد با این حال در آن دوران ناقضان حقوق بشر سعی در انکار یا توجیه رفتارشان داشتند. اما اکنون که نقض حقوق بشر به امری سیستماتیک تبدیل شده دیگر حتی تلاشی برای توجیه آن انجام نمی‌شود. چنین است که نماینده رژیم صهیونیستی در سازمان ملل در نهایت وقاحت در واکنش به رسمیت یافتن عضویت فلسطین در این سازمان منشور سازمان ملل را پیش چشم نمایندگان کشورهای عضو رشته رشته کرد.»

خطیب‌زاده با بیان اینکه حمله به سایت‌های هسته‌ای ایران و محکوم نکردن آن توسط نهادهای بین‌المللی مربوط در حالی است که حمله اسرائیل در سال ۱۹۸۱ به یک ساختمان خالی در عراق که قرار بود به عنوان یک مرکز هسته‌ای شناخته شود موجب صدور قطعنامه محکومیت شورای امنیت سازمان ملل شد، حقوق بشر در دوران اخیر را در مظان فرو ریختن بنیانی دانست و افزود: «به شهادت رساندن تمام فرماندهان ایران در شب اول جنگ ۱۲ روزه که در خط مقدم یا اتاق عملیات نبودند و در کنار خانواده حضور داشتند از منظر حقوق بین‌الملل مصداق ترور بود اما اعتراضی را از سوی مدعیان حقوق بشر برنینگیخت.»

خطیب‌زاده سخنرانی خود را با این سخنان به پایان برد که: «مفهوم حقوق بشر برای همه ما یک مفهوم عالی است اما متأسفانه با روندهایی که امروز در جهان می‌بینیم این حقوق و این چهارچوب‌ها شدیداً به صورت سیستماتیک به چالش کشیده شده‌اند و این روند خطرناکی است و دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران به تلاش برای بازگشت آنچه ما نظام آنارشیستی می‌دانیم به نظم مبتنی بر حقوق بین‌الملل و حقوق بشر در نظام بین‌الملل متعهد بوده و هست.»

ضرورت تطبیق قوانین با حقوق بنیادین بشری

رئیس دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران در سخنانش یکی از نظریه‌های قابل طرح در حقوق بشر را در رابطه میان دولت‌ها و مردم، وضع قوانینی دانست که سبب آسیب عمده به شهروندان و نقض حقوق اساسی آنان می‌شود. دکتر عباس شیری در عین حال منظور از این نظریه را این‌طور بیان کرد: «نمی‌توان به موجب قانون، حقوقی را سلب یا شهروندان را وادار به انجام کارهایی مغایر حقوق‌شان کرد و درعین حال ادعا کرد که اینها قانون است و باید انجام شود.» این استاد حقوق جزا با بیان اینکه معمولاً دولت‌ها از وضع چنین قوانینی انتفاع فردی ندارند و این اقدام را در راستای وظایف قانونی خود می‌دانند، گفت: «ویژگی دیگر این نوع نقض حقوق این است که با هیچ قانونی نمی‌توان علیه آن اعلام جرم کرد. زیرا معمولاً این امور در قالب تصویب قوانین عادی در کشورها رخ می‌دهد.»

شیری در بخش دیگری از سخنان خود به موارد و مصادیق تضمین‌کننده حقوق بشر در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، از جمله «ممنوعیت مطلق شکنجه» و «ممنوعیت مطلق تفتیش عقاید» اشاره کرد و با بیان اینکه مطابق این تأکیدات قانون اساسی، نمی‌توان هیچ قانونی تصویب کرد که ناظر بر شکنجه یا تفویض مسأله تفتیش عقاید باشد، اظهار کرد: «اما در مسأله آزادی اجتماعات و راهپیمایی‌ها، به موجب قانون اساسی نمی‌توان اعلام کرد که اجتماعات و راهپیمایی‌ها با «قید شرایطی آزاد است» و مطابق آنچه از متن و نص قانون اساسی فهمیده می‌شود، نمی‌توان برای اجتماعات و راهپیمایی‌ها، مقوله ضرورت اخذ مجوز را وارد دانست و گفت که برای این موارد باید مجوز اخذ شود». این استاد حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران با تصریح بر این اصل که نمی‌توان مجازاتی را در قوانین پیش‌بینی کرد که در شریعت پیش‌بینی نشده است، اظهار کرد: «به همین ترتیب نمی‌توان رفتارهایی را مشمول مجازات‌های حدی قرار داد که در زمره جرایم تعزیری قرار دارند».

ایران و پرونده‌های حقوق بشری

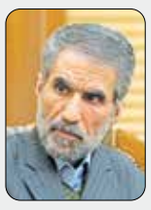

رئیس کمیسیون حقوق بشر اسلامی در سخنان خود، با بیان اینکه بنیاد همه حقوق‌ها، کرامتی است که انسان به بشر داده و همه ابنای بشر را برابر آفریده است، اظهارکرد: «اولیای دین ما به ما توصیه کردند که شما آزاد هستید و عبد و بنده کس دیگری نشوید و فقط در مقابل خداوند سرسپردگی داشته باشید.»

دکتر محمدحسن ضیایی فر با بیان اینکه براساس این مبانی دینی و اعتقادی، می‌توان گفت هر روز ما روز حقوق بشر است، اضافه کرد: براساس مبانی دینی ما گفته شده که یاور ستم‌دیدگان و دشمن ستمگران باشید، اگر این احساس را داشته باشیم هر روز با غم‌ها و دردهای یکدیگر آشنا خواهیم شد و آن را در وجود خود احساس خواهیم کرد.»

وی با زنده نگاه داشتن یاد و خاطره قربانیان نقض حقوق بشر که به ناحق در معرض ظلم و ستم‌های مختلف هستند، اظهارکرد: «در غزه یا در جنگ‌های دیگری از جهان مانند جنگ اوکراین و سودان، انسان‌های زیادی را می‌بینیم که در معرض نقض حقوق بشری هستند یا حقوق‌شان نقض شده است. باوجود این، امروز ذهن‌ها را فقط به سمت کشورهای خاصی هدایت می‌کنند و فقط مثلاً افراد خاصی را در زندان‌های ما نشان می‌دهند.»

دکتر ضیایی فر، با اشاره به اینکه برخلاف این هدایت‌های رسانه‌ای و تبلیغاتی، بسیاری از افراد در کشورها در معرض نقض حقوق خود هستند، سوءمدیریت‌ها و ترک فعل‌ها را از دلایل بروز این وضعیت برشمرد و افزود: «بسیاری با چالش‌های معیشتی و تأمین یک زندگی روبه‌رو هستند، درحالی که نباید با فقر تحقیر شوند.»

رئیس کمیسیون حقوق بشر اسلامی با گرامیداشت یاد و خاطره این افراد و ادای احترام به همه آنان، به مسأله تعامل ایران در ضمن نظام بین‌المللی در زمینه حقوق بشر اشاره کرد و افزود: «از ابتدای انقلاب، نظام اسلامی نسبت به نظام بین‌المللی حقوق بشر که در جهان معمول است، انتقادهای هنجاری داشته است.»

دکتر ضیایی فر با اشاره به عملکردهای گزینشی و رویکردهای غیراصولی سازوکارهای حقوق بشری و سازمان‌های بین‌المللی، تأکید کرد که به رغم این واقعیت‌ها، جمهوری اسلامی ایران هیچ گاه تعامل سازنده با این نهادها و این سازمان‌ها را رد نکرده است و در مقابل جمهوری اسلامی با این فرآیندها همکاری و تعامل جدی دارد که نشان می‌دهد دیدگاه‌هایی در داخل کشور که به طور کلی این سازمان‌ها را رد می‌کنند، مورد پذیرش نیستند و برمبنای این دیدگاه‌های به اصطلاح تندروانه عمل نمی‌شود. وی با اشاره به حوزه گسترده مسائلی در زمینه حقوق بشر که جمهوری اسلامی ایران با نهادهای بین‌المللی تعامل و همکاری دارد، به تعاملات حقوق بشری جمهوری اسلامی ایران با شورای حقوق بشر سازمان ملل، مجمع عمومی سازمان، کمیسر عالی حقوق بشر و مراجع نظارتی معاهدات حقوق بشر اشاره کرد که همگی در چهارچوب مراودات جمهوری اسلامی ایران با سازمان ملل و دیگر نهادهای مرتبط با آن دنبال می‌شود.

دکتر ضیایی فر درعین حال با اشاره به پرونده‌های حقوق بشری که علیه جمهوری اسلامی ایران و به رغم این همکاری‌ها ایجاد می‌شود، بخشی از این فرآیند را ناشی از نحوه کنشگری جمهوری اسلامی ایران درباره عمل به تعهدات پذیرفته شده و نیز ضعف در کنشگری در مجامع بین‌المللی برشمرد. رئیس کمیسیون حقوق بشر اسلامی با اشاره به پرونده‌هایی که علیه جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌های حقوق بشری وجود دارد، و با اشاره به اینکه برخی از این پرونده‌ها ناشی از کم کاری‌های ما در گزارش دهی و برخی به دلیل وجود کشورهای مخالف بوده است، فعال شدن نهادهای مدنی به عنوان صداهای غیرحکومتی در رساندن صدا و تصویر واقعی ایران را مؤثر دانست و تأکید کرد که این امر می‌تواند نقش مهمی در اثرگذاری بر پرونده‌های جمهوری اسلامی ایران در این زمینه‌های حقوق بشری داشته باشد.

مبانی، کارکرد و چالش‌های حقوق بشر

محمدرضا ضیایی بیگدلی، استاد بازنشسته حقوق بین‌الملل دانشگاه تهران، سخن خود را با بیان این نکته آغاز کرد که بحث او در ۱۲ محور تنظیم شده است. هرچند بسیاری از این مباحث برای مخاطبان متخصص حاضر، شناخته‌شده بود ولی این استاد بازنشسته دانشگاه کوشید تا از زاویه‌ای فلسفی و در پیوند با جایگاه این روز و مراسم، موضوع را واکاوی کند.

وی نخست یادآور شد که بنیان‌های نظام بین‌المللی حقوق بشر تحت تأثیر فلاسفه بزرگ و حقوقدانانی شکل گرفته که اندیشه‌های حقوقی‌شان فراتر از چهارچوب متعارف حقوق بوده است. بیگدلی از فیلسوفانی چون جان لاک، ژان ژاک روسو، مونتسکیو و همچنین برخی شخصیت‌های برجسته دیوان بین‌المللی دادگستری یاد کرد که اصول انسان‌گرایانه (اومانیسم) را به‌عنوان محور اصلی حقوق بشر تثبیت کرده‌اند.

بیگدلی سپس به ارزش‌های والای جهانی متجلی در حقوق بشر پرداخت، ارزش‌هایی که مستقل از میزان تحقق عملی‌شان در جهان، جزو ذات این نظام هستند. مواردی همچون عدالت و انصاف، آزادی اخلاقی انسان، برابری، نظم عمومی، افکار عمومی و در دوران جدید به‌ویژه صلح و امنیت بین‌المللی.

از نظر او، پرسش سوم در این مسیر آن است که آیا میان حق‌های بشری سلسله مراتب وجود دارد؟ پاسخ مثبت است. به گفته بیگدلی، هرچند اسناد حقوقی به‌صراحت این طبقه‌بندی را بیان نکرده‌اند، اما در ادبیات علمی می‌توان میان «حقوق بنیادی بشر» و سایر حقوق تمایز گذاشت. برای نمونه، ماده ۴ میثاق حقوق مدنی و سیاسی از حقوقی سخن می‌گوید که در شرایط فوق‌العاده قابل تعلیق‌اند و حقوقی که تحت هیچ شرایطی قابل تعلیق نیستند. از نظر بسیاری از اندیشمندان اومانیست، حقوق غیرقابل تعلیق مانند حق حیات، حقوق بنیادین بشر به‌شمار می‌روند.

وی در ادامه طرح می‌کند که چرا حقوق بشر عموماً ایجابی تعبیر می‌شوند، درحالی که اغلب آنها «سلبی» بیان شده‌اند. یعنی ماهیت‌شان بر ممنوعیت‌ها یعنی منع شکنجه، منع تبعیض، منع توقیف خودسرانه و... استوار است. با این حال، جوهره آنها حمایت از ارزش‌ها و کرامت انسانی است.

بیگدلی در محور پنجم نقش نسل‌های جدید حقوق بشر را مطرح کرد و گفت که نسل اول و دوم شناخته‌شده‌اند اما بشریت وارد نسل سوم، چهارم و حتی پنجم حقوق بشر شده است. به نسل سوم معمولاً حقوق همبستگی گفته می‌شود. نسل چهارم به‌گونه‌ای که وی به سخنان دکتر زمانی (استاد حقوق بین‌الملل دانشکده علامه طباطبایی و از سخنرانان حاضر در مراسم) اشاره کرد، از حقوق مرتبط با فناوری‌های نوین و هوش مصنوعی سخن می‌گوید. نسل پنجم نیز نگاه آینده‌محور دارد و در محیط زیست نمود ویژه‌ای یافته است. او معتقد است حق‌های بشری همچون شبکه‌ای ظریف به هم پیوسته‌اند. در اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاقین نیز بر غیرقابل تجزیه بودن و همبستگی این حقوق تأکید شده است. او مثال می‌زند که آزادی بیان بدون امنیت شخصی بی‌معناست. همچنین حقوق بشر با حقوق بشردوستانه و حقوق بین‌الملل کیفری پیوند تنگاتنگ دارد. در درگیری‌های مسلحانه نیز حقوق بشری در کنار حقوق بشردوستانه جاری است، مگر در مواردی که ماهیتاً قابلیت اعمال در شرایط جنگی نداشته باشد مانند حق مالکیت خصوصی در میدان نبرد.

بیگدلی سپس با این پرسش که کدام حق‌های بشری را می‌توان در زمره حقوق نوین دانست، بر حق بر فراموش شدن، حقوق زبانی و اعلامیه جهانی حقوق زبانی (۱۹۶۶)، حق بر سکوت، حق بر خلوت، حق برنامه‌ریزی که به‌تازگی با آن مواجه شده و برایش جالب بوده است، حمایت از «حقوق بی‌حقان» به‌عنوان یک ایده نو، حق ملاقات و دیدار افراد زیر ۱۸ سال با خانواده که در رویه دیوان اروپایی حقوق بشر برجسته شده است را نام می‌برد. به اعتقاد وی، تنوع این حقوق نشان‌دهنده پویایی و تحول مستمر نظام حقوق بشر است.

این حقوقدان در ادامه مطرح می‌کند که چرا رابطه حقوق بشر و حقوق بین‌الملل عمومی برای بسیاری بدیهی شده است. از نظر او، مفهوم حقوق بشر فراتر از حقوق بین‌الملل است زیرا که حقوق بشر «حق‌محور» است و حقوق بین‌الملل «قاعده‌محور» و این در حالی است که بسیاری از حقوق بشر مانند حق بر محیط زیست سالم، حق بر صلح، حق بر حقیقت، حق بر فراموش شدن و برخی حقوق نوظهور مرتبط با فضای مجازی هنوز قاعده‌گذاری نشده‌اند. بیگدلی شرح می‌دهد که بخشی از قواعد حقوق بشری عام‌الشمول هستند و بخشی معاهده‌ای ولی در کل معاهدات حقوق بشری از نظر تعداد و گستره، بیش از سایر معاهدات بین‌المللی‌اند و همین موضوع باعث شده برخی از متخصصان بگویند حقوق بشر با نوعی تورم مواجه باشد.

او در دهمین محور به این مسأله اشاره می‌کند که اشخاص غیرحقیقی ازجمله شرکت‌ها و نهادهای بین‌المللی غیردولتی نیز در بسیاری موقعیت‌ها صاحب حق شناخته می‌شوند. بیگدلی از فدراسیون بین‌المللی حقوق بشر سازمان‌های غیردولتی هم یاد می‌کند و توضیح می‌دهد که در فعالیت‌های اقتصادی، پولی و بانکی نیز رعایت حقوق بشر امروزه ضروری است. در ادامه، او تجلی حقوق بشر در شاخه‌های مختلف حقوق بین‌الملل را بررسی می‌کند. وی معتقد است که تقریباً تمام شاخه‌های حقوق بین‌الملل تحت تأثیر نگاه انسان‌گرایانه قرار گرفته‌اند. برای مثال، در حقوق دیپلماتیک و کنسولی نیز حقوق بشر حضور دارد. نمونه آن، حق حمایت کنسولی است که در کنوانسیون روابط کنسولی ۱۹۶۳ مورد اشاره قرار گرفته است. به‌گفته او، دیوان بین‌المللی دادگستری نیز این حق را به‌گونه‌ای تفسیر کرده که ارتباط آن با حقوق بشر پررنگ‌تر شود. از همین روست که امروزه از انسانی شدن حقوق بین‌الملل به این معنا سخن گفته می‌شود که حقوق بشر بر اغلب شاخه‌های حقوق بین‌الملل سایه افکنده است.

سفیر ایران در قزاقستان حضور ۱۰۰ تاجر و فعال اقتصادی در سفر رئیس جمهوری به آستانه را ارزیابی کرد

بخش خصوصی میدان‌دار همکاری تجاری

گفت‌وگو

مریم سالاری
دبیر گروه دیپلماسی

مسعود پزشکیان، رئیس جمهوری ایران دیروز به دعوت قاسم‌جومارت توکایف، رئیس جمهوری قزاقستان، راهی آستانه شد تا در قالب دیدارهای دوجانبه در سطوح عالی سیاسی و مذاکرات اقتصادی، سطح همکاری‌ها میان دو کشور را ارتقا دهد. همراهی هیأتی متشکل از نزدیک به ۱۰۰ نفر از تجار و فعالان اقتصادی، وزیر جهاد کشاورزی به‌عنوان رئیس کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور و وزیر راه و شهرسازی در ترکیب هیأت همراه رئیس جمهوری، بر اهمیت ویژه این سفر و تمرکز دو کشور بر توسعه همکاری‌های اقتصادی و تجاری تأکید دارد؛ موضوعی که علی‌اکبر جوکار، سفیر ایران در قزاقستان در گفت‌وگو با «ایران» به آن اشاره کرده و آن را فرصتی برای درک مشترک شرایط میدانی و شناسایی مسیرهای تازه سرمایه‌گذاری و تبادلات تجاری دانست. به گفته جوکار، ترکیب حضور بخش خصوصی با مذاکرات سطح عالی سیاسی، فرصتی است تا تهران و آستانه فرمول‌ها و راهکارهای نوین همکاری امنیتی و اقتصادی را طراحی کنند و روابط دو کشور، که تاکنون مثبت و مستحکم بوده، به مرحله‌ای بالاتر ارتقا یابد.

سفر آقای رئیس جمهوری به قزاقستان در چه چهارچوبی صورت گرفته است؟

در چهارچوب سیاست همسایگی و دیپلماسی فعال ایران در آسیای مرکزی، این سفر در امتداد رویکردی قابل تبیین است که طی سال‌های اخیر به‌طور برجسته‌تری در سیاست خارجی کشور دنبال شده است. قزاقستان به‌عنوان همسایه ایران از طریق دریای خزر و یکی از مهم‌ترین جمهوری‌های آسیای مرکزی است و ایران جزو نخستین کشورهایی بود که این کشور را از ابتدای استقلالش به رسمیت شناخت و روابط رسمی دیپلماتیک با آن برقرار کرد. این منطقه به دلیل پیوندهای عمیق فرهنگی، تمدنی، تاریخی و دینی با ایران، همواره از جایگاه ویژه‌ای در راهبرد منطقه‌ای تهران برخوردار بوده است. افزون بر این، ظرفیت‌های گسترده اقتصادی و ژئوپلیتیکی آسیای مرکزی، اهمیت آن را برای کشور دوچندان می‌کند. در سال‌های اخیر نیز با برجسته‌تر شدن سیاست همسایگی در دستگاه دیپلماسی، تعامل با کشورهای منطقه ازجمله قزاقستان ابعاد گسترده‌تری یافته است. بر این اساس، سفر رئیس جمهوری به آستانه هم در بستر اهمیت ساختاری آسیای مرکزی برای ایران و هم در چهارچوب رویکرد عملگرایانه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران از ارزش و جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. فضای کنونی حاکم بر همکاری‌های سیاسی و اقتصادی ایران و قزاقستان، در ادامه روندی است که طی ۳۴ سال گذشته ـ از زمان استقلال قزاقستان- شکل گرفته و امروز به یکی از نمونه‌های موفق روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران تبدیل شده است. در حوزه سیاسی، سطح تبادل هیأت‌ها همواره در بالاترین سطوح بوده و سفر رئیس جمهوری کشورمان به آستانه بارزترین نمود این روند است. در عرصه اقتصادی نیز طی سال‌های گذشته همکاری‌های گسترده‌ای میان دو طرف برقرار بوده و شبکه فعالی از تجار و فعالان اقتصادی دو کشور شکل گرفته است. در همین مقطع نیز یک نشست بزرگ تجاری میان بخش خصوصی ایران و قزاقستان در حال برگزاری است که نشان‌دهنده پویایی روابط اقتصادی است. افزون بر این، تهران و آستانه در بسیاری از مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی دارای دیدگاه‌های نزدیک و مشترک هستند و این همگرایی، ثبات و استمرار فضای مثبت همکاری را تقویت کرده است. برآیند این روند، روابطی است که طی بیش از سه دهه نه‌تنها از ثبات برخوردار بوده، بلکه بدون تجربه موارد منفی، پیوسته در مسیر توسعه و تعمیق پیش رفته است.

با توجه به برخی موضوعات مطرح شده در رابطه با مناسبات قزاقستان با آمریکا طی یک ماه اخیر، این سفر چه پیامی به لحاظ موضوعات امنیت منطقه دارد؟

دیدار رئیس جمهوری ایران با همتای قزاقستانی در سطح عالی سیاسی، نشانه‌ای از نزدیکی دیدگاه‌ها و رویکردهای مشترک دو کشور در حوزه مسائل امنیتی است. هرچند ممکن است در برخی موضوعات اختلاف دیدگاه وجود داشته باشد، اما در کلیت، قزاقستان با تمرکز بر توسعه اقتصادی و دستیابی به منطقه‌ای امن برای رشد اقتصادی، ایران را به‌عنوان شریک مهم و قدرتی تأثیرگذار می‌بیند که می‌تواند در تحقق اهداف این کشور نقش مؤثری ایفا کند. بر این اساس، سفر جاری پیام روشنی به منطقه دارد؛ تهران و آستانه با بهره‌گیری از مشورت‌های دوجانبه، می‌توانند فرمول‌ها و راهکارهای نوین همکاری امنیتی و اقتصادی را طراحی کنند و سطح همکاری‌هایی را که تاکنون در شرایط بسیار خوبی قرار داشته، بیش از پیش تقویت نمایند.

اهداف و اولویت‌های اقتصادی این سفر از منظر ایران چیست؟

اهداف اقتصادی این سفر در چهارچوب نقشه راه مشترکی تعریف می‌شود که دو سال پیش با هدف رساندن حجم مبادلات تجاری به سه میلیارد دلار تدوین شد؛ هدفی که هنوز فاصله قابل‌توجهی با سطح فعلی مبادلات دارد. بر اساس آمار سال ۲۰۲۴، تجارت دوجانبه حدود ۳۴۰ میلیون دلار بوده و این شکاف ضرورت شناسایی مسیرهای تازه برای ارتقای همکاری‌های اقتصادی را بیش از پیش برجسته می‌کند. بر همین مبنا، یکی از محورهای اصلی این سفر، ایجاد راهکارهای جدید برای افزایش حجم تجارت و گسترش همکاری‌های اقتصادی است. حضور یک هیأت گسترده و فعال متشکل از تجار و فعالان اقتصادی ایران در همراهی با رئیس جمهوری نیز در همین چهارچوب تعریف می‌شود و نشان‌دهنده عزم جدی تهران برای عبور از سطح فعلی مبادلات است.

از منظر اولویت‌ها، حمل‌ونقل، ترانزیت و کشاورزی در کانون همکاری‌ها قرار دارند. در این سفر، وزیر جهاد کشاورزی به‌عنوان رئیس کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور و همچنین وزیر راه و شهرسازی در ترکیب هیأت همراه رئیس جمهوری حضور دارند که بیانگر تمرکز مشخص بر دو محور کلیدی است؛ اولین محور توسعه مسیرهای حمل‌ونقلی و تقویت نقش ایران و قزاقستان در کریدورهای منطقه‌ای و دوم گسترش همکاری‌های کشاورزی و ایجاد سازوکارهای تازه برای تبادلات کالایی است. در مجموع، هدف اصلی سفر، تسریع در اجرای نقشه راه اقتصادی، ارتقای سطح همکاری‌های کاربردی و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای نزدیک شدن به هدف سه میلیارد دلاری تجارت دوجانبه است.

> سفر رئیس‌جمهوری ایران به قزاقستان با همراهی نزدیک به ۱۰۰ تاجر، نمادی از پویایی اقتصادی در روابط تهران -آستانه و همزمان پیام روشنی درباره نزدیکی دیدگاه‌ها و همکاری امنیتی تهران و آستانه دارد

این اهداف و اولویت‌ها از منظر قزاقستان چیست؟

قزاقستان در توسعه روابط با ایران انتظارات مشخص و مبتنی بر ظرفیت‌های ژئوپلیتیکی و اقتصادی دو کشور دارد. آستانه، جمهوری اسلامی ایران را کشوری بزرگ با توانمندی‌های گسترده می‌داند و به همین دلیل، ایران را یکی از مسیرهای کلیدی خود برای دسترسی به آب‌های آزاد، بازارهای آفریقا، کشورهای حوزه خلیج فارس و جنوب آسیا تلقی می‌کند. در بعد اقتصادی، حمل‌ونقل و صادرات غلات دو محور اصلی انتظارات قزاقستان است. این کشور به‌عنوان یکی از تولیدکنندگان مهم غلات در منطقه، علاقه ویژه‌ای به تأمین نیازهای وارداتی ایران در این حوزه دارد و صادرات محصولات کشاورزی را بخشی مهم از تعاملات دوجانبه می‌بینند. در مقابل، توسعه مسیرهای ترانزیتی و انتقال غلات قزاقستان به بازارهای خارجی از طریق ایران، نقشی اساسی در اقتصاد این کشور ایفا می‌کند و به همین دلیل در همکاری اقتصادی با تهران، توجه ویژه‌ای به این دو محور معطوف شده است.

دو کشور در زمینه کریدوری چه پتانسیلی برای همکاری دارند؟

همان‌گونه که اشاره شد، یکی از اولویت‌های کلیدی همکاری، بخش حمل‌ونقل است. قزاقستان با سیاست‌های مدبرانه و سرمایه‌گذاری‌های گسترده در حوزه زیرساخت‌های حمل‌ونقلی، تلاش می‌کند تا شبکه کریدورهای منطقه‌ای را توسعه دهد و در این مسیر موفقیت‌های قابل توجهی نیز به دست آورده است. این کشور همزمان در کریدور شرق-غرب فعال است، اما شاخه شرقی کریدور شمال-جنوب برای قزاقستان اهمیت ویژه‌ای دارد. رئیس جمهوری قزاقستان، آقای توکایف، بارها بر اهمیت این مسیر تأکید کرده‌اند و مقامات دولت او، آن را به‌عنوان مسیر امن، مقرون‌به‌صرفه و راهی برای دسترسی به کشورهای جنوب آسیا، آفریقا و خلیج فارس از طریق ایران دنبال می‌کنند. به همین دلیل، آستانه در تلاش است نقش مهم‌تری در این مسیر ایفا کند و همکاری‌های چندجانبه‌ای با ایران، ترکمنستان، روسیه و کشورهای منطقه، از جمله ازبکستان، شکل گرفته است. این محور همکاری‌ها و توجه ویژه به شاخه شرقی کریدور شمال-جنوب، یکی از نقاط کلیدی روابط ترانزیتی و اقتصادی دو کشور است.

بحث رفع گلوگاه‌های لجستیکی عمدتاً به تقویت زیرساخت‌های داخلی ایران برمی‌گردد و قزاقستان از این روند استقبال می‌کند. به این معنا که هر چه ظرفیت بنادر دریای خزر، از جمله امیرآباد و بندر انزلی و زیرساخت‌های حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی ایران افزایش یابد، امکان بهره‌برداری از شاخه شرقی کریدور شمال-جنوب برای قزاقستان بیشتر می‌شود. توسعه شبکه ریلی، از جمله پیوستن بندر چابهار به شبکه ریلی کشور، نمونه‌ای از اقدامات مؤثر در این زمینه است که بستر را برای تسهیل ترانزیت کالا میان دو کشور فراهم می‌کند.

نقش بخش خصوصی در شکل دهی به این روابط چیست؟

به واقع می‌توان گفت که بخش خصوصی دو کشور یکی از پیشران‌های مهم در توسعه و تقویت روابط دو کشور در ۳ دهه گذشته بوده است. یکی از نکات برجسته این سفر که در نوع خود جالب توجه و شاید منحصر به فرد باشد، همراهی هیأتی نزدیک به صد نفر از تجار و فعالان اقتصادی ایرانی با رئیس جمهوری است که اهمیت نقش بخش خصوصی در توسعه همکاری‌های دوجانبه را به‌وضوح نشان می‌دهد. در حال حاضر در زمینه سرمایه‌گذاری مشترک، بخش خصوصی در هر دو کشور پیشتاز است و تلاش می‌کند با استفاده از فرصت‌ها و ظرفیت‌های موجود، سرمایه‌گذاری‌ها در کشور مقابل تسهیل شود. هم‌اکنون شاهد حضور سرمایه‌گذاران ایرانی در حوزه‌های مواد غذایی، معدن و زیرساخت‌های لجستیکی و حمل‌ونقل در قزاقستان هستیم و این روند، بویژه در سفر جاری، تقویت خواهد شد. همراهی بخش خصوصی با رئیس جمهوری و مذاکرات مستقیم با طرف‌های قزاقستانی، درک بهتر شرایط میدانی و ایجاد فهم مشترک را ممکن می‌سازد و به تحکیم و تعمیق روابط اقتصادی دو کشور کمک می‌کند. با توجه به ظرفیت‌های موجود، امکان توسعه سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف همچنان بالاست و این سفر فرصتی مهم برای تعمیق همکاری‌ها در حوزه‌های اقتصادی کلیدی به شمار می‌رود.

آگهی حق تقدم مربوط به افزایش سرمایه شرکت رایان کیمیا لوازم (سهامی خاص)
به‌شماره ثبت: ۵۲۶۰۱۲ و شناسه ملی: ۱۴۰۰۷۵۷۵۶۶۰

به موجب صورتجلسه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۵ تصویب گردید که سرمایه شرکت به مبلغ ۱۴۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال افزایش، درنتیجه سرمایه شرکت از مبلغ ۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال به مبلغ ۱۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال، منقسم بر ۱۵۰،۰۰۰،۰۰۰ سهم با نام ۱،۰۰۰ریالی از طریق آورده نقدی افزایش یابد و به این ترتیب هر سهامدار نسبت به هر یک سهم خود حق تقدم خرید ۱۴ سهم را خواهد داشت. لذا در اجرای ماده ۱۶۹ قانون تجارت مراتب جهت اطلاع کلیه سهامداران شرکت آگهی و سهامداران می‌توانند از زمان انتشار این آگهی حداکثر ظرف مدت ۶۰ روز نسبت به درخواست کتبی مبنی بر افزایش سرمایه از محل واریز نقدی وجوه افزایش سهام به حساب جاری شماره ۰۱۰۰۱۰۰۵۸۵۵۶۵۵ نزد بانک شهر شعبه ولنجک به آدرس: خیابان ولنجک، نبش خیابان چهاردهم، پلاک ۲۶ کد ۳۳۰اقدام و فیش مربوطه را به هیأت مدیره شرکت واقع در تهران، بلوارکشاورز، نبش خیابان جمالزاده، پلاک ۱۲۳ طبقه ۴ به کدپستی ۱۴۱۸۷۶۵۸۴۶ ارائه نمایند. بدیهی است پس از پایان مهلت قانونی هیأت مدیره می‌تواند حق تقدم استفاده نشده را به سایر سهامداران واگذار نموده و علی النهایه تا سقفی که سرمایه افزایش یافته باشد نسبت به ثبت سرمایه جدید شرکت به اصلاح ماده ۵ اساسنامه اقدام نماید.

هیئت مدیره شرکت رایان کیمیا لوازم

آگهی مزایده
شماره مزایده: ۴۸/۱۴۰۴/۷۵
بانک مسکن

بانک مسکن در نظر دارد تعداد ۱۰۵۶۰ سهم معادل ۱۵/۶۹درصد از کل سهام شرکت توسعه لویزان(سهامی خاص)متعلق به خود را از طریق برگزاری مزایده عمومی و به‌صورت شرایط نقدی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به‌فروش برساند.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۹/۱۸ **تاریخ بازدید:** ۱۴۰۴/۰۹/۱۸ لغایت ۱۴۰۴/۰۹/۲۲
مهلت دریافت اسناد مزایده از طریق سامانه: ۱۴۰۴/۰۹/۱۸ لغایت: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲ **مهلت ارائه پیشنهاد:** مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۰۲ **تاریخ بازگشایی:** روز یک‌شنبه ۱۴۰۴/۱۰/۰۷ **تاریخ اعلام به برنده:** مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۱۰
کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت برگ شرایط مزایده تا ارائه پیشنهاد مزایده‌گران و بازگشایی پاکت‌ها و همچنین پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه) از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس اینترنتی www.setadiran.ir می‌باشد. همچنین متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت بانک مسکن به نشانی www.bank-maskan.ir (صفحه اصلی، اطلاع‌رسانی،اخبار و اطلاعیه ها، مزایده سهام شرکت توسعه لویزان) و جهت بازدید از اسناد و گزارش کارشناسی به اداره کل مهندسی مالی و امور شرکت‌ها واقع در ساختمان اشرفی اصفهانی این بانک مراجعه نمایند.
محل بازگشایی پاکت‌های پیشنهادات ارائه شده از طریق سامانه ستاد: تهران- خیابان نلسون ماندلا - خیابان ارمغان شرقی- پلاک ۸ ساختمان ادارات مرکزی بانک مسکن - طبقه هشتم - سالن کنفرانس می‌باشد.

بانک مسکن

نبض تهران با برق می‌زند — بهینه مصرف کنیم
آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای نوبت دوم
شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ(سهامی خاص)

شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ در نظر دارد نسبت به خرید کابل خودنگهدار فشار ضعیف آلومینیومی شش رشته مورد نیاز خود از تولیدکننده داخلی واجد شرایط اقدام نماید.
شرح مختصری از کالا(نوع، کمیت وکیفیت کالا):

شماره مناقصه سامانه ستاد	۲۰۰۴۰۹۲۷۳۴۰۰۰۱۵۳
شماره مرجع مناقصه	۱۴۰۴۱۰۰۱۱۶۲۶
موضوع مناقصه	خرید کابل خودنگهدار فشار ضعیف آلومینیومی شش رشته
تعداد	۵۰۰۰۰ متر
مبلغ ضمانت‌نامه فرآیند ارجاع کار (ریال)	۵،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال
مهلت فروش اسناد	از روز پنج‌شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۰ لغایت روز یک‌شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۳۰
تاریخ انتشار مناقصه در سامانه	پنج‌شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۰
تاریخ تحویل اسناد به دستگاه مناقصه‌گزار	تا ساعت ۹ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۱۰/۱۶
تاریخ بازگشایی اسناد مناقصه	ساعت ۱۰ روز یک‌شنبه تاریخ ۱۴۰۴/۱۰/۲۱
ارزیابی کیفی	دارد
صلاحیت و گواهی‌نامه لازم	مناقصه‌گر می‌بایست تولیدکننده داخلی بوده و ارائه پروانه بهره‌برداری به‌همراه گواهی ظرفیت تولید سالیانه الزامی می‌باشد.(تصویر ضمیمه گردد). مناقصه‌گر می‌بایست دارای گواهی مطابقت از شرکت توانیر دربرگیرنده موضوع مناقصه باشد.
محل تحویل و بازگشایی اسناد	تهران - خیابان شیخ بهایی جنوبی - شهرک والفجر - انتهای کوچه سوم - اداره دبیرخانه شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ محل بازگشایی: سالن جلسات

نوع سپرده فرآیند ارجاع کار: به‌صورت ضمانت‌نامه بانکی و یا چک تضمین شده بانکی و یا واریز وجه به‌حساب جاری شماره ۰۱۰۱۸۰۱۱۷۱۰۰۴ به‌نام شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ بانک صادرات شعبه ملاصدرا و یا بلوکه از حساب مطالبات تأیید شده نزد شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ ارائه نمایند.
- به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایرآن ترتیب اثر داده نخواهد شد.
مبلغ فروش اسناد:
-جهت شرکت در هر مناقصه، مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰ریال به‌صورت الکترونیکی صرفاً از طریق درگاه پرداخت اینترنتی سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی: www.setadiran.ir اقدام به خرید اسناد نمایند.ضمناً کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران، بازگشایی پاکت‌ها و اعلام و قبول برندگی از طریق همین درگاه انجام خواهد شد و مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.
- به پیشنهادهای فاقد امضا، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از انقضای مدت مقرر در فراخوان واصل می‌شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
شرایط متقاضیان جهت شرکت در مناقصه:
- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج است.
نشانی‌های کسب اطلاعات بیشتر:
- سایت شبکه اطلاع‌رسانی معاملات شرکت توانیر: www.tavanir.org.ir
- سایت پایگاه ملی مناقصات: http://iets.mporg.ir
- سایت شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ: http://www.tbtb.ir
- کانال اطلاع‌رسانی فراخوان معاملات شرکت در پیام رسان بله به نشانی: ble.ir/join/EUhUVVuZvC

امور بازرگانی شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ(سهامی خاص)

آگهی مناقصه عمومی اصلاحیه
شماره مناقصه: ۸۲-۰۹-۱۴۰۴

هیات امنای صرفه‌جویی ارزی در معالجه بیماران در نظر دارد خرید تعداد ۳۰ دستگاه سونوگرافی داپلررنگی پرتابل تولید داخل را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.
تاریخ دانلود اسناد مناقصه در سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت از ساعت ۸ صبح روز یک‌شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۳ الی ساعت ۱۹ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۵ می‌باشد.
آخرین مهلت بارگذاری پیشنهادات در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت حداکثر تا ساعت ۱۹ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۰۶ می‌باشد.
ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه معادل ۱۸/۷۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به‌صورت ضمانت‌نامه بانکی
محل دریافت اسناد: دانلود از طریق سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir به‌شماره فراخوان ۲۰۰۴۰۵۰۳۳۹۰۰۰۰۸۲ می‌باشد.
لطفا برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۴۲۶۰۱۳۱۱ واحد مناقصات تماس حاصل نمایید.

دبیرخانه مناقصات

آگهی تجدید نوبت دوم مناقصه عمومی دو مرحله‌ای- شرکت نفت پاسارگاد
شرکت نفت پاسارگاد (سهامی خاص)

شرکت نفت پاسارگاد در نظر دارد نسبت به برگزاری تجدید نوبت دوم مناقصه عمومی دو مرحله‌ای به‌شرح موضوعات مندرج در جدول ذیل اقدام نماید. متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه به سامانه ستاد ایران از تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۰ لغایت ۱۴۰۴/۰۹/۲۷ مراجعه نمایند:
جهت کسب اطلاعات بیشتر با جناب آقای مهندس میرجعفری (مدیریت تدارکات و پشتیبانی) تماس حاصل فرمایید. تلفن: ۲۳۰۳۶۳۲۰-۰۲۱
آخرین مهلت تحویل پیشنهادات: پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۰۸ می‌باشد.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه	شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه-ریال	مدت زمان تحویل از زمان ابلاغ قرارداد	شرایط حضور در مناقصه
۱	اجرا و تعویض کامل استیم کویل‌های مخازن ۲۰۰۱ و ۲۰۰۲ مجتمع آبادان	دومرحله‌ای نوبت دوم	POC.T/1404/15-2	۲۰۰۴۱۱۰۰۵۲۰۰۰۰۱۳	۱،۷۵۰،۰۰۰،۰۰۰	چهار ماه شمسی مطابق با مندرجات اسناد مناقصه	مطابق جداول ارزیابی موجود در اسناد مناقصه

- **نوع تضمین شرکت در مناقصه:** سپرده تضمین شرکت در مناقصه می‌بایست به‌صورت الف) ضمانت‌نامه بانکی از بانک‌های مورد تأیید مناقصه‌گزار یا ب) واریز وجه نقد به‌حساب جاری به‌شماره ۰۱۰۳۰۳۰۶۰۱۰۰۶ نزد بانک ملی به‌نام شرکت نفت پاسارگاد باشد.
- هزینه آگهی به‌عهده برنده مناقصه می‌باشد.
- درج این آگهی هیچ‌گونه تعهدی برای دستگاه مناقصه‌گزار ایجاد نمی‌نماید.
- سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به درخواست در اسناد مناقصه درج شده است.
- به پیشنهادات فاقد مهر و امضا، مشروط، مخدوش و پیشنهادهایی که بعد ازاتمام مدت مقرر در فراخوان واصل شود. مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- مناقصه‌گزار در قبول یا رد کلیه پیشنهادات مخیر است.

شرکت نفت پاسارگاد

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای نوبت اول

شرکت احداث، نگهداری و بهره‌برداری آزادراه اراک - خرم‌آباد در نظر دارد: عملیات تهیه مصالح و اجرای سیستم برق‌رسانی به تونل پونه واقع در آزادراه اراک - خرم‌آباد را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه پیمانکارانی که دارای سوابق مرتبط می‌باشند، دعوت به‌عمل می‌آید ضمن واریز مبلغ ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال جهت دریافت اسناد مناقصه در وجه **بانک صادرات** به‌شماره شبای IR۴۳۰۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰۱۲۰۱۵۴۰۰۹۰۰۷ شرکت احداث، نگهداری و بهره‌برداری آزادراه اراک - خرم‌آباد در ساعات اداری از تاریخ چاپ آگهی به مدت ۵ روز با در دست داشتن اصل فیش واریزی به آدرس مندرج در آگهی مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند.
● شرایط شرکت در مناقصه:
۱- ارائه اسناد مربوط به سوابق فعالیت مرتبط با موضوع مناقصه
۲- برآورد اولیه با فهرست بهای ابنیه، تأسیسات برق و توزیع نیروی برق پایه سال ۱۴۰۳: ۷۰۱،۲۰۸،۰۴۶،۴۰۵ ریال
۳- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۳۱،۱۲۴،۱۶۰،۹۲۸ ریال
۴- مناقصه‌گزار در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.
۵- مناقصه‌گران پس از دریافت اسناد مناقصه حداکثر تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۳ اسناد مربوطه را در پاکت لاک و مهر شده به نشانی مناقصه‌گزار تحویل نمایند.
۶- هزینه چاپ آگهی در هر دو نوبت به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
۷- عملیات مذکور فاقد پیش پرداخت می‌باشد.
آدرس دریافت اسناد و تحویل پاکات: تهران، میدان آرژانتین، خیابان خالداسلامبولی، کوچه ششم، پلاک ۱۳، طبقه سوم، تلفن: ۸۸۱۰۹۲۱۷-۰۲۱ داخلی (۹۱۱۱۰) - مهندس عرفانیان‌فر

شرکت احداث، نگهداری و بهره‌برداری آزادراه اراک- خرم آباد

آگهی تمدید فراخوان مناقصه عمومی

فرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء (ص) – موسسه شهید رجایی در نظر دارد خرید مصالح سنگی در پهنه غرب و جنوب غرب و در پهنه شرق تهران را در دو مناقصه مجزا بصورت تهاتر با املاک یا حواله غیرنقد شهرداری مطابق اسناد در قالب مناقصه عمومی یک مرحله ای به تامین کنندگان واجد شرایط واگذار نماید.
لذا متقاضیان واجد صلاحیت می توانند جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۳ و در ساعات اداری به آدرس: تهران خیابان نلسون ماندلا ، خیابان ناهید غربی ، کوچه اختران ، ساختمان الماس ،طبقه سوم ،واحد امور پیمان ها و مناقصات مراجعه نمایند و یا با شماره ۰۹۱۲۰۷۲۰۱۹۷ آقای امیر انصاری تماس حاصل نمایند.
* هزینه درج آگهی به عهده برنده فراخوان خواهد بود و مناقصه گزار در رد یک یا تمام پیشنهادات مختار است.

تحلیل

دیوید ایگناتیوس
ستون نویس واشنگتن پست

عکس: Getty Images

واشنگتن پست خبر داد؛ خطوط کلی توافق صلح کم‌کم در حال نمایان شدن است

تقسیم اوکراین به سبک ۲ کره؟

در اینجا یک توصیف ساده از آنچه صلح در اوکراین باید شبیه آن باشد، آمده است: یک کشور دارای حاکمیت با مرزهایی که توسط تضمین‌های امنیتی بین‌المللی محافظت می‌شود که بخشی از اتحادیه اروپا بوده و اقتصاد خود را با سرمایه‌گذاری‌های کلان از سوی ایالات متحده و اروپا بازسازی می‌کند.

با وجود تاکتیک‌های مذاکره سختگیرانه دونالد ترامپ و همدلی غیرقابل توضیح او با روسیه، به‌گفته آنچه از مقام‌های آمریکایی، اوکراینی و اروپایی می‌شنوم، چنین توافقی ظاهراً در حال نزدیک‌تر شدن است.

ترامپ همچنان می‌تواند اوضاع را خراب کند، اگر به‌حدی بر ولودیمیر زلنسکی و حامیان اروپایی او فشار بیاورد که آنان تصمیم بگیرند با وجود هزینه دهشتناک، به جنگ ادامه دهند. این برای همه بد خواهد بود. اکنون زمان آن است که ترامپ به اوکراین و اروپا اطمینان بدهد نه اینکه تلاش کند آنها را با زور به سمت یک توافق بکشاند.

گرایش ترامپ به‌سوی کرملین در «استراتژی امنیت ملی» که هفته گذشته از سوی کاخ سفید منتشر شد، مذاکرات را پیچیده کرده است. طبق این سند، او ظاهراً می‌خواهد میان اروپا و روسیه در فاصله‌ای برابر بایستد «تا خطر درگیری بین روسیه و کشورهای اروپایی را کاهش دهد». این بی‌طرفی میان دوست و دشمن، چه از نظر راهبردی و چه اخلاقی بی‌معناست و واقعاً اروپا را نگران می‌کند. با وجود این پایه لرزان، تلاش ترامپ برای صلح تا حدی امیدبخش به نظر می‌رسد. مذاکره‌کنندگان آمریکایی، جرد کوشنر و استیو ویتکاف، تاجرانی بزرگ هستند نه دیپلمات، اما به‌نظر می‌رسد آنها تشخیص داده‌اند که بهترین حفاظت برای اوکراین، ترکیبی از تضمین‌های امنیتی الزام‌آور و شکوفایی اقتصادی آینده است و آنها می‌دانند که این بسته شکست خواهد خورد مگر اینکه زلنسکی بتواند آن را به کشوری شجاع اما فرسوده بفروشد.

یک مقام اوکراینی به من گفت این بسته شامل سه سند است: طرح صلح، تضمین‌های امنیتی و برنامه بازسازی اقتصادی. مذاکرات هنوز تمام نشده و اوکراین به همراه حامیان اروپایی‌اش قصد دارند مجموعه‌ای مشترک از اصلاحات را منتشر کنند. اما این فهرست برخی از ایده‌هایی است که طبق گفته مقام‌های آمریکایی و اوکراینی این هفته در حال بررسی است:

۱- اوکراین می‌تواند از سال ۲۰۲۷ به اتحادیه اروپا بپیوندد. این پیوستن سریع برخی قدرت‌های اروپایی را نگران کرده است. اما دولت ترامپ فکر می‌کند می‌تواند بر مخالفت مجارستان- که بزرگ‌ترین مخالف اوکراین در اتحادیه بوده- غلبه کند. عضویت در اتحادیه، تجارت و سرمایه‌گذاری را افزایش می‌دهد اما شاید مهم‌تر از همه اینکه اوکراین را مجبور می‌کند فرهنگ زیان‌بار فساد در شرکت‌های دولتی را مهار کند.

در بطن ماجرا، این جنگ درباره این بوده که آیا اوکراین می‌تواند به کشوری اروپایی تبدیل شود یا نه. ولادیمیر پوتین با باور اسطوره‌ای‌اش به یگانگی روسیه و اوکراین، از این ایده متنفر است. عضویت سریع اوکراین در اتحادیه اروپا شبیه به پیروزی است.

۲- ایالات متحده تضمین‌های امنیتی «مشابه ماده ۵» ارائه می‌دهد تا از اوکراین در صورت نقض توافق از سوی روسیه محافظت کند. اوکراین می‌خواهد آمریکا چنین توافقی را امضا و کنگره آن را تصویب کند؛ کشورهای اروپایی نیز تضمین‌های جداگانه‌ای امضا خواهند کرد. یک کارگروه آمریکا-اوکراین در حال بررسی جزئیات-از جمله سرعت واکنش اوکراین و متحدانش به هرگونه نقض روسیه- است.

اعتبار این تضمین‌ها به‌نوعی با زبان سند «استراتژی امنیت ملی» تضعیف شده و به نظر می‌رسد اتحاد ناتو را فرسایش می دهد.

۳- حاکمیت اوکراین از هرگونه وتوی روسیه محافظت خواهد شد. مذاکره‌کنندگان همچنان با مسائلی ظریف مانند محدودیت‌هایی بر ارتش اوکراین دست‌وپنجه نرم می‌کنند. صحبت از افزایش پیشنهاد اولیه آمریکا برای یک ارتش ۶۰۰ هزار نفری به ۸۰۰ هزار نفری است که تقریباً همان اندازه‌ای است که اوکراین پس از جنگ نیز به آن خواهد رسید، اما کی‌یف هرگونه سقف رسمی در قانون اساسی- آن‌طور که روسیه می‌خواهد- را رد می‌کند.

۴- یک منطقه غیرنظامی‌شده در طول کل خط آتش‌بس ایجاد خواهد شد، از استان دونتسک در شمال‌شرق تا شهرهای زاپروژیا و خرسون در جنوب. پشت این منطقه غیرنظامی‌شده، منطقه دومی وجود خواهد داشت که ورود سلاح‌های سنگین به آن ممنوع است. این خط مانند منطقه حائل کره شمالی و جنوبی با دقت نظارت خواهد شد.

۵- «مبادلات ارضی» بخش اجتناب‌ناپذیر توافق است، اما اوکراین و آمریکا هنوز درباره نحوه ترسیم خطوط چانه‌زنی می‌کنند. روسیه می‌خواهد اوکراین تقریباً ۲۵ درصد باقی‌مانده دونتسک را که هنوز در کنترل دارد، واگذار کند؛ تیم ترامپ استدلال می‌کند که اوکراین احتمالاً بخش زیادی از آن را طی شش ماه آینده در میدان جنگ از دست خواهد داد و بهتر است اکنون برای جلوگیری از تلفات، امتیاز بدهد.

مذاکره‌کنندگان آمریکایی فرمول‌های مختلفی را برای قابل‌قبول‌تر کردن این امتیاز برای زلنسکی مطرح کرده‌اند. یک ایده این است که منطقه تخلیه‌شده غیرنظامی شود. زلنسکی روز دوشنبه تأکید کرد که «هیچ حق قانونی» برای واگذاری سرزمین به روسیه ندارد. یکی از روش‌های دور زدن این مسأله، الگوی کره است که تا امروز کره جنوبی مدعی مالکیت کل شبه‌جزیره است و کره شمالی نیز همین ادعا را دارد.

۶- نیروگاه هسته‌ای زاپروژیا- بزرگ‌ترین نیروگاه اروپا- دیگر تحت اشغال روسیه نخواهد بود. مذاکره‌کنندگان در حال بررسی این امکان هستند که ایالات متحده اداره این نیروگاه را بر عهده بگیرد.

هرچند عجیب به نظر می‌رسد، این موضوع برای برخی مقام‌های اوکراینی جذاب است، زیرا یک «اهرم بازدارنده آمریکایی» علیه روسیه ایجاد می‌کند.

۷- دولت ترامپ به دنبال جذب سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی در اوکراین است. یکی از منابع مالی، بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار دارایی‌های روسیه است که اکنون در اروپا مسدود شده است. مذاکره‌کنندگان ترامپ قبلاً پیشنهاد داده‌اند ۱۰۰ میلیارد دلار از این دارایی‌ها برای پرداخت غرامت به اوکراین در دسترس قرار گیرد. این مقدار ممکن است افزایش یابد. موتور پایدارتر بازسازی، سرمایه‌گذاری آمریکا خواهد بود. مقام‌های آمریکایی در حال گفت‌وگو با لری فینک، مدیرعامل غول مالی «بلک‌راک» درباره احیای طرح «صندوق توسعه اوکراین» هستند که می‌تواند ۴۰۰ میلیارد دلار سرمایه برای بازسازی جذب کند. بانک جهانی نیز مشارکت خواهد داشت.

ترامپ، البته خواهان ابتکارهای مشابه برای روسیه است. فرض کوشنر و ویتکاف این است که کشورهایی که تجارت می‌کنند و توسعه می‌یابند، جنگ نمی‌کنند. ترامپ به‌جای اینکه بخواهد زلنسکی را به زور در توافقی تحت فشار بگذارد، مذاکره‌کنندگان او باید با متحدان اروپایی کار کنند تا بسته‌ای از تضمین‌های امنیتی و مشوق‌های اقتصادی ایجاد کنند که آن‌قدر جذاب باشد که اوکراینی‌ها حاضر شوند قرص تلخ واگذاری بخش باقی‌مانده دونتسک- که روسیه نتوانسته تصرف کند- را بپذیرند. در غیر این صورت، اوکراینی‌ها به جنگ ادامه خواهند داد.

بزرگ‌ترین اشتباه ترامپ این است که اصرار کند «یا الان یا هرگز». دیپلماسی و همچنین تجارت این‌طور کار نمی‌کند. همان‌طور که خود ترامپ چند دهه پیش گفته بود: «بدترین کاری که می‌توانی در یک معامله انجام دهی این است که مشتاق رسیدن به توافق به نظر برسی. این باعث می‌شود طرف مقابل بوی خون را حس کند و بعد تو مرده‌ای.»

منبع: Washington Post

> یک منطقه غیرنظامی شده در طول کل خط آتش‌بس ایجاد خواهد شد، از استان دونتسک در شمال‌شرق تا شهرهای زاپروژیا و خرسون در جنوب که در پشت آن منطقه دومی وجود خواهد داشت که ورود سلاح‌های سنگین به آن ممنوع است. این خط مانند منطقه حائل کره شمالی و جنوبی با دقت نظارت خواهد شد

بدون روتوش

محمدمحسن فایضی
کارشناس مسائل فلسطین

جنگ سایبری، پیش از جنگ گلوله‌ها

در هفته‌ای که گذشت همایشی تحت عنوان هفته سایبری (Cyber Week 2025) در دانشگاه تل آویو برگزار شد. رئیس دانشگاه تل آویو، نفتالی بنت نخست‌وزیر سابق و یوسی کارادی رئیس مرکز ملی سایبری اسرائیل در کنار شخصیت‌های مهم اسرائیلی، آمریکایی و اروپایی در حوزه سایبری و هوش مصنوعی از مهم‌ترین شرکت‌کنندگان در این همایش بودند. براساس گزارش رسمی برگزارکنندگان همایش حدود ۱۱ هزار شرکت در این رویداد شرکت کرده‌اند.

این همایش برای پانزدهمین سال متوالی و بواسطه جنگ ۱۲ روزه چند ماهی با تأخیر برگزار شد. اما مهم‌ترین تأثیر جنگ ۱۲ روزه بر این همایش سالانه، پرداختن به اتفاقات جنگ با ایران و تهدیدات پیش روی اسرائیل از سوی ایران و پیامدهای سایبری جنگ اخیر بود و اطلاعات جدیدی از حملات سایبری ایران در دوران جنگ افشا شد.

به طور مثال برای اولین بار فاش شد که در حمله موشکی ایران به مرکز مهم و علمی وایزمن، دوربین‌های مداربسته امنیتی نزدیک آن مرکز در کنترل سایبری ایران بوده تا بتواند حمله را رصد و برآوردی از میزان خسارت در اختیار داشته باشد. یکی از موارد جالب دیگری که افشا شد، اعلام رسمی ۱۲۰۰ کمپین سایبری از سوی ایران برای تأثیرگذاری بر افکارعمومی و فضای رسانه‌ای صهیونیست‌ها در دوران جنگ ۱۲ روزه بود. رقمی که نشان می‌دهد نبرد سایبری بسیار جدی‌ای در جریان است.

یوسی کارادی، مدیر کل اداره ملی سایبری اسرائیل، در سخنرانی افتتاحیه این همایش فاش کرد که ۳/۵ درصد از حملات سایبری جهانی متوجه اسرائیل است و این رقم برای چنین وسعت سرزمینی (فلسطین اشغالی) شگفت‌انگیز و نگران‌کننده است. همچنین او از تعبیر جدیدی برای نبردهای آتی ایران و اسرائیل استفاده کرد و گفت: «ما به دوره‌ای نزدیک می‌شویم که جنگ در فضای دیجیتال شروع و تمام می‌شود، بدون آن‌که حتی یک تانک حرکت کند یا یک هواپیما بلند شود. تصور کنید «محاصره دیجیتال» اتفاق افتاده است: نیروگاه‌ها از کار می‌افتند، ارتباطات قطع می‌شود، حمل‌ونقل متوقف می‌شود و آب آلوده می‌شود. این سناریو خیالی نیست، یک مسیر واقعی است!»

البته باید بر این نکته هم توجه داشت که اسرائیل در یک سال اخیر بسیار در حوزه نبرد سایبری سرمایه‌گذاری کرده است. سال ۲۰۲۵، شرکت‌های سایبری اسرائیلی حدود ۴.۴ میلیارد دلار سرمایه جذب کردند که بالاترین رقم ثبت شده تاکنون و ۴۶ درصد افزایش در مقایسه با سال ۲۰۲۴ است.

در این همایش به اقدامات گروه سایبری حنظله و برخی اقدامات سایبری ایران در دوران جنگ یا دسترسی به اطلاعات بیمه سراسری یک بیمارستان و تهدید به افشای آنها هم اشاره شده است. چیزی که نشان می‌دهد ایران در میدان نبرد سایبری دست پر پیش می‌رود و باید این اقدامات با جدیت بیشتر ادامه یابد. جالب است که در این همایش از سوی ماتانیاهو انگلمن، حسابرس دولتی اسرائیل، ادعا شد که به دلیل دخالت شبکه‌های نفوذ خارجی در فضای دیجیتال، سلامت انتخابات کنست ۲۰۲۶ در خطر است و احتمالاً شاهد هرج و مرج خواهند بود.

تبصره ماده (۱۰۰) چگونه بار مالیاتی اصناف را کاهش داد؟

بررسی عملکرد مالیاتی اصناف در سال جاری نشان می‌دهد اجرای تبصره ماده (۱۰۰) نقش مهمی در تسهیل فرآیندهای مالیاتی و افزایش رضایتمندی صاحبان مشاغل داشته است.

سازمان امور مالیاتی کشور با اتکا به داده‌های سامانه مؤدیان و بهره‌گیری از روش‌های هوشمند، امکان محاسبه مالیات میلیون‌ها مؤدی را بدون نیاز به ارائه اظهارنامه و مدارک پیچیده فراهم کرده و بدین ترتیب بخش قابل توجهی از فعالان اقتصادی از مزایای این سازوکار بهره‌مند شده‌اند.

انتشار آمارهای مربوط به‌عملکرد اصناف در سال جاری، تصویر روشن‌تری از وضعیت مالیات‌ستانی، سهم هر گروه صنفی و تأثیر اجرای سیاست‌های جدید ارائه می‌دهد و نشان می‌دهد که رویکرد عدالت‌محور و تسهیل‌گر در نظام مالیاتی کشور تا چه اندازه توانسته فرآیندها را کارآمدتر کرده و مشارکت مؤدیان را در پرداخت مالیات افزایش دهد.

نگاهی به آمار و ارقام اعلامی از سوی سازمان امور مالیاتی کشور درخصوص مالیات صاحبان مشاغل نشان می‌دهد مالیات ۹۰ درصد این گروه از مؤدیان که (۱۱،۳۲۱،۳۶۹) نفر برآورد شده‌اند صفر شده است.

حدود ۷۰۴ هزار نفر نیز مالیاتی بین صفر تا ۱۵ میلیون تومان پرداخت کرده‌اند که معادل ۵/۶ درصد از کل اصناف به شمار می‌روند. مالیات ابرازی این تعداد از اصناف بیش از ۴۸ هزار میلیارد تومان یعنی ۱۲ درصد مالیات اصناف برآورد شده است. همچنین نزدیک ۲۵۲ هزار نفر، معادل ۲ درصد صاحبان مشاغل، مالیاتی بین ۱۵ تا ۳۰ میلیون پرداخت کرده اند. مبلغ مالیات این دسته نیز بیش از ۵۴ هزار میلیارد تومان است که ۱۴ درصد مالیات اصناف را شامل می‌شود.

براساس اعلام سازمان امور مالیاتی کشور، بیش از ۱۱۴ هزار نفر از اصناف (معادل ۱ درصد) بین ۳۰ تا ۵۰ میلیون تومان مالیات پرداخته‌اند که در مجموع، رقمی بیش از ۴۳ هزار میلیارد تومان را تشکیل می‌دهد و ۱۱ درصد از مالیات کل صاحبان مشاغل را دربرمی‌گیرد. همچنین نزدیک به ۱۹۵ هزار نفر (معادل ۱/۵ درصد اصناف) بیش از ۵۰ میلیون تومان مالیات پرداخت کرده‌اند که مبلغی بالغ بر ۲۴۷ هزار میلیارد تومان و برابر با ۶۳ درصد کل مالیات اصناف است.

تعداد مشمولان تبصره ماده (۱۰۰) حدود ۱۳ هزار و ۵۰۰ نفر محاسبه شده و مجموع مالیات این افراد به ۳۹۴ هزار میلیارد تومان می‌رسد. در میان اصناف، بالاترین میزان مالیات مقطوع (حدود ۲۸ هزار میلیارد تومان) به پزشکان متخصص تعلق دارد.

پزشکان عمومی با بیش از ۱۵ هزار میلیارد تومان و صنف لوازم یدکی اتومبیل با بیش از ۱۲ هزار میلیارد تومان در رده‌های بعدی قرار دارند. در مقابل، صنف صرافان با مالیاتی بالغ بر حدود ۴ میلیارد تومان، پایین‌ترین میزان مالیات پرداختی را داشته است؛ هرچند تعداد اعضای این صنف در مقایسه با سایر گروه‌ها بسیار کمتر است.

در نتیجه اجرای تسهیلات تبصره ماده (۱۰۰)، که مؤدیان را از فرآیندهای زمان‌بر و هزینه‌بر اظهارنامه و ارائه مدارک پیچیده معاف می‌کند، ۹۶ درصد صاحبان مشاغل (حدود ۱۲.۵ میلیون نفر) از این مزایا بهره‌مند شدند و مالیات بیش از ۹۰ درصد آنان (حدود ۱۱.۳ میلیون نفر) صفر شد.

همچنین ۹۷ درصد مؤدیان کمتر از ۳۰ میلیون تومان مالیات پرداخت کرده‌اند. در این فرآیند، مالیات ۱۲.۵ میلیون مؤدی بدون دخالت نیروی انسانی و به‌طور کاملاً سیستمی محاسبه شده است؛ اقدامی که گامی مهم در افزایش تمکین، شفافیت و اعتماد مؤدیان به‌شمار می‌رود.

از دیگر بخش‌های مهم اجرای تبصره ماده (۱۰۰)، امکان مشارکت مؤدیان در طرح «نشان‌دار کردن مالیات‌ها» است. مؤدیان می‌توانند تعیین کنند مالیات پرداختی آنان صرف تکمیل و یا اجرای کدام پروژه ملی یا استانی شود.

در همین چارچوب، ۱۸.۲ همت از منابع مالیاتی برای اجرای ۸۸۱ پروژه شامل ۴۲۹ مدرسه، ۲۱ بیمارستان و ۴۱ پروژه آب‌رسانی اختصاص یافت. این امر علاوه بر تقویت شفافیت مالی، مشارکت شهروندان در توسعه پروژه‌های عمومی را افزایش داده است.

با وجود آنکه سهم اصناف از تولید ناخالص داخلی حدود ۲۶ درصد برآورد شده است اما سهم آنان از کل درآمدهای مالیاتی کشور تنها ۶ درصد است.

با این وجود سازمان امور مالیاتی کشور در سال‌های اخیر علاوه بر اجرای تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم برای تسهیل امور اصناف، مشوق‌ها، معافیت‌ها و تسهیلات قابل توجه دیگری نیز ارائه کرده است. افزایش سقف معافیت مالیاتی اصناف از ۴۷ میلیون تومان در سال ۱۴۰۲ به ۱۴۴ میلیون تومان در سال ۱۴۰۳ برای واحدهای صنفی استفاده‌کننده از سامانه مؤدیان، لحاظ مبلغ اجاره واحدهای استیجاری در محاسبه مالیات، استقرار میزهای خدمت برای اطلاع‌رسانی و پاسخگویی، بهره‌گیری از ضرایب کاهشی مالیات بر ارزش افزوده و استفاده از ظرفیت ماده ۲۵۱ مکرر از جمله این اقدام‌ها است. انتظار می‌رود صاحبان مشاغل با استفاده صحیح از این فرصت‌ها، نقش فعال‌تری در توسعه اقتصاد کشور ایفا کنند.

جلوگیری از فرارمالیاتی با حسابرسی سیستمی

سلام ستوده، نماینده مهاباد در مجلس شورای اسلامی با اشاره به ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم و ضرورت اجرایی شدن آن، گفت: در حال حاضر، مالیات‌ها باید به‌صورت هوشمند و سیستمی پرداخت شوند تا فرآیند اخذ مالیات شفاف‌تر و دقیق‌تر انجام شود. وی افزود مهم این است که مردم بدانند مالیاتی که پرداخت می‌کنند در کجا هزینه می‌شود و این مسائل باید کاملاً روشن و مشخص باشد. متأسفانه، هنوز برخی از مؤدیان مالیاتی به موقع مالیات خود را پرداخت نمی‌کنند و بعضی‌ها حتی به دنبال فرار مالیاتی هستند.

این امر به ویژه در برخی از صنوف بیشتر مشاهده می‌شود که حاضر نیستند سیستمی را برای پرداخت مالیات راه‌اندازی کنند.

ستوده در ادامه بیان داشت: ما باید به گونه‌ای سیستم مالیاتی را پیش ببریم که هیچ‌کس نتواند از پرداخت مالیات فرار کند، به‌خصوص افرادی که درآمدهای بالا دارند و می‌توانند در بهبود وضعیت اقتصادی کشور نقش مهمی ایفا کنند. برای مثال، طبق گزارشی که در سال ۱۴۰۲ منتشر شد، ۹۵ درصد از مؤدیان مالیاتی مالیات خود را از طریق سیستم پرداخت کردند و تنها ۵ درصد باقی‌مانده تحت نظارت ممیزان مالیاتی قرار گرفتند. این آمار نشان می‌دهد که اگر سیستم به درستی پیاده‌سازی شود، فرار مالیاتی به حداقل می‌رسد و عدالت مالیاتی گسترش خواهد یافت.

نماینده مهاباد در مجلس شورای اسلامی بر اهمیت هوشمندسازی سیستم مالیاتی و کاهش خطای انسانی تأکید کرد و گفت: اگر سیستم مالیاتی به‌صورت هوشمند و به روز مدیریت شود، دیگر شاهد فرار مالیاتی نخواهیم بود و به جای ۵ درصد فرار مالیاتی، این رقم به صفر خواهد رسید. این سیستم می‌تواند نظارت دقیقی بر پرداخت مالیات‌ها داشته باشد و دولت به راحتی می‌تواند بر تمامی مراحل نظارت مستقیم داشته باشد. نتیجه این سیستم به‌طور مستقیم به نفع مردم خواهد بود و انعکاس آن در زندگی روزمره مردم قابل مشاهده خواهد بود. عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس تأکید کرد: برای موفقیت این طرح، دولت باید تدابیر خاصی را در دستور کار خود قرار دهد تا هیچ‌کس نتواند از پرداخت مالیات فرار کند و عدالت مالیاتی به‌طور کامل در کشور گسترش یابد. در نهایت، این مسئله به نفع مردم خواهد بود و نتیجه آن در ارائه خدمات عمومی و طرح‌های عمرانی در سراسر کشور مشهود خواهد بود.

تخصیص مالیات به پروژه‌های عمرانی در مناطق محروم

ابوالفضل ظهره وند، نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه از محل اجرای طرح مشارکت دادن مردم در تعیین محل مصرف مالیات‌ها مبلغ ۶.۷ همت به پروژه‌های عمرانی کشور اختصاص یافته، تصریح کرد: به‌طور کلی یکی از مشکلاتی که در کشورمان وجود دارد، این است که بخش زیادی از بودجه صرف هزینه‌های جاری می‌شود و در حوزه عمرانی کمبود داریم. بنابراین، هر چقدر مالیات‌ها را به سمت پروژه‌های عمرانی و زیربنایی سوق دهیم، اقدام مثبتی است.

وی ادامه داد: مشارکت دادن مردم در تعیین محل مصرف مالیات‌ها بیشتر با این رویکرد صورت گرفته است که درآمدهای مالیاتی به سمت تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام یا به‌طور کلی پیشبرد پروژه‌های عمرانی سوق داده شود. با همین رویکرد، در لایحه بودجه ۱۴۰۴ نیز پیش‌بینی شد که طرح طی سال آتی نیز اجرایی شود.

این نماینده مجلس دوازدهم با اشاره به اهمیت راهبرد جدید مالیاتی دولت درزمینه مشارکت بافتن مردم و سطح دغدغه مهم مردم در رفع محرومیت مناطق کمتر برخوردار گفت: مؤدیان مالیاتی در سال جاری برای تعیین محل مصرف مالیات خود روی مساله رفع محرومیت مناطق کمتربرخوردار توجه ویژه‌ای داشتند و خروجی آن، تأمین مالی بیش از ۳۶۴ پروژه آبرسانی به مناطق محروم از محل دریافت مالیات با انتخاب مستقیم مؤدیان بوده است.

ظهره وند خاطرنشان کرد: همچنین از محل اجرای طرح مورد بحث ۲۰۴ پروژه بیمارستانی، ۱۸۷ پروژه توسعه و ساخت راه‌ها، ۵۶ پروژه مرتبط با امنیت و ۳۳ پروژه ساخت خانه بهداشت تأمین مالی شده‌اند که نشان از توجه ویژه مردم به مساله بهداشت و رفع محرومیت‌های مرتبط با آن بوده و به این ترتیب علاوه بر شفافیت مالیاتی، توانستیم مردم را در توسعه اقتصادی کشور مشارکت دهیم. به‌طور کلی نیز هر چقدر منابع مالیاتی را به این سمت و سو و شفافیت در مصرف مالیات با نظرخواهی از مردم سوق دهیم، به نفع کشور خواهد بود.

«ایران» به مناسبت روز زن پیشروی آرام اما پیوسته زنان در عرصه‌های مختلف را بررسی می کند

دگرگونی نسلی در موقعیت زنان

گزارش

سمیه افشین فر
گروه اجتماعی

در سال‌های اخیر، وضعیت زنان در جامعه ایـران شـاهد دگرگونی‌هایی بـوده که نه تنها در آمارهای آموزشـی و اشتغال، بلکه در سـاختارهای اجتماعـی و فرهنگی نیز قابل ردیابی است. بررسی این روند نشان می‌دهد که حضور زنان در عرصه‌های علمی، دانشگاهی و حرفه‌ای به مرحله‌ای رسیده که بسیاری از پژوهشگران علوم اجتماعی از آن به‌عنوان «دگرگونی نسلی در موقعیت زنان» یاد می‌کنند.

جامعه طی سه دهه گذشته با مجموعه‌ای از تغییـرات آرام امـا اثرگذار روبـه‌رو بوده است. دکتر طاهره رستمی، جامعه‌شناس و عضو پژوهشـکده علوم بهداشتی جهاد دانشگاهی، در تحلیل شرایط کنونی زنان ایرانی می‌گوید: «این تغییـرات نه حاصل تصمیم‌های یک‌بـاره، بلکه نتیجـه تراکم تدریجی فرصت‌ها، ارتقای سطح سواد و رشد آگاهی اجتماعی زنان است.» به نظر رستمی وقتی وضعیت امـروز زنان را با سـال‌های دور مقایسـه می‌کنیـم، با واقعیتـی کاملاً متفاوت روبه‌رو هستیم. زنان در گستره‌ای از رشته‌های دانشگاهی، مشاغل تخصصی و فعالیت‌های اجتماعی حضور دارند. این حضور تنها افزایش عددی نیست، بلکه نوع مشـارکت و کیفیت نقش‌آفرینی آنان نیز دگرگون شده است.

یکی از شاخص‌های مهم این تحول، حضور گسترده زنان در دانشگاه‌هاست؛ حضوری کـه از اوایل دهه ۸۰ به‌طور ثابـت از مردان پیشـی گرفته و اکنون در برخـی حوزه‌ها به مرزهای بی‌سابقه رسـیده است. دکتر رستمی معتقد است این تغییرات در ورودی دانشگاه‌ها تنها یک روند آماری نیست، بلکه بر نگـرش خانواده‌ها، نقش دختـران در ساختار اجتماعی و مسیر آینده آنان تأثیر گذاشته است.

او می‌گویـد: «اینکـه خانواده‌هـای ایرانی تحصیل دختران را سـرمایه‌ای بلندمدت می‌دانند، یکی از مهم‌ترین دلایل این تغییر اسـت. این نگاه موجب شـده دختران از مقاطع پایه تا تحصیلات عالی مسیری پایدار و مستمر را طی کنند و بخش بزرگی از نیروی متخصص کشور را تشکیل دهند.»

رسـتمی، یکـی از حوزه‌هایـی را کـه زنان بیشترین نقش را در آن یافته‌اند، سلامت و علوم پزشکی می‌داند. او توضیح می‌دهد: «طی سال‌های اخیر، بخش قابل توجهی از دانشجویان رشته‌های پزشکی، پرستاری، مامایی و داروسازی زنان بوده‌اند و اکنون در مراکز درمانی، آموزش پزشکی و شبکه‌های بهداشتی سراسر کشور حضور فعال دارند. زنان تحصیل‌کـرده در حوزه سـلامت هم به‌عنوان متخصص و هم به‌عنـوان محور تربیت و مراقبت در خانـواده ایفای نقش می‌کنند. ایـن ویژگی باعث شـده ارتقای سـواد سـلامت زنان تأثیری فراتر از فرد و حتی خانواده داشته باشد و به سطح جامعه منتقل شود.»

عکس: رضا مطربان / ایران

بازار کار؛ حضور کمتر اما مؤثرتر

اگرچه نرخ کلـی اشـتغال زنـان در ایران هنوز فاصله‌ای با میانگین جهانی دارد، اما نوع مشـاغلی که زنان امروز به آنها دست یافته‌اند نسبت به گذشـته کاملاً متفاوت است. زنان اکنون در بخش‌های تخصصی، علمی و مدیریتی بیش از هر زمان دیگری حضور دارند. دکتر رسـتمی با اشاره به این تغییرهـا می‌گویـد: «آنچه امـروز اهمیت دارد، افزایش کیفیـت فرصت‌ها برای زنان است. بخش عمده زنان شـاغل در ایران در حوزه‌های آموزش، پزشـکی، پژوهش، فناوری و خدمات تخصصی فعالیت دارند. این یعنی زنان در جایگاه‌هایی قرار گرفته‌اند که اثرگذاری اجتماعی بیشتری دارد.»

او همچنین به نقش مهم کسـب‌وکارهای نوپـا، کارآفرینـی خانگـی و فعالیت‌هـای اینترنت‌محـور در ایجـاد فرصت‌های تازه برای زنان، بویژه در شهرهای کوچک اشاره می‌کند. این روند به باور او بسـتری جدید برای مشارکت اقتصادی زنان فراهم کرده و می‌تواند در آینده گسترش پیدا کند.

حضور اجتماعی؛ شکل‌گیری نسل جدیدی از کنشگران زن

علاوه بر حوزه‌های رسـمی، رشـد فعالیت زنان در انجمن‌های علمی، سـازمان‌های مردم‌نهـاد، گروه‌هـای داوطلبانـه و نشسـت‌های تخصصی نیز نشـان‌دهنده تغییرات چشمگیر در سـرمایه اجتماعی زنان است. دکتر رستمی معتقد است این حضور، نقش مهمی در تغییر الگوهای ذهنی دختران نوجوان دارد: «وقتـی دختران در شـهرها و حتی روسـتاها زنان موفق را در حوزه‌های مختلف می‌بینند، نوعی بازتعریف از آینده خود پیدا می‌کننـد. این الگوهای عینی، بخش مهمی از شـکل‌گیری هویت اجتماعی نسـل جدیـد زنان را تشـکیل می‌دهد.»

بـا وجـود همـه ایـن پیشـرفت‌ها، این جامعه‌شـناس تأکیـد می‌کنـد کـه زنان همچنان با چالش‌هایی نظیر محدودیت فرصت‌های مدیریتی، دشواری‌های اشتغال پایدار، کلیشـه‌های جنسـیتی و مشکلات تعادل میان نقش‌های خانوادگی و حرفه‌ای روبه‌رو هستند.

او می‌گوید: «روند کلی جامعه نشان‌دهنده حرکت مثبت است، اما این مسیر نیازمند سیاسـت‌گذاری دقیق‌تـر، حمایت‌هـای سـاختاری و برنامه‌ریـزی بـرای تقویـت فرصت‌هـای برابـر اسـت.» رسـتمی در جمع‌بندی تحلیل خود توضیح می‌دهد: «جامعـه ایـران در حـال تجربـه نوعـی سـرمایه‌گذاری بلندمدت بر ظرفیت‌های زنان اسـت. این سـرمایه‌گذاری در قالب تحصیلات، سلامت و مهارت‌های حرفه‌ای خود را نشـان می‌دهد و هرچند هنوز همه این ظرفیت بالفعل نشده، اما آینده ایران در حـوزه مدیریـت، علم و توسـعه بدون نقـش پررنگ زنـان قابل تصور نیسـت.»

> جامعه ایران در حال تجربه نوعی سرمایه‌گذاری بلندمدت درظرفیت‌های زنان است. این سرمایه‌گذاری در قالب تحصیلات، سلامت و مهارت‌های حرفه‌ای خود را نشان می‌دهد و هرچند هنوز همه این ظرفیت بالفعل نشده، اما آینده ایران در حوزه مدیریت، علم و توسعه بدون نقش پررنگ زنان قابل تصور نیست

به بـاور این جامعه‌شـناس، نسـل جدید زنان ایرانی اکنون در حال بازتعریف نقش خود در جامعه است؛ «نقشـی که با علم، آگاهی، مسئولیت اجتماعی و چشم‌اندازی امیدآفرین همراه شده و مسیر توسعه کشور را در سال‌های آینده تحت تأثیر قرار خواهد داد.»

نیازمند تعریف الگوی سوم برای زنان هستیم

با الگوی زن تـراز انقلاب اسـلامی فاصله داریم. سمیه‌السادات حسنی حلم کنشگر اجتماعی و عضو کانون تکریم زن و خانواده با بیان این مطلـب به «ایـران» می‌گوید: «سالهاسـت که بحث الگوی سوم مدنظر رهبر معظم انقلاب مطرح است. حتی این مورد در بیانات بنیانگذار انقلاب هم مطرح شـده بود. امام خمینی(ره) سـال ۵۸ در سـالروز ولادت حضرت زهرا(س) در دیدار با زنان مطـرح کرده بودند کـه زن انقلاب اسـلامی با تأسـی به حضرت زهرا(س) در ابعاد فردی، خانوادگی و اجتماعی می‌تواند موفق باشد. ایشان زن تراز انقلاب اسلامی را زنی دانسـتند که مباحثه و مجادله کند، یعنـی توانمنـدی زن ایرانی را منحصـراً در ابعاد خانوادگی یا اجتماعی ندیدند. بارها در دیـدگاه امامیـن انقلاب همه مسـائل مربوط به زنان توأمان مورد توجه قرار گرفته است.» این کنشگر حوزه زنان با بیان اینکه همه پیشرفت‌های زنان بعد از انقلاب اصلاً قابل انکار نیست می‌گوید: «در دیدار هفته گذشـته رهبری انقلاب با زنان هم به این نکته اشاره شد که پیشـرفت‌های زنان در کل تاریـخ ایـران بی‌نظیر بـوده و به هیچ وجه قابل انکار نیسـت. با این اوصاف اگر ما مسـائلی را مطرح می‌کنیـم، هدفمان رسـیدن به زن تراز انقلاب اسلامی است. نگاهی به آمار تحصیلات زنان و حضور آنها در فضای حکمرانی و مناصب مدیریتی همه مؤید این مطلب اسـت. اما هنوز با جامعه ایده‌آل فاصله داریم.» حسـنی حلم تأکید می‌کند: «ما اصرار داریم حضـور زنان را در مناصب مدیریتی داشته باشیم اما نگاه‌مان درصدی نیست. تأکیدمان هم به این دلیل است که حتماً باید در جایی که مشکلات نیمی از جمعیت ایران طرح می‌شود، زنانی که فهم درستی از مسائل زنان دارند حضور داشته باشـند، زیرا وقتی مردان یا افرادی که اطلاعی از مسائل زنان در همه ابعاد آن ندارند در جایگاه مدیریتی و تصمیم‌گیری قرار می‌گیرنـد اولویت‌بندی مشـکلات و رسیدن به راهکارها به شکل صحیح طراحی نمی‌شود.»

باید برای دخترانمان هویت‌سازی کنیم

عضو کانون تکریم زن و خانواده با بیان اینکه هویت مسأله مهم بعدی است، می‌گوید: «چگونه باید به دخترانمان هویت بدهیم؟ متأسـفانه در مجامعی که مـردان حضور دارند، کمتر رد پایی از زنان دیده می‌شـود، به طور مثال اگـر در مجموعه هایی چون شـورای عالی قضایی، مجلـس خبرگان و شـورای نگهبان زنان حضور داشته باشند می‌تواند شایستگی زنان کشورمان را بیش از پیش نشان دهد. الحمدلله طبق قانون اساسـی و شـرع مقدس و نـگاه امامین انقلاب هیچ منع قانونی و حاکمیتی برای این موضـوع وجود نـدارد.» او بـا تأکید بر تصویرسازی از زن تراز انقلاب می‌گوید: «ما چه تصویرسازی درسـتی از دختر و زن تراز انقلاب ارائه داده‌ایم، منظورم این نیسـت که همه دختـران باید بـرای این مناصب آماده باشـند، اما از این منظر می‌توانیم در حیات اجتماعی عزت و کرامت را به دختران جامعه تزریق کنیـم. در کنار آن می‌توانیم این تصویر را ایجاد کنیم کـه این زن موفق توأمان در فضای خانوادگی هم همسر، مادر و موفق است. ما نمی‌خواهیم زن را از نقش اصلی خود جدا کنیم.» این پژوهشگر حوزه زنان با بیان اینکـه فعالیت‌های اجتماعی و کنشـگری زنان هم باید حتماً در جامعه گسترش پیدا کند، می‌گوید: «یعنی در کنار آن مناصب باید دقت کنیم که نمی‌خواهیم همه زنـان مانند مـردان از صبح تا شـب مشغول باشند چون معیشت بر عهده مرد خانواده است. اما می‌خواهیم در فضاهایی که زن می‌تواند از توانایی‌های خود استفاده کند جامعه این قابلیت را برای او ایجاد کند.» این کنشگر با اشـاره به مرز باریک بین زن قوی خارق‌العاده و زن توانمند می‌گوید: «در کنار معرفی الگوها بـرای دخترانمان باید حواسمان به نسخه‌هایی که خارق‌العاده بودن را برای زنان و دختران تبلیغ می‌کنند باشد و از رشد این نگاه جلوگیری کنیم. زن نمی‌تواند توأمان همه مسـائل را به دوش بکشد، یعنی او نمی‌تواند چند فرزند داشته و در فضای خانه عالی باشد و هم در فضای اشتغال و مدیریتی کار خود را به نحو احسن انجام دهد. باید از ارائه این الگوها در جامعه اجتناب کنیـم. این تنها با ارائـه الگوهای در دسـترس از زنان فعال مقدور اسـت. باید الگوی سـوم ارائه دهیم. در حقیقت منظورمـان از فعالیت اجتماعـی منزوی نبودن زن ایرانی اسـت. زیرا زن ایرانی بجز مناصب مدیریتی و اثرگذاری در حکمرانی حتی می‌توانـد در امور شـهر و محله خود فعال باشد و نسبت به این مسائل بی‌تفاوت نباشـد.» حسـنی حلم در تعریف زن تراز انقلاب معتقد است که حتی یک زن عشایر می‌تواند در تعریف زن الگوی سوم قرار گیرد، او می‌گوید: «در نسخه‌های متعدد می‌توانیم الگوی تراز زن انقلابـی را روایتگری کنیم، مثلاً یک زن عشایر هم می‌تواند الگوی سوم باشد، الگوهای ما می‌توانند متشکل از همه زنان باشـد، حتی زنی که هنوز نتوانسـته ازدواج کند اما در اجتماع فعالیت می‌کند یا زن سرپرسـت خانواری که بـار زندگی را به دوش می‌کشـد می‌توانیم با روایت‌های جذاب از این زنان نسخه‌هایی از الگوی سوم زنان را تعریف کنیم.» او با تأکید بر اینکه باید از دیدگاه‌های افراط و تفریط در حوزه زنان اجتناب کنیم می‌گوید: «باید از دیدگاه‌هایی که یا زن را بیرون از خانه تعریف می‌کنند و یا آنها را به فرزندآوری تشویق می‌کنند پرهیز کنیم. هـر دو این دیدگاه‌هـا زنگ خطری است که نباید بگذاریم جامعه به آن مبتلا شود. یعنی الگوی نه شرقی و نه غربی را باید در حوزه زنان دنبال کنیم. زنان موفق ایرانی باید توأمان در هر دو عرصه فعالیت کنند.»

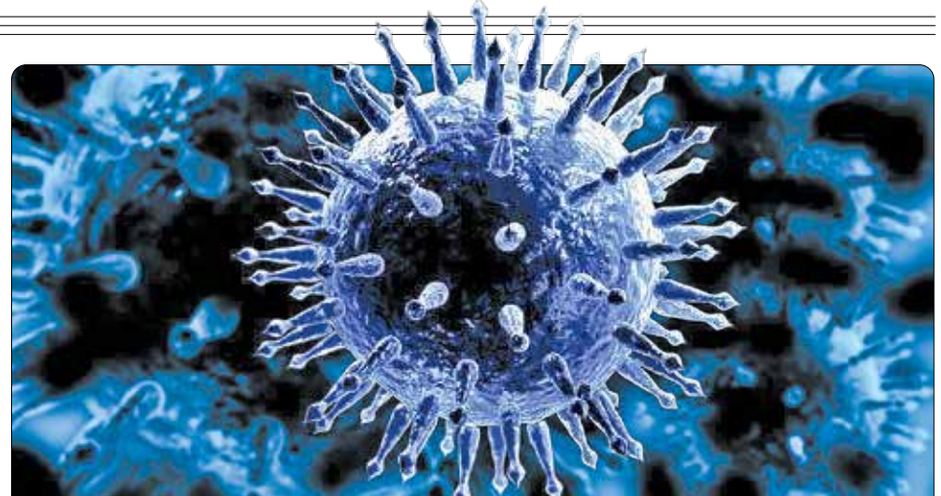

رئیس گروه تخصصی مدیریت سل، جذام و عفونت‌های حاد تنفسی مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت:

هفته گذشته ۳۳ درصد جامعه به آنفلوانزا مبتلا شدند

گزارش

محدثه جعفری
گروه اجتماعی

موج ابتلا به عفونت‌های تنفسـی به ویژه آنفلوانزا در کشـور شـتاب گرفته اسـت. براسـاس صحبت‌هـای وزیـر بهداشـت در حیـاط دولـت، درحال حاضر شـاهد پیک بیماری آنفلوانزا در کشـور هسـتیم. بررسـی‌ها نشـان می‌دهد، روند افزایش عفونت‌های تنفسی از هفته دوم آبان ماه آغاز شـد. به گفته رئیس مرکـز مدیریت بیماری‌هـای واگیـر وزارت بهداشـت، برخلاف سال‌های گذشته این بار کودکان ۵ تا ۱۴ سـال در صدر مبتلایان قرار دارند و درحال حاضر سویه h3n2 از سوش‌های غالب در کشور هسـتند. براساس گزارش آخرین وضعیت بیماری‌های حاد تنفسـی در کشور، اسـتان‌های خراسـان جنوبی، قزوین، هرمزگان، زاهدان، اصفهان، تهران، کرمانشاه و همدان، درصد آنفلوانزای بالاتری را در مقایسه با متوسط کشـوری دارند. در هفته اخیر نسبت مثبت بودن آنفلوانزا در استان آذربایجان غربی نیز از آستانه هشدار بالا عبور کـرد، ولی وضعیـت همچنان در استان آذربایجان شرقی، به آستانه هشدار بالا نرسـیده اسـت. در این گـزارش آمده اسـت، ویـروس آنفلوانزا با نسـبت ۲۸٫۹ درصد، شایع‌ترین پاتوژن تنفسی در گردش است.

آنفلوانـزای در گـردش، سـرعت سـرایت‌پذیری بسـیار بالایی دارد. دکتر مهشـید ناصحـی رئیس گـروه تخصصی مدیریت سـل، جذام و عفونت‌های حاد تنفسـی مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت درباره شیوع بیماری‌های تنفسـی در کشـور به «ایـران» می‌گوید: «شـاخص این بیماری‌ها هفتگـی اعلام می‌شـود. به این شکل نیسـت که آمار ما برای اول موج تا این لحظه باشد. در هفته گذشته شاخص درگیری جامعه ۳۳ درصد بوده اسـت. یعنی ۳۳ درصد افرادی که با عفونت‌های حاد تنفسی به مراکز سرپایی یا بستری مراجعه کردند، تست آنفلوانزا در آنها مثبت بوده است.»

او در پاسخ به اینکه این سویه جهش یافته بیشـتر چه گروه‌هایی از جامعـه را درگیر کرده اسـت، توضیح می‌دهـد: «با اینکه موارد بزرگسـال هـم درگیر ایـن ویروس بودند اما نسـبت به سـال‌های گذشـته ابتلا در گروه سنی کودکان بیشتر رخ داده است. هنوز هم ابتلای شـدید در افرادی که کارشان به بستری رسیده است، عمدتاً در گروه‌هایی است که بیماری زمینه‌ای یا نقص ایمنی بدن دارند یا سالمندان بالای ۶۵ سال هستند. البته به این معنا نیست که بسـتری کودکان نداشـتیم در بخش اطفال هم موارد بسـتری به نسبت سال گذشته افزایش پیدا کرده است، اما نسبت به تعداد مبتلایان سالمندان و افرادی که بیماری زمینه‌ای داشتند، بیشتر جزو موارد بستری در مراکز درمانی بودند.»

مدت زمـان بهبـودی کامـل از ویروس آنفلوانـزا معمـولاً بین یـک تـا دو هفته اسـت. در بیشـتر موارد، علائم شـدید مانند تب، بدن‌درد و خسـتگی در ۳ تا ۵ روز اول کاهش می‌یابند، براسـاس گفته متخصصان؛ برخی علائم مانند سـرفه و ضعف ممکن است تا یک هفته یا بیشتر ادامه داشته باشد.

> در هفته گذشته شاخص درگیری جامعه ۳۳ درصد بوده است. یعنی ۳۳ درصد افرادی که با عفونت‌های حاد تنفسی به مراکز سرپایی یا بستری مراجعه کردند، تست آنفلوانزا در آنها مثبت بوده است

افزایش تعداد مبتلایان نسبت به سال گذشته

سـویه جدید ویروس کـه امسـال عامل موج آنفلوانزا در کشـور بوده است، سـرعت انتشار و انتقـال بالاتـری دارد. رئیس گـروه تخصصی مدیریت عفونت‌های حاد تنفسی مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشـت با بیان این موضوع می‌گوید: «این ویروس در مقطع زمانی کوتاه باعث ابتلای موارد بیشتری نسبت به موج سال گذشته شده اسـت. موج اپیدمی امسال تقریباً همزمان با سـال گذشـته در هفته دوم آبان ماه شروع شد، اما شیب افزایشی آن بسیار بیشتر از سال گذشـته اسـت. در حال حاضر قله موج سال گذشته را پشـت سرگذاشتیم و نسبت به سال گذشته تعداد مراجعات سرپایی و بستری بیشتر شده است، اما تفاوت معناداری درخصـوص مرگ، نسـبت به سـال گذشـته نداشتیم. هرساله ویروس آنفلوانزا در کشور ما و همه کشورها باعث فوت بعضی از افراد شده که غالباً افرادی هستند که بیماری زمینه‌ای دارند.»

دکتر ناصحی درباره زمان طلایی تزریق واکسن می‌گوید: «زمان طلایی تزریق واکسـن از نیمه شـهریور تا نیمه مهرماه اسـت، اما به این معنا نیست که اکنون نمی‌توانیم واکسن را دریافت کنیم یا واکسن دیگر اثربخشی ندارد. همچنان همه افراد جامعه و افرادی که عامل خطر دارند، می‌تواننـد از تزریق واکسـن آنفلوانـزا منفعت ببرند. اگر چه گفته می‌شـود سویه جدید کمی واکسن گریز است اما این طور نیست که واکسن بی اثرشده باشد. شـواهدی در دنیا وجود دارد که این واکسن از ابتلا به اشکال شدید بیماری، بستری و مرگ جلوگیری می‌کند. ممکن است فرد واکسن را تزریق کند و مبتلا شود، اما بیماری در او شـدید نخواهد بود و طول دوره سـرایت پذیری را کاهش می‌دهد.»

افزایش ۳۳ درصدی بستری‌های تنفسی در مازندران

بر اسـاس گزارش‌هـای آزمایشـگاهی در کشور و سراسـر دنیا اکنون ویروس آنفلوانزا شیوع بیشتری نسبت به کرونا دارد. دکتر محمدصادق رضایی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران با اشاره به آخرین وضعیت آنفلوانزا در استان به «ایران» می‌گوید: «بر اساس پایش‌های انجام شده، تعداد بیماران بستری مبتلا به آنفلوانـزا در مراکز درمانی اسـتان از ۲۴۶ نفر به ۳۲۸ نفر رسـیده است که نشان‌دهنده افزایش ۳۳ درصدی موارد بستری اسـت. این بیماران شامل ۱۷۱ کودک و ۱۵۷ بزرگسـال هسـتند و ۲۸ بیمار بزرگسـال نیز در بخش‌های ویژه تحت مراقبت هستند.»

او با بیان اینکه هیچ مورد فوتی ناشـی از آنفلوانزا گزارش نشده است، توضیح می‌دهد: «در شـبانه‌روز گذشـته ۱۵۶ بیمار جدیـد پذیـرش و ۷۴ بیمـار با بهبودی کامل ترخیص شده‌اند. اگرچه افزایـش مراجعات تنفسـی را شـاهد هستیم، اما سـاختار درمانی استان در وضعیت پایدار قرار دارد و بیمارستان‌ها با ظرفیت کامل و مراقبت‌های دقیق در حال خدمت‌رسانی هستند. مهم‌ترین اولویت ما جلوگیری از بروز موارد شدید و تأمین دسترسـی سـریع بیماران به خدمات تخصصی است.»

رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران با اشـاره به اینکه با شـیوع بیماری در مجمـوع ۱۰ هـزار و ۴۳۷ مراجعـه بـه اورژانس‌های اسـتان ثبت شـده که از این میـان ۳ هـزار و ۱۹۲ نفر بـا علایم مشـکوک تنفسـی بـه مراکـز درمانی مراجعه کرده‌انـد، می‌گوید: «۳۰ درصد از مراجعـات درمانگاهـی اورژانس‌هـا مربوط به بیماران دارای علایم سندرم حاد تنفسـی اسـت که نشـان‌دهنده سـهم قابل توجه بیماری‌های تنفسی از حجم خدمات اورژانسـی در استان اسـت. به همیـن دلیـل اسـتفاده از ماسک در محیط‌های شـلوغ، رعایت تهویه مناسـب، پرهیـز از خوددرمانی و مراجعـه به‌موقع به مراکـز درمانی از مهم‌ترین راهکارهای عبور ایمن از این موج بیماری است.»

دکتـر رضایـی دربـاره آمـار مراجعات بیماران طی شبانه روزگذشته به مراکز درمانی می‌گویـد: «۱۱۳ مـورد پذیرش جدید شامل ۵۸ کودک و ۵۵ بزرگسال داشتیم البته همزمان ۸۶ بیمار مبتلا بـه آنفلوانـزا شـامل ۴۲ کـودک و ۴۴ بزرگسال هم از بیمارستان‌ها ترخیص شدند. اما همچنان بیش از ۳۲ درصد از مراجعان بـه درمانگاه‌های اورژانس اسـتان را بیماران مبتلا به سندرم حاد تنفسـی تشـکیل می‌دهند که نیازمند تداوم مراقبت، رعایت بهداشت فردی و عمومی و پرهیز از خوددرمانی است. در شـرایط کنونی اسـتفاده از ماسک در اماکن عمومی، شست‌وشوی مکرر دست‌ها و توجه والدین به علایم اولیه در کودکان ضروری است.»

تزریق واکسن آنفلوانزا ۷۰ درصد برای کودکان اثر بخشی مفید دارد

فرشـید رضایی متخصص بیماری‌های عفونی و گرمسیری درباره ویروس آنفلوانزا به «ایران» می‌گوید: «حـدود نیم قرن از زمانی که این ویروس شناخته شده است، می‌گذرد و به همه‌گیری جهانی سال ۱۹۶۸ می‌رسد. آن زمان به آنفلوانزای هنگ‌کنگی معروف بود. بعدها این ویروس در میان مردم باقی ماند و هر ساله در فصول سرد سـال شـیوع پیدا می‌کند. در ۵۰ سـال گذشـته این ویروس که از نـوع H۳N۲ اسـت، مرتب جهش‌های دوره‌ای یافت و همین باعث شد، بیماری‌زایی بیشتر شـود. پس ویروس جدیدی نیسـت، اما جهـش‌های جدیدی داشـته که آن را قوی‌تـر و واگیردارتر کرده اسـت.» او با بیان اینکـه ویروس امسـال از چند ماه قبل جهش‌های ژنتیکی داشـته است، می‌گوید: «همین باعث واگیری بیشتر و سریع‌تر ویروس شده و شناسایی آن برای سیستم دفاعی سخت‌تر شـده است. هرچند ویروس جهش یافته امسـال، هنوز برای سیستم ایمنی فرد بالغ قابل ردیابی و دفاع است، اما برای خردسالان، شـیرخواران و از طرفی سالمندان دفاع بدن به مشکل می‌خورد و ممکن است آنفلوانزا در کودکان و سالمندان به بیماری شدیدتر و بستری بیشتر ختم شود. هر چند ویروس جهش کرده اما نکته مهم تزریق واکسن اسـت. واکسن امسال بر اسـاس مطالعه انگلیسـی‌ها که در ماه گذشته منتشر شـد، هنوز برای کودکان حدود ۷۰ درصد اثربخشـی مفید دارد و می‌تواند جلوی شدت بیماری، بستری و مرگ را بگیرد. هر چه سـن بالاتر می‌رود گاهی اثربخشـی واکسـن‌های آنفلوانزا کمتر می‌شود و برای سالمندان نیز واکسن امسـال حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد اثربخشی محافظت‌کننده در مقابل بستری و مرگ دارد که عـدد قابل قبول و ارزشـمندی است.» واکسـن پس از تزریق دو هفته زمـان لازم دارد تا سیسـتم ایمنی بدن را آموزش دهـد و به انـدازه کافی قوی‌تر کند. این متخصص بیماری‌های عفونی توضیح می‌دهد: «قوی شـدن سیستم ایمنی بعد از گرفتن واکسـن هر ساله از صدها هـزار مرگ در جهـان جلوگیری می‌کند. متأسفانه اغلب کسانی که سالانه از آنفلوانزا فوت می‌شوند، افرادی هستند که واکسیناسیون نداشـته‌اند. واکسن آنفلوانزا یکی از ارزشمندترین واکسن‌ها در جهان است و میلیون‌ها نفر در کشورهای مختلـف واکسیناسـیون آنفلوانـزا را در اولویـت زندگی خود قـرار می‌دهند. امسـال که ویروس یکی دو ماه زودتر در برخی کشـورها شروع شـد و به سرعت گسـترش یافت فرصت واکسیناسیون را از بسـیاری از افراد گرفـت و این برای آن کشـورها دردسرسـاز شـد و مجبور شـدند مدارس خود را تعطیل کنند تا از گسترش بیماری و مرگ کودکان تا حدی پیشگیری شود.»

امسال شیوع آنفلوانزا در کودکان سه برابر بیشتر شده است

دکتر روح‌الله شـیرزادی، فوق تخصص ریه کودکان و رئیس بیمارسـتان مرکز طبـی کـودکان تهران بـا بیـان اینکه پیک شـیوع آنفلوانزا مثل همیشـه از اواخر مهرماه شروع می‌شود و تا اواخر اسـفندماه طول می‌کشـد، به «ایران» می‌گویـد: «هر سـاله به دنبال شـروع فصل سـرما و باز شدن مدارس ورودی بیمارسـتان کـودکان افزایـش پیـدا می‌کند. درحـال حاضـر مراجعات ما حدود ۳۰ درصد نسبت به ماه‌های قبل افزیش پیدا کرده است، اما هنوز آماری نداریم که چنـد درصد به علت بیماری آنفلوانزا اسـت؛ البته امسال نسبت به سـال قبل تعـداد موارد گزارش شـده درباره بیماری آنفلوانزا بیشـتر از موارد دیگر بوده است اما آمار دقیقی نداریم.» او می‌گوید: «امسـال نسـبت به فصل مشابه سـال گذشته، شـیوع آنفلوانزا حدود دو تا سه برابر در کودکان بیشتر شـده اسـت. امـا در بیمارسـتان مـا تعداد کمتری از آنها به بسـتری طولانی مدت، آسـیب جدی یا بستری در ICU شده اسـت. افراد سـالم در این مدت کارشان به بیمارستان و بستری طولانی مدت نکشـید. خوشـبختانه امسـال در مرکـز مـا فوتی بـه دلیـل آنفلوانزا نداشتیم.»

رئیس بیمارسـتان مرکز طبی کودکان تهران با بیان اینکه با تعطیلی مدارس به علت آلودگی هوا تعداد موارد مثبت از آنفلوانـزا در روزهـای ابتدایـی این هفته کاهشـی بوده اسـت، می‌گوید: «دراین روزها تعداد مراجعه به اورژانس هم کاهش پیـدا کرده بـود. البته با باز شدن مدارس پیش‌بینی می‌شود، تعداد مراجعات دوباره بیشـتر شـود. سـویه جدیـد آنفلوانزا با وجود گسـتردگی در ابتلا، باعث آسـیب جدی در کودکانی که به ما مراجعه کرده‌اند؛ نشـده است و با درمان‌های سرپایی بهبودی حاصل می‌شـود. در دوران کرونـا همه فاصله اجتماعی، زدن ماسـک و کاهش تردد در مکان‌های عمومـی به مردم آموزش داده شـد و فرهنگ مردم در این زمینه بهتر شده است. درحال حاضر هم باید این نکات دوباره رعایت شـود تا از این پیک به سلامت عبور کنیم.»

خبر

رئیس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی خبر داد

تدوین ضوابط ساخت پناهگاه در محله های مختلف

غزال راهب، رئیس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، از تدوین پیش‌نویس ضوابط ساخت‌وساز در عرصه‌های فرونشست خبر داد و گفت: «این ضوابط بزودی نهایی و ابلاغ می‌شود.»

وی همچنین از برنامه مقاوم‌سازی خطوط ریلی و جاده‌ای خبر داد و گفت: «این برنامه در دستورکار قرار گرفته است. ۴ پروژه در حوزه مطالعات مهندسی ارزش در دست اقدام است. مطالعات ساخت قطعه ۳ آزادراه تهران-شمال جزو این پروژه‌هاست که تا آخر سال به پایان می‌رسد.»

رئیس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با ارائه آماری از میزان فرونشست، گفت: «۳۵۰ دشت کشور دچار فرونشست است که در این دشت‌ها ۲۸ درصد چاه‌های برداشت آب واقع است. ۵ درصد مساحت کل کشور فرونشست دارد که ۹۰ هزار کیلومتر عرصه را شامل می‌شود. ۲۰۰ شهر کشور که حدود ۱۵ درصد شهرها را در برمی‌گیرد، دچار فرونشست است.»

راهب همچنین با اشاره به فرونشست در استان تهران، گفت: «در تهران از سال ۱۴۰۲ و همزمان با تشدید کاهش بارش‌ها، افزایش برداشت آب از چاه‌ها اتفاق افتاد و از آن زمان نرخ فرونشست از ۱۶ سانتی‌متر در سال به ۳۲ سانتی‌متر رسیده که بیشترین آن در مناطقی مانند نسیم‌شهر، دشت ملارد، شهریار و مناطقی حدفاصل کرج و تهران است. در استان‌های تهران، البرز، کرمان و اصفهان بیشترین استعلامات مربوط به فرونشست را داریم.»

رئیس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، شناسایی ساختمان‌های پرخطر بلندمرتبه و مهم را جزو قوانین بالادستی عنوان کرد که در برنامه هفتم هم به آن اشاره شده است.

به گفته راهب، در تهران ۱۰ هزار و ۶۰۰ ساختمان ناایمن شناسایی شده که ۱۷ درصد این ساختمان‌ها ناایمن با خطر بالا ارزیابی شده‌اند.

وی افزود: «همچنین دستورالعمل شناسایی ساختمان‌های ناایمن در استان‌های دیگر تدوین و مصوب شده و بزودی این برنامه در کل کشور اجرا می‌شود.»

رئیس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، همچنین از ارائه ضوابط احداث پناهگاه و فضای امن در محله‌های مختلف خبر داد و گفت: «ساخت فضاهای امن، اتاق امن و همچنین پناهگاه‌ها در سطح کشور شروع می‌شود.»

در گفت‌وگو با یک کارشناس اقتصاد انرژی بررسی شد

معمای تکراری خوراک گاز

خام‌فروشی متانول، قیمت غیراقتصادی و مصرف بی‌رویه گاز ضرورت تدوین استراتژی هدفمند را ضروری ساخته است

گزارش

زوزان نقشبندی
گروه اقتصادی

یکی از مهم‌ترین چالش‌های نظام بودجه‌ریزی کشور، نحوه تعیین نرخ خوراک گاز صنایع، بویژه پتروشیمی‌هاست. هر سال اعتراض برای تغییر فرمول نرخ خوراک گاز از سوی واحدهای پتروشیمی به موضوعی مناقشه‌برانگیز تبدیل می‌شود. طبیعی است که هر ذی‌نفع بر اساس منافع و صورت‌های مالی خود نظر بدهد، اما نکته اصلی این است که در این بازار، عرضه‌کننده خوراک گاز، خزانه کشور است و برخلاف سایر بازارها، مدافعی از سوی عرضه‌کننده به شکل مستقل حضور ندارد. در این میان با چانه‌زنی‌های مکرر پتروشیمی‌ها، معاون وزیر نفت از ارائه پیشنهاداتی برای کاهش یا تعدیل تأثیر دو هاب اروپایی در فرمول قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی‌ها خبر داده است و پیش‌بینی می‌شود این تصمیم به لایحه بودجه ۱۴۰۵ برسد.

در حال حاضر فرمول فعلی نرخ خوراک گاز که ترکیبی از میانگین قیمت داخلی، صادراتی و وارداتی گاز و نرخ چهار هاب بین‌المللی است، سال‌ها مبنای محاسبه خوراک بوده، اما افزایش قیمت دو هاب اروپایی به دلیل اختلال در عرضه گاز، بحث‌های تازه‌ای درباره کارآمدی این فرمول ایجاد کرده است. برخی کارشناسان معتقدند که حذف یا تعدیل این هاب‌ها می‌تواند اختلاف قیمت نرخ خوراک در ایران را تا ۵۰ درصد کاهش دهد.

اما باید توجه داشت که فشار فعلی تنها بر چند واحد متانولی وجود دارد وبقیه واحدها سودآوری منطقی خود را دارند، درحالی که این شرکت‌های متانولی پیش‌تر تخفیف هم دریافت کرده‌اند. از سوی دیگر، درآمد حاصل از فروش خوراک گاز نه درآمد دولت، بلکه محل تأمین یارانه‌هاست و هرگونه کاهش آن به معنای کمبود منابع و نیاز به جبران از سایر محل‌هاست. اعتراض این خریداران طبیعی است که به دنبال کاهش نرخ خوراک گاز باشند، اما تغییر سیاست‌ها با هر اعتراض می‌تواند منابع کشور را به هم بریزد. با این حساب مشکل فقط در قیمت نیست؛ خام‌فروشی متانول، نرخ خوراک نامتناسب و مصرف بی‌رویه گاز نشان می‌دهد که رویکردی استراتژیک و هدفمند در این موضوع باید در نظر گرفته شود.

محاسبه نرخ خوراک بدون توجه به اهداف تولید و زنجیره ارزش

امیر میثم نیک‌فر، کارشناس اقتصاد انرژی در گفت‌وگو با «ایران» به نبود ثبات و سیاست مشخص برای نرخ خوراک گاز پتروشیمی‌ها اشاره دارد و بر لزوم تدوین رویکرد مشخص نرخ خوراک پتروشیمی‌ها برای حمایت از تولید و تکمیل زنجیره ارزش تأکید می‌کند.

نیک‌فر در توضیح این موضوع می‌گوید: «متأسفانه در محاسبه نرخ خوراک، ما یک سیاست مشخص نداریم. یعنی زمانی که نرخ خوراک را محاسبه می‌کنند، هدف صرفاً گران بودن یا ارزان بودن نرخ خوراک است؛ هیچ سیاستی پشت آن وجود ندارد که بگوییم، برای مثال، سیاست حمایت از تولیدکننده داخلی است، یا سیاست تشویق تولیدکننده به سمت تکمیل زنجیره ارزش، یا جلوگیری از خام‌فروشی مدنظر بوده است. متأسفانه در محاسبه نرخ خوراک، هیچ‌کدام از این سیاست‌ها دیده نمی‌شود و صرفاً مسأله این است که قیمت باید گران یا ارزان باشد؛ یعنی پشتوانه محاسبه نرخ خوراک گاز تا این حد سطحی است.»

تفاوت نرخ خوراک گاز در کشورهای مختلف

این کارشناس اقتصاد انرژی به نرخ خوراک گاز کشورهایی که بزرگ‌ترین پتروشیمی‌ها را دارند می‌پردازد؛ اما تأکید می‌کند که مقایسه نرخ خوراک گاز با کشورهای همسایه، بدون درنظرگرفتن ساختار مالکیت و سیاست‌های دولتی، می‌تواند اشتباه باشد.

او بیان می‌کند: «در ایالات متحده آمریکا، با اینکه این کشور بزرگ‌ترین صادرکننده گاز در جهان محسوب می‌شود، نرخ خوراک برای پتروشیمی‌ها حدوداً بیشتر از ۲۰ سنت است و بالاترین نرخ خوراک در میان پتروشیمی‌ها را آمریکا ارائه می‌دهد. از سوی دیگر، مشاهده می‌کنیم که کشورهایی نظیر عربستان سعودی و قطر، کمترین نرخ خوراک را ارائه می‌کنند؛ به‌عنوان‌مثال بین سه تا حدود ۵ سنت و میانگین نرخ در خلیج‌فارس تقریباً ۹ سنت است و در حال حاضر، نرخ خوراک ما به سمت ۱۷ تا ۱۸ سنت در حال حرکت است.» نیک‌فر ادامه می‌دهد: «نکته مهم آن است که وقتی قطر و عربستان نرخ خوراک را به این حد پایین تعیین می‌کنند، دلیل آن است که تمام پتروشیمی‌های آن کشورها دولتی هستند؛ به عبارتی، هزینه‌ها بین بخش‌های دولتی منتقل می‌شود و این نمی‌تواند مبنای مناسبی برای مقایسه و بیان این موضوع باشد که چرا کشورهای همسایه نرخ بسیار پایینی ارائه می‌دهند و ما نرخ بالاتری داریم.»

مشکل خام‌فروشی شدید در صنعت متانول

به گفته این کارشناس انرژی وضعیت صنعت متانول نشان می‌دهد که این بخش با مشکل خام‌فروشی شدید مواجه است. او می‌گوید: «حوزه متانول متأسفانه با مشکل خام‌فروشی مواجه است و میزان خام‌فروشی در این بخش بسیار بالاست. در حال حاضر، نرخ گازی که حدود ۶۰۰ دلار به‌ازای هر تن است، به واحدهای تولیدکننده متانول ارائه می‌شود، اما این واحدها متانول تولیدی خود را به قیمتی بین ۲۹۰ تا ۳۰۰ دلار به‌ازای هر تن به فروش می‌رسانند؛ یعنی قیمتی کمتر از نصف ارزش گاز طبیعی مصرف‌شده است.»

> درآمد حاصل از فروش خوراک گاز نه درآمد دولت، بلکه محل تأمین یارانه‌هاست و هرگونه کاهش آن به معنای کمبود منابع و نیاز به جبران از سایر محل‌هاست

نیک‌فر به چالش‌ها و فرصت‌های صنعت متانول در ایران می‌پردازد و می‌گوید: «باید در چند سال گذشته، یعنی تقریباً از سال ۱۴۰۰، این نکته را موردتوجه قرار می‌دادیم که قیمت متانول به‌شدت کاهش یافته است. دلیل اصلی این کاهش آن است که تنها خریدار متانول ایران، کشور چین است که در سال‌های اخیر به سمت تولید متانول از زغال‌سنگ رفته و نیاز خود را به طور مستقل تأمین می‌کند.»

متانول جایگاه ویژه‌ای در سبد تولید محصولات پتروشیمی کشور دارد. او به لزوم تکمیل زنجیره ارزش محصولات متانولی اشاره می‌کند و اضافه می‌کند: «در این سال‌ها، کشور ما باید به سمت تکمیل زنجیره ارزش متانول حرکت می‌کرد؛ به‌عنوان‌مثال تبدیل متانول به محصولاتی باارزش افزوده بالاتر را فراهم می‌کرد. به‌عنوان نمونه، محصول POM در بازار جهانی با قیمتی حدود ۶۰۰۰ دلار به‌ازای هر تن به فروش می‌رسد، اما ما حتی یک درصد هم به سمت توسعه این زنجیره‌ها پیش نرفته‌ایم. دلیل اصلی این عقب‌ماندگی، حمایت‌های بی‌دلیل در نرخ خوراک است که به تولیدکنندگان متانول ارائه می‌شود.»

ضرورت صرفه‌جویی و مدیریت بهینه منابع انرژی

از دید نیک‌فر این موضوع یکی از مشکلات جدی کشور است و تجربه نشان می‌دهد که رفتار مسئولان نقش تعیین‌کننده‌ای در فرهنگ مصرف مردم دارد؛ اگر مسئولان صرفه‌جو باشند، مردم نیز به همان شیوه عمل خواهند کرد. نیک‌فر در این باره می‌گوید: «متأسفانه، روزانه حدود ۱۵ میلیون مترمکعب گاز در عسلویه بدون استفاده سوزانده می‌شود و در خوزستان نیز شرایط مشابه و حتی دوبرابر است. این سرمایه ملی به طور غیرمنطقی در حال ازبین‌رفتن است و نیازمند برنامه‌ریزی سریع برای استفاده بهینه از منابع موجود هستیم. یکی از دلایل اصلی این فرصت‌سوزی، قوانین و سیاست‌های غیرشفاف و دست‌ساز در حوزه بالادستی و پتروشیمی است. این سیاست‌ها باعث می‌شوند تولیدکنندگان از اعلام توقف تولید واحد خود خودداری کنند، زیرا بیم دارند سهمیه خوراک آنها کاهش یابد و بعداً به آن بازنگردد. در نتیجه، گاز مصرف نشده به‌صورت مستقیم سوزانده می‌شود.

باتوجه‌به‌اهمیت‌این‌مسائل، صرفه‌جویی و مدیریت بهینه منابع انرژی باید به‌طورجدی در دستور کار قرار گیرد و سیاست‌گذاری‌ها با درنظرگرفتن اهداف مشخص و واقع‌بینانه تدوین شود تا از اسراف و فرصت‌سوزی جلوگیری شود و ارزش افزوده واقعی برای کشور ایجاد شود.

هدف از این کار چیست؟

در نهایت، قبل از هر اقدامی در حوزه مدیریت گاز و نرخ خوراک، باید ابتدا مشخص کنیم که هدف ما از تعیین نرخ خوراک چیست و بسته به هدف انتخابی، نحوه محاسبه و سیاست‌گذاری کاملاً متفاوت خواهد بود؛ بنابراین اگر قرار است نرخ خوراک تغییر کند، راه آن از مسیر اصلاح منصفانه و در چهارچوب فرمول شفاف است؛ نه از طریق تخفیف‌های موردی و فشارهای دوره‌ای که منافع ملی نادیده گرفته شود.

عکس: علی محمدی / ایران

آگهی مناقصه عمومی

مناقصه شماره ۳۰ / ۱۴۰۴ (نوبت اول)

یک مجتمع صنعتی در اصفهان در نظر دارد اقلام مورد نیاز زیر را از طریق مناقصه از شرکت‌های دارای شرایط لازم خریداری نماید.

الف - نوار اسفنجی به میزان حدود ۵۰۰/۰۰۰ متر

متقاضیان از تاریخ نشر آگهی به مدت ۱۰ روز فرصت خواهند داشت جهت دریافت و تحویل برگ شرایط مناقصه مراجعه نمایند.

الف: شرکت در رد یا قبول یک یا تمام پیشنهادات به هر نحو مختار است.

ب: هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

تلفن تماس ۰۳۱-۵۲۳۲۲۲۶۰ می‌باشد.

روابط عمومی مجتمع صنعتی

نوبت دوم

آگهی فراخوان

۷۷۰۰۴۰۴۲۷۴ / ت ک م ع / ۲۳۱۳

Electrical heater

آخرین مهلت ارسال مدارک، طبق بند ۴ صفحه ۲ اسناد مناقصه تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخه ۱۴۰۴/۱۰/۰۱ می‌باشد. برای کسب اطلاعات بیشتر و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه به سایت شرکت (www.torc.ir) بخش فراخوان‌ها مراجعه فرمایید.

TORC TENDERS

روابط عمومی شرکت پالایش نفت تهران

نوبت اول

فراخوان تجدید مناقصه عمومی دو مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی

شرکت صنایع پتروشیمی سبلان

شرکت صنایع پتروشیمی سبلان (سهامی خاص) به‌عنوان مناقصه‌گزار در نظر دارد اجرای عملیات موضوع بند یک فراخوان حاضر را از طریق برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی به یکی از اشخاص حقوقی واجد شرایط واگذار نماید.

۱- موضوع مناقصه: خدمات فنی، مهندسی، طراحی، خرید و نصب تابلوهای خازنی فشار متوسط سایت یک شرکت صنایع پتروشیمی سبلان

شماره مناقصه SPIC-TEPC-04-57/2

۲-زمان و نحوه توزیع اسناد مناقصه:

۲،۱. متقاضیان جهت دریافت اسناد مناقصه می‌بایست به سایت پتروشیمی سبلان به نشانی الکترونیکی WWW.SABALANPICO.COM بخش تأمین‌کنندگان / مناقصه و مزایده مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند.

۲،۲. مدت زمان مراجعه به سایت الکترونیکی جهت دریافت اسناد تجدید مناقصه از تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۱۹ لغایت ۱۴۰۴/۰۹/۲۵ اعلام می‌گردد. (یک هفته از تاریخ نشر اولین آگهی)

۲،۳. متقاضیان درصورت اختلال در اینترنت و عدم دسترسی و دریافت اسناد مناقصه از طریق سامانه مندرج در بند ۲،۱، می‌توانند پس از تماس با شماره تلفن: ۸۸۵۶۴۶۲۰-۲۷ داخلی ۲۹۷۴، درصورت عدم مانع و رادع قانونی، نماینده خود را به‌صورت حضوری از ساعت ۸:۳۰ تا پایان وقت اداری مندرج در بند ۲،۲ به کمیسیون معاملات پتروشیمی سبلان معرفی و اسناد مناقصه را دریافت نمایند.

۳- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶،۹۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال.

۴-زمان و نحوه تحویل پاکات مناقصه: مناقصه‌گران می‌بایست پاکات مناقصه خود را حداکثر تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۹ به‌صورت حضوری به آدرس استان تهران- شهرستان تهران- بلوار دادمان- نرسیده به پل بادگار امام (ره) - کوچه شهید احمد تنگستانی میلاد دوم - پلاک ۱۶- شرکت صنایع پتروشیمی سبلان - طبقه پنجم -دبیرخانه شرکت تحویل نمایند.

۵- مدت اعتبار پیشنهادات: سه ماه از تاریخ تحویل پاکات می‌باشد.

امور حقوقی و پیمان‌ها

آگهی تجدید مزایده عمومی

مزایده شماره ۰۴ / ۱۴۰۴ (نوبت اول)

یک مجتمع صنعتی در اصفهان در نظر دارد ۹۰۰تن خاک اره خود را از طریق تجدید مزایده به فروش برساند.

متقاضیان از تاریخ نشر آگهی به مدت ۱۰ روز فرصت خواهند داشت جهت دریافت و تحویل برگ شرایط مزایده مراجعه نمایند.

الف: شرکت در رد یا قبول یک یا تمام پیشنهادات به هر نحو مختار است.

ب: پرداخت هزینه چاپ آگهی و کارشناسی به عهده برنده مزایده می‌باشد.

تلفن تماس ۰۳۱-۵۲۳۲۲۲۶۰ می‌باشد.

روابط عمومی مجتمع صنعتی

آگهی مزایده عمومی

سایپا یدک

شرکت بازرگانی سایپایدک (سهامی خاص) در نظر دارد ۹۶ دستگاه انواع خودروی سواری درجه ۲ را از طریق سیستم برخط مزایده عمومی به‌فروش رساند. لذا از کلیه متقاضیان دعوت به‌عمل می‌آید از تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۰ لغایت ۱۴۰۴/۰۹/۲۲ جهت آگاهی از شرایط و شرکت در مزایده به آدرس اینترنتی auc.saipayadak.org و جهت بازدید خودروها به نشانی: تهران- چهارراه ایران خودرو (جاده قدیم کرج) - به سمت شهرک دانش- خیابان کرمانی- انبار اقلام نامنطبق شرکت سایپایدک و یا سایت اینترنتی شرکت به آدرس www.saipayadak.org مراجعه نمایند.

شماره تماس: ۰۲۱۶۶۲۸۴۹۹۴

روابط عمومی سایپایدک

نوبت دوم

فراخوان مناقصه عمومی

مشعل پویا

شرکت مشعل پویا اسپادانا زیر مجموعه هلدینگ پترو پالایش (اصفهان)

در نظر دارد جهت خرید ۲ دستگاه اره نواری، مناقصه‌ای را به روش عمومی به تامین‌کنندگان فروشندگان واجد صلاحیت واگذار نماید.

آخرین مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه تا ساعت ۱۲ روز یکشنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۳ آخرین مهلت زمانی ارائه پیشنهاد و ارسال پاکات مناقصه : ساعت ۱۲ روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۶ هزینه درج آگهی روزنامه به عهده برنده مناقصه می باشد. مبلغ ضمانت نامه شرکت در قرارداد : ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال مدت قرارداد: ۱ ماه نشانی محل دریافت و تحویل اسناد مناقصه: مناقصه‌گران می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه ضمن پرداخت مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال به حساب شبا شماره IR020130100000000345983970 به نام شرکت مشعل پویا اسپادانا به شماره ملی ۱۴۰۱۱۴۰۴۲۷۱ (شماره ثبت ۷۱۸۰) و عکس فیش واریزی مبلغ فوق را به همراه درخواست کتبی فروشنده به آدرس ایمیل به نشانی Monaghese@mashalpouya.ir ارسال و نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند.

در صورت نیاز همه روزه به غیر از ایام تعطیل از ساعت ۸ لغایت ۱۷ به منظور دریافت اطلاعات تکمیلی و فنی با آقای مهندس خوانساری با شماره ۰۹۱۳۰۵۹۸۹۹۰ تماس حاصل نمایید.

آگهی مزایده عمومی تعدادی از انواع قطعات خودرویی (۴ سبد)

سایپا یدک

شرکت بازرگانی سایپایدک (سهامی خاص) در نظر دارد تعدادی از انواع قطعات خودرویی (۴ سبد) را از طریق مزایده عمومی به‌فروش رساند. لذا از کلیه متقاضیان دعوت به‌عمل می‌آید از تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۲ تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۴، جهت دریافت اسناد مزایده با ارائه کارت شناسایی معتبر به نشانی، تهران- چهارراه ایران خودرو (جاده قدیم کرج)- به سمت شهرک دانش- خیابان کرمانی انبار اقلام نامنطبق شرکت سایپایدک و یا سایت اینترنتی شرکت به آدرس www.saipayadak.org مراجعه نمایند.

شماره تماس ۰۲۱۶۶۲۸۴۹۹۳

سبد	شرح کالا	مبلغ سپرده (ریال)	قیمت پایه(ریال)
۱	۱۷۵ردیف انواع قطعات خودرویی ذینفع شرکت سازه گستر	۱/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۸۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰
۲	۱۹۲ردیف انواع قطعات خودرویی ذینفع شرکت سایپا یدک	۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۴۷/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰
۳	۱۰۰۲ردیف انواع قطعات خودرویی ذینفع شرکت پارس خودرو	۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۳/۲۶۰/۰۰۰/۰۰۰
۴	۱۴۴۸ردیف انواع قطعات خودرویی ذینفع شرکت پارس خودرو	۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰

نوبت دوم

فراخوان مناقصه عمومی

مشعل پویا

شرکت مشعل پویا اسپادانا زیر مجموعه هلدینگ پترو پالایش (اصفهان)

در نظر دارد جهت خرید ۳ دستگاه پانچ دوکاره ، مناقصه‌ای را به روش عمومی به تامین کنندگان فروشندگان واجد صلاحیت واگذار نماید.

آخرین مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه تا ساعت ۱۲ روز یکشنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۳ آخرین مهلت زمانی ارائه پیشنهاد و ارسال پاکات مناقصه : ساعت ۱۲ روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۶ هزینه درج آگهی روزنامه به عهده برنده مناقصه می باشد. مبلغ ضمانت نامه شرکت در قرارداد : ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال مدت قرارداد: ۱ ماه نشانی محل دریافت و تحویل اسناد مناقصه: مناقصه‌گران می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه ضمن پرداخت مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال به حساب شبا شماره IR020130100000000345983970 به نام شرکت مشعل پویا اسپادانا به شماره ملی ۱۴۰۱۱۴۰۴۲۷۱ (شماره ثبت ۷۱۸۰) و عکس فیش واریزی مبلغ فوق را به همراه درخواست کتبی فروشنده به آدرس ایمیل به نشانی Monaghese@mashalpouya.ir ارسال و نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند.

در صورت نیاز همه روزه به غیر از ایام تعطیل از ساعت ۸ لغایت ۱۷ به منظور دریافت اطلاعات تکمیلی و فنی با آقای مهندس هژبری با شماره ۰۹۳۷۴۷۶۰۴۶۰ تماس حاصل نمایید.

بنگاه

دو جایزه مهم نوآوری به پتروشیمی بندرامام

روزنامه ایران - سیدحسین صدری / در آیین اختتامیه همایش پتروفن ۱۴۰۴ شرکت پتروشیمی بندرامام، موفق شد عنوان «شرکت نوآور در دیجیتال» برای ایجاد سامانه یکپارچه نظارت بر خوراک، محصول و انرژی و همچنین تندیس نقره‌ای «شرکت برتر در نوآوری» را کسب کند.

در مراسم اختتامیه، جوایز یادشده توسط مدیران ارشد کشوری به دکتر انصاری نیک مدیرعامل شرکت اهدا شد.

در جریان چهارمین دوره همایش پتروفن که از ۱۶ تا ۱۸ آذرماه در پژوهشگاه نفت برگزار شد، از شرکت‌های پیشرو صنعت پتروشیمی در حوزه نوآوری تقدیر به‌عمل آمد.

شرکت پتروشیمی بندرامام در سال ۱۴۰۳ نیز موفق به کسب سه جایزه در این رویداد شده بود که این امر نشان‌دهنده استمرار مسیر نوآوری، توسعه فناوری و ارتقای جایگاه این شرکت در صنعت پتروشیمی کشور است.

درخشش اتاق هرمزگان در جشنواره برترین‌های روابط عمومی تجاری

ایران آنلاین-بندرعباس/ روابط عمومی اتاق بازرگانی هرمزگان در اولین جشنواره برترین‌های روابط عمومی تجاری، در بین برترین‌های این جشنواره قرار گرفت.

روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی هرمزگان در اولین جشنواره برترین‌های روابط عمومی تجاری موفق به کسب رتبه سوم شد.

این جشنواره که به میزبانی اتاق بازرگانی زنجان برگزار شد، با هدف ارزیابی و مقایسه عملکرد روابط عمومی اتاق‌های سراسر کشور در حوزه‌های مختلف ارتباطی و اطلاع‌رسانی برگزار شد.

در این رویداد، عملکرد روابط عمومی‌ها بر اساس شاخص‌هایی از جمله برنامه‌ریزی استراتژیک، استفاده از ارتباطات الکترونیک، تبلیغات، تعامل با رسانه‌ها و مطالعات اجتماعی ارزیابی شد.

روابط عمومی اتاق بازرگانی هرمزگان با ارائه برنامه‌های مستمر و هدفمند، توانست جایگاه سوم را در این جشنواره کسب کند که نشان از کیفیت بالای عملکرد خود در حوزه ارتباطات و اطلاع‌رسانی داشت.

با حکم رضا مسرور؛ اعضای «کمیته رسیدگی به رویداد ماراتن کیش» منصوب شدند

با حکم رضا مسرور، دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، اعضای کمیته رسیدگی به رویداد ماراتن کیش منصوب شدند.

این انتصاب در پی انتشار گزارش‌ها و واکنش‌ها پیرامون حواشی رخ‌داده در جریان برگزاری ماراتن کیش و با هدف انجام بررسی دقیق و ارائه گزارش جامع صورت گرفته است.

بر اساس حکم صادره، کمیته موظف است با جمع‌آوری مستندات، انجام ارزیابی‌های میدانی و بررسی تمامی ابعاد برگزاری رویداد، نتیجه بررسی‌های خود را در کوتاه‌ترین زمان به دبیرخانه ارائه کند.

«مهدی مزینانی» معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری؛ «میثم صفرزاده» معاون حقوقی، بازرسی و امور مجلس و «حمید واشقانی فراهانی» مدیر بازرسی، نظارت و رسیدگی به شکایات دبیرخانه شورای‌عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، اعضای منصوب‌شده در این کمیته را تشکیل می‌دهند.

در آستانه سفر پزشکیان به قزاقستان، فعالان اقتصادی دو کشور در سمیناری مشترک ظرفیت‌های همکاری های بازرگانی را بررسی کردند

لنگرگاه ۳ میلیارد دلاری تهران-آستانه

گزارش

گروه اقتصادی

رئیس‌جمهوری ایران برای اولین‌بار در طول ریاست‌جمهوری خود به قزاقستان سفر کرد. در این سفر بیش از ۱۰۰ فعال اقتصادی او را همراهی کردند که این موضوع نشان‌دهنده عزم جدی دولت برای تقویت رابطه اقتصادی تهران-آستانه است. پیوستن ایران به اتحادیه اقتصادی اوراسیا موجب شد تا کشورهای عضو این اتحادیه به شرکای مهم تجاری ایران تبدیل شوند. به عبارتی ایران سعی دارد با عضویت در این اتحادیه، پتانسیل‌های تجاری خود را برای افزایش مبادله به کار گیرد. از این رو قزاقستان نیز به‌عنوان یکی از اعضای اوراسیا، مورد توجه قرار گرفته است. هرچند بیشترین مبادلات تجاری با اتحادیه اوراسیا مربوط به تجارت ایران و روسیه است، اما با توجه به قرارداد منعقد شده بین ایران و اتحادیه، تخفیف‌های تعرفه‌ای و حذف تعرفه‌ها، به‌عنوان ابزارهای مهمی برای توسعه تجارت به کار می‌رود. سفر مسعود پزشکیان به قزاقستان به همراه هیأت بلندپایه تجاری شاهد این مدعاست.

اقتصاد قزاقستان

بررسی‌ها نشان می‌دهد درآمد سالانه شهروندان این کشور رقم بالایی است و ظرفیت بازارهای داخلی قزاقستان نیز رو به افزایش است. از این رو می‌توان این کشور را به‌عنوان یک مقصد تجاری با ظرفیت خرید بسیار بالا برای ایران تصور کرد. چرخه صادرات قزاقستان با کالاهایی همچون نفت، محصولات کشاورزی و معدنی فعال است، اما حتی در برخی از این موارد نیز واردات انجام می‌دهد. مهم‌ترین محصولات معدنی این کشور را زغال‌سنگ، مس، روی، آهن و کروم تشکیل می‌دهد. همچنین مهم‌ترین محصول صنعتی این کشور شامل مشتقات نفت و گاز، آهن و فولاد می‌شود. گندم و جو نیز مهم‌ترین محصولات کشاورزی قزاقستان هستند. بیشترین واردات به این کشور از سوی چین، روسیه، ترکیه، فرانسه، بلاروس، کره جنوبی و ازبکستان است.

تجارت با قزاقستان

صادرات ایران به قزاقستان هیچ‌گاه به صفر نرسیده اما دچار کاهش شده است. آنها مشتری‌های میوه و خشکبار ایرانی هستند. حتی برخی از مواد معدنی مانند سیمان، گچ، آهک و خاک ایران نیز در بازار قزاقستان متقاضی دارد. این موارد به همراه کالاهای دیگری از جمله محصولات پلاستیکی، شیشه‌ای و سرامیکی، ماشین‌آلات و تجهیزات، صابون، شمع، رنگ، سبزیجات و صیفی‌جات، بخش عمده‌ای از صادرات ایران به این کشور را تشکیل می‌دهند. در نیمه اول امسال، قزاقستان سومین مقصد صادراتی ایران در اتحادیه اوراسیا بوده است. در این بازه زمانی، ۱۱۷ میلیون دلار کالا با وزن ۱۹۲ هزار تن از ایران به این کشور وارد شده که اگرچه نسبت به بازه مشابه سال گذشته از نظر ارزشی همان میزان بوده، اما از نظر وزنی با افت ۲۴ درصدی مواجه شده است. واردات از این کشور در نیمه اول امسال ۴۱ هزار تن به ارزش ۱۴ میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، هم از نظر وزنی افت ۳۱ درصدی داشته و هم از نظر ارزشی کاهش ۴۵ درصدی را تجربه کرده است. تراز تجاری ایران و قزاقستان نیز مثبت ۱۰۲ میلیون دلار به نفع ایران است.

موانع تجارت با قزاق‌ها

پیش از این سفر، بخش خصوصی ایران از عدم تناسب حجم تجارت ایران و قزاقستان، با ظرفیت‌های مختلف تجاری و صنعتی کشور ابراز نارضایتی کرده بودند. به گفته آنها، تفاهمنامه‌هایی که بین دو کشور امضا شده، تاکنون نتوانسته به صورت عملیاتی درآید و مورد بی‌توجهی قرار گرفته است. بخش خصوصی ایران خواهان رفع برخی از نارسایی‌ها در حوزه حمل‌ونقل و تسهیل روابط بانکی دو کشور است و اعتقاد دارد در صورت رفع این چالش‌ها می‌توان به تجارت سه میلیارد دلاری تهران-آستانه فکر کرد.

تمرکز دولت بر همکاری اقتصادی

ترکیب هیأت همراه رئیس‌جمهوری نشان می‌دهد توسعه روابط اقتصادی با قزاقستان محور مهم این سفر است. از یک سو فعالان اقتصادی و از سوی دیگر وزرای اقتصادی قرار است این رابطه را بهبود بخشند. در این راستا بخش خصوصی با حضور در نشست‌ها و همایش‌های اقتصادی در راستای تحقق این هدف تلاش کرده است.

در نشست رئیس اتاق تهران و هیأت همراه، با معاون تجارت اتاق کارآفرینان قزاقستان، بر همکاری بخش خصوصی برای اجرای پروژه‌های مشترک تولید دارو، لجستیک، کشاورزی و کشت فراسرزمینی و صدور خدمات فنی و مهندسی تأکید شده است. محمود نجفی‌عرب گفته است: «پتانسیل‌های زیادی در جهت افزایش حجم تجارت ایران و قزاقستان وجود دارد و ما باید از حجم فعلی تجارت دو کشور که نسبت به ظرفیت‌های دو طرف رقم بسیار پایینی است، عبور کنیم.» او با بیان اینکه یکی از زمینه‌های خوب همکاری دو کشور تولیدات دارویی و تجهیزات پزشکی است، عنوان کرده است: «تصمیم جدی داریم تا در این سفر که همزمان با حضور رئیس‌جمهوری ایران در قزاقستان است، مسائل اصلی را که می‌تواند در حوزه همکاری‌های اقتصادی ایران و قزاقستان قرار بگیرد، در قالب تفاهمنامه میان رؤسای‌جمهور دو کشور بگنجانیم.» به گفته او، مجری بخش زیادی از این تفاهمات اتاق تهران است. نجفی‌عرب گفته است: «در حوزه کشاورزی می‌توانیم کارهای زیادی انجام دهیم. کشور ما، هم به غلات و دانه‌های روغنی نیاز دارد و هم مسیر مناسبی برای انتقال غلات قزاقستان به خلیج فارس و کشورهای آفریقایی است. این موضوع یکی از بندهای مهم این توافق است. در حوزه معدن هم همکاری‌هایی وجود دارد؛ اما این امر باید توسعه پیدا کند. با توجه به اینکه ایران از تولیدکنندگان خوب ماشین‌آلات کشاورزی است، زمینه همکاری‌های خوبی در این حوزه نیز وجود دارد.»

او با اشاره به مشکلات آب در ایران ادامه داده است: «کشت فراسرزمینی یکی از استراتژی‌های جدی ماست. اگرچه در حال حاضر همکاری‌هایی در این زمینه با قزاقستان وجود دارد، اما هدف ما توسعه این بخش است. در حوزه لجستیک اعم از حوزه ریلی، حمل‌ونقل زمینی و دریایی، دو کشور مسیرهای خوبی برای همکاری دارند.» رئیس اتاق تهران عنوان کرده است: «مزیت مهم دیگر قزاقستان، مناطق آزاد تجاری و اقتصادی این کشور است که برای تولید مشترک کالاهایی که ایران دانش آن را دارد، می‌توان وارد همکاری شد. منطقه آزاد تجاری «خوروس» پتانسیل خوبی در جهت همکاری‌ها در حوزه گمرک، حمل‌ونقل ریلی و زمینی دارد.» او اعلام آمادگی کرده اتاق تهران زمینه برگزاری نشست‌های B۲B و امضای قراردادهای بعدی در راستای اجرایی شدن تفاهمنامه میان اتاق ایران و اتاق کارآفرینان قزاقستان را که قرار است با حضور رؤسای‌جمهور دو کشور امضا شود، فراهم خواهد کرد.

مهدی حیدری، رئیس سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی ایران نیز گفت: «ما آماده‌ایم سرمایه‌گذاران قزاقی برای استفاده از فرصت‌های مختلف کشور به ایران بیایند. لذا می‌توانیم فرصت‌های سرمایه‌گذاری را به فعالان اقتصادی قزاقستان ارائه کرده و از آنها برای سفر به ایران دعوت کنیم.» اما این استقبال از سوی طرف قزاقی نیز به چشم می‌خورد. در همین نشست، علیشیر درکیم، معاون تجارت اتاق کارآفرینان قزاقستان اعلام آمادگی کرده همکاری همه‌جانبه با بخش خصوصی ایران داشته باشد. او گفته است: «امیدواریم هدفگذاری حجم تجارت سه میلیارد دلاری را در کنار هم محقق کرده و بتوانیم مسیر ارتباطی دائمی برای تداوم همکاری‌ها تعریف کنیم تا برای هماهنگی‌های احتمالی با چالش مواجه نشویم. اتاق کارآفرینان قزاقستان از سرمایه‌گذاری‌های مشترک با شرکت‌های ایرانی در ایران و قزاقستان استقبال می‌کند.»

> بخش خصوصی ایران خواهان رفع برخی از نارسایی‌ها در حوزه حمل‌ونقل و تسهیل روابط بانکی دو کشور است و اعتقاد دارد در صورت رفع این چالش‌ها می‌توان به تجارت سه میلیارد دلاری تهران-آستانه فکر کرد

۶ پیشنهاد اجرایی برای توسعه روابط تجاری با قزاقستان

در ادامه حضور و رایزنی فعالان اقتصادی در قزاقستان، رئیس اتاق ایران نیز در سمینار اطلاع‌رسانی تجاری همکاری‌های بازرگانی و اقتصادی ایران-قزاقستان شرکت کرد. او با ارائه پیشنهادهای اجرایی برای توسعه روابط تجاری ایران و قزاقستان، عنوان کرد که دو کشور ایران و قزاقستان باید یک برنامه راهبردی جدید را آغاز کنند. صمد حسن‌زاده گفت: «تهاتر رسمی و سیستماتیک، ایجاد یک سازوکار مالی مشترک در منطقه آزاد، راه‌اندازی سامانه اعتبارسنجی شرکت‌ها و ورود ایران به پروژه‌های بلندمدت زیرساختی جمهوری قزاقستان وجود دارد.»

حسن‌زاده با بیان اینکه ما معتقدیم «گازترید» می‌تواند هاب توزیع کالاهای ایرانی در آسیای مرکزی و تسهیل‌کننده اصلی سرمایه‌گذاری مشترک ایران و قزاقستان باشد، با طرح ششمین پیشنهاد اجرایی خود، ادامه داد: «پیشنهاد رسمی ما امضای تفاهمنامه راهبردی سه‌جانبه میان اتاق ایران، گازترید و سازمان مناطق آزاد برای اجرای پروژه‌های لجستیکی صنعتی و صادراتی است.»

حمل‌ونقل بلندمدت می‌تواند به تحقق این فرصت منجر شود.» او با اشاره به اهمیت سرمایه‌گذاری مشترک و نه فقط تجارت کالا با قزاقستان، اظهار کرد: «سه پروژه پیشنهادی مشخص ما در این رابطه، عبارتند از ایجاد پایانه لجستیکی مشترک ایران و قزاقستان در بنادر جنوبی ایران، ایجاد واحدهای مشترک فرآوری غلات، گوشت و روغن و ایجاد شهرک صنعتی مشترک در مناطق آزاد ایران برای صادرات به اوراسیا است.»

حسن‌زاده با بیان اینکه قزاقستان از بزرگ‌ترین تأمین‌کنندگان نفت، کنسانتره آهن، فلزات اساسی و ایران دارای صنایع پایین‌دستی پتروشیمی قدرتمند و ماشین‌سازی و دانش فنی است، چهارمین پیشنهاد اجرایی خود برای توسعه روابط تجاری با قزاقستان را طرح کرده و افزود: «پیشنهاد اجرایی مهم ما ایجاد کنسرسیوم مشترک فرآوری مواد معدنی قزاقستان در ایران برای صادرات با ارزش‌افزوده به کشورهای ثالث است.» رئیس اتاق ایران در ادامه به چالش‌های موجود در توسعه روابط دو کشور اشاره کرده و گفت: «تحریم‌ها، محدودیت‌های بانکی، ریسک شرکت‌های غیرمعتبر و رقابت شدید منطقه‌ای از جمله این چالش‌هاست. اما برای هرکدام راهکار عملی از جمله تهاتر رسمی و سیستماتیک، ایجاد یک سازوکار مالی مشترک در منطقه آزاد، راه‌اندازی سامانه اعتبارسنجی شرکت‌ها و ورود ایران به پروژه‌های بلندمدت زیرساختی جمهوری قزاقستان وجود دارد.»

حسن‌زاده با بیان اینکه ما معتقدیم «گازترید» می‌تواند هاب توزیع کالاهای ایرانی در آسیای مرکزی و تسهیل‌کننده اصلی سرمایه‌گذاری مشترک ایران و قزاقستان باشد، با طرح ششمین پیشنهاد اجرایی خود، ادامه داد: «پیشنهاد رسمی ما امضای تفاهمنامه راهبردی سه‌جانبه میان اتاق ایران، گازترید و سازمان مناطق آزاد برای اجرای پروژه‌های لجستیکی صنعتی و صادراتی است.»

تجارت ۳ میلیارد دلاری، چگونه؟

او با بیان اینکه با رفع برخی محدودیت‌ها حجم تجارت دو طرف باید به ۳ میلیارد دلار ارتقا یابد، افزود: «با اجرایی شدن موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران و اوراسیا برای اولین بار بخش بزرگی از تعرفه‌ها حذف می‌شوند و هزینه‌های مبادله به طور واقعی کاهش یافته است. این توافق برای قزاقستان یک فرصت طلایی است که از مسیر ایران به بازارهای خلیج فارس، آسیای جنوبی، آفریقا و حتی اروپا متصل و ایران نیز به هاب توزیع کالا در آسیای مرکزی تبدیل شود.»

حسن‌زاده، با طرح اولین پیشنهاد اجرایی خود گفت: «تشکیل کارگروه عملیاتی مشترک ایران و قزاقستان برای تعریف فوری اقلام اولویت‌دار تجاری و عقد قراردادهای پایدار تأمین می‌تواند به بهره‌برداری از این فرصت کمک کند.»

او افزود: «ایران مطمئن‌ترین، ارزان‌ترین و امن‌ترین مسیر اتصال قزاقستان به آب‌های آزاد است. بنادر جنوبی ایران می‌توانند حلقه نهایی زنجیره صادرات قزاقستان به هند، کشورهای غربی، جنوب شرق آسیا و آفریقا باشند. راه‌اندازی کریدور سبز ترانزیتی قزاقستان-ایران با تخفیف‌های گمرکی، حمل سریع و قراردادهای

او تأکید کرد: «امروز زمان آن رسیده که روابط ایران و قزاقستان از تجارت سنتی به شراکت راهبردی اقتصادی صنعتی و ترانزیتی ارتقا یابد و اتاق ایران آمادگی دارد تا مذاکرات را به پروژه‌های واقعی، تفاهم‌ها را به سرمایه‌گذاری عملی و روابط را به همکاری پایدار منطقه‌ای تبدیل کند.» در ادامه این نشست، آلدژار آیت محمداف، مدیرعامل گازترید، گفت: «همکاری ایران و قزاقستان بر پایه گفت‌وگوهای سازنده و رشد تجارت متقابل در حال توسعه است. ما در مسیر ایجاد بستر پایدار برای همکاری‌های مشترک و شکل‌دهی به شراکت‌های صنعتی کار می‌کنیم.»

او با اشاره به رفت‌وآمدهای تجاری دو کشور در ماه‌های گذشته، گفت: «ما توافقنامه‌هایی برای همکاری‌های مشترک با طرف‌های ایرانی داریم. گازترید مسیرهای لجستیکی و افزایش صادرات محصولات قزاقستان به ایران را دنبال می‌کند تا به هدف ۳ میلیارد دلار حجم تجارت دو جانبه برسیم.»

ایرانی‌ها سرمایه‌گذاری کنند

محمدآنداکوف، معاون رئیس کمیته صنعت وزارت صنعت و ساخت‌وساز قزاقستان، گفت: «در قزاقستان ۱۷ منطقه آزاد اقتصادی وجود دارد و برای سرمایه‌گذاری در آنها برای سرمایه‌گذاران مشوق‌های مالیاتی و گمرکی لحاظ شده است. معافیت‌های مالیاتی مانند مالیات زمین و مالیات بر تأسیسات و امکانات، مالیات بر گمرک هستند.»

او افزود: «در ایجاد این مناطق از تجربه‌های جهانی استفاده شده است. علاوه بر این ایجاد ۶۶ منطقه صنعتی هم در قزاقستان پیش‌بینی شده است. تفاوت مناطق صنعتی و آزاد اقتصادی در تمهیدات مالیاتی و گمرکی است. در مناطق صنعتی مالیات بر گمرک باید پرداخت شود. به‌هرحال هدف از ایجاد این مناطق جذب سرمایه‌گذار است و ما از حضور سرمایه‌گذاران ایرانی در قزاقستان حمایت می‌کنیم.»

فرصت‌های معدنی قزاقستان

برش

گلنارا بیژانا، نایب‌رئیس هیأت مدیره اتاق ملی کارآفرینان قزاقستان «آتامکن» با اشاره به فرصت‌های حوزه معدن قزاقستان، گفت: «این بخش ستون توسعه قزاقستان است. بخش معدن بیش از ۸ درصد در تولید ناخالص داخلی قزاقستان سهم دارد و بیش از ۲۵۰۰ به طور مستقیم در آن فعال هستند.»

او افزود: «این اتاق ملی گفت‌وگوی بخش خصوصی و دولت را تسهیل کرده و شرایط را برای همکاری با بخش‌های خصوصی کشورهای دیگر از جمله ایران را فراهم می‌کنیم. ما از همکاری با بخش خصوصی ایران استقبال می‌کنیم و قوانین جدیدی برای حمایت از این همکاری تصویب شده است.»

او تأکید کرد: «سیاست قزاقستان ایجاد شفافیت بیشتر و کاهش بروکراسی‌های اداری و حمایت‌های حدی‌تر دولت از بخش خصوصی است. لذا از تجار ایران دعوت می‌کنیم تا با تجار قزاقستان همکاری‌های پایدار رقم بزنند. همکاری نزدیک‌تر بخش‌های خصوصی دو کشور می‌تواند به قراردادهای کاربردی‌تری میان دولت‌ها نیز منجر شود.»

الکساندر، یاشکوف، مدیر اجرایی اتحادیه فرآوری کنندگان غله قزاقستان، نیز در این نشست گفت: «صادرات گندم این کشور در فصل گذشته بالغ بر ۱۳ میلیون تن به کشورهای مختلف دنیا بوده است. ما می‌خواهیم صادرات گندم به ایران را نیز افزایش دهیم. و می‌خواهیم از طریق شما گندم را به کشورهای خلیج فارس صادر کنیم.»

در این نشست همچنین، ژیبک آژیبایوا رئیس انجمن شرکت‌های بازرگانی قزاقستان، به ارائه‌ای درباره عملکرد مراکز توزیع عمده فروشی به عنوان هاب‌های چندمنظوره لجستیک، ذخیره‌سازی و ترانزیت کالا پرداخت. رئیس گروه شتابدهی صادرات و آموزش گازترید نیز درباره برنامه صادرات شتابدهی این شرکت به ارائه سخنانی پرداخت. مدیرعامل شرکت آژانس اعتبار صادراتی قزاقستان هم از بیمه معاملات صادراتی، ضمانت‌نامه‌ها و ابزارهای مالی برای مبادلات با ایران سخن گفت. آنها بر حضور سرمایه‌گذاران ایرانی در قزاقستان و افزایش همکاری‌های مشترک تجار دو کشور تأکید کردند.

در نشست هم‌اندیشی رؤسای اتاق‌های اصناف با مسئولان دولتی مطرح شد

درخواست سه تشکل صنفی برای اجرای تدریجی مالیات ارزش افزوده

گزارش

گروه اقتصادی

نشست هم‌اندیشی رؤسای اتاق‌های اصناف مراکز استان‌ها با مسئولان دولت در حالی برگزار شد که گلایه اصناف به برخی لوایح، موانع توسعه کسب و کار و صادرات، چالش‌های مالیاتی و غیبت اصناف در تصمیمات کلانی که بر جامعه اصناف تأثیرگذار است، مورد تأکید فعالان صنفی بود.

لوایح غیرقابل اجرا

قاسم نوده‌فراهانی رئیس اتاق اصناف ایران در این نشست با بیان اینکه سازمان تعزیرات حکومتی لایحه‌ای را به مجلس ارائه کرده که چند بند آن برای اصناف قابل اجرا نیست، اظهار کرد: «یکی از بندهای این لایحه مربوط به اعطای اختیاراتی به رؤسای شعب تعزیرات حکومتی است که براساس آن، پیش از رسیدگی و صدور رأی قطعی درباره یک تخلف، بتوانند واحد صنفی را پلمب کنند.»

او با اشاره به اینکه اتاق اصناف ایران نسبت به این لایحه واکنش نشان داده و از طریق نامه‌نگاری نواقص آن را اعلام کرده است، افزود: «ایراداتی جدی به این لایحه وارد است؛ لایحه‌ای که به مجلس برده شده و حتی قرار بوده به صحن علنی نیز ارائه شود، در برخی بخش‌ها با واقعیت‌های صنفی کشور همخوانی ندارد. نوده‌فراهانی با اشاره به تفاهمنامه منعقدشده میان رئیس سازمان توسعه تجارت و اتاق اصناف ایران در حوزه توسعه صادرات، گفت: «امکاناتی برای حمایت از تولیدکنندگان خارج از کشور در حال برنامه‌ریزی است. همچنین برای واحدهای تولیدی که ظرفیت صادراتی دارند این بستر فراهم خواهد شد. از این رو تقویت ارتباطات میان اتاق‌های استان و اتاق اصناف ایران و همچنین آماررسانی دقیق مراکز استان‌ها به اتاق اصناف ایران به منظور برنامه‌ریزی‌های کلان و هدفمند یک ضرورت است.» رئیس اتاق اصناف ایران همچنین درباره اعلامیه جدید قانون مالیات بر ارزش افزوده که همه مشاغل را مشمول پرداخت مالیات می‌کند، بیان کرد: «نامه‌ای با سه امضای اتاق‌های اصناف، اتاق تعاون و اتاق بازرگانی به رئیس مجلس ارسال شده است. در این نامه درخواست کرده‌ایم که اجرای این قانون به‌صورت تدریجی انجام شود، چراکه اجرای یکباره و دفعی آن با توجه به شرایط کنونی، اقتصاد کشور را با مشکل جدی مواجه خواهد کرد.»

به دنبال تسهیل تکالیف مؤدیان هستیم

رئیس سازمان امور مالیاتی در این نشست هم‌اندیشی با اشاره به اینکه رویکرد سازمان امور مالیاتی تسهیل تکالیف مؤدیان است، گفت: «با وجود اینکه ملزم به اجرای قانون هستیم، اما به دنبال رایزنی‌هایی هستیم تا حداقل تکلیف به مؤدیان، مشاغل و اصناف تحمیل شود و بتوانند در شرایط هموارتری به کسب و کار خود ادامه دهند.»

محمدهادی سبحانیان گفت: «یکی از تکالیف سازمان امور مالیاتی ثبت صورت‌حساب‌های الکترونیک است. به موجب این تکلیف از دی ماه فاکتورهای کاغذی در نظام مالیات ارزش افزوده دیگر اعتبار قانونی نخواهد داشت. افرادی که مشمول ارزش افزوده شده و فراخوان شده‌اند اگر هنگام فروش صورت‌حساب الکترونیک به خریدار ندهند، خریدار نمی‌تواند از اعتبار مالیاتی خود استفاده کند. فروشنده نیز اثر این بی‌توجهی را اردیبهشت سال بعد، زمانی که بخواهد در سامانه مؤدیان خریدهای خود را که خارج از سامانه و به شکل کاغذی بوده است ثبت کند، امکان ویرایش و ثبت برای او وجود نخواهد داشت.»

او با اشاره به اینکه قرار بود در ابتدای دی ماه فراخوان دیگر مشمولان مالیات ارزش افزوده اعلام شود، گفت: «طی مذاکراتی با وزیر اقتصاد این فراخوان به تاریخ فروردین سال بعد موکول شد. اگرچه پیشنهاد ما به سران سه قوه این بود که فراخوان عموم مشاغل و اصناف از نظر کارشناسی منطقی نیست.»

سبحانیان در ادامه اظهار کرد: «پیشنهاد ما به سران سه قوه این بود که حد آستانه‌ای در نظر گرفته شود و بر مبنای آن، مشاغل فراخوان شوند. بر این اساس، هدف مجلس مبنی بر شناسایی و شفافیت حلقه‌های مفقوده در نظام اقتصادی کشور نیز محقق می‌شود.» رئیس سازمان امور مالیاتی با تأکید بر اینکه، تصمیم‌گیران باید به این امر واقف باشند که مالیات‌ستانی از هر قشر و فردی به نفع کشور نیست، افزود: «گاهی وصول مالیات هزینه‌هایی بیشتر از منافع ریالی آن دارد. برای برخی واحدهای صنفی خرد، از نظر ریالی و فروش، بهینگی وجود ندارد که پیشنهاد ما به سه قوه این بود که این مسیر باید رایزنی شود.»

سبحانیان همچنین درخصوص بخشودگی جرایم مربوط به عدم ثبت صورت‌حساب گفت: «این دسته از افراد از سال آینده با جرایم سنگین مواجه خواهند شد.»

او با اشاره به اینکه از سال آینده اختیارات سازمان امور مالیاتی به ۵۰ درصد کاهش خواهد یافت، گفت: «این اختیار تقلیل پیدا خواهد کرد و درخصوص صنف فروش طلا نیز صفر خواهد شد.»

مدیریت ناکارآمد در بازار کالاهای اساسی

معاون وزیر صمت و رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان نیز در نشست هم‌اندیشی رؤسای اتاق‌های اصناف مراکز استان‌ها با قدردانی از نقش اتاق اصناف ایران در مدیریت بازار طی جنگ ۱۲ روزه گفت: «دولت و بدنه حاکمیت به خوبی بر عملکرد اتاق اصناف ایران و جامعه صنفی طی روزهای جنگ واقف و بارها مراتب قدردانی خود را ابراز داشته است.»

حسین فرهیدزاده با اشاره به مشکلاتی که به واسطه برخی مدیریت‌های ناکارآمد در حوزه کالاهای اساسی در بازار اتفاق افتاده است، گفت: «اگرچه تخصیص ارز برای واردات کالاهای اساسی موجب بروز مشکلات متعددی در روند تأمین کالاهای اساسی شده است، اما در این میان مدیریت ناکارآمد برخی ارگان‌ها چالش‌های جدی‌تری را در این حوزه ایجاد کرده است.»

فرهیدزاده بر ضرورت نظارت و بازرسی بر بازار تأکید و اضافه کرد: «ما به خوبی از وضعیت بازار، افزایش روزانه قیمت‌ها و فشارهای اقتصادی که بر کسبه و فعالان صنفی وارد می‌شود، مطلع هستیم و به رغم همجمه‌هایی که به جامعه اصناف به عنوان گران‌فروشی وارد می‌شود، می‌دانیم که افزایش قیمت‌ها از حلقه ابتدایی یعنی حلقه تأمین آغاز می‌شود و بارها طی جلسات متعدد تلاش کرده‌ایم تا این موضوع را در سطوح مختلف تبیین کنیم.

معاون وزیر صمت تصریح کرد: «هیچ ارگان و نهادی، نمی‌تواند بهتر از اتحادیه‌ها و اتاق‌های اصناف بر بازار نظارت داشته باشد. از طرفی با توجه به اینکه افراد سودجو و فرصت‌طلب در همه مشاغل وجود دارند، لذا در مواقعی که قیمت‌ها در بازار رو به افزایش است، فرصت مناسبی را در اختیار سودجویان قرار می‌دهد تا با احتکار یا گران‌فروشی، نظم بازار را مختل کنند.»

فرهیدزاده از اتاق‌های اصناف و اتحادیه‌های صنفی خواست تا در حوزه بازرسی و نظارت با دقت و حساسیت بیشتری بر بازار نظارت کنند تا مانع ورود بازرسان ارگان‌ها و نهادهای مختلف باشد.

در سامانه، ثبت اطلاعات کنید

سید داوود موسوی، معاون توسعه بازرگانی وزیر صمت در نشست هم‌اندیشی رؤسای اتاق‌های اصناف مراکز استان‌ها با مسئولان دولت با اشاره به تعدد واحدهای تولیدی صنفی و ضرورت گردآوری اطلاعات این واحدها، گفت: «بسیاری از تولیدکنندگان صنفی گلایه‌هایی در خصوص تخصیص ارز، ارائه تسهیلات و اختصاص سهمیه سوخت به واحدهای تولیدی مطرح می‌کنند و در این زمینه مطالباتی دارند. در همین راستا سامانه‌ای تحت عنوان سامانه ثبت اطلاعات واحد تولیدی صنفی طراحی شده است.»

عکس: سجاد صفری / ایران

اثربخشی ابزارهای نظارتی بازار سرمایه بر رفتار سرمایه‌گذاران بررسی شد

نوبت بازنگری در شیوه شفاف‌سازی بورس

گزارش

والا صنیع‌زاده
دانشجوی دکترای اقتصاد

در سال‌های اخیر، پیچیده‌تر شدن ساختار بازارهای مالی و افزایش نقش اطلاعات در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی، توجه نهادهای ناظر را بیش از گذشته به ضرورت مداخله هدفمند و هوشمندانه در بازار سرمایه معطوف کرده است. در چنین شرایطی، حجم قابل‌توجهی از تصمیم‌های سرمایه‌گذاران نه‌تنها بر پایه تحلیل‌های بنیادی و منطقی، بلکه تحت تأثیر نحوه و زمان انتشار اطلاعات شکل می‌گیرد. نظریه‌های مالی کلاسیک بر این فرض استوارند که سرمایه‌گذاران کاملاً عقلایی رفتار می‌کنند و تصمیمات آنان بر اساس بررسی همه‌جانبه اطلاعات و با هدف بیشینه‌سازی منافع اتخاذ می‌شود. اما تجربه‌های عملی و پژوهش‌های رفتاری نشان داده‌اند که این فرض همیشه برقرار نیست و در بسیاری موارد، نوسانات اطلاعاتی و ابهام‌های موجود در بازار، موجب بروز رفتارهای احساسی، هیجانی یا تقلیدی می‌شود. از این منظر، کیفیت سازوکارهای افشا، نحوه اطلاع‌رسانی و میزان شفافیت بازار، نقشی اساسی در هدایت رفتار اقتصادی افراد دارد و ناکارآمدی این سازوکارها می‌تواند زمینه‌ساز بروز تصمیم‌های نادرست و زیانبار شود. همزمان با افزایش اهمیت اطلاعات، نقش نهادهای نظارتی در تضمین سلامت جریان داده‌ها و ایجاد محیطی قابل‌اتکا برای تصمیم‌گیری بیش از پیش حیاتی شده است. نهادهای ناظر بازار سرمایه از ابزارهایی مانند برگزاری کنفرانس‌های خبری، انتشار انواع اطلاعیه‌های شفاف‌سازی یا اعمال توقف نماد معاملاتی استفاده می‌کنند تا با کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و جلوگیری از نوسانات غیرمنطقی، به ثبات بازار کمک کنند. با این حال، پرسش مهمی شکل می‌گیرد: آیا این ابزارها واقعاً به هدف خود می‌رسند و رفتار سرمایه‌گذاران را تحت تأثیر قرار می‌دهند؟ یا آنکه به دلیل محدودیت‌های ساختاری، ضعف در سواد مالی سرمایه‌گذاران و ناکارآمدی سیستم اطلاع‌رسانی، اثر این ابزارها کمتر از حد انتظار است؟

این پرسشی است که حدیث جوانمرد، دکتر احمد خدامی‌پور و دکتر امید پورحیدری در پژوهشی که در سال ۱۴۰۳ در «نشریه چشم‌انداز مدیریت مالی» منتشر شده، به دنبال پاسخ دادن به آن بوده‌اند. جامعه آماری این تحقیق شامل تمامی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس تهران طی سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۱ است که از بین آنها نمونه‌ای شامل ۱۴۰ شرکت انتخاب شده‌اند و داده‌ها با روش مطالعه رویداد و آزمون t زوجی مورد تحلیل قرار گرفته‌اند. تمرکز اصلی پژوهش بر چهار نوع از الزامات نظارتی بوده است: برگزاری کنفرانس خبری، انتشار اطلاعیه شفاف‌سازی درباره شایعه، اطلاعیه شفاف‌سازی درباره نوسان قیمت سهام و توقف نماد معاملاتی.

شواهد استخراج‌شده از داده‌ها نشان می‌دهد که همه ابزارهای نظارتی سازمان بورس اثر یکسانی بر رفتار سرمایه‌گذاران ندارند. بر اساس نتایج، برگزاری کنفرانس خبری و انتشار اطلاعیه‌های شفاف‌سازی درباره شایعات نتوانسته‌اند موجب تغییر معنادار در حجم معاملات پیش و پس از انتشار شوند؛ موضوعی که بیانگر عدم تأثیرگذاری این نوع ابزارهای اطلاعاتی بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران است. از سوی دیگر، دو رویداد مهم یعنی انتشار اطلاعیه شفاف‌سازی درباره نوسان قیمت سهام و توقف نماد معاملاتی، توانسته‌اند تغییر معناداری در رفتار معاملاتی ایجاد کنند. این تفاوت معنادار نشان می‌دهد، سرمایه‌گذاران نسبت به اطلاعاتی که مستقیماً به قیمت یا جریان نقدی سهم مرتبط است واکنش بیشتری نشان می‌دهند و سازوکارهایی که مستقیماً به کنترل نوسانات شدید قیمت مربوط می‌شوند، تأثیر واقعی‌تری بر رفتار بازار دارند.

نویسندگان این پژوهش، ناکارایی سیستم اطلاع‌رسانی و ضعف سواد مالی بخش بزرگی از سرمایه‌گذاران را از مهم‌ترین دلایل ناکامی برخی سازوکارهای نظارتی می‌دانند. در فضایی که بسیاری از فعالان بازار درک دقیقی از محتوای اطلاعیه‌ها و کنفرانس‌های خبری ندارند، طبیعی است که واکنش‌ها بیشتر بر پایه تغییرات قیمت و سیگنال‌های مستقیم شکل گیرد. از سوی دیگر، سرمایه‌گذاران خرد غالباً به داده‌های روشن و قابل مشاهده مانند قیمت، بازده یا وضعیت معاملات توجه می‌کنند و کمتر به تحلیل محتوای کیفی اخبار می‌پردازند.

به همین دلیل، نتایج این تحقیق برای سیاست‌گذاران بازار سرمایه هشداردهنده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که برای افزایش کارایی سازوکارهای نظارتی، تنها انتشار اطلاعات کافی نیست، بلکه لازم است کیفیت، دسترس‌پذیری و فهم‌پذیری اطلاعات برای سرمایه‌گذاران بهبود یابد. تقویت نظام‌های اطلاع‌رسانی، بازنگری در ابزارهای نظارتی و ایجاد سازوکارهای ارزیابی اثربخشی، می‌تواند گامی مهم برای کاهش تصمیم‌گیری‌های هیجانی و محافظت از سرمایه‌گذاران خرد باشد.

این پژوهش تأکید می‌کند که سازمان بورس و شرکت بورس تهران می‌تواند با بازنگری در مقررات و نحوه اطلاع‌رسانی، مقرراتی کارآمدتر و همسو با ظرفیت تحلیل فعالان بازار تدوین کنند. در چنین شرایطی است که ابزارهای نظارتی می‌توانند نقش واقعی خود را در کنترل نوسانات، بهبود شفافیت و ارتقای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران ایفا کنند.

> برگزاری کنفرانس خبری و انتشار اطلاعیه‌های شفاف‌سازی درباره شایعات نتوانسته‌اند موجب تغییر معنادار در حجم معاملات پیش و پس از انتشار شوند؛ موضوعی که بیانگر عدم تأثیرگذاری این نوع ابزارهای اطلاعاتی بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران است

منبع: جوانمرد، ح؛ خدامی‌پور، ا؛ و پورحیدری، ا. (۱۴۰۳). اثربخشی تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران از الزامات قانونگذارانه در بازار سرمایه. چشم‌انداز مدیریت مالی، ۱۴(۴۵)، ۹-۳۶.

رشد جهانی تقاضا و سیاست‌های چین محرک افزایش قیمت مس

گزارش

با آغاز معاملات در بازارهای جهانی، بازار مس شاهد افزایش قیمت بود. دو عامل اصلی در این رشد تأثیرگذار بودند: انباشت مس تصفیه شده در ایالات متحده و اعلام چین مبنی بر اولویت دادن به رشد اقتصادی در سال آینده میلادی. به این ترتیب، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده مس جهان رویکرد مالی کنشگرانه را در سال ۲۰۲۶ دنبال خواهد کرد.

تحلیلگران شرکت کارگزاری سیتیک سکیوریتیز در چین پیش‌بینی کرده‌اند کسری جهانی مس در سال آینده میلادی به حدود ۴۵۰ هزار تن برسد و متوسط قیمت مس باید در حدود ۱۲ هزار دلار در هر تن باشد تا سرمایه‌گذاری بر ظرفیت‌های جدید اقتصادی ترغیب شود.

تقاضای مس در مراکز داده و هوش مصنوعی

بر اساس گزارش مؤسسه NAI500، هر مرکز داده استاندارد بین ۵ تا ۱۵ هزار تن مس نیاز دارد، اما مراکز بزرگ مقیاس آموزش و عملیات هوش مصنوعی می‌توانند تا ۵۰ هزار تن مس مصرف کنند. همچنین، آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی کرده است که تقاضای برق مراکز داده تا سال ۲۰۳۰ دو برابر خواهد شد و مصرف سالانه بیش از ۵۰۰ هزار تن مس تنها در این بخش اتفاق خواهد افتاد، امری که فشار مضاعفی بر بازار جهانی مس وارد می‌کند.

وضعیت آلومینیوم و چالش‌های اروپا

بانک ING پیش‌بینی کرده است که قیمت آلومینیوم در سال ۲۰۲۶ افزایش یابد. چین هم‌اکنون به سقف ظرفیت تولید ۴۵ میلیون تن رسیده و به دنبال سرمایه‌گذاری در پروژه‌های خارج از کشور بویژه اندونزی است. در اروپا، پس از جنگ روسیه علیه اوکراین و بحران انرژی، حدود ۸۰۰ هزار تن ظرفیت ذوب آلومینیوم از مدار تولید خارج شده است. یکی از چالش‌های اصلی این بخش، تأمین برق با قیمت رقابتی است و امارات در حال مذاکره با آمریکا برای احداث کارخانه آلومینیوم با برق مقرون‌به‌صرفه است.

پروژه‌های شیلی و کسری جهانی مس

با افزایش قیمت مس، انتظار می‌رود ۱۳ پروژه توسعه‌ای در شیلی به ارزش ۱۴.۸ میلیارد دلار به مراحل کلیدی برسند. بانک جی‌پی مورگان پیش‌بینی کرده است که کسری مس در سال ۲۰۲۶ به ۳۳۰ هزار تن برسد. قراردادهای مس در CME هنوز با پرمیوم بالایی نسبت به قیمت‌های بین‌المللی معامله می‌شوند و واردات مس تصفیه شده آمریکا در ۸ ماه اول سال دو برابر شده است. تولیدکنندگان چینی نیز با کاهش ۱۰ درصدی تولید خود تلاش می‌کنند بازار را تثبیت کنند.

برنامه‌های ترکیه و مسیر آینده فولاد

رئیس انجمن معدنکاران ترکیه از برنامه صادرات ۱۰ میلیارد دلاری منابع معدنی در سال ۲۰۲۶ خبر داد. در صنعت فولاد، رئیس هیأت عامل ایمیدرو تأکید کرد که مسیر آینده باید به تولید فولاد آلیاژی ویژه، فولاد ضدزنگ تخصصی و مقاوم به خوردگی و دما اختصاص یابد و کشورهایی موفق خواهند بود که از تولید فولاد تجاری فاصله بگیرند.

تغییرات بورس کالا

در بورس کالای ایران، ملی مس با فروش ۶۰۲۰ تن انواع مس و سولفور مولیبدن به ارزش ۵۶۵۴ میلیارد تومان، برترین شرکت از نظر ارزش فروش هفته گذشته بود. همچنین فولاد مبارکه، فولاد خوزستان، چادرملو، دنیای مس کاشان و فولاد هرمزگان در فهرست ۱۰ شرکت برتر قرار گرفتند و ارزش معاملات این ۱۰ شرکت بیش از ۲۲.۷ هزار میلیارد تومان بود. حجم معاملات گواهی سپرده مس کاتد نیز برای اولین بار از ۱۰۰۰ تن عبور کرد و نشان‌دهنده افزایش نقدشوندگی و توجه سرمایه‌گذاران به این ابزار مالی است.

شرایط فروش

قیمت قطعی مزدا 3 وارداتی اعلام شد

قیمت نهایی مزدا 3 وارداتی برای متقاضیان سامانه یکپارچه اعلام شد. این بخشنامه مربوط به آذرماه ۱۴۰۴ است و خریدارانی که پیش‌تر در اردیبهشت ۱۴۰۴ پیش‌ثبت‌نام و علی‌الحساب واریز کرده بودند، اکنون باید باقیمانده مبلغ را پرداخت کنند. قیمت نهایی این سدان ژاپنی ۳۵ میلیارد و ۳۷۲ میلیون ریال تعیین شده و زمان تکمیل وجه از ۱۸ تا ۲۵ آذر است. پرداخت خودرو در سه مرحله انجام می‌شود؛ پیش‌پرداخت اولیه ۹۶۵ میلیون تومان، مرحله دوم یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان و باقی‌مانده ۷۷۲ میلیون تومان. این روش فشار نقدینگی را کاهش می‌دهد. موعد تحویل ۳۰ روز کاری پس از تکمیل وجه است و اولویت تحویل و انتخاب رنگ بر اساس زمان پرداخت خواهد بود. مزدا 3 همچنان در رده سدان‌های کامپکت گران‌قیمت بازار قرار دارد و با رقبای چینی و کره‌ای وارداتی رقابت می‌کند. مزدا 3 نسل چهارم با زبان طراحی «کودو» ظاهری تهاجمی و لوکس دارد. این خودرو به موتور ۲ لیتری تنفس طبیعی مجهز است که ۱۵۵ تا ۱۵۸ اسب بخار توان و ۲۰۲ نیوتن‌متر گشتاور تولید می‌کند. گیربکس ۶ سرعته اتوماتیک، قدرت را به چرخ‌های جلو منتقل می‌کند و شتاب صفر تا صد حدود ۹.۵ تا ۱۰ ثانیه است.

بازار خودرو

بازار کمی آرام گرفت

بازار خودرو در پنجمین روز هفته پس از مدت‌ها نوسان، اندکی به ثبات رسید. قیمت‌ها که طی دو هفته گذشته تحت تأثیر جهش‌های ارزی افزایش قابل توجهی یافته بودند، روز گذشته در بسیاری از مدل‌ها ثابت ماند. با این حال، کارشناسان معتقدند بازار همچنان تحت تأثیر فضای تورمی و انتظارات افزایشی فروشندگان قرار دارد و روند صعودی قیمت‌ها به‌صورت محدود ادامه دارد.
در بخش خودروهای داخلی، تارا اتوماتیک V4 بدون تغییر نسبت به روز قبلش، با قیمت یک میلیارد و ۵۴۰ میلیون تومان معامله شد. این خودرو طی ۱۰ روز اخیر ۱۵۰ میلیون تومان افزایش قیمت داشته است. «ری‌را» نیز ثابت ماند و یک میلیارد و ۹۷۰ میلیون تومان قیمت خورد؛ این مدل نیز طی ۱۰ روز گذشته ۱۰۰ میلیون تومان گران‌تر شده است. فونیکس تیگو8 پرو هیبرید بدون تغییر، ۴ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان قیمت خورد. این خودرو نیز طی دو هفته اخیر ۲۵۰ میلیون تومان افزایش یافته است. در مقابل، تویوتا راو فور با رشد ۵۰۰ میلیون تومانی به ۸ میلیارد تومان رسید و بنز ۵۰۰ نیز با افزایش مشابه، ۱۵ میلیارد تومان معامله شد.

بچه غول آفرود!

«سوزوکی جیمنی» با نسخه سه در و دنده دستی به ایران رسید اما با قیمت کمتر

گزارش

ارسلان سلیمانیان
گروه خودرو

اسفند ۱۴۰۲ بود که بازار خودروی ایران با یک محصول جذاب مواجه شد. این بار به جای محصولات گمنام یا شناخته شده چینی، یک شاسی بلند ژاپنی مهمان بازار کشورمان بود. «سوزوکی جیمنی» با طراحی منحصر به فرد و مکعبی شکل خود و البته قیمت مناسب آمده بود تا انبوهی از محصولات کراس اوور و حتی پیکاپ‌های آفرودی را به چالش بکشد. جیمنی ابتدا در نسخه پنج در به ایران آمد و طی حدود دو سال گذشته، این خودرو توانست با اتکا به برند خوشنام، توانایی‌های فنی و فاکتور قیمت، خودی نشان دهد. البته که علاقه ایرانی‌ها به خودروهای آفرودی در این موفقیت بی تأثیر نبود. واقعیت این است که اصلاً مهم نیست مشتریان ایرانی، سالی چند بار به کوهستان و بیابان و جاده‌های بیراهه سر می‌زنند، آنها حتی در کوچه پس کوچه‌های تنگ شهری هم عاشق شاسی بلندها و پیکاپ‌ها هستند!

جدید اما نام آشنا

قصه برند سوزوکی در ایران به حدود دو دهه قبل باز می‌گردد. در اواسط دهه ۸۰ خورشیدی، شرکت ایران خودرو به سراغ سوزوکی گرند ویتارا رفت تا این کراس اوور را در داخل کشور مونتاژ کند. گرند ویتارا حدود یک دهه روی خط تولید رفت و توانست در رقابت با محصولات ژاپنی و کره‌ای، سهم مطلوبی از بازار را از آن خود سازد. بعد از گرندویتارا، نوبت «سوزوکی کیزاشی» بود که در کشورمان عرضه شود. هرچند این محصول هرگز نتوانست مانند برادر قدبلند خود موفق شود اما هنوز هم عده‌ای از مشتریان، کیزاشی را به انواع سدان‌های چینی ترجیح می‌دهند. حالا بعد از وقفه چندساله، سوزوکی با دست پُر به ایران بازگشته است. «جیمنی» نخستین بار در سال ۱۹۷۰ معرفی شد و از این رو جیمنی را باید جزو محصولات قدیمی و کهنه‌کار سوزوکی به شمار آورد. اما مدلی که به ایران آمده، نسل چهارم این خودرو هست که در سال ۲۰۱۹ معرفی شد.

مردانه اما باب میل خانم‌ها!

اصل اول در مورد جیمنی این است که با یک شاسی بلند اکونومیک مواجه هستیم و باید انتظارات‌مان را با این موضوع تطبیق دهیم. طراحی جیمنی به صورت مکعبی شکل بوده و هیچ نشانی از ظرافت و خطوط سیال در بدنه این ماشین به چشم نمی‌خورد. به عبارت دیگر، جیمنی به زمخت‌ترین و مردانه‌ترین شکل ممکن طراحی شده اما دست بر قضا بسیاری از خریداران خانم هم آن را می‌پسندند! طول، عرض و ارتفاع این خودرو به ترتیب ۳۹۸۵، ۱۶۴۵ و ۱۷۲۹ میلیمتر بوده که آن را در کلاس شاسی بلندهای سایز کوچک قرار می‌دهد. البته نسخه سه در آن که به تازگی وارد شده، طولی معادل با ۳۶۲۵ میلیمتر دارد. با این حال به واسطه بهره‌مندی از شاسی مستقل و به‌کارگیری تایرهای ۱۸ اینچی، جیمنی یک شاسی بلند قلدر و بیابانی به نظر می‌رسد. با وجود محصولات متنوع و پرشمار در کلاس شاسی بلندها، چهره ظاهری جیمنی در بازار امروز حرف چندانی برای گفتن ندارد و صرفاً به واسطه برند ژاپنی و البته کیفیت بالای مونتاژ، جذاب خواهد بود.

ویژگی‌های حرکتی

پیش از این جیمنی با یک پیشرانه ۱٫۵ لیتری تنفس طبیعی در ایران عرضه شد. این پیشرانه می‌تواند ۱۰۲ اسب بخار قدرت و ۱۳۵ نیوتون متر گشتاور را تولید و در اختیار راننده قرار دهد. اعداد و ارقام ناامیدکننده‌ای که حتی از خودروهای ایرانی نیز ضعیف‌تر است! البته پیش از این نیز اشاره شد که جیمنی یک خودروی کاملاً اقتصادی بوده و نباید انتظارات چندانی از این خودرو داشت. شتاب صفر تا ۱۰۰ جیمنی سه در حدود ۱۶ ثانیه اعلام شده و مصرف سوخت آن نیز ۷٫۵ لیتر به ازای هر صد کیلومتر از مسیر پیمایش است. سوزوکی جیمنی در بازارهای جهانی با دو نوع گیربکس ۴ سرعته اتوماتیک و ۵ سرعته دستی عرضه می‌شود. با اینکه پیش‌تر نسخه دنده اتوماتیک این خودرو در ایران عرضه شد اما حالا نسخه دنده دستی آن هم در دسترس خواهد بود؛ موضوعی که می‌تواند برای آفرودسوارهای حرفه‌ای بسیار جذاب باشد.
قیمت جیمنی سه در دنده دستی در جدیدترین دستورالعمل فروش خودروهای وارداتی در سامانه یکپارچه، حدود ۲ میلیارد و ۱۳۵ میلیون تومان (در مبادی ورودی) اعلام شده است. باید منتظر ماند و دید که این شاسی بلند جمع و جور در بازار آزاد با چه برچسب قیمتی دست به دست خواهد شد.

> جیمنی ابتدا در نسخه پنج در به ایران آمد و طی حدود دو سال گذشته، این خودرو توانست با اتکا به برند خوشنام، توانایی‌های فنی و فاکتور قیمت، خودی نشان دهد

هیوندای کونا ۲۰۲۵؛ کراس‌اوور شهری با طراحی مدرن و مصرف بهینه

ماشین وارداتی

بازار خودروهای وارداتی ایران با ورود هیوندای کونا مدل ۲۰۲۵، یک کراس‌اوور جمع‌وجور و جذاب را تجربه می‌کند. این خودرو در دسته کراس‌اوورهای شهری قرار می‌گیرد و با طراحی تهاجمی، چراغ‌های LED باریک و خطوط بدنه عضلانی، ظاهر مدرن و متفاوتی ارائه می‌دهد. کونا به پیشرانه ۲ لیتری توربو چهار سیلندر مجهز شده که همراه با سیستم انتقال قدرت اتوماتیک شش سرعته، حدود ۱۴۷ اسب‌بخار قدرت تولید می‌کند. شتاب صفر تا صد این خودرو تقریباً ۱۰٫۸ ثانیه است و مصرف سوخت ترکیبی حدود ۴٫۷ لیتر در هر صد کیلومتر ثبت شده است. سیستم تعلیق جلو مک‌فرسون و عقب چند اتصالی، همراه با ترمزهای دیسکی چهارچرخ، تجربه‌ای متعادل از رانندگی شهری و کنترل خودرو در پیچ‌ها ارائه می‌دهد. نسخه ۲۰۲۵ هیوندای کونا هم‌اکنون در بازار ایران قابل خرید است و قیمت آن حدود ۵ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان اعلام شده است. این خودرو به‌عنوان گزینه‌ای تازه برای خانواده‌ها و علاقه‌مندان به کراس‌اوورهای شهری، تنوع قابل توجهی به بازار وارداتی کشور اضافه کرده است.

بهترین رنگ‌های خودرو در سال ۲۰۲۵ » بازگشت جسارت به پالت خودروسازان

ترجمه

یاسمن صادق شیرازی
گروه خودرو

سال ۲۰۲۵ را می‌توان یکی از متفاوت‌ترین سال‌ها در صنعت خودرو از نظر تنوع رنگ دانست؛ سالی که در آن خودروسازان بزرگ جهان پس از دوره طولانی سلطه رنگ‌های خنثی مثل سفید، مشکی، نقره‌ای و خاکستری بار دیگر به سراغ رنگ‌های واقعی، زنده و جسورانه رفتند. از آبی‌ها و سبزهای عمیق گرفته تا بنفش‌های خاص و حتی قهوه‌ای‌هایی که پس از سال‌ها دوباره با چهره‌ای مدرن بازگشته‌اند. طبق گزارش Motor1، همچنان بیش از ۸۰ درصد خریداران خودرو در جهان رنگ‌های غیرکروماتیک مثل سفید و مشکی را انتخاب می‌کنند، اما روند سال ۲۰۲۵ نشان می‌دهد سلیقه بازار در حال تغییر است. در ادامه، جذاب‌ترین رنگ‌های سال ۲۰۲۵ را مرور می‌کنیم.

بازگشت باشکوه قهوه‌ای

کیا با رنگ قهوه‌ای روی تلوراید ۲۰۲۷ نشان داد که قهوه‌ای، اگر درست انتخاب شود، می‌تواند لوکس و جذاب باشد. زیر نور شدید، این رنگ به تناژ «شن مرطوب» می‌رسد و در سایه، حالت قهوه‌ای خاکی عمیق پیدا می‌کند. رنگی که هم برای محیط شهری مناسب است و هم برای مسیرهای آفرودی.

سفید نقره‌ای کمیاب

لکسوس برای نسخه محدود Ultimate IS500 Edition رنگ Wind را عرضه کرده است. سفید نقره‌ای با درخشش ملایم و متالیک که در کنار کابین چرمی قرمز و رینگ‌های مشکی بسیار لوکس جلوه می‌کند. تنها ۵۰۰ دستگاه با این رنگ عرضه خواهد شد.

روح انگلیسی کلاسیک

مورگان بریتانیا که به خودروهای دست‌سازش مشهور است، امسال رنگ آرمیریا لیلاک را روی مدل Supersports معرفی کرد؛ بنفشی مایل به صورتی که در کنار رنگ‌هایی مثل سبز آلموند و آبی بلفاست قرار گرفته اما خاص‌ترین انتخاب باقی مانده است.

آرامش و ظرافت در خودروهای جدید

رنو برای دو هاچ‌بک برقی جدید خود دو رنگ جذاب معرفی کرده است. رنگ سبز (Hauts-de-France) روی رنو E-Tech4 ارائه می‌شود و ترکیبی ملایم از آبی، فیروزه‌ای و سبز مریم‌گلی است که حالتی تازه و آرام‌بخش به خودرو می‌بخشد. از سوی دیگر، زرد Pop برای رنو E-Tech5 در نظر گرفته شده؛ رنگی پرانرژی و شاد که با جزئیات قرمز و مشکی بسیار چشم‌نواز است.

بنفش هیستریا و سبز روزول

کوروت همیشه پالت جسوری داشته، اما امسال دو رنگ آن بیشتر از بقیه درخشید: بنفش هیستریا(بنفش تیره و براق) که روی نسخه ZR1 معرفی شد و در کنار رینگ‌های برنزی ترکیبی تقریباً «بی‌نقص» می‌سازد. سبز روزول(سبز روشن و مدرن) که روی مدل‌های ZR1 و ZR1X 2026 ارائه می‌شود و سبکی متفاوت از سبزهای سنتی اسپرت ارائه می‌کند.

طراحی ماجراجویانه تویوتا

تویوتا امسال برای مدل‌های آفرودی TRD Pro دو رنگ جدید معرفی کرد؛ اورست و ویو میکر. این دو رنگ کاملاً هماهنگ با زبان طراحی ماجراجویانه این سری طراحی شدند اما شگفتی اصلی، زرد کاراشی بود که روی پریوس نایت‌شید عرضه شد؛ رنگی تند و جسور روی خودرویی که معمولاً با رنگ‌های محافظه‌کارانه شناخته می‌شود.

آئودی؛ آبی فیروزه‌ای

آئودی که تجربه زیادی در عرضه رنگ‌های خاص دارد، امسال آبی مالپلو را روی مدل‌های A6 E-Tron و Q3 معرفی کرد. هرچند نامش «آبی» است، اما بنا به زاویه نور بیشتر حال‌وهوای فیروزه‌ای متمایل به سبز دارد.

سبز زیتونی مات کلاسیک

پورشه امسال برای مدل خاص 911 Spirit 70 رنگ اُلیو نِئو(سبز زیتونی مات) را عرضه کرده است. این رنگ با تریم مشکی، نشان‌های طلایی و کابین پارچه‌ای چهارخانه کلاسیک، یکی از متفاوت‌ترین گزینه‌های پورشه شده است.

سبز ملایم با وقار آمریکایی

کادیلاک همزمان با فیس‌لیفت CT5، رنگ دریفت متالیک را معرفی کرده؛ رنگی میان آبی روشن و سبز بسیار ملایم. این رنگ در ترکیب با رینگ‌ها و تریم مشکی، ظاهری لوکس اما آرام به سدان بزرگ کادیلاک می‌دهد.

رنگی برای اکسسوری‌ها

برنز سینیستر یک رنگ کامل برای بدنه ماشین‌های فورد نیست، بلکه بخشی از پکیج برنزی فورد برای برونکو، برونکو اسپرت و موستانگ است. این رنگ برنزی تیره با ته‌رنگ قهوه‌ای، روی لوگوها، رینگ‌ها، جزئیات بیرونی و حتی کابین به‌کار می‌رود و بدون اغراق، حس اسپرت و قدرت را تقویت می‌کند.

بازگشت رنگ‌های کلاسیک

ب‌ام‌و امسال چند رنگ نمادین را دوباره زنده کرد. آبی آووس(آبی تیره براق) که اولین‌بار روی ب‌ام‌و E36 دیده شد، این‌بار روی نسخه M340i Jahre Edition بازگشته است. در کنار آن، خاکستری گریجیو تلستو(خاکستری متالیک عمیق) که طی سال‌های اخیر روی مدل‌های M5 و M2 محبوب شده، طرفداران زیادی دارد.

بازگشت یک افسانه

رنگ مشهور Midnight Purple که علاقه‌مندان GT-R R34 آن را می‌شناسند، اکنون روی نیسان Z ۲۰۲۶ ارائه شده است؛ رنگی که از مشکی به بنفش و حتی سبز تغییر تُن می‌دهد. نسخه Performance همراه با رینگ‌های برنزی و گرافیک Twin Turbo ترکیب فوق‌العاده‌ای ساخته است.

آگهی دعوت به مجمع عمومی انجمن به‌طور فوق‌العاده (نوبت دوم)
انجمن تست‌های غیرمخرب ایران شماره ثبت: ۳۱۲۸۲
بدین‌وسیله از اعضای پیوسته دارای حق رأی دعوت به‌عمل می‌آید تا در تاریخ ۹ دی از ساعت ۱۷:۳۰ در مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده که در دانشگاه هوانوردی، واقع در تهران، فرودگاه مهرآباد، بلوار معراج، مرکز آموزش عالی هوانوردی و فرودگاهی کشور تهران برگزار می‌گردد، حضور به‌عمل رسانند.
دستور جلسه: ۱- برگزاری انتخابات هیأت‌مدیره و بازرسان ۲- سایر موارد طبق اساسنامه
متقاضیان محترم جهت کاندیداتوری هیأت مدیره با شماره زیر تماس حاصل نمایید:
۰۹۳۹۱۰۴۶۳۲۷
هیأت برگزارکننده مجمع

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای ◄نوبت اول
قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء (ص) - هلدینگ تخصصی راه و شهرسازی- مؤسسه شهید رجایی در نظر دارد تهیه و تأمین مصالح وتجهیزات تأسیسات مکانیکی ساختمان های پروژه احداث بوستان شهر زنجان را از طریق آگهی عمومی به مناقصه بگذارد.
مدت زمان اجرا: از تاریخ انعقاد قرارداد به مدت ۲ ماه شمسی تعیین می‌گردد.
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: مطابق ماده ۶ تصویب‌نامه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ مورخه ۹۴/۰۹/۲۲ آیین‌نامه تضامین معاملات دولتی مبلغ ۵.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال می‌باشد که به صورت انواع تضامین مورد قبول در آیین‌نامه معاملات دولتی ارائه گردد.
نحوه پرداخت: به‌صورت ۳۰ درصد نقد ۷۰ درصد غیر نقدی می‌باشد.
آخرین مهلت تحویل پیشنهاد قیمت: تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۳۰
تاریخ بازگشایی پاکات: بازگشایی پاکات توسط کمیسیون مناقصه کارفرما انجام خواهد شد و نتیجه به‌صورت کتبی به برنده مناقصه اعلام می‌گردد.
داوطلبان می‌توانند به‌منظور دریافت اسناد مناقصه با در دست داشتن معرفی‌نامه به یکی از آدرس‌های زیر مراجعه نمایند.
۱- تهران - بزرگراه شهید متوسلیان - روبه‌روی فتح ۲۷- ابتدای خیابان نورد - پروژه تأسیسات تونل راه‌آهن تهران - تبریز - تلفن: مهندس سجاد فر ۰۹۱۲۵۲۷۰۲۲۵
۲- استان زنجان- شهر زنجان- میدان ولیعصر- بلوار شیخ فضل اله نوری- خیابان فیاض بخش جنوبی - کوچه شهید محمد جوادی - پروژه بوستان- واحد امور قراردادها (آقای علیمحمدی ۰۹۱۸۸۳۴۴۱۴۴)
هزینه چاپ آگهی مناقصه در روزنامه بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

چاپخانه مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
مشاور و مجری کلیه خدمات چاپی
چاپ افست ۲ ورقی ۴ رنگ/پلیت ستر ۴/۵ ورقی/برش و تاکنی روزنامه
۸۴۷۱۱۵۰۵-۷
آدرس دفتر: تهران، خیابان قنبرزاده، ابتدای خیابان خرمشهر، پلاک ۲۰۸
آدرس چاپخانه: چهاردانگه، انتهای خیابان سینجرگاز

آزادی ۲۵ زن زندانی به مناسبت روز مادر

گروه حوادث/ رئیس کل دادگستری استان تهران از آزادی ۲۵ نفر از زندانیان زن به مناسبت ولادت با سعادت حضرت فاطمه زهرا(س) خبر داد.

به گزارش روابط عمومی دادگستری کل استان تهران، علی القاصی، رئیس کل دادگستری استان تهران، هم‌زمان با فرارسیدن ولادت باسعادت حضرت صدیقه طاهره (سلام‌الله علیها) در یک نشست مجازی با جمعی از زندانیان ندامتگاه زنان تهران گفت‌وگو کرد و به بررسی مسائل و مشکلات آنان پرداخت. در نتیجه این پیگیری‌ها، ۲۵ نفر از مددجویان زن در استان تهران، با بهره‌مندی از تسهیلات قضایی و کمک خیرین، آزاد شده و به آغوش خانواده‌های خود بازگشتند. مجموع بدهی این افراد بیش از ۲۰ میلیارد تومان بود که با تلاش برای انجام سازش، همراهی خیرین و ستاد دیه و نیز مساعدت‌های قضایی، با پرداخت حدود ۹ میلیارد تومان، امکان آزادی آنها فراهم شد.

یکی از زندانیان زن از سال ۱۳۹۹ به‌دلیل سوءاستفاده از کارت بانکی‌اش محکوم و زندانی شده است. این فرد که مادر یک کودک هشت‌ساله است، به علت بدهی ۶۰۰ میلیون تومانی و ناتوانی در تودیع وثیقه، طی این سال‌ها حتی یک روز نیز از مرخصی برخوردار نشده بود که زمینه آزادی او با استفاده از کمک‌های خیرین و به‌مناسبت روز زن و مادر فراهم شد.

همچنین با توجه به اقدام نیکوکارانه دانش‌آموزان یکی از مدارس تهران که مبلغ ۳۰ میلیون تومان برای آزادی یک زندانی جمع‌آوری کرده بودند، مقدمات آزادی یکی دیگر از زندانیان زن به مناسبت میلاد حضرت فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) فراهم شد. القاصی پس از بررسی پرونده این زندانی نیز دستور داد باقی‌مانده بدهی او به مبلغ ۴۶ میلیون تومان از محل کمک خیرین پرداخت شود.

بخشش قاتل به شرط خدمت به سالمندان

گروه حوادث: مرضیه همایونی/ ۳ سال خدمت در خانه سالمندان شرطی بود که اولیای دم برای بخشش قاتل پدرشان به حرمت تولد حضرت فاطمه(س) در نظر گرفتند.

به گزارش «ایران»، پاییز سال ۱۴۰۰ دو مرد جوان در حالی که صورت‌هایشان را با ماسک پوشانده بودند، از دیوار خانه‌ای ویلایی در یکی از شهرهای مرکزی کشور، بالا رفته تا سناریوی سرقت از خانه را رقم بزنند. آنها برای بدست آوردن رمز گاوصندوق به سراغ صاحبخانه که مردی بازنشسته بود، رفتند و با تهدید دست و پاهای او را بسته و کتکش زدند تا رمز گاوصندوق را بگوید. اما ضرباتی که آنها وارد کردند، منجر به مرگ او شد و سپس از ترس فرار کردند.

مظنون، پرستار خانگی

دو روز بعد فرزندان مقتول که نگران او شده بودند به خانه‌اش رفته و جسدش را پیدا کردند. دختر مقتول در تحقیقات به تیم جنایی گفت: «پدرم بازنشسته بود و به تنهایی زندگی می‌کرد، ما برایش پرستار خانگی گرفته بودیم. اما امروز فهمیدیم پرستارش در این دو روز به سراغ پدرمان نیامده است.»

بدین ترتیب احتمال قتل از سوی خسرو پرستار خانگی مطرح شد و پلیس وی را دستگیر کرد.

پسر جوان ابتدا منکر جنایت شده و مدعی بود که به خاطر انجام کارهای شخصی از مقتول مرخصی گرفته است اما در ادامه تحقیقات و در مواجه با

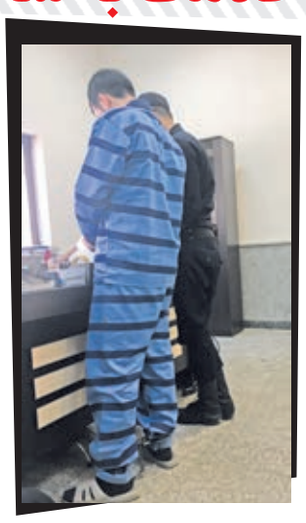

مدارک پلیسی به قتل با همدستی پسر خاله‌اش اعتراف کرد و گفت: «چند ماهی پرستار خسرو بودم و متوجه شدم که وضع مالی خوبی دارد. یک شب که پسر خاله‌ام شاهرخ به خانه‌مان آمده بود، پیشنهاد دزدی از خانه مرد تنها را مطرح کرد. شاهرخ سابقه سرقت در پرونده خود داشت، مرا وسوسه کرد و من هم قبول کردم.» او ادامه داد: «در خانه یک گاوصندوق بود که من رمزش را نمی‌دانستم. او را کتک زدیم تا رمز را بگوید اما در جریان کتک‌های ما فوت کرد. ناگهان ترس به جانمان افتاد و بدون آنکه ریالی از خانه او سرقت کنیم، فرار کردیم. در این مدت هم از عذاب وجدان اینکه او را به قتل رسانده بودیم، آرامش نداشتم.»

ملاقات با چوبه دار

با اعتراف متهم، شاهرخ نیز بازداشت شد و هر دو متهم به بازسازی صحنه جنایت پرداختند. باتوجه به اظهارات متهمان و مدارک موجود در پرونده هر دوی آنها به عنوان عاملان جنایت شناسایی شده و هر دو متهم در دادگاه کیفری پای میز محاکمه رفتند. به درخواست اولیای دم قضات حکم اشد مجازات را صادر کردند و هر دو مرد به قصاص محکوم شدند.

در این سال‌ها تلاش برای جلب رضایت اولیای دم ادامه داشت تا اینکه چند ماه قبل شاهرخ به علت بیماری در زندان فوت کرد. مرگ شاهرخ و پشیمانی خسرو از قتلی که مرتکب شده بود، باعث شد تا هفته گذشته خانواده مقتول به دادسرا مراجعه کرده و از قصاص او گذشت کنند.

دختر مقتول گفت: «ما قصد بخشش نداشتیم اما وقتی یکی از قاتلان پدرم فوت کرد، هیچ حس آرامشی از این مرگ به ما دست نداد و داغ پدرمان کم نشد، بنابراین تصمیم به بخشش گرفتیم تا روح پدرمان در آرامش باشد. ما به حرمت میلاد فاطمه زهرا(س) از اجرای حکم گذشت کردیم. البته برای این بخشش شرط داریم و شرط‌مان این است که او به مدت سه سال به صورت رایگان به خانه سالمندان برود و از آنها نگهداری و برایشان غذا درست کند.» با بخشش اولیای دم و قبول این شرط از سوی متهم، پرونده بزودی به دادگاه کیفری ارسال خواهد شد تا متهم از جنبه عمومی جرم محاکمه شود.

سرنوشت پسر جوان در گرو تصمیم دو عمو

گروه حوادث: کامران علمدهی/ پسرک هنوز ۱۸ سالش تمام نشده بود اما مشکلات زندگی به اندازه ۵۰ سال بر سرش آوار شده بود. یک روز وقتی هراسان و پریشان احوال دست خواهر کوچکش را گرفت و به خانه خاله‌اش در شهرستان رفت انگار می‌خواست دخترک را در غیاب پدر و مادر در جای امنی بسپارد و به سوی سرنوشت نامعلومی راهی شود.

اما یک روز صبح وقتی همه خواب بودند زنگ خانه خاله‌اش به صدا درآمد و ناگهان سایه چند مأمور پلیس را بالای سرش دید. فهمید که به آخر خط رسیده است نیم نگاهی به خواهرش انداخت. بالاخره روزی که منتظرش بود رسید. نوید می‌دانست دیر یا زود بالاخره سردی دستبند آهنین قانون را روی دستانش حس می‌کند.

مأموران او را به تهران منتقل کردند. در همان بازجویی‌های اولیه لب به اعتراف باز کرد و گفت: «من کشتم! هم مادربزرگم و هم عمویم را.»

در حالی که دستانش می‌لرزید و صدایش به سختی بیرون می‌آمد، گفت: «آن شب با خواهر کوچکم خانه مادربزرگم بودیم عید بود و برای عید دیدنی به آنجا رفته بودیم اما عمویم دوباره شروع به بد و بیراه گفتن و سرکوفت زدن کرد بعد هم می‌خواست از اتاق بیرون برود که از شدت عصبانیت چاقویم را بیرون آوردم و از پشت سر دو ضربه به او زدم. با فریادهای او مادربزرگم خودش را به اتاق رساند و شروع به جیغ و داد کرد که با کپسول پیک نیکی او را هم زدم. وقتی هردو روی زمین افتادند به سراغ خواهرم رفتم و به سرعت فرار کردیم و بعد راهی خانه خاله‌ام در شهرستان شدیم. به خاله سمیه هم نگفتیم که چه شده از بس در این سال‌ها آواره این خانه و آن خانه بودیم آمدنمان برایش سؤال برانگیز نبود.»

پرونده پسرک که در زمان قتل‌ها هنوز ۱۸ سالش نشده بود پس از تکمیل به شعبه ۴ دادگاه کیفری یک استان تهران فرستاده شد. غیر از دو عموی او که رضایت داده بودند دخترعمو و دو عموی دیگرش خواستار قصاص نوید شدند.

نوید حالا دیگر ۱۸ سال را رد کرده وقتی به جایگاه رفت با صدایی که خیلی خسته بود گفت: «پدر و مادرم دو سال قبل از هم جدا شدند و پدرم به خاطر سرقت به زندان افتاد. مادرم هم به شیشه اعتیاد پیدا کرد. من و خواهرم آواره شده بودیم حتی نانی برای خوردن نداشتیم برای اینکه از گرسنگی نمیریم سربار خانه دایی و خاله بودیم. آنها هم از سر دلسوزی ما را به خانه شان راه می‌دادند اما نگاهشان فقط از سر ترحم بود. دوست نداشتم کسی تحقیرمان کند. هرگز فکر نمی‌کردم یک روز به عنوان قاتل عمو و مادربزرگم اینجا بایستم. اما نبود پدر و آوارگی مادر معتاد ما را بدبخت کرد.» دراین جلسه نوید مدعی شد خواهر ۱۲ ساله‌اش وقتی به او گفته که عمویشان او را اذیت کرده است کینه و نفرت از عمو او را به خانه مادربزرگ کشانده و سرانجام کار به جنایتی عجیب کشید. در این لحظه اولیای دم حرف‌های نوید را به نشانه اعتراض قطع کردند و گفتند: «او این ادعا را مطرح کرده تا خودش را تبرئه کند.»

قاضی از نوید پرسید: «مادربزرگت را چرا کشتی؟» نوید جواب داد: «از او کینه داشتم. چون او را مسبب همه بدبختی‌هایمان می‌دانستم. باورم این بود که او باعث طلاق پدر و مادرم شده بود و ما را به خاک سیاه نشانده بود. یک روزی ماهم خانه داشتیم و خانواده‌ای دور و برمان بود. اما مادربزرگم با حرف‌هایش آنقدر پدرم را تحریک کرد که چشم باز کردیم و دیدیم زندگی مان از هم پاشیده است. مادرم معتاد شد و ما را رها کرد.»

بعد از اظهارات نوید قضات مقرر کردند تا از خواهر وی که در بهزیستی نگهداری می‌شود تحقیقات لازم به عمل آید و پس از آن رأی لازم را صادر کنند.

نجات یک خانواده با تماس اورژانسی دختر ۵ ساله

گروه حوادث/ تماس دختر ۵ ساله با اورژانس پس از تصادف خانواده‌اش در جاده باعث شد که امدادگران پس از جست و جوی ۲ ساعته این خانواده را نجات دهند.

شامگاه سه‌شنبه یک دستگاه خودروی دنا در جاده‌ای نزدیکی شهر یاسوج واژگون شد. سرنشینان این خودرو زوجی جوان همراه دو دختر خردسالشان بودند. در این حادثه والدین به علت شدت جراحات وارده حال خوبی نداشتند و دختر ۲ ساله نیز مجروح شده بود. اما دختر ۵ ساله خانواده در اقدامی شجاعانه در تماس با اورژانس و دادن نشانی محل حادثه توانست بموقع جان خانواده‌اش را نجات دهد.

این دختر ۵ ساله درباره حادثه گفت: «وقتی تصادف کردیم و ماشین پدرم واژگون شد دستم زخمی شد و خیلی درد می‌کرد هر چه پدر و مادرم و خواهرم حسنا را صدا می‌کردم جواب نمی‌دادند. بعد به فکرم رسید با موبایل به خاله‌ام زنگ بزنم. وقتی با خاله‌ام تماس گرفتم و گفتم تصادف کردیم خاله‌ام با اورژانس تماس گرفت و به من هم گفت با شماره اورژانس تماس بگیر و محلی را که تصادف کردید به آنها بگو تا بیایند شما را پیدا کنند. من هم به اورژانس گفتم که نزدیک تونل هستیم - تونل‌های لوداب- که ما را پیدا کردند.

پرویز غفار فرد، سرپرست اورژانس ۱۱۵ کهگیلویه و بویراحمد گفت: «ساعت ۱۹:۰۶ سه‌شنبه ۱۸ آذر مرکز دیسپچ اورژانس ۱۱۵ استان، تماس تلفنی از یک کودک ۵ساله دریافت کرد که از یک حادثه گزارش می‌داد و تنها نشانی که می‌داد نزدیک تونل‌های لوداب بود. این تماس مبهم اما حیاتی، بلافاصله زنجیره‌ای از اقدامات سریع و هماهنگ را به راه انداخت. کودک در حالت شوک بود و نمی‌توانست محل دقیق را بیان کند، همین موضوع، عملیات را به یکی از پیچیده‌ترین مأموریت‌های اخیر تبدیل کرد. با فعال‌سازی تمام ظرفیت‌های اطلاعاتی و امدادی استان، تنها راهنمای تیم‌ها برای یافتن محل حادثه، سرویس موقعیت‌یاب (لوکیشن) تلفن همراه کودک بود.

سرپرست اورژانس کهگیلویه و بویراحمد خاطرنشان کرد: باتکیه‌بر همین داده‌های محدود، تیم‌های امدادی نزدیک به منطقه احتمالی، جست‌وجوی فوری و گسترده‌ای را در چندین مسیر آغاز کردند و پس از حدود دو ساعت جست‌وجوی بی‌وقفه و بررسی مسیرهای مختلف، محل دقیق حادثه شناسایی و بلافاصله عملیات نجات با تمام توان آغاز شد. در نهایت، تیم‌های عملیاتی اورژانس موفق شدند پدر، مادر و دو کودک ۲ و ۵ساله را از محل حادثه خارج کرده و به بیمارستان شهید جلیل یاسوج منتقل کنند.

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچك ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۴۹۱۰

آسان

	۳	۵				۱		
۹		۷	۶	۲	۱		۸	
			۹		۵			
۴		۸		۵	۷	۹		۶
۷								۸
۱		۳	۸	۶		۷		۲
			۷		۹			
	۷		۳	۱	۶	۲		۵
		۹				۸	۷	

متوسط

			۴	۳		۷		
	۸	۵		۶	۱		۳	
۳							۸	
۶			۱			۲	۷	
۷								۸
	۵	۲			۷			۱
	۹							۲
	۲		۸	۱		۴	۶	
		۶		۵	۹			

سخت

					۶	۵	۸	
			۲	۳	۵	۴		
۱								۲
				۵			۳	۷
		۵				۱		
۲	۱			۸				
۹								۸
		۱	۵	۴	۸			
	۸	۲	۷					

خیلی سخت

۴		۳	۱		۷		۸	
۸	۷					۶		
					۸			
۵				۲				
۹		۸				۵		۷
				۴				۳
			۹					
		۲					۷	۵
	۶		۴		۲	۳		۸

حل جدول سودوکو شماره ۴۹۱۰

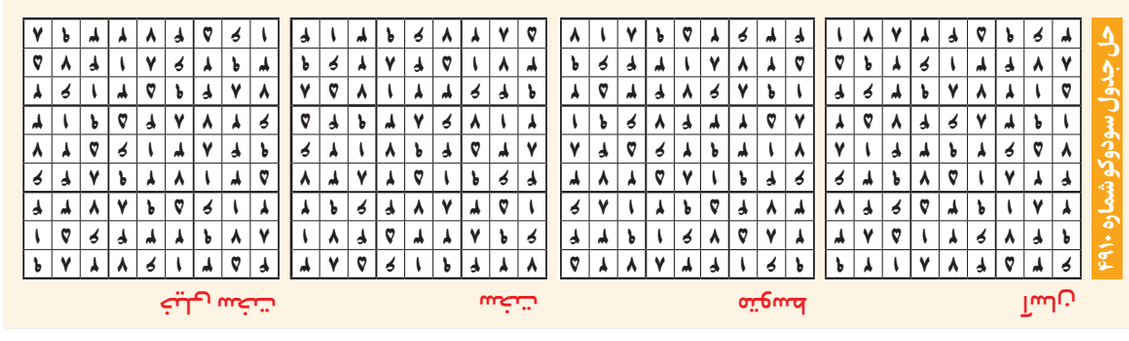

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۸۹۰۸

جدول عادی

افقی:

۱- ورزش توپ و راکت - رکب و به دام افتادن
۲- زیانکار - آباد، برقرار - اخگر و جرقه آتش
۳- دیدن و نظاره کردن - زین و برگ اسب - تفریق
۴- اسم مصدر از «ریختن» - لزوم امری - انصاف، عدل
۵- ناپدید - صباغ - رخسار
۶- گره‌خوردگی پیشانی - پول حاصل از صادرات - زراعت و کشت - سنگریزه
۷- سرمربی ملوان - عاقل نیست - واژه درد
۸- از مصالح ساختمانی - تله صیادی - چند رئیس
۹- مدور - پایتخت گیلاس ایران - مدرسه عالی
۱۰- کلمه شگفتی - شکوه، جلال - معلق - ساخته شده از نی
۱۱- امپراطور دیوانه روم باستان - ماست که با آب مخلوط کنند - بعضی از بِرتشخیص ندهند
۱۲- دیوار قلعه - صفحه‌ای با دایره‌های تو در تو - حنا
۱۳- واحد پول «بنگلادش» - نابود - منطقه سرد روسیه
۱۴- مرکز «تبت» - هم‌سخن - تزویر کننده
۱۵- نمایش سنتی - ساز پوستی

عمودی:

۱- بسیار تند و سریع - کنایه از بد اخلاق و عبوس
۲- امید که به نیکی یاد شود - ارسال خبر با دستگاه مخصوص - مسافر
۳- سمت چپ - کافر - نامراد
۴- یکی از لبنیات - بانگ و صدا - واحد سطح - یواش
۵- شهر استان لرستان - منهدم شده - غذای مریض
۶- مردود - فن - گوشه‌ای از دستگاه شور
۷- صدای افسوس - کارآموز رشته پزشکی - سوار
۸- خلاف «فردا» - حرف ۳۰ الفبا - پادشاه هون‌ها
۹- زین‌ساز - بهره‌مند - لغزنده
۱۰- شهر استان خراسان رضوی - ژاکت یا سویشرت کلاه‌دار - نشانه فعل استمراری
۱۱- ناصافی صدا - شهر استان مازندران - نهال نازک
۱۲- آماس - عریان - قورباغه درختی - گرفتنی در جنگ
۱۳- طرد شده - سهل - حوض و خزانه حمام
۱۴- ابواب - نجیب‌زاده عضو سواران قرون وسطی - امر به روفتن
۱۵- تثبیت شده - حشره پُرصدا

جدول ویژه

افقی:

۱- قدبلند - لقب «شکسپیر»
۲- عصای سالمندان - نوعی نارنگی - پشت سر
۳- شکار - از سبزی‌های خوراکی - عقیده
۴- نقشی در «ستایش» - حمله - اقامتگاهی ارزان‌قیمت
۵- میان چیزی - نوعی حیوان - برگشت دادن
۶- نخستین درآمد روزانه کاسب - قربانی - دانش سخن - بیماری ریه
۷- نماینده - همسر اسکندر - نظرات
۸- کلان - پول حاصل از صادرات - یک جزو از ده جزو چیزی
۹- محافظ گنج - فیلمی از «وودی آلن» - حافظه جانبی رایانه
۱۰- برابر - نان شیرین - مسابقات سراسری ورزشی - زمان معین
۱۱- مؤسس مذهب و تفکر فلسفی بودایی - ثروتمند - برای رسوایی می‌کشند
۱۲- سرپرست دانش‌آموز - حنا - ماهی رها!
۱۳- مرغی خوش خط و خال - ذکر خدای قلندر - نام «ضیغمی» بازیگر خانم
۱۴- ظرف کوچک آب‌خوری - امپراطور روم - بر زیبایی و دوام کفش می‌افزاید
۱۵- پدر روانشناسی - از غذاهای نوروزی

عمودی:

۱- ستاره «النصر» - غذای بوشهری
۲- بر سر جانور - گریان - یک مجموعه انیمیشنی سرگرم کننده برای خردسالان
۳- همگی - قطعه کوتاه تبلیغاتی - تنگدست و بی‌مایه
۴- صدای برخورد مضراب یا ناخن - قوم کم حرف - پرنده خرامان در آب - ساقه خشک غلات
۵- مهربان - خیابانی در تهران - دخترک کارتونی
۶- عدد کارمندی! - بالای خانه - فقر
۷- از عناصر اربعه - پرنده‌ای در بندرانزلی - یک میلیاردم یک متر
۸- آلبوم محسن چاوشی - خالص - خوشگل
۹- زن شاعر یونان باستان - سنگ آتشفشانی - پول «کره جنوبی»
۱۰- شهری با چشمه‌های آب معدنی - شهر «پرو» - الفبای موسیقی
۱۱- رئیس جیمز باند - گواهان - حیوانی با شاخ های زیبا
۱۲- اسب چاپار - رود «روسیه» - صدای تمسخر - کشور «وینتیان»
۱۳- نیم‌تنه گرم که روی جامه‌های دیگر می‌پوشند - روزها - جاودانگی
۱۴- هر چیز سبک و کم وزن و مختصر - رئیس و فرمانده - همراه چین!
۱۵- شهر بزرگ «موزامبیک» - خودروی ایتالیایی

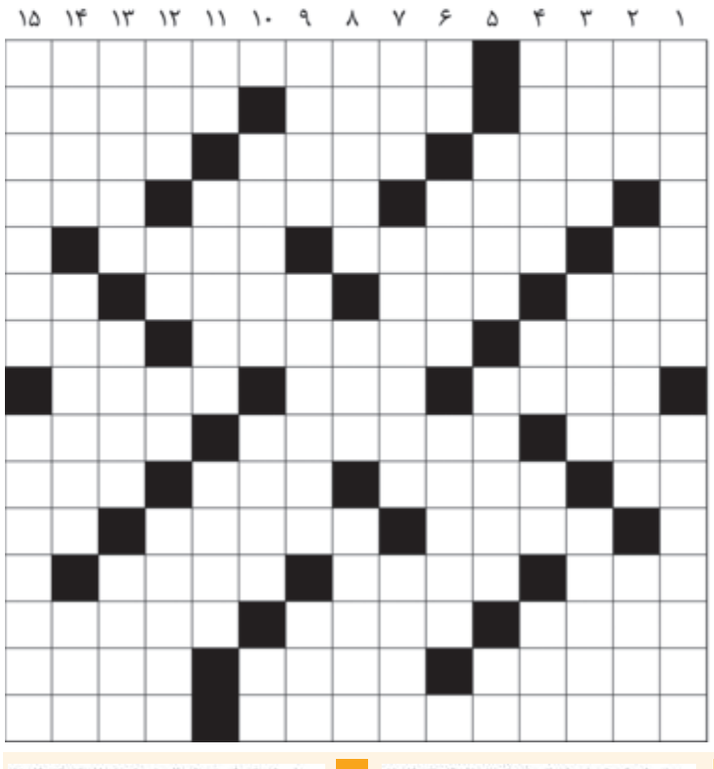

حل جدول عادی شماره ۸۹۰۷

حل جدول ویژه شماره ۸۹۰۷

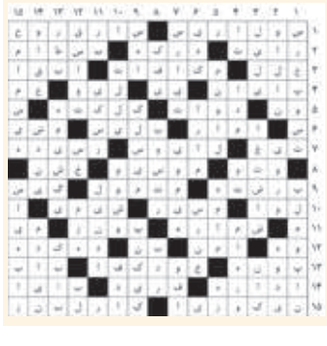

رونالدو - مسی؛ جام ۲۰۲۶

احتمالاً آخرین سکانس یک افسانه

گروه ورزشی/ جام جهانی ۲۰۲۶ می‌تواند شاهد واپسین تقابل دو اسطوره بی‌بدیل تاریخ فوتبال، لیونل مسی و کریستیانو رونالدو، باشد. ستارگانی که قریب به دو دهه، سیمای فوتبال جهان را ترسیم و عصری را به نام خود رقم زدند. هر دوی ایشان، در صورت حضور، به اولین بازیکنانی بدل خواهند شد که حضور در شش دوره جام جهانی، از ۲۰۰۶ تاکنون را تجربه می‌کنند.

رقابت این دو در عرصه ملی، برخلاف رقابت‌های باشگاهی، بسیار محدود بوده است؛ تنها دو دیدار دوستانه در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۴. سرنوشت برای این دو بازیکن به شکلی رقم خورده که تاکنون در یک تورنمنت رسمی ملی رودرروی هم قرار نگرفته‌اند، اما اکنون احتمال دارد تقدیر، این دو رقیب دیرینه را در مسیر نیمه‌نهایی مسابقات آمریکا - کانادا - مکزیک در برابر یکدیگر قرار دهد؛ شاید برای آخرین بار.

رونالدو در تیم ملی پرتغال، نوسانات قابل توجهی را از سر گذرانده است؛ از قهرمانی در اروپا و لیگ ملت‌ها گرفته تا ناکامی‌های پی‌درپی در جام جهانی، شامل حذف‌های زودهنگام و نیمکت‌نشینی تلخ در قطر. وی هنوز در مراحل حذفی جام جهانی موفق به گلزنی نشده است و این مهم، احتمالاً بزرگ‌ترین افسوس دوران ملی‌اش خواهد بود. در طرف مقابل، مسی پس از سال‌ها ناکامی و شکست در فینال‌ها، سرانجام به آرزوی دیرینه خود، فتح جام جهانی، دست یافت و جام ۲۰۲۲ را بالای سر برد تا تصویر پایانی‌اش با رقیب دیرینه‌اش متفاوت باشد.

چنانچه این جام، آخرین حضور این دو اسطوره باشد، جامعه جهانی فوتبال باید خود را برای خداحافظی با ایشان آماده سازد. لحظه‌ای که هیچ هواداری تمنای دیدنش را ندارد؛ لحظه وداع با اسطوره‌ای که سال‌ها با او زیسته است. رونالدو و مسی هر کدام داستان پایان خود را به نگارش درخواهند آورد؛ شاید یکی با جام و دیگری با حسرت، اما بی‌شک هر دو با احترامی جاودانه.

چه بسا در آینده، زمانی که مسی و رونالدو دیگر در مستطیل سبز حضور نداشته باشند، آنگاه درک نماییم که چه دورانی را سپری کرده‌ایم؛ دورانی که هر گل، هر ال‌کلاسیکو و هر جام، بخشی از بزرگ‌ترین رقابت تاریخ فوتبال بود. شاید ۲۰۲۶ آخرین پرده این نمایش بی‌بدیل باشد؛ پرده‌ای که هیچ‌کس خواهان پایین آمدنش نیست.

اعتراض مشترک ایران و مصر به نامگذاری ضد اسلامی

باختر: تهران و قاهره باید هماهنگ اعتراض کنند

گروه ورزشی/ در آستانه برگزاری جام جهانی فوتبال ۲۰۲۶، فدراسیون‌های فوتبال ایران و مصر به طور مشترک به فیفا اعتراض کرده‌اند. اعتراض آنها متوجه برنامه‌ریزی‌های انجام شده برای دیدار حساس دو تیم در مرحله گروهی این رقابت‌هاست که در شهر سیاتل و با عنوان «Pride Match» برای حمایت از حقوق جامعه غیررسمی دگرباشان برنامه‌ریزی شده است.

اتحادیه فوتبال مصر با صدور بیانیه‌ای رسمی، هرگونه اقدام، پوشش یا نماد حمایتی از این جامعه را در جریان این دیدار ممنوع اعلام کرده و این بیانیه را به فیفا ارسال کرده است. این بیانیه بر حفظ ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی مصر تأکید دارد و هشدار می‌دهد که هرگونه تخلف، با پیگرد انضباطی و درخواست اعمال مقررات فیفا همراه خواهد بود.

ایران نیز با نامه‌ای رسمی به فیفا، این اقدام را «حرکتی غیرمنطقی» خوانده و خواستار تغییر آن شده است. هر دو فدراسیون با استناد به ماده ۴۲ اساسنامه فیفا که بر جلوگیری از «پیام‌های تحریک‌آمیز سیاسی یا اجتماعی» تأکید دارد، اجرای نمادهای رنگین‌کمانی را تهدیدی برای فضای رقابتی می‌دانند.

رسانه‌های مصری این تصمیم را «هماهنگ با ارزش‌های ملت» ستوده‌اند، در حالی که رسانه‌های غربی آن را نشانه «رویکرد محافظه‌کارانه» مصر تفسیر کرده‌اند.

رسول باختر، کارشناس حقوقی ورزشی، با تأکید بر همکاری دوجانبه، اظهار کرده: «راهکار، اتحاد فدراسیون‌های ایران و مصر است تا با مکاتبه مشترک به فیفا، درخواست تغییر دهند. فیفا، به عنوان برگزارکننده، می‌تواند این نام را بدون مشکل تغییر دهد.»

این اعتراض مشترک، با توجه به حساسیت‌های فرهنگی مشابه دو کشور در مسائل خانوادگی و مذهبی، می‌تواند فضا را آرام‌تر کند. فیفا هنوز پاسخی رسمی نداده است. این اقدام کاملاً سیاسی و غیرموجه فیفا در حالی صورت می‌گیرد که سازمان لیگ انگلیس هم پیش‌تر چنین ماجرایی داشت اما با توجه به اعتراض گسترده بازیکنان مسلمان شاغل در این لیگ، این حرکت ضد ارزشی را برچید و حالا باید منتظر ماند و دید آیا فیفا بازهم سر تعظیم مقابل سیاست فرود خواهد آورد یا اینکه یکبار هم شده منطقی و قانونی عمل خواهد کرد.

«ایران» بررسی می‌کند؛ چالش خداحافظی ستاره‌های بزرگ دنیای فوتبال در جام جهانی ۲۰۲۶

پایان اعجوبه‌ها

گروه ورزشی/ جام جهانی ۲۰۲۶ نقطه عطفی در تاریخ فوتبال جهان خواهد بود؛ تورنمنتی که نه‌تنها آغاز رقابت نسلی تازه را رقم می‌زند، بلکه پایانی احساسی برای دوره‌ای طلایی از ستاره‌های بی‌بدیل فوتبال است. خداحافظی احتمالی لیونل مسی و کریستیانو رونالدو، دو بازیکنی که بیش از یک دهه روایت اصلی فوتبال ملی و باشگاهی را شکل دادند، تنها یک رویداد ورزشی نیست؛ بلکه پایان عصری است که جذابیت‌هایش فراتر از مستطیل سبز تعریف می‌شد.

نبود این سوپراستارها، بی‌تردید بخشی از جاذبه‌های طبیعی بازی‌های ملی را کاهش می‌دهد؛ اما ساختار پیچیده فوتبال مدرن که بر پایه اقتصاد، برندینگ و اسپانسرینگ استوار است، اجازه نمی‌دهد خلأ چنین بزرگی ادامه‌دار باشد. نهادهای مالی و جریان‌های تأثیرگذار صنعت فوتبال، سال‌هاست برای روز پس از مسی و رونالدو برنامه‌ریزی کرده‌اند و به‌زودی تمرکز خود را بر ساختن چهره‌های جدید و برندهای تازه خواهند گذاشت تا چرخه اقتصادی این صنعت بی‌وقفه ادامه یابد.

این گذار نسلی تنها مختص فوتبال جهان نیست؛ فوتبال ایران نیز در آستانه آغاز دورانی تازه قرار دارد. میانگین سنی بالای تیم ملی نشان می‌دهد جام جهانی ۲۰۲۶ آخرین نمایش برای بسیاری از بازیکنانی است که در یک دهه گذشته ستون‌های ثابت تیم ملی بوده‌اند. نسلی که با هدایت کارلوس کی‌روش چهره شد، اکنون آرام‌آرام به پایان مسیر نزدیک می‌شود و فوتبال ایران را برای بازسازی جدی و ورود نسل جدید آماده می‌کند.

این شرایط، فوتبال ایران را در آستانه یک دگردیسی اجتناب ناپذیر قرار می‌دهد؛ دگردیسی‌ای که اگر با برنامه‌ریزی و نوسازی ساختارهای پایه همراه شود، می‌تواند شکوفایی نسل آینده را تضمین کند. اما اگر این تغییر تنها به خداحافظی ستاره‌ها محدود بماند و جایگزینی هدفمند برای آنها صورت نگیرد، چالشی جدی در مسیر تیم ملی ایجاد خواهد شد. فوتبال ملی چه در جهان و چه در ایران با یکی از مهم‌ترین نقاط انتقال نسل مواجه است؛ نقطه‌ای که پایان یک دوره پرافتخار را با آغاز پویشی تازه درهم تنیده و سرنوشت فوتبال سال‌های آینده را رقم خواهد زد.

مسعود اقبالی با اشاره به خداحافظی ستاره‌های ملی بعد از جام جهانی در گفت‌وگو با «ایران» مطرح کرد

رده های پایه ستون پشتوانه سازی

گفت‌وگو

مهری رنجبر / مسعود اقبالی، مدرس بین‌المللی فیفا معتقد است ساختن نسل جدید در تیم ملی فوتبال ایران به شرط توجه به رده‌های پایه ممکن است. البته بازیکنان رده پایه باید زیر نظر مربیان کاربلد تربیت شوند وگرنه وضعیت از این هم بدتر می‌شود. به بهانه احتمال خداحافظی برخی ستاره‌های نامدار در پایان رقابت‌های جام جهانی ۲۰۲۶ با مدیر آکادمی استقلال و مدرس بین‌المللی فیفا گفت‌وگویی تحلیلی داشتیم تا چالش‌های مرتبط با این حوزه را بررسی کنیم.

با پایان جام جهانی ۲۰۲۶، دوره حضور نسل فوتبالیست‌های فعلی ایران در تیم ملی رو به پایان است. ایران باید چه رویکردی داشته باشد تا در جام جهانی ۲۰۳۰ و ۲۰۳۴ موفق شود؟

بهترین روش برای پشتوانه‌سازی تیم ملی، توجه بسیار عمیق به آمادگی مدارس فوتبال سطوح مختلف باشگاه‌هاست. باید مصوبه‌ای از وزارت ورزش و فدراسیون صادر شود تا همه باشگاه‌ها موظف به توجه به رده‌های پایه باشند. تا زمانی که به قاعده هرم توجه نشود، همین وضعیت رو به وخامت می‌رود. تنها راه داشتن تیم ملی قدرتمند برای جام جهانی ۲۰۳۰ و ۲۰۳۴، شکل‌دهی آکادمی‌هاست.

رویکرد ما در تیم‌های ملی پایه باید چگونه باشد؟ آیا تیم ملی از بازیکنان تیم‌های پایه استفاده می‌کند؟

اول باید جلوی جریان لابی‌گری و رانت گرفته شود؛ یعنی همه باشگاه‌ها باید بهترین بازیکنانشان را از طریق شبکه استعدادیابی جذب کنند و سرمربیان تیم‌های نونهالان، نوجوانان، جوانان و امید باید بازیکن به تیم‌های ملی معرفی کنند. تا وقتی لابی‌گری از بین نرود و جای آن را شایسته‌سالاری نگیرد، شک نکنید باشگاه‌ها و تیم ملی متضرر خواهند شد. یکی از دلایلی که تیم‌های نونهالان، نوجوانان، جوانان و امید ما در مسابقات شکست می‌خورند این است که بازیکنان جنبه گلخانه‌ای دارند؛ انتخاب بازیکنان خیلی وقت‌ها با رابطه انجام می‌شود نه لیاقت. مربیان باشگاه‌ها بازیکنان را از طریق افراد ذی‌نفوذ معرفی می‌کنند. البته جدای از این، عده‌ای را نیز دلال‌ها وارد تیم‌ها می‌کنند. در باشگاه‌ها نیز مربیانی که جابه‌جا می‌شوند در همین وضعیت قرار دارند و اگر با دلال‌ها همکاری نکنند تهدید می‌شوند. به همین خاطر بعضی مربیان فوتبال مجبور هستند با شبکه‌های مافیایی همکاری کنند.

در حالی که استعدادهای زیادی در کشور وجود دارد؟

استعداد در همه جای دنیا هست، اما کشف استعدادها باید توسط بهترین متخصصان صورت بگیرد، نه مربیانی که از جنبه‌های دوستی، رفاقتی، قومی و قبیله‌ای کار می‌کنند؛ روش‌هایی که به فوتبال آسیب می‌زنند.

در این دوره، ستاره‌های بزرگ دنیا مثل مسی و رونالدو هم دوره قهرمانی‌شان تمام می‌شود. نبود آنها جذابیت فوتبال را کم می‌کند؟

هر ستاره و اسطوره‌ای دوره‌ای دارد. هرچند رونالدو و مسی هم در جام جهانی ۲۰۲۶ حضور دارند اما شک نکنید توانایی‌های قبلی را ندارند. اما بسیاری برای تماشای بازی آنها و حتی یک لحظه نمایش و حرکت جالب‌شان فوتبال را تماشا می‌کنند. البته برخی از بازیکنان حاضر در جام جهانی شاید شاخص نباشند، اما در تیم‌های بزرگی توپ می‌زنند. شاید دیگر مسی یا رونالدویی با آن لحظات استثنایی نداشته باشیم. به‌هرحال هر دهه یک بازیکن بزرگ می‌آید و سپس غروب می‌کند. در واقع طلوع و غروب ستاره‌ها یک دهه طول می‌کشد. مهم این است که فوتبال دنیا خیلی پیشرفت کرده، اما فوتبال ایران از آن جا مانده است. تیم‌های بزرگ مثل آرژانتین، انگلیس، برزیل و آلمان در واگن‌های اول قطار فوتبال دنیا هستند اما فوتبال ایران از فوتبال دنیا فاصله گرفته است. ایران در همه مؤلفه‌های تکنیکی، تاکتیکی، فیزیکی و جنبه‌های روانشناختی عقب مانده است. حتی برخی بازیکنان لیگ برتر و ملی‌پوش ما توانایی پاس دادن زیر فشار حریف را ندارند؛ چون در سطح پایه درست آموزش ندیده‌اند. فوتبال ایران در زمینه زیرساخت‌ها نیز مشکل دارد. در ایران هنوز نمی‌توانیم چمن طبیعی درست کنیم، هنوز نمی‌توانیم یک ورزشگاه استاندارد بسازیم. باید برای ورزش هزینه شود؛ زیرساخت‌ها افزایش پیدا کند، به جنبه علمی توجه شود و از متخصصان استفاده شود.

در دنیا نگاه به آکادمی‌ها چگونه است؟ فاصله فوتبال ایران با دنیا چقدر است و چطور می‌توان این فاصله را کم کرد؟

فقط کافی است مسئولان ورزش سری به آکادمی لاماسیای اسپانیا یا آکادمی اسپاپر قطر بزنند تا ساختار و امکانات عظیم، پروسه تربیت و پیشرفت بازیکنان و برنامه‌ریزی تمرینی را ببینند. با یک جست‌وجوی کوچک هم به‌راحتی می‌توان این مسائل را مشاهده کرد، اما متأسفانه توجهی به آن نمی‌شود و برای آنان مهم نیست. با یک مقایسه کوچک می‌توان فهمید آکادمی‌های بزرگ دنیا چه می‌کنند و ابزار و پارامترهای آن چیست. وزارت ورزش خیلی راحت می‌تواند با فرستادن دو متخصص به آن کشورها، این مسائل را درک کند. با یک سرمایه‌گذاری منطقی می‌توان این امکانات را فراهم کرد. در ایران هم سرمایه‌گذاری می‌شود اما پول‌ها هدر می‌رود. اگر افراد دلسوز این کار را دنبال کنند، شک نکنید ظرف ۱۰ سال تیم ملی فوتبال ایران یکی از بهترین تیم‌های آسیا می‌شود. ژاپن، کره‌جنوبی، استرالیا، عربستان و قطر چه کار می‌کنند؟ مسئولان ورزش ما هم همان کارها را انجام د هند .

بزرگ‌ترین خیانت به مملکت، عدم توجه به نسل جوان است؛ زیرا بدون توجه به نسل جوان در همه زمینه‌ها مسیر رشد و پیشرفت مسدود می شود.

> **کافی است مسئولان ورزش سری به آکادمی لاماسیای اسپانیا یا آکادمی اسپایر قطر بزنند تا ساختار و امکانات عظیم، پروسه تربیت و پیشرفت بازیکنان و برنامه‌ریزی تمرینی را ببینند**

نگاهی به میانگین سنی تیم‌های حاضر در جام جهانی

پاناما پیرترین تیم جام جهانی، اروگوئه جوان‌ترین

محمدرضا رحیم‌پور/ با نزدیک شدن به جام جهانی ۲۰۲۶ که برای اولین‌بار با حضور ۴۸ تیم برگزار خواهد شد، وب‌سایت معتبر ترانسفرمارکت به بررسی میانگین سنی تیم‌های ملی راه یافته به این مسابقات پرداخته است. این آمار که بر اساس ترکیب فعلی تیم‌ها و تا دسامبر ۲۰۲۵ به‌روزرسانی شده، تصویری جالب از ترکیب جوانی و تجربه در تیم‌های مختلف ارائه می‌دهد.

در این میان، تیم‌های جوان‌تر عمدتاً از قاره آمریکای جنوبی و برخی کشورهای اروپایی هستند. اروگوئه با میانگین سنی ۲۳٫۶ سال، جوان‌ترین تیم حاضر در جام جهانی است. حضور استعدادهای درخشانی همچون داروین نونیز و رونالد آرائوخو، آینده‌ای روشن را برای این تیم رقم زده است. غنا با میانگین ۲۵ سال و اکوادور با ۲۵٫۱ سال در زمره جوان‌ترین تیم‌ها قرار داشته و از پتانسیل بالایی برخوردارند.

تیم‌های مطرح اروپایی نظیر نروژ (۲۵٫۹ سال)، هلند و آلمان (هر دو ۲۶٫۵ سال)، فرانسه (۲۶٫۶ سال) و انگلیس (۲۶٫۷ سال) نیز میانگین سنی نسبتاً پایینی دارند. این جوانی در کنار ارزش بالای بازار این تیم‌ها، آنها را به مدعیان اصلی قهرمانی تبدیل کرده است.

در مقابل، تیم‌هایی مانند پاناما (۲۹٫۵ سال)، مراکش (۲۹٫۴ سال)، کلمبیا و الجزایر (هر دو ۲۹٫۲ سال) با اتکا به تجربه بازیکنان خود، در گروه تیم‌های مسن‌تر قرار می‌گیرند. ایران نیز با میانگین سنی حدود ۲۹٫۱ سال، چهارمین تیم پیر جام است.

به طور کلی میانگین سنی تیم‌های برتر اروپایی و آمریکای جنوبی پایین‌تر (حدود ۲۷-۲۶ سال) است که نشان از سرمایه‌گذاری و نسل‌سازی موفق در این کشورها دارد.

ارزشمندترین تیم‌های حاضر در جام جهانی

حکمرانی غول‌های اروپا

با نزدیک شدن به تب و تاب جام جهانی ۲۰۲۶، سایت معتبر ترانسفرمارکت آخرین به‌روزرسانی خود از ارزش بازار تیم‌های ملی فوتبال را منتشر کرد. این ارزیابی که بر پایه عملکرد بازیکنان در سطح باشگاهی و پتانسیل‌های بالقوه آنها صورت گرفته، نشان می‌دهد که در حال حاضر، تیم‌های اروپایی به لطف در اختیار داشتن ستارگان جوان و گران‌قیمت، جایگاه‌های برتر را به خود اختصاص داده‌اند.

در صدر این فهرست، انگلیس با ارزشی بالغ بر ۱.۵ میلیارد یورو قرار دارد. نسل طلایی سه‌شیرها، با تکیه بر مهره‌هایی همچون جود بلینگام (با ارزش تخمینی ۱۸۰ میلیون یورو)، فیل فودن و دکلان رایس، امیدوار است تا به انتظار طولانی‌مدت خود برای کسب عنوان قهرمانی، که از سال ۱۹۶۶ به طول انجامیده، پایان بخشد.

فرانسه، نایب‌قهرمان جام جهانی ۲۰۲۲، با در اختیار داشتن ستارگانی نظیر کیلیان امباپه، مایکل اولیسه و ادواردو کاماوینگا، با ارزشی نزدیک به ۱.۲ میلیارد یورو در جایگاه دوم قرار دارد. این تیم همچنان به‌عنوان یکی از مدعیان اصلی قهرمانی در نظر گرفته می‌شود.

اسپانیا، قهرمان یورو ۲۰۲۴، با درخشش استعدادهایی همچون لامین یامال، پدری و رودری، با ارزشی تقریبی ۱ میلیارد یورو، رتبه سوم را به خود اختصاص داده است. پرتغال با اتکا به بازیکنانی نظیر برناردو سیلوا، روبن دیاز و ژوائو فلیکس و برزیل با در اختیار داشتن وینیسیوس جونیور و رودریگو، در رتبه‌های بعدی قرار دارند. با این حال، برزیل به دلیل میانگین سنی بالاتر بازیکنانش، در جایگاه پایین‌تری قرار گرفته است.

آلمان، هلند، ایتالیا و آرژانتین (قهرمان فعلی جام جهانی با حضور لیونل مسی و لائوتارو مارتینز) نیز در جمع ۱۰ تیم برتر این رده‌بندی جای گرفته‌اند. این ارقام، گواهی بر عمق استعدادها و سرمایه‌گذاری هنگفت باشگاه‌های بزرگ اروپایی روی بازیکنان ملی است.

با توجه به افزایش تعداد تیم‌های حاضر در جام جهانی ۲۰۲۶ به ۴۸ تیم، رقابت برای کسب عنوان قهرمانی سخت‌تر از همیشه خواهد بود. با این حال، به نظر می‌رسد تیم‌هایی که از ارزش بازار بالاتری برخوردارند، شانس بیشتری برای رسیدن به موفقیت در این رویداد بزرگ خواهند داشت.

> **در حال حاضر تیم‌های اروپایی به لطف در اختیار داشتن ستارگان جوان و گران‌قیمت جایگاه‌های برتر را به خود اختصاص داده‌اند**

حسگر ناسا، معادن زمین را رصد می‌کند

«AVIRIS-5» می‌تواند از ارتفاع ۱۸کیلومتری، لیتیوم را در زمین کشف کند

فناوری

آرزوکیهان
گروه علم و فناوری

ناسا با نصب یک حسگر طیف‌سنج پیشرفته با نام «AVIRIS-5» بر هواپیمای پژوهشی «ER2»، افق‌های جدیدی در اکتشافات منابع معدنی زمین ایجاد کرده است؛ یافتن مواد معدنی زمین از جمله لیتیوم که کاربرد زیادی در ساخت تجهیزات الکتریکی دارد، چندان راحت نیست و حالا ناسا با تازه‌ترین فناوری خود، می‌خواهد گامی بزرگ در این زمینه بردارد.

این هواپیما که برای طیف گسترده‌ای از مأموریت‌های علوم محیطی، نمونه‌برداری جوی و تأیید داده‌های ماهواره‌ای به کار می‌رود، تاکنون اطلاعاتی درباره شیمی، دینامیک جوی و فرآیندهای اقیانوسی جمع‌آوری کرده و حالا با اضافه شدن حسگر«AVIRIS-5»، قرار است به کشف منابع معدنی در زمین بپردازد. موضوع جالب این است که این هواپیما با پرواز بر فراز استراتوسفر و در ارتفاع حدود ۱۸ کیلومتری، به جست‌وجو درسطح زمین می‌پردازد تا نشانه‌های طیفی از کانی‌های حاوی لیتیوم و دیگر مواد معدنی حیاتی را با دقتی بی‌سابقه، شناسایی و نقشه‌برداری کند.

یک طرح بلندپروازانه

این مأموریت که با همکاری سازمان زمین‌شناسی آمریکا انجام می‌شود، بلندپروازانه‌ترین طرح نقشه‌برداری هوایی معدنی در تاریخ این کشور لقب گرفته و به شناسایی ذخایر استراتژیک موردنیاز برای تحول در انرژی، توسعه صنایع پیشرفته و تقویت امنیت ملی آمریکا از جمله لیتیوم می‌پردازد. لیتیوم یکی از ۵۰ ماده معدنی حیاتی برای آمریکاست که در ساخت باتری‌های خودروهای برقی، ترانزیستورها، نمایشگرهای الکترونیکی، سیستم‌های حافظه و... نقشی اساسی دارد. با افزایش تقاضای جهانی برای منابع معدنی مختلف، تشخیص چنین ذخایری در زمین، آن هم از ارتفاع استراتوسفر، می‌تواند ابزار جدید و قدرتمندی در اختیار زمین‌شناسان قرار دهد. حسگر «AVIRIS-5» که اندازه‌ای معادل یک مایکروویو دارد، پیش از این در مأموریت‌هایی مانند ردیابی آب در پوسته مریخ، آشکارسازی دریاچه‌های هیدروکربنی تیتان (بزرگ‌ترین قمر سیاره زحل)، حضور داشته و حالا قرار است از فراز آسمان، منابع زمینی را پیدا کند.

قابلیت‌های یک حسگر

به گفته محققان، تفاوت اصلی این حسگر با نمونه‌های قبلی، وضوح فضایی دو برابری آن است. این قابلیت به حسگر«AVIRIS-5» اجازه می‌دهد از فراز ۱۱ مایلی (۱۸ کیلومتری) سطح زمین، سنگ بستر به کوچکی ۳۰ سانتی‌متر را تشخیص دهد. عملکرد این ابزار بر اصل «طیف‌نمایی» استوار است، بدین معنا که نور خورشید انعکاس‌یافته از هر نقطه از زمین را به دقت تجزیه و تحلیل می‌کند تا اثرمنحصربه‌فرد هر ماده، اعم از کانی‌های خاص، رس‌ها، رنگدانه‌های گیاهی و دیگر ترکیبات شیمیایی را تشخیص دهد. هر پرواز، خروجی عظیمی به شکل «مکعب‌های تصویری» تولید می‌کند که در خود کتابخانه‌ای غنی از داده‌های طیفی برای هر پیکسل را ذخیره می‌کند. در طول اولین سال عملیات میدانی، این حسگرپیشرفته در قالب بیش از ۲۰۰ ساعت پرواز بر فراز ایالت‌های غربی آمریکا، بویژه نوادا و کالیفرنیا، موفق به شناسایی کانی «هکتوریت»، یک خاک رس ارزشمند حاوی لیتیوم در یک معدن قدیمی و واقع در کالیفرنیا شد.

«دانا چادویک»، دانشمند سامانه زمین در ناسا، با اشاره به پتانسیل گسترده این فناوری می‌گوید: «از قابلیت‌های این حسگر می‌توان به پایش سلامت پوشش گیاهی و مدیریت اراضی کشاورزی تا برآورد دقیق حجم آب ذخیره شده در برف‌ها و ارزیابی آسیب‌پذیری مناطق در برابر خطرآتش‌سوزی و حتی کشف مواد معدنی حیاتی اشاره کرد. این تازه آغاز راه برای «AVIRIS-5» است و باید منتظر شگفتی‌های بیشتر باشیم.»

مقابله با برق‌گرفتگی با تابلوهای برق کامپوزیتی

دانش‌بنیان

یک شرکت دانش‌بنیان با توان متخصصان داخلی، موفق به بومی‌سازی و ساخت تابلوهای برق با بدنه کامپوزیتی و مقاوم در برابر پوسیدگی، خوردگی و همچنین برق‌گرفتگی شد.

سید محمود رحمتی در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد:«استفاده از تابلوهای برق با بدنه کامپوزیتی که توسط فناوران ما به نوعی عایق‌سازی شده، علاوه بر حل مشکل خوردگی وسیله و برق‌گرفتگی، به دلیل ساختاری ایمن، از هدررفت منابع و تلفات نیروی انسانی نیز جلوگیری خواهد کرد.»

او همچنین از ساخت مخازن آب با بدنه کامپوزیتی به صورت پیش‌ساخته خبر داد و گفت:«این محصول نیز به‌عنوان یک تجهیز استاندارد در ذخیره‌سازی آب بهداشتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. تابلوهای برق و مخازن ذخیره‌کننده آب شرب بهداشتی با بدنه کامپوزیتی در رفع ناترازی آب و همچنین توزیع جریان الکتریکی مؤثرند و با این تجهیزات، مشکلات مناطق شمالی و جنوبی کشور برطرف خواهد شد.» رحمتی همچنین با اشاره به اینکه محصولات این شرکت به لحاظ برخورداری از استانداردهای بالای بین‌المللی، از استقبال مناسب بازارهای داخلی و خارجی برخوردار است، از صادرات تابلوهای برق با بدنه کامپوزیت به روسیه، آسیای مرکزی، عراق و افغانستان خبر داد.

او با اشاره به توان این مجموعه فناور در بومی‌سازی و تولید ۳۰ درصد از تجهیزات یک نیروگاه خورشیدی، از عزم این مجموعه برای ورود به عرصه تولید و ذخیره‌سازی انرژی‌های پاک الکتریکی خبر داد. رحمتی یادآور شد:«با همکاری چند کشور معتبر خارجی، تولید نیروگاه‌های خورشیدی را در دستور کار داریم. حتی با توجه به اینکه بخشی از انرژی الکتریکی در نیروگاه‌های تولیدی کشور به خصوص در ساعات بامداد بلااستفاده است، می‌توان این میزان برق را برای مصرف در ساعات پیک ذخیره‌سازی کرد.» رحمتی ابراز امیدواری کرد که از ابتدای ۱۴۰۵ محصولات فناورانه استراتژیک بومی‌سازی شده این مجموعه فناور در بخش نیروگاه خورشیدی و ذخیره‌سازی انرژی وارد بازار مصرف شود تا شاهد حل بخش قابل‌توجهی از معضل ناترازی انرژی برق باشیم.

حوزه فاوا

■ وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، در دیدار با اعضای فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی بر ضرورت اصلاح سیاست‌های محدودسازی، تقویت زیرساخت‌های ارتباطی، حمایت از کسب‌وکارهای دیجیتال و تسریع مواجهه هوشمندانه کشور با فناوری‌های نوین بویژه هوش مصنوعی تأکید کرد. ستار هاشمی در این نشست با بیان اینکه ادامه وضعیت محدودیت‌های گسترده، زمینه شکل‌گیری بازاری پرسود برای فیلترشکن‌ها را فراهم کرده است، گفت:«فیلترینگ و محدودسازی فنی، ابزار کوتاه‌مدت مدیریت فضای مجازی است و تجربه جهانی نشان می‌دهد با ابزار فنی نمی‌توانیم مدیریت فضای مجازی را انجام دهیم.» او با اشاره به اینکه بیش از ۸۳ درصد مردم از فیلترشکن‌ها استفاده می‌کنند، آلودگی شبکه ارتباطی کشور را یکی از آسیب‌های استفاده از فیلترشکن‌ها عنوان کرد که به شدت شبکه را دچار مشکل کرده است. هاشمی، تولید محتوا را راه‌حلی مناسب برای جایگزینی اعمال محدودیت‌ها دانست و گفت:«برای این موضوع برنامه‌ریزی‌های مختلفی شده و در حال پیگیری هستیم.»

■ سخنگوی مرکز ملی فضای مجازی در واکنش به نامه وزیر ارتباطات به این مرکز برای شفاف‌سازی درباره «سیم‌کارت‌های سفید»، توپ اصلاح این رویه را به زمین وزارت ارتباطات انداخت. حسین دلیریان گفت: خطوط سفید بر اساس پیشنهاد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات وقت و بر حسب سازوکارهای مصوب قانون جرایم رایانه‌ای (مصوب سال ۱۳۸۸) که ۶ عضو از ۱۲ عضوآن، از دولت هستند، اجرایی شده است و مرکز ملی و شورای عالی فضای مجازی در این کارگروه عضویت ندارند. او یادآورشد: سازوکار اجرایی سفیدکردن خطوط به عهده وزارت ارتباطات است، فهرست خطوطی که سفید می‌شود توسط دستگاه‌های متولی به کارگروه مذکور ارائه می‌شود و راهکار اصلاح مصوبه یا اصلاح افرادی که خطوط تلفن همراه آنها سفیده شده نیزازطریق همین سازوکار قانونی وجود دارد. به منظور اصلاح یا لغو اصل مصوبه اعطای خط سفید، باید موضوع در همان کارگروه مطرح و تصویب شود.او با بیان اینکه ساز و کار اجرایی مربوط به سیم‌کارت‌های سفید به عهده وزارت ارتباطات است، گفت: مرکز ملی تا تحقق دستور رئیس جمهور موضوع را پیگیری می‌کند.

تازه‌های موبایل

■ دارندگان خودروهای پورشه می‌توانند از گوشی سامسونگ برای قفل‌گشایی یا قفل کردن خودرو استفاده کنند. سامسونگ اعلام کرده اپلیکیشن Wallet، اکنون از «کلید دیجیتال» خودروهای پورشه پشتیبانی می‌کند. کاربران می‌توانند با کشیدن انگشت از پایین صفحه نمایش و باز کردن Samsung Wallet روی گوشی سامسونگ، کلید دیجیتال خود را انتخاب کنند و برای قفل کردن، باز کردن و روشن کردن خودرو و کنترل برخی عملکردهای آن از راه دور استفاده کنند.

کوتاه از فناوری

■ آمازون قصد دارد تا سال ۲۰۳۰، بیش از ۳۵ میلیارد دلار در کشور هند سرمایه‌گذاری کند و فعالیت‌هایش را با تقویت قابلیت‌های هوش مصنوعی و افزایش صادرات گسترش دهد.

■ هدفون‌های «ایزوله‌کننده مکالمه» مجهز به هوش مصنوعی، امکان مکالمه خصوصی در اتاق‌های پرسر و صدا را فراهم می‌کنند. این دستیار شنوایی فعال، گویندگان را در عرض چند ثانیه شناسایی کرده و هر صدای دیگری را سرکوب می‌کند.

از هوش مصنوعی چه خبر؟

■ «سم آلتمن»، مدیرعامل OpenAI در برنامه «جیمی فالن»، آینده‌ای امیدوارکننده از هوش مصنوعی ترسیم کرد و «چت‌جی‌پی‌تی» را «نیرویی» دانست که باعث برابری انسان‌ها می‌شود. با وجود خوشبینی، آلتمن بزرگ‌ترین نگرانی خود را سرعت تغییرات دانست و هشدار داد جامعه ممکن است فرصت کافی برای سازگاری و ایجاد چهارچوب‌های ایمنی نداشته باشد.

کهکشان

■ چین سه موشک لانگ مارچ را در کمتر از ۱۹ ساعت به فضا پرتاب و رکورد ملی جدیدی در این زمینه ثبت کرد.

■ تلسکوپ فضایی جیمز وب و دیگر رصدخانه‌های بین‌المللی، یک ابرنواختر ۱۳ میلیارد ساله را در کمتر از ۱۷ ساعت کشف کردند.

■ تلسکوپ فضایی جیمز وب به دانشمندان این امکان را داده است که سیاره «WASP-121b» را به خوبی بررسی کنند. مشخص شد این غول گازی دارای دو دنباله است که در جهت‌های گوناگون امتداد یافته‌اند. این دنباله‌ها از مولکول‌های هلیوم تشکیل شده‌اند.

روبات

■ فیلم مبارزه روبات G1 با سازنده‌اش در شبکه‌های مجازی خبرساز شد. روبات شرکت چینی «Unitree»، هنگام مبارزه از تمام دامنه حرکتی خود برای پرتاب مشت و لگدهای آسیب‌زا در یک مسابقه بوکس استفاده کرد و در نهایت مدیرعامل این شرکت را به زمین زد.

علم

■ دانشمندان با ساخت واکسن نانوذرات پیشرفته، به ساخت واکسن جهانی سرطان نزدیک شدند. این واکسن با آموزش سیستم ایمنی موش‌ها برای از بین بردن تومورها قبل از رشد، آنها را از بیماری سرطان دور نگه می‌دارد.

بازیافت فناورانه پارچه‌های ترکیبی

علم

محبوبه ستارزاده
گروه علم و فناوری

در سراسر جهان، سالانه بیش از صد میلیون تن پارچه تولید می‌شود که این رقم نسبت به سال ۲۰۰۰ حدود دو برابر شده است. دانشمندان به دنبال راهکاری برای بازیافت این پارچه‌ها به روشی سازگار با محیط زیست به جای دور انداختن آنها هستند. هرچند این بازیافت بویژه برای پارچه‌های ترکیبی مانند مخلوط پنبه و پلی‌استر چندان ساده نیست، اما محققان در دانشگاه وین اتریش موفق شدند برای اولین‌بار در جهان به یک روش جدید و فناورانه دست یابند.

پیش از این، پلی‌استر در طول بازیافت به صورت شیمیایی تجزیه شده و به بلوک‌های سازنده مولکولی کوچک‌تر تقسیم می‌شد. در مقابل در روش جدید، زنجیره‌های پلیمری دست نخورده باقی می‌مانند و کیفیت مواد حفظ می‌شود. هم پنبه بازیابی شده و هم پلی‌استر بازیافتی می‌توانند طیف وسیعی از کاربردها را داشته باشند و به‌عنوان مثال برای نخ‌ها، الیاف و منسوجات مورد استفاده قرار گیرند. در این روش با استفاده از دو ماده غیرسمی منتول (جوهر نعناع) و اسید بنزوئیک، پارچه‌های ترکیبی به روشی فوق‌العاده ساده، جداسازی و به صورت کارآمد بازیافت می‌شوند. «آندریاس بارتل» از مؤسسه مهندسی شیمی، محیط زیست و علوم زیستی وابسته به دانشگاه وین توضیح می‌دهد:«آنچه در ابتدا ممکن است تعجب‌آور باشد این است که منتول و اسید بنزوئیک در دمای اتاق جامد هستند اما هنگام ترکیب با یکدیگر به شکل مایع درمی‌آیند. این مایع جدید یک حلال قدرتمند و غیرسمی است که طیف گسترده‌ای از کاربردهای ممکن را دارد.» وقتی این حلال جدید تا دمای ۲۱۶ درجه سانتیگراد گرم می‌شود، فرآیندی جذاب آغاز می‌شود: تنها در عرض پنج دقیقه، اجزای پارچه‌های مخلوط از یکدیگر جدا می‌شوند. پلی‌استر کاملاً حل می‌شود، در حالی که پنبه بدون تغییر باقی می‌ماند. سپس می‌توان آن را شست، خشک کرد و دوباره مورد استفاده قرار داد. بخش پلی‌استر پارچه هم پس از خنک شدن، رسوب می‌کند و جدا می‌شود و البته قابل بازیافت است. این فرآیند تقریباً با نرخ بازیابی ۱۰۰درصد برای پنبه و ۹۷درصد برای پلی‌استر، به بازیافت کامل دست می‌یابد؛ نتیجه‌ای که روش‌های مرسوم تاکنون نتوانسته‌اند به آن برسند.

آندریاس بارتل در این باره می‌گوید:«نکته قابل توجه درباره فرآیند جدید، این است که نه پنبه و نه پلی‌استر آسیب نمی‌بینند یا از نظر شیمیایی تغییر نمی‌کنند. الیاف پنبه پایدار می‌ماند و خواص معمول خود را حفظ می‌کند و حتی می‌تواند دوباره به نخ‌های جدید تبدیل شود. پلی‌استر و ساختار و دمای ذوب آن نیز بدون تغییر باقی می‌ماند که این موضوع نشان می‌دهد این فرآیند بازیافت تا چه حد ملایم و کارآمد است.» این تیم در حال حاضر در تلاش است این فرآیند را از نظر انرژی کارآمدتر کند، زیرا دمای مورد نیاز، ۲۱۶ درجه سانتیگراد است که از نظر مصرف انرژی یک نقطه ضعف محسوب می‌شود. با این حال، محققان اطمینان دارند بهینه‌سازی‌های بیشتر امکان‌پذیر است و این روش می‌تواند در آینده در مقیاس صنعتی مورد استفاده قرار گیرد.

هوش مصنوعی

رها منفرد
گروه علم و فناوری

طراحی سمعک هوشمند برای کم شنوایان

افراد کم شنوا یا کسانی که در اثر کهولت سن دچار کم شنوایی شده‌اند، نیاز به سمعک‌هایی دارند که بتواند با کاهش صداهای مزاحم اطراف، میزان درک گفتار توسط آنها را افزایش دهد. با ظهور هوش مصنوعی، محققان این حوزه تلاش کردند با ادغام این تکنولوژی در سمعک‌ها، میزان کیفیت صدا را در آن بالا ببرند. هرچند اولین سمعک مجهز به هوش مصنوعی پیش‌تر توسط شرکت Sonova طراحی شد و پلتفرمی با ترکیب هوش مصنوعی و فناوری دو تراشه ارائه داد، اما استارتاپ فورتل با طراحی تراشه سفارشی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، گام‌های بزرگ‌تری برداشته و توانسته مشکل نویز محیط را به شکل مؤثر برطرف کند. این دستاورد، یکی از مهم‌ترین پیشرفت‌های اخیر در حوزه سمعک‌ها به شمار می‌رود.

این استارتاپ با معرفی سمعک Fortell، تحولی چشمگیر در حوزه شنوایی ایجاد کرده چراکه به افراد کم‌شنوا، تجربه‌ای کاملاً متفاوت و برتر از مدل‌های پیشین ارائه می‌دهد. شرکت کنندگان در آزمایش‌های اولیه این محصول، عملکرد آن را فراتر از گران‌ترین و پیشرفته‌ترین سمعک‌های موجود دانسته‌اند؛ زیرا این فناوری می‌تواند نویز محیط را کاملاً حذف کرده و با تأخیر کمتر از ۱۰ میلی‌ثانیه امواج صوتی را درلحظه، به گوش کاربر منتقل کند.

فورتل شبیه یک سمعک روگوشی سنتی است، اما از الگوریتم‌های هوش مصنوعی و تراشه‌ای سفارشی با تأخیر کم بهره می‌برد. این فناوری با توانایی جداسازی گفتار از صداهای پس‌زمینه، مشکلات کم شنوایان در میهمانی‌های شلوغ، رستوران‌ها یا گردهمایی‌ها را حل می‌کند. سازندگان فورتل می‌گویند این سمعک حتی در خیابان‌های شلوغ و پر سروصدا، می‌تواند با فیلتر صدای بوق تاکسی‌ها، کامیون‌ها و همهمه رهگذران، صدا را با کیفیت بالا به گوش فرد برساند.

در شبیه‌سازی محیطی پر سر و صدا با چندین بلندگوی همزمان، این دستگاه توانست ۹.۲ دسی‌بل وضوح صدای بیشتری نسبت به سمعک‌های پیشین ارائه دهد و شانس درک صحیح گفتار را برای کاربران ۱۸.۹ برابر افزایش دهد. با این حال، هزینه بالای ۶۸۰۰ دلاری آن، دسترسی همگان به این فناوری را محدود کرده است. هنوز مشخص نیست که آیا فورتل قصد دارد این محصول را با قیمت معقول‌تر و در مقیاس گسترده‌تر در اختیار افراد کم‌شنوا قرار دهد یا تنها متعلق به قشر خاصی خواهد بود.

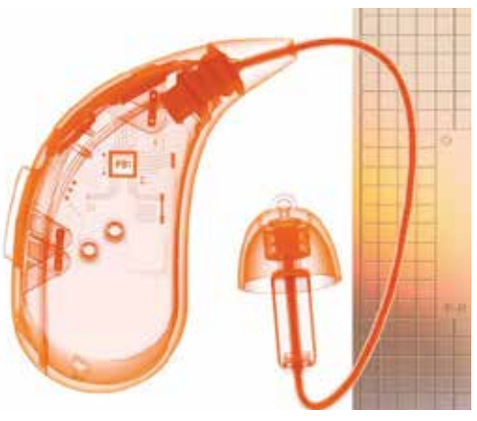

نجات حیات‌وحش با روبات‌های پاستیلی

روبات

برسام جنتی
گروه علم و فناوری

دانشمندان دانشگاه EPFL سوئیس موفق به ساخت یک روبات خوراکی و متحرک شده‌اند که پنجره‌ای تازه به روی دامپزشکان و متخصصان حیات‌وحش باز می‌کند تا با بیماری‌هایی مانند آنفلوانزای خوکی در گرازهای وحشی و سایر جانوران مقابله کنند و در واکسیناسیون غیرتهاجمی این حیوانات نیز موفق باشند. ساخت این روبات، بخشی از پروژه RoboFood است که بودجه آن توسط اتحادیه اروپا تأمین می‌شود و در حال حاضر بر ساخت چندین روبات خوراکی تمرکز دارد.

در واقع با کمک این روبات که بافتی مانند آب‌نبات پاستیلی دارد و کمی شیرین‌مزه است، می توان بدون نزدیک شدن به جانوران حیات وحش و بعضاً خطرناک، واکسن‌ها یا داروهای ضروری به آنها رساند بدون اینکه دردی متحمل شوند. این روبات در نرم‌ترین و ارگانیک‌ترین حالت ممکن تولید شده و در ساخت آن، مصالح سنتی روبات‌ها مانند پلاستیک و فلز کنار گذاشته شده است. یکی از چالش‌های دانشمندان برای ساخت این روبات خوراکی، تولید باتری‌های ایمن به جای باتری‌های غیرقابل هضم بود و درنهایت، محققان موفق به ساخت یک باتری و منبع تغذیه خوراکی شدند.

باتری ژلاتینی برای روبات

باتری این روبات خاص که سیستمی برای ذخیره و آزادسازی انرژی است، از ژلاتین و موم ساخته شده و انرژی شیمیایی را در محفظه‌های حاوی اسید سیتریک مایع و جوش‌شیرین ذخیره می‌کند که هر دو بی‌ضرر هستند. اسید سیتریک توسط یک غشاء از جوش شیرین جدا نگه داشته می‌شود و فشار بر محفظه حاوی اسید، آن غشاء را سوراخ می‌کند و به اسید اجازه می‌دهد تا به آرامی روی جوش شیرین چکه کند.

به این ترتیب باتری، فعال و شروع به تولید گاز CO_2 و سیترات سدیم می‌کند که در انواع غذاها از پنیر گرفته تا آبنبات ترش رایج است. در واقع این روبات، از مواد بی‌ضرر و خوراکی ساخته شده و جانوران حیات وحش می‌توانند آن را به راحتی بجوند.

بوکئون کواک، نویسنده اصلی این مقاله، می‌گوید: «یک مورد استفاده بالقوه از این روبات، تأمین غذا یا دارو برای حیواناتی مانند گرازهای وحشی است که به طعمه‌های زنده متحرک جذب می‌شوند و به این ترتیب می‌توانیم مثلاً واکسن آنفلوانزای خوکی را به روبات تزریق کنیم تا گراز آن را بخورد. این روبات به عنوان یک استراتژی مؤثر برای رساندن هدفمند دارو به حیواناتی عمل می‌کند که هیچ‌کس نمی‌خواهد به آنها نزدیک شود. استفاده از این روبات فقط به گرازهای وحشی محدود نمی‌شود و با تغییر بو و طعم آن، می‌توان تقریباً هر حیوانی را هدف قرار داد. حتی شاید در آینده بتوان از آن نه تنها برای جانوران، بلکه برای انسان‌ها هم کمک گرفت.

ایران در «ایران»

لغو اجرای طرح زوج و فرد از درب منزل در پایتخت

دبیر کارگروه اضطرار آلودگی هوای استان تهران از لغو اجرای طرح زوج و فرد از درب منزل در پایتخت از امروز پنجشنبه ۲۰ آذر ماه خبر داد. به گزارش مهر، حسن عباس‌نژاد، شامگاه چهارشنبه، در جمع خبرنگاران، از لغو اجرای طرح زوج و فرد از درب منزل در پایتخت از امروز ۲۰ آذرماه خبر داد و گفت: «ساعت کاری اصناف طبق روال عادی خواهد بود.»
عباس‌نژاد با اشاره به بررسی‌های انجام‌شده و بر اساس داده‌های دریافتی از ایستگاه‌های سنجش کیفیت هوا از روند کاهشی غلظت آلاینده‌ها در پایتخت خبر داد و اظهار کرد: «با توجه به ناپایداری‌های اخیر نسبت به روزهای گذشته بهبود نسبی در شرایط کیفیت هوا مشاهده می‌شود.» دبیر کارگروه اضطرار آلودگی هوای استان تهران تأکید کرد: «ممنوعیت ورود به محدوده طرح ترافیک تا اطلاع ثانوی همچنان به قوت خود باقی است و از تمامی شهروندان درخواست می‌شود همچون روزهای گذشته در مدیریت تردد‌های شهری همکاری لازم را داشته باشند تا شرایط کیفی هوا به وضعیت پایدارتری برسد.»
وی در ادامه از استمرار پایش وضعیت جوی و شرایط آلایندگی خبر داد و عنوان کرد: «تصمیمات تکمیلی متعاقباً اطلاع‌رسانی خواهد شد.»

فرصت‌های تازه اشتغال برای صیادان سواحل مکران

زاهدان- مدیرکل دفتر امور صید و صیادی سازمان شیلات ایران گفت: «صید با روش‌های لانگ‌لاین و قلاب در سواحل مکران به عنوان فرصتی نوین برای افزایش اشتغال، توسعه صادرات و ارتقای ارزش افزوده صیادان معرفی شده است.» رضا عباسپور نادری افزود: «این روش‌ها با حمایت دولت و توسعه بیمه‌های اجتماعی، نقش مهمی در رونق اقتصادی و ارتقای معیشت صیادان محلی ایفا می‌کنند.» مدیرکل دفتر امور صید و صیادی سازمان شیلات ایران، با اشاره به اهمیت سواحل مکران در تأمین ذخایر آبزیان گفت: «استفاده از روش‌های لانگ‌لاین و قلاب به صیادان امکان می‌دهد تا علاوه بر افزایش حجم صید و بهره‌وری، فرصت‌های شغلی بیشتری ایجاد کنند و با کیفیت بالاتر محصولات، به بازارهای داخلی و بین‌المللی دسترسی پیدا کنند.»
نادری با تأکید بر سخت و زیان‌آور بودن شغل صیادی، گفت: «دولت با اقدامات حمایتی از جمله افزایش تسهیلات بیمه‌ای و دو برابر کردن تعداد افراد تحت پوشش بیمه از پنج به ۱۰ نفر، امنیت شغلی صیادان را ارتقا داده است.»

«کرمان برفراز» نیازمند همراهی جامعه دانشگاهی است

کرمان - استاندار کرمان گفت: «برنامه تحول‌آفرین «کرمان برفراز»، نیازمند پشتیبانی علمی و همراهی جامعه دانشگاهی مبتنی بر پژوهش‌های کاربردی است.» محمد علی طالبی با طرح ایده «باشگاه پژوهشگران توسعه» و تأکید بر نقش دانشگاه‌ها، شرکت‌های فناور و بخش خصوصی، افزود: «آینده استان بدون حضور فعال پژوهشگران قابل تصور نیست. در همین مسیر، نقش دانشگاه شهید باهنر برای تبدیل دانش به عمل و تعامل مؤثر با صنعت مهم است.» وی بر لزوم طراحی سازوکار مناسب برای ارتباط مؤثر پژوهش با سیستم اجرایی استان تأکید کرد و افزود: «پژوهش‌ها باید به تصمیمات عملی و محصول منجر شوند تا از اتلاف سرمایه‌های ملی جلوگیری شود.»

برف، استان‌های زاگرس‌نشین را سفید پوش کرد

وقوع سیلاب در ۵ استان

آبدانان با ۱۵۶ میلی‌متر بارندگی پربارش‌ترین شهر کشور شد

گزارش

بیتا میرعظیمی
گروه ایران زمین

پس از ماه‌ها خشکسالی و افت محسوس میزان بارش‌ها در کشور، ورود یک سامانه بارشی پرقدرت به پهنه‌های غربی، استان ایلام را در مرکز توجه تحولات اقلیمی قرار داده و آن را به کانون اصلی تغییرات بارشی کشور بدل ساخته است. شهرستان آبدانان با ثبت ۱۶۵ میلی‌متر بارش در صدر فهرست بارندگی‌های اخیر کشور قرار گرفت و عنوان پربارش‌ترین شهر ایران را به خود اختصاص داد. همچنین بارش‌های سیل‌آسا و برف سنگین در استان‌های زاگرس‌نشین از کرمانشاه و کردستان تا آذربایجان غربی و شرقی، نه تنها معابر و محورهای مواصلاتی را درگیر آبگرفتگی و کولاک کرد، بلکه صدها خودرو را زمین‌گیر و هزاران نفر را نیازمند امدادرسانی فوری ساخت.
طبق گفته معاون عملیات سازمان امدادونجات جمعیت هلال‌احمر به «ایران»، با شدت یافتن بارش‌های شدید باران و برف و وقوع سیلاب در ۵ استان کشور، نیروهای هلال‌احمر با آماده‌باش کامل، عملیات گسترده‌ای را برای نجات حادثه‌دیدگان، تخلیه منازل دچار آبگرفتگی و اسکان اضطراری آسیب‌دیدگان به اجرا گذاشته‌اند؛ عملیاتی که با توزیع اقلام زیستی و غذایی، اعزام تیم‌های تخصصی و بهره‌گیری از خودروهای نجات و آمبولانس بخشی از نیازهای فوری مردم را تأمین کرده است.
محمد حسین کبادی، معاون عملیات سازمان امدادونجات جمعیت هلال‌احمر به «ایران» می‌گوید: «در پی تداوم شرایط نامساعد جوی در چندین استان کشور، جمعیت هلال‌احمر با اعلام آماده‌باش کامل، عملیات گسترده امداد و نجات را تا بازگشت وضعیت به حالت عادی در دستور کار قرار داده است.»

امداد فوری در محورهای مواصلاتی زنجان و کردستان

معاون عملیات سازمان امدادونجات جمعیت هلال‌احمر می‌گوید: «بارش‌های شدید باران و برف در استان‌های زنجان، کردستان، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی و کرمانشاه موجب وقوع سیلاب، آبگرفتگی معابر و گرفتار شدن شمار زیادی از خودروها در کولاک شده است؛ در همین راستا نیز نیروهای عملیاتی هلال‌احمر با حضور میدانی در محورهای مواصلاتی و مناطق شهری و روستایی، به امدادرسانی فوری پرداختند. طبق گفته این مقام مسئول، در محورهای تهم–چورزق و زنجان–آببر، ۲۳۱ خودرو در برف و کولاک گرفتار شدند که با اعزام شش تیم عملیاتی، چهار دستگاه آمبولانس و دو خودروی نجات به ۶۴۲ نفر حادثه‌دیده خدمات‌رسانی شد. همزمان در شهرستان‌های مریوان و دیواندره و محورهای سقز–دیواندره و گردنه ایرانخواه، ۱۰۲ خودرو در کولاک متوقف شدند و نیروهای امدادی توانستند به ۸۲۳ نفر خدمات ارائه دهند. علاوه بر آن، عملیات تخلیه آب در ۱۶ منزل مسکونی دچار آبگرفتگی انجام شد و در جریان اقدامات حمایتی، ۵۱۳ نفر اسکان اضطراری یافته و شش نفر نیز به مناطق امن منتقل شدند.
«محمد حسین کبادی» می‌افزاید: «در استان کردستان علاوه بر امدادرسانی به حادثه‌دیدگان، توزیع اقلام زیستی و غذایی نیز صورت گرفت؛ به‌گونه‌ای که ۳۲۵ تخته پتو، ۳۴۸ بسته بیسکویت و ۲۷۱ بطری آب معدنی میان ۱۰۰ نفر از آسیب‌دیدگان کولاک و سیلاب توزیع شد. این عملیات با به‌کارگیری ۱۳ تیم عملیاتی، پنج دستگاه آمبولانس، یک خودروی نجات و هفت خودروی کمکدار انجام گرفت و توانست بخشی از نیازهای فوری حادثه‌دیدگان را تأمین کند.»

اسکان اضطراری آسیب‌دیدگان

محمد حسین کبادی، معاون عملیات سازمان امدادونجات جمعیت هلال‌احمر می‌گوید: «در محور تکاب–شاهین‌دژ و گردنه مایین بلاغ نیز ۵۳ خودرو گرفتار کولاک شده بودند که با استقرار دو تیم عملیاتی و دو دستگاه آمبولانس، به ۱۹۱ نفر امدادرسانی شد. در محور اسکو–عنصرود آذربایجان شرقی، یک خودرو با پنج سرنشین در برف گرفتار شد که با حضور یک تیم عملیاتی و یک خودروی کمکدار رهاسازی گردید. همچنین در شهرستان سرپل‌ذهاب، یک تیم عملیاتی با یک خودروی کمکدار علاوه بر تخلیه یک منزل مسکونی دچار آبگرفتگی، به چهار نفر امدادرسانی کرد. گزارش‌ها نشان می‌دهد که بارش باران در اکثر شهرستان‌های استان کرمانشاه و بارش برف در شهرستان پاوه همچنان ادامه داشته و شرایط دشوار جوی، ضرورت تداوم عملیات امدادی را دوچندان ساخته است.
مجموعه اقدامات انجام‌شده بیانگر آمادگی کامل نیروهای هلال‌احمر در مواجهه با بحران‌های ناشی از بارش‌های شدید و کولاک است؛ اقداماتی که نه تنها شامل امدادرسانی فوری به خودروهای گرفتار و تخلیه منازل دچار آبگرفتگی می‌شود، بلکه تأمین اقلام زیستی و اسکان اضطراری آسیب‌دیدگان را نیز دربر می‌گیرد. این سطح از هماهنگی و حضور میدانی، نشان‌دهنده ظرفیت بالای سازمان در مدیریت بحران‌های طبیعی و حمایت از شهروندان در شرایط اضطراری است.»
طبق گفته «محمد حسین کبادی»، عملیات جاری تا زمان بازگشت وضعیت به حالت عادی ادامه خواهد داشت و نیروهای امدادی با بهره‌گیری از تجهیزات و خودروهای تخصصی، در تلاشند تا با کاهش خسارات، امنیت و آرامش نسبی را برای ساکنان مناطق آسیب‌دیده فراهم سازند.

> سامانه بارشی قدرتمندی که از ابتدای هفته جاری فعالیت خود را در کشور آغاز کرده بود، با ۱۵۵ میلی‌متر در شهر آبدانان به ثبت رسید. همزمان، سازمان هواشناسی کشور نیز برای نخستین بار در سال ۱۴۰۴ هشدار قرمز رگبارهای شدید را در استان ایلام صادر کرد

ایلام صدرنشین جدول بارندگی

سامانه بارشی قدرتمندی که از ابتدای هفته جاری فعالیت خود را در کشور آغاز کرده بود، با ۱۵۵ میلی‌متر در شهر آبدانان به ثبت رسید. همزمان، سازمان هواشناسی کشور نیز برای اولین بار در سال ۱۴۰۴ هشدار قرمز رگبارهای شدید را در استان ایلام صادر کرد.
«بهزاد نورمحمدی» فرماندار آبدانان از بارندگی شدید در این شهرستان به میزان ۱۶۵ میلی‌متر خبر داد و گفت: «به‌رغم آبگرفتگی برخی معابر و آسیب‌های جزئی به سازه‌ها، تا کنون هیچ گزارش خسارت جانی یا مالی سنگین نداشته‌ایم.»
«سیدقدرت نوروزی» مدیر اداره امور عشایری آبدانان نیز خبر داد که سیلاب ناشی از بارندگی‌های شدید، سبب تخریب و بسته شدن راه‌های عشایری شهرستان آبدانان در جنوب شرقی استان ایلام شده است. طبق گفته این مقام مسئول، تاکنون ۳۴ مورد گزارش خسارت و تقاضای کمک از سوی عشایر شهرستان به اداره امور عشایری رسیده است. همچنین به علت باران سیل‌آسا و وزش باد شدید امکان عزیمت به بسیاری از مناطق عشایری و کمک‌رسانی به آنان اکنون وجود نداشته و کوشش برای اعزام کمک به این قشر مولد همچنان ادامه دارد. در همین حال، «محمد اصغری» کارشناس هواشناسی نیز اعلام کرد: امروز در مراکز کرمانشاه، قزوین، همدان، تهران، قم، ایلام، خرم‌آباد، شهرکرد، اهواز، زنجان، اراک و سنندج باران می‌بارد. با این حال، همچنان ایلام رکورددار بارش‌هاست. طبق گفته این کارشناس هواشناسی، شدت بارش‌ها در استان‌های واقع در دامنه‌های زاگرس محسوس است. در لدر سقز، سردشت و تکاب بارش برف ادامه داشته و در آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، اردبیل، کهگیلویه و بویراحمد، گیلان، البرز، مازندران، بوشهر، اصفهان و شمال غرب فارس بارش باران استمرار خواهد داشت.

اولین برف پاییزی در زنجان

وزیر کار در سمنان:

انتقال حساب‌های بانکی شرکت‌ها به استان‌ها الزامی است

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: «ایجاد شهرک‌های مسکن کارگری در استان با بهره‌گیری از مشارکت واحدهای صنعتی و استفاده از ظرفیت بخش خصوصی دنبال می‌شود و این روش می‌تواند بخشی از هزینه‌های سنگین خانوارهای کارگری را کاهش دهد.»
به گزارش ایرنا، احمد میدری عصر چهارشنبه در نشست شورای اداری شهرستان آرادان در قالب سفر ۲ روزه به استان سمنان بیان کرد: «خدمت‌رسانی مؤثر به مردم و اجرای طرح‌های قابل تحقق باید با جدیت دنبال شود و در این مسیر، طرح‌های کارشناسی‌محور از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. وی افزود: «یکی از طرح‌های ارائه شده در حوزه درمان در غرب استان سمنان تصویب شده و کارهای اجرایی آن با سرعت دنبال می‌شود.»
وی با بیان اینکه سازمان تأمین اجتماعی به‌دلیل محدودیت‌های مالی، ساخت و بهره‌برداری درمانگاه‌ها را با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دنبال می‌کند و این الگو مورد استقبال این سازمان قرار گرفته است، تأکید کرد: «ظرفیت‌های فراوان صنعتی در استان سمنان ایجاد مسکن کارگری را به یک ضرورت تبدیل کرده است؛ زیرا بخش قابل توجهی از هزینه زندگی مردم به مسکن اختصاص دارد.»
وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: «وزارت راه و شهرسازی با اختصاص زمین در برابر سرمایه‌گذاری واحدهای صنعتی موافقت کرده و این اقدام زمینه ساز تأمین مسکن کارگری خواهد بود.»
وی خاطرنشان کرد: «مذاکرات برای ایجاد واحدهای مسکن سازمانی نیز آغاز شده است تا زمین به نام کارخانه ثبت و کارگران از آن استفاده کنند.»
میدری تأکید کرد: «شرکت‌های بزرگ مانند «املاح معدنی» و «سیمان شاهرود» می‌توانند کانون ایجاد شهرک‌های مسکونی کارگری باشند و واحدهای تولیدی کوچک را همراه کنند.»
وی با بیان اینکه ظرفیت بالای بخش خصوصی در استان‌ها فرصتی مهم برای رفع مشکل مسکن کارگران است، اضافه کرد: «حساب‌های بانکی واحدهای تولیدی باید به محل تولید انتقال یابد و گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد برخی شرکت‌ها هنوز این انتقال را انجام نداده‌اند و باید با جدیت آن را پیگیری کرد.» وزیر تعاون کار و رفاه اجتماعی بیان کرد: «دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهوری به‌طور مستقیم دستور انتقال حساب‌ها را صادر کرد و رئیس کل بانک مرکزی نیز اعلام کرده است که هرگونه مشکل در این زمینه رفع خواهد شد.» وی افزود: «افزایش گردش مالی در استان قدرت وام‌دهی بانک‌ها را تقویت می‌کند و این مسأله به نفع واحدهای تولیدی و مردم است.»
وی توضیح داد: «بانک رفاه هر ماه حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی را در استان پرداخت می‌کند و افزایش گردش مالی این بانک و سایر بانک‌ها می‌تواند زمینه‌ساز افزایش تسهیلات‌دهی در حوزه تولید باشد.»
استاندار سمنان، با اشاره به حضور معاونان وزارتخانه‌ها در استان گفت: «سفر ۲ روزه به استان سمنان از دیروز در شهرستان‌های گرمسار، آرادان و بخش ایوانکی آغاز شد و امروز در دامغان ادامه می‌یابد و در بعدازظهر امروز نیز شاهرود میزبان مسئولان خواهد بود.»
محمدجواد کولیوند اضافه کرد: «امیدواریم در پایان این سفر، معاونان محترم وزیر و نمایندگان حاضر بتوانند دسته‌بندی‌های لازم را برای پیگیری طرح‌ها انجام دهند تا برای هر شهرستان جمع‌بندی مشخصی شکل بگیرد و این موضوع در قالب کمیته‌های مشترک دنبال شود.» وی با قدردانی از همراهی مدیران و فرمانداران گرمسار و آرادان گفت: «از همه مدیران استان که برای هماهنگی برنامه‌ها حضور داشتند قدردانی می‌شود و امیدواریم نتیجه این سفر به نفع مردم استان باشد.»

> افزایش گردش مالی بانک رفاه و سایر بانک‌ها در استان‌ها می‌تواند زمینه‌ساز افزایش تسهیلات‌دهی در حوزه تولید باشد

بنگاه

آغاز دوره جدید سیاست‌گذاری فرهنگی در مناطق آزاد با تشکیل شورای عالی فرهنگی مناطق

شورای عالی فرهنگی مناطق آزاد کشور با ابتکار دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و با حضور برجسته‌ترین چهره‌های فرهنگی و صاحب‌نظران این حوزه تشکیل شد. بدین ترتیب با تشکیل این شورا مسیر تازه‌ای برای مدیریت و راهبری فرهنگی مناطق آزاد در سطح ملی رقم خورده است. حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسروپناه، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی به عنوان رئیس شورای عالی فرهنگی مناطق آزاد منصوب شد؛ انتصابی که نشان‌دهنده عزم ملی برای ارتقای جایگاه فرهنگ در مناطق آزاد و همگرایی راهبردی این مناطق با سیاست‌های کلان فرهنگی کشور است. بر اساس مأموریت تعریف‌شده، شورای عالی فرهنگی مناطق آزاد، اولین نهاد بالادستی و مرجع تصمیم‌ساز در حوزه فرهنگ مناطق محسوب می‌شود و قرار است با طراحی ساختاری منسجم و مبتنی بر ظرفیت‌های بومی، ملی و بین‌المللی، زمینه تحول فرهنگی و تقویت سرمایه اجتماعی را در مناطق آزاد فراهم کند. در اولین نشست این شورا، اعضا با بررسی وضعیت موجود، بر ضرورت بازآفرینی جریان فرهنگی، تقویت هویت ایرانی-اسلامی، حمایت از تولید محتوای فاخر، توجه به ظرفیت‌های بین‌المللی مناطق آزاد و نقش‌آفرینی نخبگان فرهنگی و رسانه‌ای تأکید کردند. همچنین مقرر شد در ادامه روند فعالیت شورا، کمیته‌های تخصصی فرهنگی در مناطق آزاد تشکیل شود تا فرآیند سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اجرا با اتکا به شناخت میدانی از ظرفیت‌ها، مسائل و نیازهای محلی صورت گیرد و از توان نخبگان هر منطقه به شکل مؤثر بهره‌برداری شود. تشکیل شورای عالی فرهنگی مناطق آزاد، نقطه شروع یک حرکت ملی و منسجم برای شکل‌دهی به آینده فرهنگی مناطق آزاد کشور تلقی می‌شود؛ آینده‌ای که با حضور اندیشمندان برجسته و مدیریت یکپارچه فرهنگی، مناطق آزاد را به الگوی نوین تعاملات فرهنگی و ارتقای سبک زندگی ایرانی-اسلامی در عرصه ملی و بین‌المللی تبدیل کند.

مدیرعامل فولاد آلیاژی ایران: صنعت فولاد وارد عصر ساخت محاسباتی شده است

روزنامه ایران- سید حسین صدری دکتر محسن مصطفی‌پور، مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران با اشاره به تغییرات سریع فناوری در زنجیره تولید، اعلام کرد که صنعت فولاد در حال ورود به «عصر ساخت محاسباتی» است. وی، طی سخنانی در دوازدهمین کنفرانس بین‌المللی استیل‌پرایس گفت: «دیگر نمی‌توان با روش‌های آزمون و خطا در تولید رقابت کرد. ابزارهای هوش مصنوعی فیزیک‌محور، امکان پیش‌بینی خواص و ریزساختار فولاد را پیش از تولید فراهم می‌کنند و این یعنی کاهش هزینه، افزایش دقت و توسعه سریع‌تر گریدهای پیشرفته.» او همچنین «پاسپورت دیجیتال مواد» را راهکاری برای حضور مؤثر در بازارهای جهانی دانست و گفت: «این فناوری می‌تواند دقت صدور گواهی کیفیت را به ۹۹.۹ درصد رسانده و زمان ارزیابی محصول را تا ۷۰ درصد کاهش دهد.»
مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران تأکید کرد که «توانمندسازی نیروی انسانی و ایجاد هاب‌های نوآوری چابک» مسیر اصلی رقابت‌پذیری در صنعت فولاد است و افزود: «مزیت آینده در تجهیزات سنگین نیست؛ بلکه در دانش و داده است.» او سخنان خود را با این جمله به پایان رساند که «فولادِ آینده، از آتش و سنگ نیست؛ از دانش و تدبیر ساخته می‌شود.»

طی نشستی با حضور مسئولان فدراسیون فوتبال ایران مطرح شد

جزیره کیش خاستگاه اول فوتبال ساحلی ایران

در جلسه‌ای که با حضور دکترعلی تارقلی‌زاده مدیر فنی و بین‌الملل فدراسیون فوتبال جمهوری اسلامی ایران، مهندس داوود پرهیزکار رئیس مرکز ملی فوتبال ایران، محمود پازوکی رئیس هیأت فوتبال منطقه آزاد کیش و ابراهیم ارزانی پیشکسوت فوتبال کیش و عضو شورای ورزش مناطق آزاد و ویژه اقتصادی برگزار شد، مقرر شد موضوع معرفی و ثبت جزیره کیش در فدراسیون فوتبال ایران به‌عنوان خاستگاه اولیه شروع فعالیت فوتبال ساحلی در ایران در فدراسیون فوتبال مورد بررسی قرار گیرد.
محمود پازوکی رئیس هیأت فوتبال منطقه آزاد کیش در این خصوص گفت: «از آنجا که جزیره کیش برای اولین بار در سال‌های پیش برگزارکننده و فعال‌کننده فوتبال ساحلی در ایران بوده، طی مذاکراتی که با مسئولان محترم فدراسیون فوتبال صورت گرفت، قرار شد این موضوع در فدراسیون فوتبال بررسی و در صورت صحت، ثبت و رسماً اعلام شود.»
دکتر تار قلی‌زاده مدیر فنی و بین‌الملل فدراسیون فوتبال نیز در این خصوص گفت: « پس از مکاتبه و درخواست هیأت فوتبال منطقه آزاد کیش در حال بررسی اسناد و مدارک موجود در این خصوص هستیم و چنانچه مدارک و مستندات لازم موجود و کافی باشد، این موضوع رسماً در فدراسیون فوتبال ثبت و اعلام خواهد شد. لازم به ذکر است کتاب فوتبال ۸۰ نوشته ابراهیم ارزانی پیشکسوت ورزش و از مدیران سال‌های پیش فوتبال کیش به‌عنوان مستندات این موضوع مبنی بر فعالیت فوتبال ساحلی در سال ۱۳۸۰ در جزیره کیش و قبل از آغاز فعالیت این رشته ورزشی در ایران به فدراسیون فوتبال تحویل داده شده است.»

ثبت رکورد جدید تولید روزانه شرکت فولاد غدیر نی‌ریز

روزنامه ایران - سید حسین صدری/ به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد غدیر نی‌ریز، واحد فولادسازی این شرکت در تاریخ ۱۳ آذرماه ۱۴۰۴ موفق به انجام ۱۹ ذوب متوالی معادل ۲۶۹۹ تن شمش فولادی شد.
جهادگران عرصه تولید به‌رغم محدودیت‌های انرژی، با برنامه‌ریزی و استفاده از توان داخلی و تلاش مستمر توانستند بر این محدودیت‌ها غلبه و افتخاری دیگر برای شرکت فولاد غدیر نی‌ریز به‌ثبت برسانند.
رکورد قبلی تولید این شرکت در تاریخ ۲۰ آبان‌ماه به‌دست آمد که تلاشگران فولاد غدیر نی‌ریز، موفق به ثبت ۱۸ ذوب متوالی معادل ۲۵۱۷ تن شمش فولادی شده بودند.

عکس: رضا معطران/ ایران

گفت‌وگوی اختصاصی «ایران» با زهرا نعمتی، کمانداری که در تاریخ ورزش ماندگار شد

افتخاراتم برای همه زنان ایران است

دلم می‌خواهد دوباره یک دختر ایرانی روی سکوی قهرمانی پارالمپیک برود

گفت‌وگو

مهری رنجبر
گروه ورزش

هیچ وقت کم نمی‌آورد. حتی در مواجهه با چالش‌ها، عقب‌نشینی برایش معنا ندارد. برای او هیچ چیز خوشایندتر از شکستن سدهای ذهنی نیست، همین هم باعث شده تا در سه دوره پارالمپیک طلا روی طلا بگذارد. سدشکنی‌ای که از ۲۰۱۲ لندن شروع و به ۲۰۲۱ توکیو ختم شد. حرف از زهرا نعمتی ستاره پاراتیروکمان ایران است که همه افتخارآفرینی‌های او نشانه‌گیری سیبل‌ها، زدن خال و کسب مدال‌های رنگارنگ نیست. درخشش در میدان ورزش، عناوین زیادی را نصیب او کرد؛ از ورزشکار الهام بخش جهان گرفته تا سخنرانی در سازمان ملل برای روز جهانی معلولین و همین چند ماه پیش هم که مدیر برترآسیا شد. افتخاراتی که زهرا نعمتی همه زنان ایران را در آن شریک می‌داند. او در گفت‌وگوی اختصاصی با «ایران»، به تشریح مسائل مختلف دوران پرافتخار ورزشی خود پرداخت که در ادامه می‌خوانید.

شما اولین زن تاریخ ورزش ایران هستی که با سه مدال طلای پارالمپیک هت‌تریک کردی. این هت‌تریک درخشان حس خاصی دارد؟

من همیشه شکستن سدهای ذهنی را دوست دارم. اولین طلای زنان ایران در تاریخ ورزش و ادوار پارالمپیک اتفاق جذابی بود اما من بارها و بارها آن را در تصوراتم دیده بودم. از همان زمانی که متوجه شدم زنان ایران تا به حال در پارالمپیک طلا نگرفته‌اند، این موضوع مرا غیرتی کرده بود تا این اتفاق را رقم بزنم. از طرفی همیشه از بچگی می‌خواستم غیرممکن‌ها را ممکن کنم. نمی‌دانم ریشه قلدری و ثابت کردن خودم و اینکه می‌توانم کاری را بکنم از کجاست؟ اما همیشه در خانه با پدرم و اعضای خانواده‌ام این کل کل را داشتم! البته این بار قضیه خیلی فرق می‌کرد. اولین طلای تاریخی مرا خیلی به وجد می‌آورد و بعد از آن وقتی متوجه شدم در تاریخ ورزش تیراندازی با کمان تا به حال هیچ ورزشکاری سه دوره پارالمپیک طلا نگرفته، در ذهنم تاریخ‌سازی و رکوردشکنی ثبت شد؛ آن هم افتخار تاریخ‌سازی به نام زنان ایران. این افتخارات را تنها مختص خودم نمی‌دانم و آن را برای همه زنان ایران می‌دانم که من هم در آن نقش داشتم. طعم خیلی خوبی دارد که اتفاقی را برای اولین بار رقم بزنی. برای خودم هم خیلی لذت‌بخش است چون من معتقدم هیچ چیزی غیرممکن نیست به شرط اینکه هدف قابل دسترس را درست تعیین کنی، بدون شک به آن می‌رسی. من آنها را با همه وجودم خواستم و با همه وجودم تلاش کردم و حتی برای تحقق آن از خیلی از خواسته‌هایم دست کشیدم. به نظرم هر هدفی بهایی دارد. شاید بهای ۱۶ سال در اوج قهرمانی ماندن هم گذشتن از جوانی‌ام و تمرینات سخت بود. تصاحب مدال طلا در تیروکمان خیلی سخت است و اصلاً قابل پیش‌بینی نیست. هر کماندار هرچقدر هم آماده باشد، نمی‌داند ابر و باد و مه و خورشید و فلک بر وفق او می‌چرخد یا نه، چون مسابقه در فضای باز قابل پیش‌بینی نیست.

چرا سه مدال طلا بیشتر نشد، مشکلات اجازه نداد؟

مشکلات که همیشه وجود دارد. من در عمر قهرمانی‌ام سختی‌های خیلی زیادی کشیدم و هیچ وقت هم خم به ابرو نیاوردم و سعی کردم پایم به اصطلاح به چیزی گیر نکند. ولی تصمیم گرفته بودم مثل همه قهرمانان دنیا بعد از سومین طلای پارالمپیک بروم تا فرصت را به کمانداران جوان بدهم. این حرفم حمل بر غرور و خودستایی نباشد. دوست داشتم تا دختران جوان شانس خود را برای قهرمانی امتحان کنند. فدراسیون جهانی در گزارشی از من نوشته بود بعد از ۱۶ سال در نبود زهرا نعمتی مدال طلای پارالمپیک به دختری از چین رسید. این برای من خیلی خوشحال‌کننده بود که قهرمانان دیگر هم فرصت گرفتن مدال طلا را پیدا کردند. هرچند این اتفاق خوشحال‌کننده‌تر و قشنگ‌تر می‌شد اگر یک دختر ایرانی طلا می‌گرفت. شاید انگیزه این روزهای من همین است تا مسیری را هموار کنم و بتوانیم دخترانی را بسازیم تا روی سکوی قهرمانی بایستند و سلطه ایران در تیروکمان ادامه پیدا کند.

حالا که حرف به اینجا رسید، واقعاً دوست‌داری کماندار ایرانی رکورد پارالمپیک تو را بزند؟

همه خواسته و علاقه قلبی من همین است. من واقعاً کنار کشیدم تا فرصت قهرمانی برای بقیه دختران پیش بیاید. این اتفاق می‌تواند نه برای زهرا نعمتی که برای هر دختری از ایران اتفاق بیفتد تا برای همیشه اسمش را جاودان کند.

شما از علاقه قلبی‌ات گفتی اما من شنیدم که زهرا نعمتی دوست ندارد کسی رکوردش را بزند و به خاطر همین فاطمه همتی هم کنار رفت.

درست مثل حسین رضازاده که دوست نداشت سعید علی حسینی رکوردش را بزند.

من این حرف را نشنیده بودم و اصلاً فکر هم نمی‌کردم چنین چیزی مطرح شود. به نظرم خیلی خنده‌دار است. وقتی موفقیت یک مربی در گرو موفقیت بچه‌های تیمش است، چطور باید بخواهد که آنها ندرخشند، اصلاً ممکن نیست. اگر کمی عاقلانه به این مسأله فکر شود، کاملاً مشخص است که چنین چیزی غیرممکن است. فاطمه همتی دختر مستعدی است و رکوردهای او در مدتی که با مربی کاربلدش کار می‌کرد، خیلی خوب شده بود و حتی روی مدال طلای انفرادی جهانی و میکس حساب کرده بودیم. فکر می‌کردیم او مدال نقره پارالمپیک را تبدیل به طلا می‌کند. البته ما در همه حوزه‌ها خیلی خوب کار کردیم حتی روانشناسی تیم با حضور دکتر واعظ بود و بهترین مربیان تغذیه را برای آنها آوردیم. برنامه‌های تیم به رغم جنگ تحمیلی ۱۲ روزه که ناخودآگاه تغییر کرد، خیلی خوب پیش رفت. فاطمه هم در این مدت پیشرفت خیلی خوبی داشت و اگر کلاس‌بندی او به مشکل نمی‌خورد قطعاً ما مدال خوش‌رنگی به دست می‌آوردیم.

پس با این حساب فاطمه همتی بزرگترین بدشانسی را در جهانی آورد.

بله. شاید هم بزرگترین بدشانسی من بود.

چرا این اتفاق در رقابت‌های جهانی افتاد؟ مگر فاطمه در پارالمپیک نبود؟

در جلسه‌ای که کلاس‌بندها داشتند ما با آنها خیلی صحبت کردیم. آنها معتقدند کلاس‌بندی فاطمه از همان اول اشتباهاتی داشت. ظاهراً کلاس‌بندی در جهانی چک قبل از پارالمپیک دچار اشتباه شده بود. از آنجایی که کلاس‌بندی در پارالمپیک‌ها نداریم بعد از پارالمپیک ۲۰۲۴ پاریس، یک پیام از کمیته بین‌المللی پارالمپیک برای ایران آمد که فاطمه دوباره در اولین مسابقه‌ای که حاضر می‌شود، باید کلاس‌بندی شود. او به جهانی آمد و گفتند تو بابت کلاس‌بندی ۱۱ امتیاز بیشتر نمی‌گیری، در حالی که برای تأیید کلاس‌بندی، کماندار باید ۲۵ امتیاز بگیرد. ۱۱ امتیاز خیلی کم بود و به‌رغم این که اعتراض تأثیر نداشت، ما اعتراض کردیم ولی دوکلاس‌بند جدید هم او را تأیید نکردند. به گفته سرکلاس‌بند فاطمه در مسابقات چک و پارالمپیک بررسی شده و چون فاطمه در میدان خیلی قوی‌تر هست کلاس‌بندی او را تأیید نکردند.

به نظر شما فاطمه می‌تواند در تیراندازی با کمان موفق شود؟

بله. فاطمه قبل از شروع کارش در تیم پارالمپیک با تیم المپیکی‌ها کار می‌کرد و رکوردهای خیلی خوبی را هم ثبت کرد. فکر می‌کنم فاطمه کماندار خیلی قابل و لایقی است و تجربیات پارالمپیک در المپیک هم به او کمک می‌کند. او حتی شانس حضور در المپیک ۲۰۲۸ لس‌آنجلس را هم دارد، چون در رکوردگیری‌های اخیر اردوی تیم ملی، او رکوردهای خیلی خوبی ثبت کرد و رشد قابل توجهی کرده، آن هم ۶ ماه بعد از مصدومیت در پارالمپیک. این مسأله هم باعث افتخار بود و هم ما را شگفت‌زده کرد. البته رشد بقیه بچه‌ها هم قابل توجه است.

شما چه برنامه‌ای برای بازی‌های پاراآسیایی ناگویا و پارالمپیک ۲۰۲۸ لس‌آنجلس داری؟

مشکل اساسی که در رشته تیروکمان داریم، این است که این رشته زودبازده نیست. اصلاً این طوری نیست که با کشف استعدادی، ۶ ماه یا یک سال بعد او را روی سکو ببینیم. این باورغلطی است. کارشناسان تیروکمان می‌دانند که بعد از دو، سه سال می‌توان روی رکوردهای کماندار برای مدال برنامه‌ریزی کرد. حالا ما در تیم ملی تیروکمان، جوان‌ها را کنار باتجربه‌ها و افراد پیشکسوت داریم. تیم ملی را من با ترکیب ۷ نفره تحویل گرفتم و حالا ۱۸ ملی‌پوش داریم که حدود ۸ نفر از آنها زیر ۲۲ سال هستند و از تجربیات قدیمی‌ها استفاده می‌کنند. یک گروه بالای ۳۸ سال نیز هم‌دوره‌های من و یک گروه هم زیر ۲۲ سال هستند. تقریباً میانگین سنی تیم ملی ۴۱ سال بود که با ورود جوان‌ترها به ۳۴ سال رسیده است. کار خیلی سختی داریم. این اختلاف سنی نشان می‌دهد سال‌ها کار منسجمی برای تیم ملی انجام نشده بود. سال‌ها تک ستاره‌ها مدال گرفتند، بدون پشتوانه‌سازی و استعدادیابی و حتی دریغ از برگزاری یک مسابقه قهرمانی کشور. این مسأله کار ما را خیلی سخت کرده است. به طور حتم ما نیاز به زمان بیشتری برای تقویت و تجربه‌اندوزی کمانداران جوان داریم تا در میادین بین‌المللی بیشتر روی آنها حساب کنیم. از طرفی باید انگیزه باتجربه‌ها را حفظ کنیم تا بتوانند در مسابقات بعدی با روحیه بالا و بهتر کار کنند.

> تقریباً میانگین سنی تیم ملی ۴۱ سال بود که با ورود جوان‌ترها به ۳۴ سال رسیده است. کار خیلی سختی داریم. این اختلاف سنی نشان می‌دهد سال‌ها کاری برای تیم ملی انجام نشده است. سال‌ها تک ستاره‌ها مدال گرفتند، بدون پشتوانه‌سازی

پس کار شما خیلی سخت است.

خیلی. از آنجایی که من در این مدت درگیر بودم و خیلی با رسانه‌ها ارتباطی نداشتم، بچه‌های رسانه خیلی در جریان نیستند و خوشحالم که این مسائل را با شما درمیان می‌گذارم. من از اردیبهشت ماه تیم را رسماً تحویل گرفتم. اما قبل از آن بشدت پیگیر استعدادیابی بودم. جوان‌ها را دعوت کردم تا ویژه با آنها کار شود و خلأ زودتر از بین برود. هفته پیش در استعدادیابی خراسان رضوی بودیم، تعدادی به تیم ملی دعوت شدند، همچنین استعدادیابی در کرمان داشتیم و این هدف را در تهران هم دنبال می‌کنیم. تقریباً در آخرین مسابقه قهرمانی کشور قبل از واگذاری تیم پاراتیروکمان به فدراسیون جانبازان ما ۱۳۰-۱۲۰ کماندار داشتیم و سال‌ها خبری از قهرمانی کشور نبود. اولین مسابقه قهرمانی کشور اواخر اردیبهشت ماه امسال با حضور ۴۰ کماندار در سراسر ایران برگزار شد، اتفاقی که هم برای ما ناراحت کننده بود و هم انگیزه می‌داد برای استعدادیابی بیشتر. در مسابقه قهرمانی کشور دو هفته پیش تعداد کمانداران به ۶۵ نفر رسید که بیش از ۲۰ نفر آنها زیر ۲۲ سال بودند، چیزی که نتیجه تلاش ما و خوشحال کننده بود و حالا ما با امید پیش می‌رویم. البته یک مشکل اساسی داریم.

چه مشکلی؟

هر کمانداری که به اردو دعوت می‌شود نیاز به کمان و تجهیزات دارد. اولین سؤالی که بچه‌ها معمولاً از ما می‌پرسند، این است که تجهیزات چقدر آب می‌خورد؟ ما می‌مانیم که آیا باید به یورو بگوییم؟ نوسان در قیمت ارز کار را کمی سخت می‌کند، چرا که یک کمان ۷۰۰-۶۰۰ میلیون آب می‌خورد. با اینکه اضافه کردن یک کماندار به تیم برای ما غنیمت است و خیلی ارزشمند، اما معمولاً خانواده‌ها نمی‌توانند برای تجهیزات آنها هزینه کنند. تجهیزات یکسری از بچه‌های باتجربه با کمک فدراسیون به روز شد و حتی وام دادیم تا آنها بخشی از وسایل را بخرند، ولی این کافی نیست. فدراسیون جانبازان هم از نظر بودجه برای تأمین تجهیزات افراد مستعد کمی دستش بسته است. حتی من یکسری از تجهیزات خودم را به کمانداران جوان دادم. با این حال تلاش می‌کنیم و با امید جلو می‌رویم تا کشتی به گل نشسته پارا تیروکمان را بعد از سال‌ها تکانی بدهیم، بلکه موفقیت‌های بیشتری از کمانداران ببینیم.

با این حساب پارا کمانداران در بازی‌های پاراآسیایی دوبی حضور ندارند؟

ما ناامید نبودیم. تقریباً اردیبهشت ماه گفتند پاراتیروکمان مسافر دوبی است. نیکا ملک‌پور شاگردم است که ۱۰ ماه است تمرین می‌کند و یسنا مصباح که ۵ ماهی است کمان دست گرفته در دوبی مسابقه می‌دهند. جوانان ما بدون تجربه بین‌المللی رشد خیلی خوبی داشتند. فراموش نکنید که پاراتیروکمان زود بازده نیست اما امیدواریم دو کماندار بهترین خودشان در پاراآسیایی جوانان دوبی باشند. آنها که فقط در یک مسابقه داخلی تیر زده‌اند، کار خیلی سختی در اولین میدان بین‌المللی خود دارند، امیدواریم رکوردهای خوبی را ثبت کنند. اما توقع مدال نداریم و اگر مدال بگیرند باعث افتخار است. البته جوانان باانگیزه، با ثبت بهترین رکوردها جای خود را در تیم ملی باز می‌کنند. بدون شک دوبی تجربه خیلی خوبی برای آنهاست.

به جز تیم جوانان، ظاهراً کمیته ملی پارالمپیک و فدراسیون نباید از کمانداران ملی‌پوش در بازی‌های پاراآسیایی هم توقع مدال داشته باشند.

واقعیت همین است. پارالمپیک و فدراسیون در جریان مشکلات تیروکمان هستند و ما خیلی امیدواریم که با این آینده‌نگری و حرکت رو به جلو مثمرثمر باشیم.

کمی به عقب برگردیم شما در پارالمپیک ۲۰۱۲ لندن اولین طلای تاریخی انفرادی و برنز تیمی را گرفتی. لندن با این شروع خوب برای تو خاص‌ترین شد؟

البته نمی‌توانم بگویم خاص‌ترین. هرچند اتفاقی تاریخی و ویژه برایم بود اما اتفاقات خاص زیادی برایم در ورزش افتاد و خدا را بابت آن شکر می‌کنم که همیشه همراه و یاور من بوده است. در لحظاتی نمی‌دانم شانس بود یا اقبال که به من روی آورد، ولی من خیلی جاها نور و دست خدا را حس کردم. پارالمپیک لندن هم یکی از جاهایی بود که خدا را با تمام وجودم احساس کردم. البته که پارالمپیک ریو هم برایم خیلی ویژه بود، چون همزمان در پارالمپیک و المپیک چالش سختی را تجربه کردم. همان موقع خیلی‌ها به من انتقاد کردند که نعمتی دست به کار خطرناکی زده است. چرا که با حضور در المپیک خستگی او به حدی زیاد است که شاید مدال پارالمپیک را از او بگیرد. حتی من بابت این قضیه جریمه هم شدم. یادم می‌آید روزهایی که در تلاش برای تصاحب سهمیه المپیک بودم، کادر فنی تیم ملی پاراتیروکمان جریمه‌ام کرد و مرا به مسابقات جهانی نبردند. آنها اصرار داشتند از بین المپیک و پارالمپیک یکی را انتخاب کنم، حتی اگر قرار به انتخاب بود، انتخابم المپیک بود، چرا که همیشه برایم المپیک یک رویای ویژه بود. ولی بعد از اینکه سهمیه المپیک را گرفتم، برای سهمیه پارالمپیک تلاش کردم و پارالمپیک ریو برایم یک اتفاق بزرگ بود، یعنی چالشی که بعد از یک خستگی و فشار روحی خیلی زیاد باید برای مدال طلا تلاش می‌کردم. من معتقدم به دست آوردن مدال طلا خیلی راحت‌تر از تکرار آن است و من باید در ریو مدال طلای پارالمپیک لندن را تکرار می‌کردم و به همین خاطر ریو برایم پارالمپیک جذابی بود و بعد هم پارالمپیک توکیو. در توکیو برای هت‌تریک طلا تیر زدم و به همین خاطرفشار خیلی مضاعفی روی شانه‌های من بود.

به طور حتم هت‌تریک مدال طلای پارالمپیک فشار زیادی به شما در توکیو آورد.

دقیقاً. قرار بود آنجا اتفاق تاریخی رقم بخورد. آن هم در میدانی که ما با تعویق یک‌ساله بازی‌ها به خاطر کرونا، مجبور بودیم ۵ سال ذهن و بدن خود را در اوج آمادگی نگه داریم. آن هم رشته تیروکمان که ورزشکار باید از لحاظ جسمی و ذهنی آماده باشد.

چرا در المپیک ریو مدال نگرفتی؟ کار سخت‌تر بود یا فاصله رکوردها بیشتر؟

در المپیک ریو شرایط برای من که تنها پارالمپیکی و متفاوت از بقیه کمانداران حاضر در آنجا بودم، مهیا نبود. چه به لحاظ اسکان، چه فضا و زمین تمرین. به قولی برزیلی‌ها اصلاً صاحب عروسی نبودند. همین کار را برایم سخت‌تر کرد، از طرفی من با مربی خارجی‌ام بدون سرپرست رفته بودیم ومجبور بودم خودم همه کارها را انجام دهم و جدای از آن دلایل زیادی داشت. اگر مشکلات را بشمارم، می‌گویی واقعاً چه کشیدی. من در المپیک ریو نهایت سختی را تحمل کردم. اوایل ناراحت بودم که چرا نباید یک سیستم کنارم قرار می‌گرفت تا بار و فشار را از روی دوش زهرا نعمتی تنها کماندار المپیکی بردارد؟ یکی از چالش‌هایم هم این بود که مورد توجه رسانه‌ها و خبرنگاران قرار گرفته بودم، بنابراین همه خبرنگاران می‌خواستند با من مصاحبه کنند و همین مسأله تمرکز مرا می‌گرفت. هیچ کسی هم نبود که زمان را برای مصاحبه تعیین کند تا تمرکزم برای مسابقه بهم نخورد. مربی‌ام هم نمی‌توانست خیلی مسائل را کنترل کند. در المپیک ریو هر کسی از نعمتی توقع مدال داشت که بی‌جا هم بود.

دو مدال طلای پارالمپیک‌ها توقع همه را از زهرا نعمتی برای مدال المپیک بالا برد.

این اشتباه است. اگر این طور بود چرا فضای المپیک را از پارالمپیک جدا کردند؟ پارالمپیکی‌ها به لحاظ جسمی متفاوت از المپیکی‌ها هستند و به خاطر همین دو میدان از هم جدا برگزار می‌شود، وگرنه که یکی می‌شد. می‌دانم آن موقع چنین توقعی به وجود آمده بود و من هیچ کسی را نداشتم که انتظارات را کنترل کند و شرایط و تفاوت المپیک و پارالمپیک را توضیح دهد. زهرا نعمتی در سن ۲۶ سالگی اولین مدال پارالمپیک را گرفته و بعد پا به المپیک گذاشته و توقع مدال انتظار خیلی زیادی بود. بویژه که هنوز دختران ما در المپیک مدال نگرفته بودند و این توقع از پارالمپین زیاد بود. در حالی که سهمیه المپیک من، حکم مدال طلا را داشت.

زهرا کوچولو چند ساله بود؟

زهرا ۶ ساله بود که حالا فکر می‌کنم ۱۶ ساله باشد و همچنان زهراست.

و این ارتباط همچنان ادامه دارد. زهرا ورزشکار هم شده؟

زهرا تیراندازی با کمان کار می‌کند اما تفریحی، نه حرفه‌ای. البته جالب‌تر اینکه خیلی از برزیلی‌ها در پارالمپیک هوادارم بودند و اسم زهرا نعمتی را پوستر و بنر کرده بودند و من آن زمان مدام فکر می‌کردم با هر برد من آنها چه کار می‌کنند؟ برزیلی‌ها از پیروزی من خیلی خوشحال می‌شدند و با تشویق من ورزشگاه را روی سرشان می‌گذاشتند و مدام اسم مرا با لهجه برزیلی صدا می‌زدند. لحظات شگفت انگیزی بود و همین حالا با یادآوری آن اتفاقات مو به تنم سیخ می‌شود. اینجاست که آدم خدا را با همه وجودش حس می‌کند.

تو جدای از مدال‌های طلا، اتفاق خوبی مثل پرچمداری کاروان را تجربه کردی، پرچمداری مسئولیت بود یا جذابیت؟

بیشتر جذابیت بود. برای من که همیشه رؤیای المپیک را داشتم فکر کنید یک دفعه هدیه این شکلی یعنی پرچمداری کاروان را هم گرفتم. این شانس را داشته باشی تا المپیک و پارالمپیک را تجربه کنی. چند نفر در دنیا چنین لحظه‌ای را تجربه کرده‌اند؟ پرچمداری المپیک واقعاً اتفاق شگفت‌انگیزی بود و باعث افتخار. امروز وقتی می‌بینم تنها ورزشکار تاریخ ورزش ایران هستم که پرچمدار المپیک و پارالمپیک کشور بودم، خیلی خوشحالم از این اتفاق ویژه. اتفاقی که در دنیا هم بی‌سابقه است.

شما سال ۹۳ هم در سازمان ملل سخنرانی کردی که بین ۵۰ اتفاق مهم کمیته بین‌المللی پارالمپیک قرار گرفت. چطور دعوت شدی و آنجا چه فضایی داشت؟

سازمان ملل مرا از طریق کنسولگری ایران برای سخنرانی در روز جهانی معلولین درباره شکست معلولیت دعوت کرد. اتفاق ویژه‌ای بود. جلسه بعدی ما برنامه‌ای بود که من قصه زندگی‌ام را تعریف کردم. آنجا من درباره شکست معلولیت با ورزش صحبت کردم که زندگی من خیلی مورد توجه قرار گرفت. سال بعد هم حضورم در سازمان ملل جزو ۵۰ اتفاق برتر کمیته بین‌المللی پارالمپیک قرار گرفت. البته همان موقع من دیداری هم با بان کی مون دبیرکل سازمان ملل داشتم که با او درباره کمانداران کره جنوبی شوخی کردم. او گفت می‌دانی ما بهترین کمانداران دنیا را داریم و در مسابقه با آنها رقابت می‌کنی؟ من هم گفتم آنها برای مدال نقره تلاش می‌کنند. او از حرف من خیلی جا خورد، اما بعد گفت خیلی خوشحال شدم از حرفت.

> من در سازمان ملل دیداری هم با بان کی مون دبیرکل سازمان ملل داشتم که با او درباره کمانداران کره جنوبی شوخی کردم. او گفت می‌دانی ما بهترین کمانداران دنیا را داریم و در مسابقه با آنها رقابت می‌کنی؟ من هم گفتم آنها برای مدال نقره تلاش می‌کنند

این شجاعت تو را می‌رساند.

واقعیت را گفتم (با خنده). گفتن واقعیت با شجاعت.

همه جذابیت تیروکمان به خاطر رابین هود بودن است؟

(با خنده) رابین هود که همیشه جذاب است مخصوصاً وقتی تیر روی تیر می‌زنی و یک هدف را نشانه می‌گیری و خال هدف را می‌زنی، خیلی ویژه است.

کلاهی که موقع مسابقه روی سرت می‌گذاشتی یادآوری رابین هود بود؟

(با خنده) نه. کمانداران زیاد از آن کلاه استفاده می‌کنند به خاطر اینکه تا حدی جلوی نور آفتاب را می‌گیرد. البته کلاه کپ و نقابدار هم هست اما آنها جلوی زه کمان را می‌گیرد ولی آن کلاه سایه‌ای می‌اندازد که تمرکز کماندار را روی هدف بیشتر می‌کند. ولی دفعه بعد خواستم کلاه بگیرم بیشتر به آن توجه می‌کنم و یک پر هم می‌گذارم روی آن تا کاملاً رابین هود شوم! اما تیروکمان رشته‌ای است که تمرکز خیلی در آن اهمیت دارد و هرچه جلوتر می‌روی بیشتر اتفاق می‌افتد و جذابیت بیشتری دارد.

برش

قصه دیدار مادر برزیلی با زهرا نعمتی در ریو

این اتفاق خیلی ماندگار بود. با اینکه زمان زیادی از آن می‌گذرد اما ما با هم دوست هستیم و بعد از سال‌ها با هم رفاقت داریم. اسم دختر این خانم زهرا بود. نامگذاری اسم دخترش داستان جالبی دارد؛ او تعریف کرد خانمی نورانی را در خواب می‌بیند که از او می‌خواهد اسم دخترش را زهرا بگذارد، در حالی که نمی‌دانست زهرا چه کسی است و از کجا می‌آید؟ برایم تعریف کرد وقتی گفتم می‌خواهم اسم دخترم را زهرا بگذارم همه به من خندیدند. گفت این اسم را هیچ کجا نشنیده بودم تا اینکه اسم تو را در لیست ورزشکاران المپیک دیدم و مدام تکرار می‌کردند که زهرا نعمتی از ایران می‌آید که پرچمدار کاروان است و با وجود معلولیت در المپیک شرکت می‌کند. او وقتی دیده بود دختری همنام دخترش به برزیل می‌آید، پوسترهای مرا چاپ کرده و در زمان بازی‌های المپیک می‌خواست مرا از نزدیک ببیند اما اجازه نداده بودند نزدیک شود و بعد از طریق سفارت اقدام کرد و با کمک سفارت و در پارالمپیک با همراهی یکی دو تا از دوستان همدیگر را دیدیم و با هم صحبت کردیم. با دخترش عکس گرفتیم و حتی پاسپورت دخترش را آورده بود تا ما باور کنیم.

مسیر حفاظت از اثر ثبت ملی شده کرج با چالش چندگانه مواجه شد

حریم کاخ مروارید زیر سایه تهدیدهای عمرانی

عکس‌ها: ایسنا

گزارش

نادر نینوایی
گروه زیست بوم

ساخت یک مجموعه تجاری-اداری در حریم درجه دو کاخ مروارید کرج، یکی از شاخص‌ترین آثار معماری معاصر ایران، بار دیگر این بنای ثبت ملی را در کانون تهدید قرار داده است. مسئولان میراث فرهنگی از ارجاع پرونده این ساخت‌وساز غیرمجاز به دستگاه قضایی و توقف آن خبر می‌دهند، اما کارشناسان هشدار می‌دهند که این روند، خطری جدی برای تمام میراث تاریخی کشور است. آنها مدیریت پاس‌کاری شده بین نهادهای مختلف، بلاتکلیفی مالکیت و نبود اراده جدی برای ساماندهی را عامل «رهاشدگی» این اثر در دو دهه گذشته می‌دانند و تأکید می‌کنند: زندگی شهری فقط خیابان و برج نیست؛ شهر نیازمند فضاهای فرهنگی و تاریخی است.

ساخت و ساز در حریم کاخ

سیامک صحافی، دبیر انجمن تاریخ و میراث ایرانیان، درباره ساخت‌وساز در حریم کاخ مروارید به «ایران» گفت: «این بنا یک اثر نفیس ثبت ملی با عرصه و حریم مصوب از سال ۱۳۹۳ است و هرگونه ساخت‌وساز در این محدوده غیرقانونی است.» وی افزود: «با وجود شاخص بودن این اثر برای هویت فرهنگی کرج، مدیریت آن سال‌ها بین نهادهای مختلف پاس‌کاری شده و متولی اصلی (میراث فرهنگی) در عمل در حاشیه قرار گرفته است.»

این کنشگر حوزه میراث فرهنگی گفت: «هر بار که رسانه‌ها، نهادهای مدنی یا افکار عمومی به وضعیت کاخ مروارید اعتراض می‌کنند، تنها وعده‌هایی مطرح می‌شود اما راهکار عملی ارائه نمی‌شود. در ماه‌های اخیر نیز ساخت یک مجموعه بزرگ تجاری-اداری در حریم درجه دو کاخ، مسأله ساز شده است.»

او تأکید کرد: «خوشبختانه دادستان کرج، در این پرونده قاطعانه ورود کرده و انتظار مردم این است که این رویکرد ادامه پیدا کند. جامعه همچنان باور دارد که دستگاه قضایی و نهادهای نظارتی حافظ منافع عمومی‌اند.»

صحافی در ادامه هشدار داد: «اگر باب ساخت‌وساز در حریم آثار تاریخی باز شود، هیچ اثر ثبت ملی در امان نخواهد بود و منظرهای تاریخی و طبیعی یکی‌یکی از بین می‌روند.»

او تأکید کرد: «اگر آثار تاریخی مرمت، بازپیرایی و حفاظت نشوند، محیط فرهنگی شهرها روز به روز کوچک‌تر می‌شود و جامعه به سمت یک زیست‌محیط کاملاً سیمانی پیش می‌رود. زندگی شهری تنها خیابان، جدول و برج نیست؛ شهر نیازمند فضاهای فرهنگی، هنری و تاریخی است.»

ریشه‌های رهاشدگی

صحافی در پاسخ به پرسشی درباره ریشه رهاشدگی طولانی‌مدت کاخ مروارید گفت: «این بنا یک اثر مهم ملی و یک پایگاه پژوهشی معتبر معماری معاصر است، اما دلایل متعددی باعث شده که در دو دهه گذشته به حال خود رها شود.»

وی افزود: «نه رسانه‌ها به اندازه کافی به وضعیت کاخ مروارید پرداخته‌اند، نه برخی دستگاه‌ها اراده جدی برای ساماندهی نشان داده‌اند. اختلاف‌های موجود، حواشی اداری و نبود مطالبه‌گری جدی در استان البرز نیز این وضعیت را تشدید کرده است.»

صحافی با اشاره به اینکه کاخ مروارید می‌توانست با مشارکت عمومی و اجتماعی به یک مرکز مهم فرهنگی تبدیل شود، گفت: «مشارکت مؤثر تاکنون شکل نگرفته است. میراث فرهنگی باید انجمن‌ها، گروه‌های مردمی و علاقه‌مندان را وارد میدان کند.»

رئیس انجمن تاریخ و میراث ایرانیان افزود: «استاندار و دستگاه قضایی باید با قاطعیت وارد عمل شوند تا این آشفتگی و نابسامانی پایان یابد. راه اصلاح نیز افزایش مشارکت اجتماعی، آموزش عمومی و ایجاد فضا برای حضور مردم در کنار میراث فرهنگی است.»

از دست رفتن منظر فرهنگی

پیشتر طرح عبور اتوبان از حریم کاخ مروارید نیز مطرح شده بود و نگرانی‌هایی درباره این اثر تاریخی ایجاد کرد. اکنون با ساخت‌وسازهای جدید، از صحافی پرسیدیم که تا چه حد خطر از دست رفتن یکپارچگی معماری و منظر فرهنگی مجموعه وجود دارد.

او در پاسخ گفت: «خطر عبور ادامه اتوبان یادگار امام (کرج) از حریم کاخ مروارید یک نمونه روشن از این تهدید بود. این مسیر می‌توانست - و همچنان می‌تواند - با روش‌های خلاقانه طوری طراحی شود که به حریم و عرصه کاخ آسیب نرساند. کاخ مروارید یک اثر مهم است و می‌تواند آورده‌های فرهنگی، اجتماعی و حتی اقتصادی قابل توجهی برای کرج و استان البرز داشته باشد. این فضا ظرفیت برگزاری برنامه‌های فرهنگی و هنری را دارد.»

صحافی تأکید کرد: «متولیان باید از این اثر ثبت ملی دفاع کنند؛ برای مثال بخشی از معبر را با پایه‌گذاری مناسب از محدوده حریم دور کنند تا بنا آسیب نبیند. وقتی به بهانه توسعه شهری، کاهش ترافیک یا ساخت معبر، به عرصه و حریم یک اثر مهم دست‌اندازی می‌شود، مسیر برای ورود سایر ساخت‌وسازهای بی‌رویه باز می‌شود.»

او گفت: «حریم کاخ مروارید هنوز بخش‌هایی بکر و دست‌نخورده دارد و می‌توان آن را به‌خوبی مدیریت کرد. البته مشکلات ترافیکی مردم مهم است، اما این مسائل نباید بهانه‌ای برای تخریب یک اثر ارزشمند و منحصربه‌فرد معماری شود. توسعه شهری باید خلاقانه و با احترام به هویت تاریخی مدیریت شود.»

وی افزود: «وقتی پای توسعه ناهمگون و ساخت‌وساز غیرمجاز به حریم آثار تاریخی باز شود، معنایش این است که اثر تاریخی دیگر ارزش ندارد و فقط ساختمان‌سازی معیار توسعه تلقی می‌شود. این روند شهروندان را از فضاهای فرهنگی دور می‌کند. مردم کرج نیازمند کتابخانه، مرکز فرهنگی، فضای تفریحی و امکان دسترسی به محیط‌های هنری هستند.» صحافی در پایان تصریح کرد: «اگر معابر شهری بدون توجه به ضوابط منظر و حریم مدیریت شوند و ساخت‌وسازهای خلاف قانون در اطراف آثار تاریخی ایجاد شود، همین اندک بناهای ارزشمند باقی‌مانده کرج نیز در معرض نابودی قرار می‌گیرند. در چنین شرایطی سرانه فرهنگی شهر روزبه‌روز کمتر می‌شود.»

> مدیرکل میراث فرهنگی استان البرز در نامه ای به دادستانی خواستار رعایت ضوابط حریم درجه دو کاخ مروارید توسط مالک ساخت و سازها شد

دستور توقف ساخت‌وساز

نادر زینالی، مدیرکل میراث فرهنگی استان البرز، در توضیح وضعیت ساخت‌وساز انجام‌شده در حریم کاخ مروارید و اقدامات میراث فرهنگی به «ایران» گفت: «در محدوده اطراف کاخ مروارید ضوابط مشخصی وجود دارد که باید رعایت می‌شد. نامه‌ای که از سوی اینجانب به دادستانی ارسال شده نیز دقیقاً با همین هدف بود؛ چراکه ضوابط حریم درجه دو اثر باید رعایت شود و مالک موظف به تبعیت از آن است. در حال حاضر نیز با توجه به اینکه معیارهای مدنظر به شکل «صفر تا صد» رعایت نشده است، عملیات ساخت‌وساز متوقف شده و تا زمان تعیین تکلیف قانونی، ادامه کار مجاز نیست.»

وی افزود: «در سال ۱۳۹۸ شهرداری منطقه سه کرج برای یک پلاک مشخص، استعلامی ارسال کرد و در پاسخ، ضوابط مصوب سال ۱۳۹۳ مورد تأکید قرار گرفت. بر اساس این ضوابط، در حریم درجه دو کاخ مروارید، تنها سه طبقه روی پیلوت مجاز است و هرگونه ساخت اضافه خارج از این ضوابط غیرقانونی شمرده می‌شود.»

زینالی خاطرنشان کرد: «با وجود این تذکرات، کارشناسان ما در اول آبان امسال مشاهده کردند که مالک اقدام به ساخت یک طبقه اضافی کرده است که خارج از ضوابط بود. بلافاصله با مالک تماس گرفته شد و از وی خواسته شد ساخت‌وساز متوقف شود، اما توقف کامل صورت نگرفت و برای شفافیت اقدامات، پرونده به دادستانی استان ارجاع شد.»

او افزود: «دادستان کرج در ۲۴ آبان دستور توقف ادامه عملیات ساخت‌وساز را صادر کرد و پس از آن، مکاتبات رسمی با شهرداری و ملاقات حضوری با شهردار و معاون شهرسازی منطقه سه انجام شد تا بر رعایت حریم و ضوابط تأکید شود.» زینالی گفت: «بررسی‌ها نشان داد که شهرداری در حدود ۵ سال قبل مجوز ساخت دو طبقه زیرزمین، دو طبقه تجاری و سه طبقه روی واحدهای تجاری را صادر کرده بود، در حالی که حداکثر ارتفاع مجاز طبق ضوابط ۱۲ متر بود. این تفاوت باعث شد ارتفاع ساختمان به حدود ۱۵ متر برسد.»

زینالی خاطرنشان کرد: «موضوع فقط مسأله عدد و ارتفاع نیست، بلکه هر متر اضافه در حریم درجه دو بر منظر و تجربه بصری کاخ مروارید اثرگذار است. رعایت ضوابط، حفاظت از هویت تاریخی و منظر بصری بنا را تضمین می‌کند.»

وی همچنین گفت: «هدف ما حفاظت از ضوابط و حریم است و این در چهارچوب همکاری با شهرداری انجام می‌شود. میراث فرهنگی همواره تعامل سازنده با دستگاه‌های اجرایی دارد تا ضوابط رعایت شود و مالک بتواند فعالیت قانونی داشته باشد.»

زینالی خاطرنشان کرد: «البته به موجب قانون برنامه هفتم توسعه، وزارت میراث فرهنگی موظف به بازنگری حرایم تمامی محوطه‌های تاریخی است اما تا زمانی که بازنگری صورت نگرفته است، این ضوابطی که وجود دارد باید رعایت شود.»

وی در پاسخ به این پرسش که آیا منظور از بازنگری، کوچک‌سازی احتمالی حریم کاخ مروارید است، گفت: «خیر؛ منظور کوچک‌سازی حرایم نیست، بلکه با کمک فناوری و بررسی‌های واقعی حرایم بازنگری می‌شوند. درواقع در هنگام ثبت ملی یک اثر، برای ثبت ملی آن عددی را به شکل کلی برای عرصه و حریم اثر در نظر می‌گیرند، اما وقتی که بازنگری مجدد انجام گیرد، بازنگری حرایم بر اساس ضوابطی که از سوی وزارتخانه مصوب شده است و با استناد به بررسی‌های علمی مشخص می‌شود. درواقع بر اساس این بررسی‌ها، اگر نیاز به کوچک‌سازی حرایم باشد، کوچک می‌شوند و اگر نیاز به افزایش باشد، حریم را افزایش می‌دهیم و ملاک، استانداردهای میراث فرهنگی است.»

علت کند بودن روند مرمت کاخ

مدیرکل میراث فرهنگی البرز با اشاره به وضعیت مالکیت کاخ مروارید گفت: «در این خصوص یک موضوع پیچیده حقوقی مطرح است. از دولت شهید رئیسی، مصوبه‌ای در هیأت وزیران شکل گرفت که به موجب آن بنا باید به دولت واگذار شود. اما انتقال این بنای ۱۰۴ هکتاری باید بر اساس ضوابط قانونی باشد و در قبال آن باید به مالک هم واگذاری انجام شود.» وی افزود: «موضوع مالکیت کاخ مروارید به دولت، هم در استان البرز و هم در سطح ملی در حال پیگیری است و پیش‌بینی من این است که تا قبل از عید واگذاری بنا به دولت انجام شود. مضافاً بر این، طبق قانون هر بنای میراثی که در اختیار هر دستگاه حقیقی و حقوقی باشد، آن دستگاه وظیفه حفاظت و نگهداری آن را بر عهده دارد. شأن وزارت میراث فرهنگی در حال حاضر شأن نظارتی است نه مالکیتی و صرفاً بر حفاظت از آن نظارت داریم، اما به محض واگذاری بنا به دولت و میراث فرهنگی، عملیات مرمت و بازسازی آن را به‌سرعت انجام می‌دهیم. با این همه، بودجه‌هایی را هم‌اکنون نیز در نظر گرفته‌ایم و با این بودجه‌ها، مرمت‌های اضطراری را برای جاهایی که لازم باشد انجام می‌دهیم.»

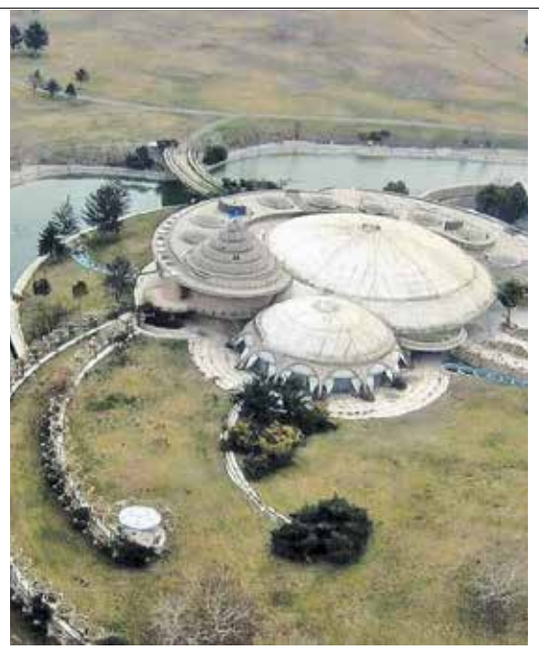

نیاز به رسیدگی عاجل

در ماه‌های گذشته مشاهده شده که در جوار بنای اصلی کاخ مروارید، انبوهی از اشیا نظیر میز و صندلی و سیم روی هم تلنبار شده‌اند که ظاهر کاخ را مخدوش کرده بودند. از سوی دیگر، در سال‌های گذشته خبر ریزش بخشی از سقف کاخ مروارید نیز مطرح بود.

زینالی گفت: «تفاوت بین پروژه‌های خدماتی و پروژه‌های میراثی بسیار زیاد است. هرگونه اقدام در بناهای میراثی باید با طرح مرمتی باشد که به تأیید شورای فنی استان و وزارتخانه برسد و پس از احصای طرح مرمت، مرمت انجام می‌شود. ما در حال انجام این فرآیند هستیم.»

وی افزود: «اشیایی مثل داربست و برخی اشیای دیگر هم که در نزدیکی کاخ قرار گرفته است، هیچ ربطی به بنا ندارد. در این خصوص با مالک کاخ جلسه داشته‌ایم و پیگیری کرده‌ایم؛ همچنین ساماندهی و مرمت کاخ نیز حتی با خود استاندار در حال پیگیری است و ان‌شاءالله مشکل برطرف می‌شود.»

اجرای پایلوت جنگلداری اجتماعی در چهار استان کلید خورد

بلوط‌ها قد می‌کشند؟

زیست بوم- جنگل‌های زاگرس با فشار فزاینده عوامل انسانی، تغییرات اقلیمی و زوال تدریجی گونه‌هایی مانند بلوط روبه‌رو هستند.

دو مقام ارشد حوزه منابع طبیعی و برنامه‌ریزی کشور در همایش «مدیریت پایدار جنگل‌های زاگرس» بر این نکته تأکید کردند که نجات این بوم‌سازگان تنها با مشارکت مستقیم مردم، مدیریت علمی و هماهنگی دستگاه‌ها ممکن است. آنان با هشدار نسبت به اهمیت حیاتی زاگرس در تنظیم چرخه آب و تأمین معیشت میلیون‌ها نفر، از آغاز اجرای پایلوت جنگلداری اجتماعی در چهار استان و افزایش چشمگیر بودجه صیانت از زاگرس خبر دادند و تأکید کردند که اتکا به ممنوعیت‌های گذشته کافی نیست؛ بلکه باید با همراه‌سازی جوامع محلی و اصلاح رویکردهای مدیریتی، مسیر تازه‌ای برای احیا و حفاظت پایدار جنگل‌ها گشوده شود. رسول اشرفی‌پور، معاون امور جنگل سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، با اشاره به اهمیت بی‌بدیل جنگل‌های زاگرس گفت: «سطح جنگل‌های زاگرس حدود ۶ میلیون هکتار است و این جنگل‌ها با ارائه خدمات اکوسیستمی منحصر به فرد، نقش حیاتی در کشور دارند. ۴۰ درصد چرخه آب کشور توسط این بوم‌سازگان تنظیم می‌شود و منشأ رودخانه‌های مهمی مانند کارون و زاینده‌رود است.»

او با بیان اینکه بیش از ۱۰ میلیون نفر به‌طور مستقیم به این جنگل‌ها وابسته‌اند و حدود ۳۶ میلیون واحد دامی در این مناطق پرورش می‌یابد، افزود: «تنوع زیستی زاگرس بی‌نظیر است و هرگونه تخریب آن تأثیر گسترده‌ای بر حیات اقتصادی و اجتماعی کشور خواهد داشت.»

نگاه جامع در مدیریت زاگرس

اشرفی‌پور با اشاره به تجربه‌های گذشته در احیا و مدیریت منابع طبیعی زاگرس، تأکید کرد که برای نجات این بوم‌سازگان باید نگاه اکوسیستمی و جامع‌تری اتخاذ شود. او توضیح داد: «از سال ۱۴۰۳ و براساس سیاست‌گذاری دولت سیزدهم، تدوین سند مدیریت پایدار و جامع برای زاگرس در دستور کار قرار گرفته است.» به گفته او، این سند شامل انجام وظایف حاکمیتی سازمان منابع طبیعی در عرصه و اعیان جنگل‌ها، تقویت برنامه‌های احیا و توسعه جنگل‌ها، استفاده از فناوری‌های نوین در حفاظت و آموزش و همراه‌سازی مردم و همیاران طبیعت است.

جنگلداری اجتماعی

اشرفی‌پور با تأکید بر اینکه «الگوی جنگلداری اجتماعی» محور برنامه‌های جدید است، گفت: «چهار سایت پایلوت در استان‌های چهارمحال و بختیاری، کرمانشاه، فارس و کردستان با وسعت ۱۵۶ هزار هکتار انتخاب شده است. هدف ما کاهش عوامل تخریب، افزایش تاب‌آوری اکوسیستم‌ها و تقویت معیشت جوامع محلی است.» او در پاسخ به پرسشی درباره تهدیدهای زاگرس افزود: «فشار عوامل انسانی بیشترین نقش را در تخریب داشته است. میانگین دمای زاگرس در ۳۰ سال گذشته حدود ۸ درجه افزایش یافته و تغییرات اقلیمی فشار مضاعفی ایجاد کرده است. اولین گام، کاهش فشار انسانی و کنترل تخریب‌های محلی است.»

> نماینده سازمان برنامه و بودجه: تمام تلاش ما این است که با اجرای طرح جنگلداری اجتماعی و هماهنگی بین دستگاه‌ها، حفاظت و احیای جنگل‌های زاگرس به‌صورت پایدار و با مشارکت مردم پیش رود تا این سرمایه ارزشمند برای نسل‌های آینده باقی بماند

مشکل اصلی زاگرس بودجه نیست؛ مدیریت است

فرخ مسجدی، نماینده ویژه رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: «مشکل اصلی جنگل‌های زاگرس بودجه نیست؛ مشکل مدیریت، برنامه‌ریزی و سازگاری با رفتار مردم است. با هماهنگی دستگاه‌ها و مشارکت مردم این مشکلات قابل حل است.»

مسجدی با انتقاد از روندهای گذشته افزود: «هدف اصلی این است که تشکل‌های مردم‌نهاد در استان‌ها بتوانند پیوند مردم با زاگرس را دوباره برقرار کنند. جنگل‌ها سرمایه‌ای ارزشمند برای ادامه زندگی، توسعه کشور و حفظ تمدن تاریخی ما هستند.»

او با اشاره به اقدامات انجام‌شده افزود: «جلسات متعدد کارشناسی منجر به طراحی همایش بین‌المللی با هفت پنل تخصصی شد که به دلیل تحولات منطقه‌ای به تعویق افتاد اما با هماهنگی مجدد برگزار خواهد شد.»

مسجدی تأکید کرد: «سازمان برنامه و بودجه به‌جای ممنوع اعلام‌کردن جنگل‌ها، تلاش می‌کند امکان بهره‌برداری پایدار، منطقی و علمی فراهم شود. واقعیت این است که جنگل‌ها در وهله اول متعلق به مردم محلی هستند و بهترین حافظان جنگل نیز خود آنها هستند.»

او درباره جزئیات طرح جنگلداری اجتماعی توضیح داد: «این طرح با مشارکت دستگاه‌های اجرایی، صاحب‌نظران و تشکل‌های مردمی تدوین شده و ابتدا به صورت نمونه در چند استان اجرا می‌شود تا پس از اصلاح، گسترده‌تر شود.»

برش

افزایش ۴ برابری بودجه

مسجدی درباره اعتبارات سال ۱۴۰۴ گفت: «بودجه این طرح نسبت به سال قبل افزایش چشمگیری داشته است. سال گذشته حدود ۳۰۰ میلیارد تومان برای زاگرس اختصاص یافت و امسال حدود ۱۳۰۰ میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. هدف ما این است که بودجه طرح صیانت از جنگل‌های زاگرس مستقل باشد و صرفاً برای حفاظت و احیا هزینه شود.» او با اشاره به روند ۵۰ ساله زوال جنگل‌ها اضافه کرد: «کاهش متوسط ارتفاع درختان تنها محدود به بلوط نیست و سایر گونه‌ها نیز تحت تأثیرند. برای مقابله با این روند باید اقدامات گذشته را بازنگری کنیم.»

مسجدی در پایان گفت: «تمام تلاش ما این است که با اجرای طرح جنگلداری اجتماعی و هماهنگی بین دستگاه‌ها، حفاظت و احیای جنگل‌های زاگرس به‌صورت پایدار و با مشارکت مردم پیش رود تا این سرمایه ارزشمند برای نسل‌های آینده باقی بماند.»

پرسه‌زنی در ذهن

تکثیر می‌شویم
ایان رید
نگاهی عمیقاً انسانی به پیری و مرگ دارد

رمان روان‌شناختی

کوروش سلیم‌زاده
مترجم تکثیر می‌شویم

آشنایی من با ایان رید از کانال یوتیوب یک دختر اوکراینی شروع شد که در پایان هر سال بهترین فیلم‌ها و کتاب‌های سال را به سلیقه خودش معرفی می‌کند. از آنجایی که فیلم‌های انتخابی‌اش همیشه با سلیقه‌ام جور بودند، اعتماد کردم که در کتاب‌های انتخابی‌اش هم باید هم‌سلیقه باشیم و خب، اشتباه نمی‌کردم. یکی از کتاب‌هایی که سال ۲۰۱۷ با هیجان غیرقابل وصفی معرفی کرد، همین کتاب «تو این فکرم که تمومش کنم» بود. کتاب را تهیه کردم، ابتدا فقط به قصد خواندن اما به نیمه‌های آن که رسیدم، دیدم باید ترجمه‌اش کنم.

ایان رید، نویسنده کانادایی و متولد سال ۱۹۸۰ است؛ تا اینجا دو کتاب غیرداستانی که هر دو حاصل خاطراتش از زندگی در مزرعه و مناطق دورافتاده روستایی کانادا هستند و سه رمان منتشر کرده است؛ «تو این فکرم که تمومش کنم»، «غریبه» و «تکثیر می‌شویم» از دو رمان اول، اقتباس‌های سینمایی بسیار ضعیفی انجام شده و از سومین رمان هم اقتباسی در راه است که به آن هم امید چندانی نیست. هر سه رمان تریلرهایی روانشناسانه با درون‌مایه‌های ترسناک هستند که با نفوذ در عمقِ روح و روان انسان سؤالاتی را درباره خودآگاه و ناخودآگاه، هویت، اراده آزاد، ترس، واقعیت در برابر توهم و خیال، اهمیت روابط انسانی و ظرفیت تحمل‌مان برای انزوا مطرح می‌کنند. توصیف رید از کتاب‌های مورد علاقه‌اش در مورد آثار خودش هم صدق می‌کند: «من عاشق کتاب‌هایی هستم که بخشی از وظیفه کشف معنا و رمز و راز داستان و کامل کردن آن را برعهده خواننده می‌گذارند.»

آثار ایان رید داستان ترسناک به معنای متداولش نیست. داستایفسکی می‌گوید: «چه چیزی می‌تواند در نظر من شگفت‌انگیزتر، غیرمنتظره‌تر و هراس‌انگیزتر از خود واقعیت باشد؟» رید هم در جایی گفته است: «در داستان‌های من، خبری از خون و خونریزی، قتل، خشونت و صحنه‌های نفسگیر نیست. بعید است که حین خواندن از ترس یکه بخورید و از جا بپرید. برای من اینها اصلاً ترسناک نیستند. چیزی متحیرم می‌کند که ایمانم را به آنچه در زندگی مسلم می‌دانم، بگیرد و آرامشم را بر هم بزند، چیزی که واقعیت را مختل و مخدوش کند. این آن چیزی است که مو به تنم راست می‌کند.» یعنی همان واقعیتی که داستایفسکی از آن حرف می‌زند و در آثار خودش هم آورده است. در واقع ایان رید در آثارش ترس و تعلیق روانشناسانه را جایگزین صحنه‌های خونریزی و نیروهای مابعدالطبیعه می‌کند. در داستان‌های او با هیولایی که از دل تاریکی بیرون می‌جهد سر و کار نداریم. تکان‌دهنده‌ترین لحظات هم نه از غافلگیری‌های ناگهانی، بلکه از ناتوانی شخصیت اصلی داستان در نظم بخشیدن به ذهنیات خود و کنترل دنیای پیرامونش حاصل می‌شود؛ همچون کابوسی که در برابر فراموش شدن مقاومت می‌کند.

داستان‌هایی درباره حسرت

مقایسه داستان‌های ایان رید با استیون کینگ می‌تواند در این زمینه کمک‌مان کند. در اغلب داستان‌های استیون کینگ منشأ شر، مکانی دورافتاده و ناآشناست و سرچشمه‌اش نیروهای مابعدالطبیعه و خارج از کنترل بشر. در داستان‌های کینگ مادامی که خودمان را از بعضی مکان‌های خاص دور نگه داریم و آنقدر خوش‌شانس باشیم که گیر بعضی از نیروهای مابعدالطبیعه نیفتیم، چه بسا بتوانیم به سلامت به زندگی خود ادامه دهیم. ظاهراً برای استیون کینگ، شر خارج از وجود انسان است (یا حداقل منشأ آن در انسان نیست)؛ حتی در آن دسته از داستان‌های کینگ که منشأ شر یک شخص است، همیشه بر خرق عادت بودن آن تأکید می‌شود، (مثلاً در کری). این دیدگاهی است و تا اندازه‌ای رومانتیک. همین که بتوانیم شر را به نیروهایی ناشناخته و خارج از وجود خودمان نسبت دهیم، مقدار زیادی از نگرانی و اضطراب ما کاسته می‌شود. ناشناخته بودن یک پدیده، هیچ صدمه‌ای به معیارهای عقلانی و سیستم فکری ما نمی‌زند. به عبارت دیگر ناشناخته بودن یک پدیده، با توجه به نسبی بودن دانش ما، منافات جدی با عقل ندارد. اما در آثار ایان رید موضوع به این سادگی نیست. وحشت در این داستان‌ها به هیچ منشأ متافیزیکی وابسته نیست و به طور ترسناکی زمینی است. برای ایان رید وحشت واقعی از عدم اطمینان می‌آید، وقتی نمی‌دانید به چه چیزی یا چه کسی می‌توانید اعتماد کنید.

اگر بخواهم آثار ایان رید را در یک کلمه خلاصه کنم، باید بگویم آنها داستان‌هایی هستند درباره حسرت؛ حسرت حرف‌های نزده، کارهای نکرده، شجاعت‌های به خرج نداده، دوستت دارم‌های نگفته ـ یا کم گفته. قدم‌های برنداشته، عشق‌های نورزیده و البته رنجِ زندگی با عواقب‌شان. نبوغ ایان رید در این است که چنین تم پیچیده‌ای را در قالب تریلرهایی روانشناسانه و هیچکاکی به رشته تحریر درآورده است. به نظرم آثار ایان رید گسترش یافته ایده نهفته در این جمله «مارک تواین» است که گفته «بیست سال بعد برای کارهایی که نکرده‌ای بیشتر افسوس و حسرت خواهی خورد تا کارهایی که کرده‌ای»، چیزی که همه ما به درجاتی در زندگی تجربه کرده‌ایم.

جذابیت‌های آثار ایان رید

چند نکته در آثار ایان رید برایم جذاب بود که به ترجمه‌شان علاقه‌مند شدم. اول حجم کم آنها، دوم ریتم تندشان و سوم هم لحن عوض کردن‌های پیاپی‌شان. به سختی می‌توان آثار رید را به ژانر ادبی خاصی محدود کرد. در هر سه رمان ابتدا به نظر می‌رسد با داستانی کمدی‌ـرومانتیک طرفیم، بعد کم‌کم داستان‌ها رنگ و بوی جنایی به خود می‌گیرند، به تدریج جنبه‌های سوررئالی وارد داستان‌ها می‌شوند که از توضیح‌شان عاجزیم و در یک‌سوم پایانی هم گویی با یک تریلر هیچکاکی با مایه‌هایی از ژانر وحشت روبه‌رو هستیم. با این حال این لحن عوض کردن‌ها نه‌تنها لطمه‌ای به داستان‌ها نمی‌زنند، بلکه به نقطه قوت‌شان بدل می‌شوند و بعد هم خودداری نویسنده از هر گونه توصیفات و توضیحات اضافی و خسته‌کننده. خودش در این‌باره می‌گوید: «هر چه بیشتر سعی کنید توضیح دهید، مصالح کارتان ضعیف‌تر می‌شود. اگر به خواننده اجازه دهیم درباره آنچه در حال وقوع است حدس‌هایی بزند، نتیجه کار خیلی بهتر خواهد بود، چون شخصیت‌ها حالا در تخیل خواننده دارند زندگی می‌کنند.»

اغلب موقع خواندن رمان‌ها پیش می‌آید به صفحاتی بربخورید که می‌توان نخوانده از آنها عبور کرد، بدون اینکه چیزی از داستان مبهم باقی بماند. در آثار رید از دست دادن حتی یک پاراگراف می‌تواند به درک شما از داستان و شخصیت‌ها لطمه بزند. هر سه رمان از زاویه دید اول‌شخص روایت می‌شوند که به خواننده امکان می‌دهد بدون واسطه وارد ذهن شخصیت اصلی داستان شود و تردیدها، ترس‌ها و ابهامات قهرمان داستان را حس کند. این به نظرم انتخابی بسیار هوشمندانه از جانب نویسنده بوده. اگر نگاهی به داستان‌های کارآگاهی بیندازیم، همیشه هر کارآگاه باهوشی یک وردست نه‌چندان باهوش هم در کنارش دارد که اغلب در طول داستان همان سؤالاتی را مطرح می‌کند که برای ما به‌عنوان مخاطب مطرح هستند و همان کنجکاوی‌هایی را نشان می‌دهد که برای ما وجود دارند. مثلاً دکتر واتسون در شرلوک هولمز و هستینگز در پوآرو. با اینکه قهرمان در هر دو مورد شرلوک و پوآرو هستند، اما اغلب راوی داستان واتسون و هستینگز هستند و ما داستان را از نقطه دید آنها دنبال می‌کنیم و همذات‌پنداری ما بیشتر متوجه آنهاست تا شرلوک و پوآرو. به عبارتی واتسون و هستینگز در حکم وکیل‌مدافع مخاطب عمل می‌کنند و اطلاعات ما از وقایع داستان به ندرت از اطلاعات آنها پیشی می‌گیرد و ما همراه و هم‌قدم با آنها داستان را کشف می‌کنیم. علت انتخاب راوی اول‌شخص و محدود کردن نقطه دید ما به او در آثار رید هم همین هدف را دارد. با قدم به قدم روشن‌تر شدن ماجرا، روایت داستان جذاب باقی می‌ماند.

ایان رید در رمان «تکثیر می‌شویم» استادانه ما را به پرسه در ذهن پنی وامی‌دارد. ذهنی که شکاف برداشته، اما هنوز بیدار است. او نشان می‌دهد وحشت واقعی نه در هیولاها که در محو شدنِ تدریجی مرزهاست: میان ما و دیگران، میان امنیت و تهدید، میان بودن و نبودن

تکثیر می‌شویم
- نویسنده: ایان رید
- مترجم: کوروش سلیم‌زاده
- انتشارات: نشر چشمه
- تعداد صفحات: ۲۵۶ صفحه
- قیمت: ۳۷۰۰۰۰ تومان

روایت یک انتقالی ناگزیر

در «تکثیر می‌شویم»، سومین رمان ایان رید که به فارسی ترجمه شده نیز دغدغه‌های فلسفی نویسنده همچون دو رمان قبلی او در تاریکی‌های ذهن انسان جوانه می‌زنند و این‌بار نیز به ساحت ناپایدار آگاهی قدم می‌گذارند. قهرمان داستان، پنی، پیرزنی هنرمند که روزگاری نقاشی می‌کشید تا جهان را بفهمد، اکنون در مرز فروپاشی حافظه قرار دارد. روایتی از زندگی که از پسِ سالخوردگی و تنهایی به خود می‌نگرد و می‌پرسد: آیا ما همانیم که به یاد می‌آوریم؟ انزوا و تنهایی در این رمان نه حادثه‌ای بیرونی که همچون مکانی درونی ترسیم می‌شود. آپارتمانی تنگ که هر روز کوچک‌تر می‌شود؛ جایی که اشیا به خاطرات بدل شده‌اند و خاطرات، به هراس. «تکثیر می‌شویم» در نگاه اول، روایتی است ساده از انتقال ناگزیر زنی سالخورده به مرکز مراقبت از سالمندان، اما در لایه‌های پنهان‌تر، تجربه‌ای است اضطراب‌آور و در عین حال شاعرانه، جایی که مرز واقعیت و خیال پیوسته جابه‌جا می‌شود. خواننده هرچه بیشتر پیش می‌رود، کمتر می‌داند چه چیزی حقیقت دارد و چه چیز ندارد. صداهایی از پشت دیوار؟ حضورهای خاموش در دل شب؟ تهدیدی نامعلوم یا توهمی حاصل از تنهایی؟ پنی از پشت پنجره‌اش جهانی را می‌بیند که بی‌تفاوت از مقابل چشمانش عبور می‌کند. این بی‌تفاوتی، نه خصومت، که حقیقت مدرن زندگی است: حضور بی‌تفاوت دیگری، که ما را از موجودیتی نامرئی آگاه می‌سازد. رید نشان می‌دهد چگونه زندگی روزمره، آهسته و بی‌صدا ما را از صحنه جهان کنار می‌زند و نقطه‌ای فرا می‌رسد که دیگر کسی به یاد نمی‌آورد چه بودیم، چه کردیم و از کجا آمدیم.

ایان رید استادانه ما را به پرسه در ذهن پنی وامی‌دارد. ذهنی که شکاف برداشته، اما هنوز بیدار است. او نشان می‌دهد وحشت واقعی نه در هیولاها که در محو شدنِ تدریجی مرزهاست: میان ما و دیگران، میان امنیت و تهدید، میان بودن و نبودن. هر جزئیات ساده، از صدای یک قدم زدن تا حرکت سایه‌ای در خیابان، به نشانه‌ای از تهدیدی نادیدنی تبدیل می‌شود و خواننده، درست مانند خود پنی، در دامی آرام و خزنده گرفتار می‌شود. «تکثیر می‌شویم» رمانی است درباره پذیرشِ فنا. درباره این واقعیت که زمان، بی‌هیچ رحمی، ما را تکثیر می‌کند: ما در هر خاطره‌ای که از دست می‌دهیم، در هر تصویری که محو می‌شود و در هر چهره‌ای که فراموش می‌کنیم تکثیر می‌شویم، چون برای ادامه زندگی، راه دیگری نداریم؛ چون هر فقدانی ما را به نسخه‌ای تازه از خودمان تبدیل می‌کند. رمان «تکثیر می‌شویم» به‌رغم بعضی اشارات علمی‌اش، نه استعاره‌ای علمی، بلکه تمثیلی است از حالت انسانی: ما هرچه بیشتر از خود تهی می‌شویم، بیشتر به نسخه‌ای دیگر از خودمان بدل می‌شویم. در این میان، هنر تنها نقطه مقاومت پنی است؛ یادگاری که از او باقی مانده، اما دیگر معنای گذشته را ندارد. تابلوهایی بر دیوار آویزان است که زمانی به آنها دل بسته بود و اکنون تنها یادآور فاصله‌ای هستند میان آنچه بوده و آنچه هست. پرسشی که در سراسر کتاب تکرار می‌شود این است: اگر هنری که با زندگی‌مان گره خورده، دیگر به ما تعلق نداشته باشد، ما به چه چیزی تعلق داریم؟

چیزی که اثر را متمایز می‌سازد، نگاه عمیقاً انسانی و فاقد سانتی‌مانتالیسم نویسنده به پیری و مرگ است. ایان رید هرگز خواننده را به ترحم دعوت نمی‌کند. او پیری را مرحله‌ای برای فرو رفتن در ژرفای خویشتن می‌داند، نه پایانِ ارزش انسان. به همین دلیل است که لحظات لرزان و شکننده پنی، در عین رنج‌آلود بودن، درخشان و پرمعنا می‌نمایند.

در پایان، آثار ایان رید و از جمله همین «تکثیر می‌شویم» داستان‌هایی هستند درباره زندگی و نه مرگ. درباره ناتوانی انسان در ثبت کامل خویشتن؛ درباره حقیقتی که نه در ماندگاری، که در تغییر و دگرگونی است. پنی، با تمام ضعف‌هایش، آینه‌ای است که ما در آن چهره فردای خود را می‌بینیم: چهره‌ای که کم‌کم از قاب حافظه پاک می‌شود، اما تا واپسین لحظه برای دیده شدن تلاش می‌کند.

جدال با زوال

روایتی از فروپاشی ذهن و تلاش برای بقا در تکثیر می‌شویم نوشته ایان رید

مرور

مریم شهبازی
گروه کتاب

تنهایی، فراموشی و مرگ در ادبیات داستانی دغدغه‌هایی جهانی و فراملی هستند؛ مضامینی که به شیوه‌های گوناگون به آثار داستانی راه پیدا می‌کنند. رمان «تکثیر می‌شویم/ We Spread» نوشته ایان رید که با ترجمه کوروش سلیم‌زاده از سوی نشر چشمه منتشر شده نیز در چنین بستری شکل می‌گیرد؛ در فضایی وهم‌آلود و غوطه‌ور میان واقعیت و خیال. نویسنده در این رمان از فروپاشی تدریجی حافظه و ادراک انسانی در واپسین سال‌های عمر سخن می‌گوید؛ از نوسانی دردناک میان هستی و نیستی. ایان رید، رمان «تکثیر می‌شویم» را با تکیه بر همین موضوعات و در قالب تریلری روان‌شناختی نوشته است تا نشان دهد ترس‌های درونی انسان گاهی واقعی‌تر از هر واقعیتی هستند.

تریلری روان‌شناختی و معمایی

هسته اصلی رمان «تکثیر می‌شویم» درباره پیری، ترس از فراموشی و شکنندگی ذهن در گذر زمان است؛ دغدغه‌ای مشترک و جهانی در نبرد با زوال و نیستی. رمان با روایت «پنی» آغاز می‌شود؛ زنی سالخورده که شرح زندگی‌اش را با خاطراتی از همسر درگذشته و حرفه‌اش آغاز می‌کند: «هنرمند بود. نقاشی پرکار، شایسته و متمایز. دیگران را با جسارت و نبوغش تحت‌تأثیر قرار می‌داد. عاشق این بود که مخاطبانش را گیج و شوکه کند. او طی سال‌ها، زیبایی‌شناسی این آشفتگی منظم و اغراق شده را صیقل داده و تعالی بخشیده بود.» یکی از ترس‌های همیشگی همسر پنی که ظاهراً طرفداران بسیاری هم داشته، مرگ و ترس از فراموشی بوده: «قبل از مرگش، زمانی که به شدت بیمار بود، به من گفت که چقدر ترسیده است. می‌ترسید از یادها برود و دیگر موضوع بحث‌ها نباشد. تا پیش از آن هرگز به این ترسش اعتراف نکرده بود. هرگز. گفت وقتی خیلی به مرگ نزدیکی، وقتی حضورش را احساس می‌کنی، عمق ترس بی‌نهایت است. نمی‌خواست بمیرد. نومیدانه زمان بیشتری می‌خواست.» این نوع روبه‌رو شدن با نیستی، بخشی از همان ترسی است که نویسنده با روایت دوران پیری، زندگی شخصیت اصلی آن را با خواننده به اشتراک می‌گذارد؛ پنی برخلاف همسرش هرگز گرفتار شهرت و دلبستگی‌های آن نبوده و این ترس را با جنس دیگری تجربه می‌کند.

پنی بعدتر فضای آپارتمان شخصی‌اش و زندگی خموده‌ای را که به آن مبتلا شده به تصویر می‌کشد، البته طولی نمی‌کشد که به دنبال وقوع یک حادثه، به گونه‌ای ناگهانی سر از خانه سالمندانی خارج از شهر درمی‌آورد؛ مؤسسه‌ای که به شکلی غیرمنتظره، آرام و در عین حال نگران‌کننده اداره می‌شود: «تا حالا نشنیده بودم آسایشگاهی تنها چهار ساکن داشته باشد. آیا اتاقم را از قبل برای من نگه داشته‌اند؟ ناگهان از دهانم می‌پرد: فقط ما شش نفر (به همراه مدیر و کارمند) در کل آسایشگاه هستیم؟ دوباره همه نگاه‌ها متوجه من می‌شود. نباید چیزی می‌گفتم!»

در برخی معرفی‌ها، «تکثیر می‌شویم» را در ژانر وحشت طبقه‌بندی کرده‌اند، منتهی نه از آن جنسی که در رمان‌های استیون کینگ، شرلی جکسون یا قدیمی‌ترهایی چون ادگار آلن پو می‌خوانیم. وحشت این رمان، از دل واقعیت برمی‌خیزد، نگرانی‌هایی که افزون بر تنهایی، از آسیب‌پذیری‌های دوران پیری و از دست دادن هویت و استقلال شخصی نشأت می‌گیرد و همین سبب می‌شود تا خواننده خود را در برابر تجربه متفاوتی از دلهره ببیند، دلهره‌ای واقعی و البته محتوم برای اغلب انسان‌ها. هرچند پابلیشر زویکلی و استیون دبیلو بیتی، منتقدان سرشناس ادبی، در یادداشت‌هایی که در کتاب هم آمده، رمان «تکثیر می‌شویم» را در گونه تریلر روان‌شناختی با ساختار معماگونه و وهم‌انگیز جای داده‌اند. در ادبیات امروز، تریلرهای روان‌شناختی بیش از آنکه به کشمکش‌های بیرونی متکی باشند، جست‌وجویی در ذهن انسان هستند. برخلاف آثاری چون «کلکسیونر» جان فاولز که در آنها کشمکش بیرونی و حتی خشونت نیز خودنمایی می‌کند، ایان رید با لحنی آرام در فضایی وهم‌آلود گام برمی‌دارد و تمرکز اصلی‌اش را بر نبرد پنی با ذهن خودش می‌گذارد و به اضطراب درونی می‌پردازد.

ایان رید در این رمان، گاهی مرز خیال و واقعیت را چنان به هم درمی‌آمیزد که مخاطب در عین سردرگمی شاید درگیر این پرسش شود که آنچه رخ می‌دهد حقیقت عینی است یا تصویری از فروپاشی ذهنی پنی؟ این ابهام روایی به درک بهتر و ملموس مضامین اصلی رمان، به‌خصوص شکنندگی حافظه و زوال کمک می‌کند: «پرتره ناتمام هیلبرت آنجا روی میز من قرار دارد. چگونه سر از میز من درآورده است؟ به تابلو نزدیک‌تر می‌شوم و ژاکت پشمی‌ام را روی لباس خوابم می‌پوشم. آخرین‌بار کی روی آن کار کرده‌ام؟... به نظر می‌آید... فرق کرده. او فرق کرده.» از سوی دیگر، «پیری» در این اثر مفهومی، صرفاً فیزیولوژیکی نیست؛ بلکه تجربه‌ای ذهنی در مرز میان ماندن و رفتن است.

ایان رید در رمان «تکثیر می‌شویم» گاهی مرز خیال و واقعیت را چنان به هم درمی‌آمیزد که مخاطب در عین سردرگمی شاید درگیر این پرسش شود که آنچه رخ می‌دهد حقیقت عینی است یا تصویری از فروپاشی ذهنی شخصیت اصلی؟ این ابهام روایی به درک بهتر و ملموس مضامین اصلی رمان، به‌خصوص شکنندگی حافظه و زوال کمک می‌کند

نویسنده‌ای آشنا با ساختار ذهن

ایان رید، نویسنده کانادایی متولد ۱۹۸۰، پیش از آنکه به رمان‌نویسی بپردازد، مقاله‌نویس و روزنامه‌نگار بود. کتاب‌های اولیه او نمونه‌هایی از نوشته‌های خاطره‌محور و فلسفی‌اش هستند که نشان از نگاه عمیق و تأمل‌برانگیز او به زندگی روزمره دارند.

این آثار زمینه‌ساز رشد او در نویسندگی شدند و ویژگی‌هایی چون لحن طنزآلود و نگاه فلسفی را در آثارش تثبیت کردند. اولین رمان او «تو این فکرم که تمومش کنم/ I'm Thinking of Ending Things» با استقبال زیاد منتقدان روبه‌رو شد و در نهایت اقتباس سینمایی آن با کارگردانی چارلی کافمن ساخته شد.

از این رمان دو ترجمه منتشر شده، «تو این فکرم که تمومش کنم» با ترجمه کوروش سلیم‌زاده (نشر چشمه) و «در پی پایان» به ترجمه شقایق قندهاری (انتشارات آموت). همچنین رمان Foe نیز با عنوان‌های «غریبه» با ترجمه کوروش سلیم‌زاده (نشر چشمه) و «دشمن» با ترجمه محمد غفوری (انتشارات کنار) به فارسی منتشر شده‌اند. منتقدان ادبی، شناخت او از ساختار ذهن، طنز تلخ و زبان مینی‌مالیستی‌اش را از ویژگی‌های مشترک تمام آثار ایان رید می‌دانند.

استعاره‌ای از انسان امروز

از دیگر ویژگی‌های «تکثیر می‌شویم» ساختار روایی آن است. این رمان از زاویه دید اول‌شخص روایت می‌شود و همه چیز از فیلتر ذهنی پنی می‌گذرد؛ روایتی که به نظر می‌رسد در انتقال تجربه ذهنی مورد نظر نویسنده به مخاطبان مؤثر است. خواننده در این اثر تنها با یک راوی مواجه است، بنابراین امکان دیگری برای مواجهه با اتفاقاتی که روایت می‌شود، ندارد. از سوی دیگر روایت «تکثیر می‌شویم» خطی نیست و به کمک فلش‌بک‌های کوتاه به گذشته، قطعات پازل زندگی پنی کنار هم قرار می‌گیرند. در این رمان خبر چندانی از مناسبات اجتماعی و حتی مسائل و اتفاقات سیاسی هم نیست و ایان رید، پنی را که به نظر استعاره‌ای از انسان معاصر است با خودش تنها می‌گذارد. این رمان لایه اولیه و آشکارش، درباره زوال است و در لایه پنهان‌تر، درباره میل پنهان به زیستن است؛ تلاشی برای بقا در ذهن خویشتن و حتی در حافظه دیگران: «روزها و سال‌ها خیلی سریع می‌گذرند. ای کاش راهی برای کند کردن سرعت همه چیز وجود داشت. این‌طور فکر نمی‌کنی؟ تا زمان بیشتری داشته باشیم. هیچ چیز مهم‌تر از زمان نیست.» ایان رید نشان می‌دهد ترس حقیقی نه از مرگ، بلکه از فراموش شدن و فراموش کردن است. کشمکش مخاطب با این دغدغه‌های ذهنی پنی تا صفحات آخر ادامه پیدا می‌کند. پایان «تکثیر می‌شویم» به شکلی طراحی شده که خواننده خودش پاسخ سؤالاتش را پیدا کند، شکلی از پایان‌بندی که کوروش سلیم‌زاده، در مقدمه کتاب آن را احترام به خواننده خوانده و درباره‌اش نوشته است: «فکر می‌کنم پایان‌های مبهم به خواننده احترام می‌گذارند، چون به آنها امکان می‌دهند تا خودشان داستان را تکمیل کنند. برای من این رمان درباره سؤالاتی است که پاسخ قطعی ندارند. مثل اینکه هویت ما چیست یا چگونه با پایان زندگی‌مان کنار می‌آییم.» از رابرت جی. ویریسما، منقد ادبی، چند سطری در کتاب آمده که شاید تعبیری مناسب از آن چیزی باشد که ایان رید در رمان با مخاطبان خود به اشتراک می‌گذارد، آنجا که نوشته است: «تکثیر می‌شویم رازی برای حل کردن نیست، بلکه تجربه‌ای است برای زیستن.»

مترجم رمان «تکثیر می‌شویم»، ریشه این رمان را در دغدغه‌های همیشگی ایان رید و در تجربه شخصی‌اش خوانده و در مقدمه نوشته است: «رید در مصاحبه‌ای گفته، ایده اولیه رمان را از تجربه واقعی مادربزرگش که در حدود صد سالگی به یک مرکز مراقبت سالمندان منتقل شده، الهام گرفته است: مشاهده زندگی مادربزرگم در آن سن و در یک مرکز مراقبت و همچنین تأمل در پیری، جرقه اولیه داستان را زد.» نویسنده در اغلب مصاحبه‌های خود اشاره کرده که تماشای زوال حافظه در نسل پیشین، پرسش‌های فلسفی عظیمی را برای او زنده کرده و از همین تجربه‌هاست که داستان «تکثیر می‌شویم» شکل گرفته، تلاشی برای فهم اینکه چه میزان از ادراک ما وابسته به دیگری است و در غیاب نگاه دیگری چگونه ذهن به بازسازی جهان می‌پردازد. رید با خلق فضایی مبهم، نشان می‌دهد مرز ذهن و واقعیت چقدر شکننده است.

«فاطمه نوری»، اولین راننده زن مینی‌بوس در خط اصفهان-زرین‌شهر

یک شوخی ساده، راننده جاده‌ام کرد

من با اینکه تشویق شدم و به عنوان راننده نمونه مدال دریافت کردم و هیچ تخلفی ندارم اما شرکت‌ها همچنان از استخدام من خودداری می‌کنند. فکر می‌کنم این تصمیم‌ها ناشی از تبعیض جنسیتی است که هنوز در جامعه در برخی مشاغل دیده می‌شود. به نظر من این شرکت‌ها نگران هستند با ورود یک راننده زن راه برای دیگران باز و مشکلاتی ایجاد شود

گزارش
مرجان قندی
گروه گزارش

«هرکس تو این دنیا دلخوشی‌ای دارد، عده‌ای مثل من همه دلخوشی‌شان ماشین‌شان است، کار کردن که فقط خانه‌داری و پشت میز نشستن نیست.» این جملات فاطمه نوری، اولین راننده زن مینی‌بوس خط اصفهان-زرین‌شهر و راننده نمونه پایه یک و دارنده نشان خدمت است که از سال ۹۳ با نشستن پشت فرمان مینی‌بوس و جابه‌جایی مسافران، مسیر شغلی متفاوتی را انتخاب کرد؛ شغلی که در جامعه ما، زنان کمتر سراغش می‌روند. او با دل‌قرص و امید این شغل سخت و پرچالش را انتخاب کرد. البته او هم مثل خیلی از زنان برای ورود به این شغل که سال‌ها در انحصار مردان بوده، اوایل نگران قضاوت شدن بود اما به هر طریق می‌خواست تابوی حضور زنان در مشاغل سنگین حمل‌ونقل در منطقه خود را بشکند. او حالا با وجود تبعیض‌ها و سختی‌های فراوان، عشق به کار و امید به آینده را دستمایه ادامه مسیرش کرده و روایتگر تجربه‌های متفاوتی در صنعت حمل‌ونقل شده است.

«همیشه به‌عنوان عضو کوچکی از جامعه حمل‌ونقل کشور سعی کردم چهره خوب و قابل قبولی از یک راننده زن را در جامعه به نمایش بگذارم، چون من نماینده‌ای از این قشر زحمتکش هستم.» نوری راننده مینی‌بوس ۳۹ ساله که ۱۰ سالی است در این حوزه فعالیت می‌کند با بیان این جملات می‌گوید: «ورودم به این حرفه کاملاً اتفاقی بود. در یک معامله ناچار شدم به جای طلبم مینی‌بوس بگیرم. آن زمان بیشتر به فکر فروش سریع آن و خرید یک شاسی‌بلند بودم. با شوخی آن موقع می‌گفتم؛ اگر نتوانم مینی‌بوس را بفروشم، با آن کار می‌کنم! همین شوخی ساده، نقطه شروع مسیر تازه‌ای در زندگی‌ام شد. بعد از پرس‌وجو درباره شرایط رانندگی ماشین‌های سنگین برای زنان، متوجه شدم هیچ محدودیتی برای فعالیتم وجود ندارد و فقط باید مدارک لازم را می‌گرفتم. کم‌کم متوجه شدم که چقدر به این کار علاقه‌مندم. به نظرم حضور زنان در عرصه رانندگی با ماشین‌های سنگین در مناطقی مثل شهرها و روستاهای دورتر نوعی تابوشکنی است. زنان می‌توانند در هر حرفه‌ای توانایی‌های خود را نشان بدهند، اما این کار باید در شرایط مناسب و با فراهم بودن امکانات لازم انجام شود، چون در غیر این صورت ممکن است نادیده گرفته شوند.»

حفظ حرمت رانندگان ماشین‌های سنگین

او با تأکید بر اهمیت حفظ حرمت این حرفه می‌گوید: «رانندگی ماشین‌های سنگین میراث کسانی است که جوانی خود را در جاده‌ها گذرانده و عمرشان را در این مسیر صرف کرده‌اند. به همین دلیل احترام به این پیشینه نباید تحت‌الشعاع تغییرات اجتماعی قرار بگیرد.»

ویژگی‌های شخصیتی مثل صبر زیاد و روحیه مثبت، نوری را در این شغل موفق کرده است و امروز او با رضایت از انتخابش، در حرفه‌ای مشغول است که تا یک دهه قبل حتی به آن فکر هم نکرده بود. او می‌گوید: «از روزی که وارد حوزه حمل‌ونقل شدم، یادم هست که کارهای مربوط به ماشین‌هایی که داشتم را، خودم انجام دادم. برای همین هم بیشتر وقتم صرف اورهال و تعمیر ماشین‌هایم می‌شود. از اورهال کردن ماشین‌های قدیمی لذت می‌برم و با توجه به درآمد محدود رانندگی، این کار را به‌عنوان فعالیتی جانبی انجام می‌دهم.» نوری از سابقه کاری خود در حوزه حمل‌ونقل مسافری می‌گوید: «در این ده سال فعالیتم بیشتر دوران کاری‌ام را در ترمینال زاینده‌رود گذرانده‌ام. در این مدت در خطوط مختلفی کار کردم؛ از جمله مسیر اصفهان-زرین‌شهر، زرین‌شهر-فولادشهر و باغ‌بهادران-شهرکرد. البته فعالیت‌های من فقط به خطوط مسافری محدود نمی‌شود و بخش‌های متنوعی را دربر می‌گیرد. بخشی از کار من مربوط به سرویس‌های داخل شهری و بین‌شهری است، بخشی دیگر به سرویس شرکت‌ها اختصاص دارد و بخش سوم شامل سرویس‌های دربستی و خارج از شهر می‌شود که بیشتر در روزهای تعطیل انجام می‌دهم. این سرویس‌ها گاهی سفرهای یک‌روزه، دو روزه و حتی سه روزه به شهرهای مختلف داخل و خارج استان اصفهان را شامل می‌شود.» نوری با این توضیح که در منطقه‌ای که فعالیت می‌کند، زنان با محدودیت‌هایی روبه‌رو هستند، می‌گوید: «در منطقه ما زنان برای سفر رفتن باید همراه مردان یا چند نفر بزرگ‌تر باشند و این شرایط فشار روحی و اجتماعی زیادی برای زنان ایجاد می‌کند. زمانی که من می‌خواستم این شغل را انتخاب کنم با مخالفت‌های زیادی از اطرافیانم روبه‌رو شدم. می‌دانستم شغل من به‌عنوان راننده مینی‌بوس در خطی که می‌خواهم کار کنم مانند وسایل نقلیه دیگر مثل اتوبوس و تریلی نیست و تفاوت‌های زیادی دارد و می‌دانستم که مسئولیت‌هایم فقط به رانندگی محدود نمی‌شود و باید مدیریت کامل مسافران، فروش بلیت و نگهداری مینی‌بوس را هم خودم بر عهده بگیرم، چون من هیچ شاگرد یا همکار دیگری نداشتم و ندارم و ناچارم همه مسئولیت‌ها را به تنهایی انجام بدهم.»

امان از تبعیض‌های جنسیتی

نوری به مشکلات و تبعیض‌هایی که در جامعه به‌عنوان یک راننده زن با آن روبه‌رو شده، با دلی پر توضیح می‌دهد: «با وجود اینکه چندین بار به‌عنوان راننده نمونه شناخته شدم و حتی از شهردار اصفهان مدال خدمت دریافت کردم، اما شرکت‌های بزرگ صنعتی اصفهان برای سرویس‌های کارکنان خود حاضر به پذیرش راننده زن نیستند.»

او توضیح می‌دهد: «من با اینکه تشویق شدم و به عنوان راننده نمونه مدال دریافت کردم و هیچ تخلفی ندارم اما شرکت‌ها همچنان از استخدام من خودداری می‌کنند. فکر می‌کنم این تصمیم‌ها ناشی از تبعیض جنسیتی است که هنوز در جامعه در برخی مشاغل دیده می‌شود. به نظر من این شرکت‌ها نگران هستند با ورود یک راننده زن راه برای دیگران باز و مشکلاتی ایجاد شود، در حالی که در میان رانندگان مرد افرادی بودند که سابقه اعتیاد داشتند و بارها با خودرویشان تخلف و حتی تجربه حادثه‌های خطرناک داشتند، اما بدون مشکل مجوز فعالیت دریافت می‌کنند.»

نوری می‌گوید: «وقتی مردی پشت فرمان می‌نشیند، اغلب مردم تصور می‌کنند که او راننده‌ای ماهر است، حتی اگر این‌طور نباشد؛ چرا که باور عمومی این است که رانندگی مردان بهتر است. اما وقتی زنی رانندگی می‌کند، نگاه‌ها پر از تعجب و گاهی مسخره می‌شود. یادم می‌آید در همان روزهای اول کارم بچه‌های مدرسه‌ای پس از پیاده شدن از مینی‌بوس، با خنده و شوخی به‌هم گفتند: «ممنون که ما را نکشتید!» همین جمله ساده نشان می‌دهد که جامعه چه نگاه منفی و طنزآمیزی نسبت به رانندگی زنان دارد. البته من می‌دانم که این نگاه تبعیض‌آمیز و نگرش منفی جامعه نسبت به توانایی‌های رانندگی زنان ریشه در تلقین‌های نادرست از گذشته دارد.»

نوری می‌گوید: «در جامعه ما، زنان به عنوان راننده جدی گرفته نمی‌شوند و حتی خودمان هم گاهی باور داریم که رانندگی مردانه است. به نظر من این باور نوعی تلقین است؛ تلقینی که شاید هیچ پایه واقعی ندارد و باید تغییر کند.»

باید عاشق کارت باشی تا دوام بیاوری

نوری درباره موقعیت صنعت حمل‌ونقل و وضعیت اقتصادی در این صنف توضیح می‌دهد: «در چند سال اخیر قیمت سوخت تغییر چندانی نداشته، اما هزینه قطعات خودرو چندین برابر شده است. کاهش تعداد مسافران و کم شدن حجم کاری باعث شده برخی رانندگان که مینی‌بوس یا اتوبوس، ماشین و... خریده بودند، ناچار به فروش آن شدند؛ بویژه خودروهایی که با گازوئیل کار می‌کنند. شرکت‌ها هم برای جبران هزینه‌ها، سرویس‌های خود را با قیمت‌های پایین ارائه می‌کنند تا فقط بخشی از مخارج خودروها تأمین شود، اما این اقدامات در نهایت به آسیب دیدن کلی این صنعت منجر شده است. به نظر من فعالیت‌های حمل‌ونقل مانند مسافرکشی و باربری دیگر صرفه اقتصادی ندارد و سرمایه‌گذاری در این حوزه نسبت به نگهداری پول در بانک یا خرید طلا سود کمتری دارد. چون استهلاک خودروها، هزینه‌های بیمه، مشکلات و قوانین حمل‌ونقل و... عوامل اصلی هستند که این کسب‌وکار را برای سرمایه‌گذاران بی‌جاذبه کرده است. ادامه فعالیت در این صنعت دیگر اقتصادی نیست، چون درآمدها و سودها بشدت کاهش یافته و هزینه‌ها و مشکلات قانونی و عملیاتی بسیار زیاد شده است و باید حتماً عاشق این کار باشی تا در آن دوام بیاوری.»

نوری از صفر تا صد تعمیرات و حتی اورهال کامل مینی‌بوس‌هایش را خودش انجام می‌دهد. او با مهارت و پشتکار، همه مراحل مکانیکی و فنی از باز کردن قطعات موتور گرفته تا مونتاژ دوباره را شخصاً مدیریت می‌کند

نوری با اشاره به اینکه از بازسازی مینی‌بوس‌های قدیمی، لذت می‌برد و این کار برایش حس خوبی دارد، درباره علاقه‌مندی زیادش به ماشین‌ها بویژه مینی‌بوس‌ها می‌گوید: «یکی از مینی‌بوس‌هایم را طوری درست کرده‌ام که در ایران نمونه‌اش کم‌نظیر است چون از سیستم‌های خاصی در آن استفاده کردم. کار کردن روی ماشین‌ها، تعمیرات و تغییرات آنها برایم لذت‌بخش است و این فعالیت‌ها همه‌اش از عشقی است که به کارم دارم. با وجود سختی‌های اقتصادی و مشکلات معیشتی، از کار و درآمدم راضی هستم چون عاشق کارم هستم. با اینکه بارها در حین رانندگی گریه کردم و احساس ناامیدی داشتم، اما اگر بازهم به عقب برگردم بازهم رانندگی را دوست دارم و آن را انتخاب می‌کنم. اما امیدوارم شرایط معیشتی و تسهیلات رفاهی برای همه رانندگان و فعالان این حوزه بهتر شود.»

آرزویی برای تحول در صنعت مینی‌بوس ایران

به اعتقاد نوری زبان انگلیسی می‌تواند دریچه‌ای تازه روی کار و زندگی‌اش بگشاید. از این رو چند سالی است تصمیم گرفته این زبان را به طور کامل یاد بگیرد. او برای این کار از فرصت‌های کوچک و زمان‌های آزادش استفاده کرده و حالا تلاش‌هایش نتیجه داده و او با اضافه شدن این توانایی به توانایی‌های قبلی‌اش در محیط کار اعتماد به نفس بیشتری پیدا کرده و فکر می‌کند سفرهای خارجی می‌تواند برایش تجربه و فرصت‌های تازه‌ای برای پیشرفت شغلی‌اش فراهم کند. در حقیقت یادگیری زبان برایش فقط یک مهارت نبود، بلکه پلی شد به سوی رشد، تجربه‌های نو و آینده‌ای روشن‌تر. نوری با این آرزو که دوست دارد تحولی در صنعت مینی‌بوس ایران ایجاد کند درباره آرزوها و اهداف آینده‌اش بیشتر توضیح می‌دهد و می‌گوید: «دوست دارم یک روز نمایشگاهی بزرگ با نام خودم در زمینه خودرو، بویژه مینی‌بوس و ماشین‌های سنگین داشته باشم. یکی از اهداف اصلی‌ام این است که اگر مدتی از ایران خارج شدم هم بتوانم همین کار را در کشورهای دیگر ادامه بدهم و تجربه‌های بین‌المللی در رانندگی سنگین، چه در حوزه ترانزیت و چه در بخش مسافری یا باری، به دست بیاورم. دوست دارم تمام مسیرهای اروپا را رانندگی کنم و تجربه‌های تازه‌ای به دست بیاورم.»

موج جدید چالش‌های اینستاگرامی، نوجوانان را به میدان بازی خطرناک می‌کشاند

لطفاً لایک کنید!

گزارش
کیمیا آقابگلو
گروه گزارش

حجم زیادی از محتوایی که امروز در شبکه‌های اجتماعی تولید می‌شود، نه برای اطلاع‌رسانی، بلکه برای جذب بازدید و بالا بردن تعامل است. وابستگی درآمد بلاگرها به لایک و کامنت، آنها را به سمت رفتارهای هیجانی و گاهی خطرناک سوق داده است. با نگاهی کوتاه به اینستاگرام و دیگر پلتفرم‌ها مانند تیک‌تاک و یوتیوب ویدیوهایی دیده می‌شود که افراد بدون هیچ ابزار ایمنی از ارتفاعات بالا می‌روند، از سازه‌های نیمه‌کاره آویزان می‌شوند یا حرکاتی انجام می‌دهند که در دنیای واقعی ترسناک است، اما در فضای مجازی با تحسین و تشویق همراه می‌شود. در سال‌های اخیر این روند در میان بلاگرهای ایرانی نیز شدت گرفته است. الف.ل یکی از افرادی بود که با ثبت تصاویر پرخطر دنبال‌کنندگان زیادی جذب کرد و امسال در یک حادثه حین موتورسواری جان خود را از دست داد. با این حال این ماجرا باعث توقف تولید چنین محتواهایی نشد و بسیاری همچنان برای جلب توجه بیشتر، سراغ رفتارهای پرریسک می‌روند؛ رفتارهایی که افراد با هر بازدید و لایک جسورتر می‌شوند. اما نکته مهم این است که پیامد این محتواها تنها متوجه تولیدکنندگان نیست؛ نوجوانان با مشاهده و الگوبرداری از چنین ویدیوهایی برای تجربه هیجان لحظه‌ای ممکن است جان خود را به خطر بیندازند. نمونه‌های جهانی و داخلی این رفتارها کم نیست. چالش Kiki Challenge در سال ۱۳۹۷، که افراد را به پیاده شدن از خودرو در حال حرکت ترغیب می‌کرد، برای چند نوجوان ایرانی حادثه آفرید. موج دیگری از چالش‌ها شامل خوردن مواد غیرمتعارف مانند تخم‌مرغ خام یا سس‌های بسیار تند بود که به مسمومیت تعدادی از دانش‌آموزان در تهران و کرج انجامید. سال گذشته نیز «چالش آتش‌زنی با اسپری خوشبوکننده» میان برخی نوجوانان رواج یافت و به سوختگی شدید دست یک پسر ۱۶ساله و مصدومیت چند نفر دیگر منجر شد.

چالش خطرناکی که پای پلیس را به میان می‌کشد

سرهنگ رامین پاشایی، رئیس مرکز امداد و فوریت‌های سایبری درباره ابعاد قانونی و پیامدهای اجتماعی محتواهای پرخطر در شبکه‌های اجتماعی در گفت‌وگو با «ایران» می‌گوید: «رسیدگی به محتوای پرخطر فقط برعهده پلیس فتا نیست بلکه بسته به نوع تخلف، دستگاه‌های دیگری مثل مراجع قضایی و پلیس انتظامی نیز وارد عمل می‌شوند. بیشترین گروهی که تحت تأثیر این محتواها قرار می‌گیرند نوجوانان و جوانان هستند.» او می‌گوید: «چالش‌هایی که بیشترین حجم گزارش را به خود اختصاص می‌دهد، شامل شوخی‌های نامتعارف، توهین به قومیت‌ها و مناسک مذهبی و همچنین ویدیوهایی موسوم به دوربین مخفی است. این نوع محتواها اگرچه در شبکه‌های اجتماعی رایج شده‌اند، اما در بسیاری موارد به رنجش افراد، نقض حریم شخصی یا خدشه‌دار شدن عفت عمومی منجر می‌شوند. در صورت دریافت گزارش، برای منتشرکننده پرونده تشکیل می‌شود و موارد بسیاری هم رسیدگی شده است.» پاشایی توضیح می‌دهد: «بخش عمده این فعالیت‌ها در اینستاگرام رخ می‌دهد. بسیاری از افرادی که احضار می‌کنیم ادعا می‌کنند نمی‌دانستند رفتارشان جرم است، اما رسیدگی قضایی براساس میزان خسارت مادی یا معنوی انجام می‌شود و حکم نهایی را دادگاه صادر می‌کند.» او به چند نمونه اشاره می‌کند: «مواردی داشتیم که پدری برای جلب مخاطب، فرزندش را به خوردن مواد نامتعارف مثل فلفل یا حتی خمیردندان وادار کرده بود. یا ویدیوهایی با محتوای حیوان‌آزاری، کودک‌آزاری، تخریب محیط زیست و خشونت خانگی. این موارد به دلیل جریحه‌دار کردن احساسات عمومی، مصداق جرم هستند و پرونده قضایی برای منتشرکنندگان تشکیل شده است.» پاشایی می‌گوید: «حتی انتشار محتوای مخرب در گروه‌های خانوادگی نیز می‌تواند مقدمه وایرال شدن و در نتیجه پیگیری قضایی باشد پرونده‌ای داشتیم که پدری کودک خود را به مصرف مواد مخدر ترغیب می‌کرد و فیلم آن در سطح جهانی پخش شد. این پرونده با جدیت پیگیری و حکم قضایی صادر شد.» او روند رسیدگی را چنین توضیح می‌دهد: «پرونده‌ها یا با شکایت خصوصی تشکیل می‌شوند یا از طریق رصد پلیس فتا. پس از کسب دستور قضایی، فرد احضار می‌شود. در موارد ساده‌تر از او خواسته می‌شود ویدیو را حذف کند، اما اگر موضوع حساسیت بیشتری داشته باشد، تصمیم با دستگاه قضایی است که ممکن است به حذف کامل صفحه یا مجازات‌های دیگر منجر شود.»

در گذشته‌ای نه چندان دور تقلید رفتاری نوجوان از شخصیت‌های تلویزیونی و یا ورزشی بود. اما امروزه هرشخصی فقط با در دست داشتن دوربینی و اشتراک‌گذاری آن در صفحه خود می‌تواند دنبال‌کننده‌های زیادی را جذب کند و به فرد شناخته شده‌ای تبدیل شود. وقتی نوجوان هزاران کامنت را زیر پستی با محتوای خطرناک می‌بیند به این فکر نمی‌کند که تقلید از این محتوا برای جان او خطرناک است

هیجان‌طلبی در شبکه‌های اجتماعی

سنین نوجوانی زمانی برای کسب هویت است. درحقیقت الگوبرداری از اشخاص شناخته شده یکی از مواردی است که نوجوان برای شکل‌گیری هویت خود به صورت ناخودآگاه انجام می‌دهد. در گذشته‌ای نه چندان دور تقلید رفتاری نوجوان از شخصیت‌های تلویزیونی و یا ورزشی بود. اما امروزه هرشخصی فقط با در دست داشتن یک دوربین و اشتراک‌گذاری آن در صفحه خود می‌تواند دنبال‌کننده‌های زیادی را جذب کند و به فرد شناخته شده‌ای تبدیل شود. وقتی نوجوان هزاران کامنت را زیر پستی با محتوای خطرناک می‌بیند به این فکر نمی‌کند که تقلید از این محتوا برای جان او خطرناک است، برای او فقط تأیید اجتماعی و دیده شدن توسط دیگران ارزشمند است. علیرضا شریفی یزدی استاد دانشگاه و جامعه‌شناس با گرایش روانشناسی اجتماعی نیز در این‌باره به «ایران» می‌گوید: «اگر به مراحل رشد نوجوانان دقت کنیم می‌فهمیم که یکی از ویژگی‌های مهم این دوره ریسک‌پذیری است. تمایل به تجربه کردن، شهرت‌طلبی و دیده شدن از ویژگی‌های بارز بلوغ و نوجوانی است. به همین دلیل زمانی که ابزاری مثل شبکه‌های اجتماعی در اختیار نوجوانان قرار می‌گیرد این ویژگی‌ها به سادگی می‌توانند تقویت شوند. بازدید بیشتر در پی اشتراک‌گذاری عکس یا ویدیو باعث می‌شود تا نوجوان خود را درگیر چالش‌های مختلف چه‌بسا خطرناک کند. چالش‌هایی که در فضای مجازی بیشتر توسط نوجوانان و جوانان می‌بینیم عمدتاً با هدف دیده شدن به اشتراک گذاشته می‌شود. در نتیجه بازدید زیاد منجر به احساس شهرت در نوجوان می‌شود. اگر نوجوان با تولید محتوا بتواند به درآمدزایی برسد، احساس استقلال و آزادی به او دست می‌دهد. بخش مالی تولید محتوا ممکن است برای بزرگسالان، چندان مهم نباشد. اما همین مسأله نیروی محرکی برای نوجوان است تا با انجام چالش‌های خطرناک به بازدید بیشتری دست یابد.» شریفی معتقد است اختلالات شخصیتی از دیگر مسائلی است که زمینه ورود فرد به چالش‌های خطرناک را فراهم می‌کند. مطالعات علمی ثابت کرده است که افراد با اختلالات شخصیتی همچون بیش فعالی، شخصیت ضداجتماعی و شخصیت نمایشی بیشتر به سمت تولید محتوای خطرناک می‌روند چون قسمتی از مغز که مسئول احساس ترس است در این افراد کمتر فعالیت می‌کند.»

به گفته این جامعه‌شناس، نوجوانی که زمان زیادی را در شبکه‌های اجتماعی می‌گذراند به تدریج تحت تأثیر محتواهای آن قرار می‌گیرد. او می‌گوید: «الگوریتم‌های اینستاگرام و تیک‌تاک نیز با هدف نگه‌داشتن کاربر در برنامه، معمولاً ویدیوهای پرتنش‌تر مثل محتوای ترسناک، خطرناک یا خشم‌برانگیز را بیشتر در معرض دید قرار می‌دهند. همین روند باعث می‌شود محتوای ناایمن چند برابر بیشتر از ویدیوهای معمولی به نوجوان نمایش داده شود. مشاهده محتواهای خطرناک روحیه خشونت‌طلبی را در نوجوان بالا می‌برد و افراد ناخودآگاه چه به صورت کلامی و چه به صورت فیزیکی به خشونت تمایل بیشتری نشان می‌دهند. ارتباط مداوم افراد با محتوای پرچالش و خشونت‌آمیز احساس ناامنی و بی‌ثباتی را در آنها تقویت می‌کند. مطالعات نشان می‌دهد مشاهده مکرر ویدیوها یا عکس‌های خشونت‌آمیز و خطرناک در برخی از موارد منجر به افسردگی و اضطراب دائمی می‌شود و او را به سمت تقلید سوق می‌دهد.»

شریفی نقش خانواده و مدرسه را در زمینه هیجان‌طلبی جوانان بسیار مهم می‌داند. به گفته او دوره نوجوانی آمیخته شده با هیجان است و یکی از مراحل اصلی رشد نوجوانان است. راهکار او برای جلوگیری از تخلیه هیجان آنها با روش‌های خطرناک، ورزش و دیگر فعالیت‌های بدنی و هیجانی است که راهی برای تخلیه ایمن هیجان است.

الکساندر سیمینوک، مدیر اجرایی جشنواره جهانی مسکو در گفت‌وگو با «ایران»:

سینمای ایران الگوی کشورهای مستقل است

گفت و گو

حامد قریب
گروه فرهنگی

در روزگاری که بسیاری از سینماهای ملی در جهان زیر سایه جریان غالب هالیوود کمرنگ شده‌اند، الکساندر سیمینوک، مدیراجرایی جشنواره جهانی مسکو، استاد دانشگاه و منتقد برجسته روس در گفت‌وگو با «ایران» از مسیری متفاوت سخن می‌گوید؛ مسیری که به باور او سینمای ایران با پافشاری بر اصالت‌های اخلاقی، فرهنگی و خانوادگی خود آن را زنده نگه داشته است. او که برای اولین‌بار به دعوت جشنواره جهانی فیلم فجر به شیراز آمده، معتقد است سینمای ایران نه‌تنها از بحران جهانی سینما فاصله گرفته، بلکه در سال‌های اخیر کیفیت آثارش به‌طور چشمگیری ارتقا یافته و توانسته در کنار سینمای مستقل جهان جایگاهی متمایز پیدا کند. سیمینوک با اشاره به حضور و نمایش آثار ایرانی در جشنواره مسکو، از نقش ویژه کارگردانان جوان و مدارس سینمایی فعال ایران سخن می‌گوید و بر ضرورت همکاری‌های مشترک سینمایی میان دو کشور تأکید دارد؛ همکاری‌هایی که به گفته او می‌تواند به احیای سینمای اصیل روسیه و تقویت سینمای مستقل ایران کمک کند.

او با یادآوری پیشینه هنری ایران و ظرفیت‌هایی چون شاهنامه، بر این باور است که هالیوود هرگز تهدیدی برای سینمای ریشه‌دار ایران نیست و آینده از آنِ فیلمسازانی است که به هویت خود پایبند بمانند.

چه شد که در چهل‌وسومین دوره از جشنواره جهانی فیلم فجر در شیراز حضور پیدا کردید و ارزیابی کلی شما از سینمای ایران چیست؟

به دعوت جشنواره جهانی فیلم فجر در این دوره حضور پیدا کردم. ایران سینمای خاص خود را دارد که با دنیا متفاوت است. به این دلیل که سینما در تمام جهان به سمت دیگری می‌رود ولی سینمای ایران اصالت خود را حفظ کرده است. خوشحالم که سینمای ایران در روسیه دیده می‌شود.

آیا فیلم‌های جشنواره را دیده‌اید؟ سطح جشنواره را چطور ارزیابی می‌کنید؟

تقریبا همه آثار را دیده‌ام. سطح فیلم‌های جشنواره نسبت به دوره‌های گذشته خیلی بهتر است. با توجه به اینکه صنعت سینما در جهان به بحران خورده است، سینمای ایران خیلی خوب توانسته خود را از این بحران جدا کند.

چندمین حضور شما در جشنواره جهانی فجر است؟

اولین بار.

پس چطور معتقد هستید که فیلم‌ها از دوره قبل بهتر شده است؟

در دو سال اخیر، فیلم‌هایی که در ایران جایزه دریافت کرده‌اند، از طریق یک کارگردان ایرانی که به زبان روسی مسلط است، در فستیوال مسکو نمایش داده شده، به همین دلیل معتقدم سطح فیلم‌ها بهتر شده است. البته سال گذشته در ایران بودم و از شهرهایی چون اصفهان بازدید کردم و در حین سفر چندین فیلم دیدم.

در سال ۱۹۶۰ سینماگران ایرانی در مسکو به تحصیل می‌پرداختند اما اکنون در مقایسه با آن زمان، فیلمسازان ایرانی بسیار پیشرفت کرده‌اند. در مقایسه با سینمای روسیه، اگر بخواهم تمایزی را یادآوری کنم، چهارچوب‌های خاص اخلاقی، خانوادگی و فرهنگی است که همچنان در آثار ایرانی شاهد هستیم اما این موضوع در سینمای روسیه از بین رفته است. با توجه به این موضوع باید بگویم، جوانانی که می‌خواهند سینماگر شوند، اکنون می‌توانند در ایران به تحصیل بپردازند.

با توجه به حضورتان در این دوره، آیا فیلم خاصی هست که آن را انتخاب کرده باشید تا به جشنواره مسکو معرفی کنید؟

در دو سال اخیر، بیشتر فیلم‌های ایرانی را در فستیوال فیلم مسکو مورد بررسی قرار داده‌ایم. ما خیلی امیدواریم که آقای حسینی، دبیر جشنواره جهانی فیلم فجر، به ما در معرفی فیلم‌ها و کارگردان‌های ایرانی برای شرکت در فستیوال آتی مسکو در ماه می کمک کند. از آنجا که در شیراز مدرسه‌های سینمایی فعال هستند، هدف ما بیشتر معطوف به این است که کارگردان‌ها و بازیگران جوان در حوزه سینما را در این دوره از فستیوال مسکو معرفی کنیم.

> ایران سینمای خاص خود را دارد که با دنیا متفاوت است. به این دلیل که سینما در تمام جهان به سمت دیگری می‌رود ولی سینمای ایران اصالت خود را حفظ کرده است

وقتی به گذشته سینما در کشورهایی چون روسیه و اروپا نگاه می‌کنیم، شاهد سینمای خاصی هستیم که سردمداران‌شان، افرادی چون تارکوفسکی، دسیکا، کیشلوفسکی و... هستند. ظهور هالیوود سبب شد تا بسیاری از این سینماها یا از بین بروند یا کمرنگ شوند. فکر می‌کنید جشنواره جهانی فجر و جشنواره‌هایی که به طور کل در این کشورها برگزار می‌شود، چقدر می‌توانند در زنده کردن سینمای گذشته خود تأثیرگذار باشند؟

دقیقاً همین اتفاق در جریان است. به طوری که شاهد رشد سینما در کشورهایی چون ایران هستیم. به گونه‌ای که می‌بینیم سینمای ایران می‌تواند با آثار هالیوودی رقابت کند و این مشخصه خوب فیلم‌های ایرانی است. از هالیوود نباید ترسید؛ شما شاهنامه‌ای دارید که می‌توان از آن آثار برجسته‌ای را خلق کرد. هالیوود تاریخ چندانی ندارد. عده‌ای به آمریکا مهاجرت کرده و توانستند چنین سینمایی را تأسیس کنند، اما آنها هیچوقت قابل مقایسه با هنر ایرانی و قدمت ایران که هزاران سال تاریخ دارد، نیستند و از همین رو هیچ‌گاه نمی‌توانند تهدیدی برای ایران باشند.

تارکوفسکی فیلمساز بسیار مطرح سینمای جهان است که حتی برگمان او را به عنوان یکی از الگوهای خود معرفی می‌کند. ولی اکنون سینمای روسیه نیز با افت بسیاری مواجه بوده است. شرایط سینمای روسیه را چطور ارزیابی می‌کنید؟

پایان‌نامه خودم در مورد سینمای تارکوفسکی بود و کاملاً ارزش آثار او را می‌دانم. در ۲۰ سال اخیر، جوانان بااستعدادی در زمینه کارگردانی به فعالیت پرداختند که اکنون در حال ظهور و بروز هستند. امیدوارم که آنها بتوانند افرادی چون تارکوفسکی را تربیت کنند. متأسفانه بعد از فروپاشی شوروی آن سینمای اصیل روسی هم افت کرد و تخریب شد. اما دوباره نسل جدید روس‌ها به میدان آمدند و خواستار بازسازی سینمای خود بودند و در این راه تلاش کردند.

لازم است کارگردان‌های جوان روسی با کارگردان‌های ایرانی ارتباط داشته باشند و رابطه دوستانه‌ای برقرار کنند که به رشد صنعت سینمای آنها کمک کند. این موضوع می‌تواند در تولید مشترک سینمایی رخ دهد.

شما کدام‌یک از فیلمسازان ایرانی را دنبال می‌کنید؟

رضا میرکریمی از کارگردان‌های محبوب ایرانی است که شخصاً به آثار او علاقه‌مندم.

کارگردان‌های قدیمی ایرانی تفاوت زیادی با کارگردان‌های جدید ایرانی دارند. به عنوان مثال کارگردان باسابقه‌ای چون مجید مجیدی، فیلمساز بسیار خوبی است. امیدوارم جوان‌های ایرانی بتوانند مانند کارگردان‌های قدیمی بروز پیدا کنند و تحت تأثیر سینمای غرب و هالیوود قرار نگیرند.

ایران و روسیه دوستان خیلی خوبی هستند و همچنان می‌توانیم بگوییم دوستان و دشمنان مشترکی هم دارند. در مورد سینما نیز بهتر است با یکدیگر دوستی کنند.

دبیر اولین آرت فر تهران در گفت‌وگو با «ایران»:

هنرهای تجسمی موجب رونق گردشگری هنری می‌شود

گزارش

سعیده احسانی‌راد
گروه فرهنگی

اولین اپیزود «آرت فر» تهران با تأکید بر متریال کاغذ در محل کانون پرورش فکری تهران در خیابان حجاب برگزار شد و گالری‌هایی از تهران و شهرستان‌ها بهترین آثار هنری از هنرمندان را که روی کاغذ خلق شده بود، به اولین آرت فر تهران آوردند.

حسین محسنی، دبیر اولین آرت فر تهران در گفت‌وگو با خبرنگار «ایران» درباره این رویداد گفت: «اکوسیستم هنرهای تجسمی یک سری آوردگاه‌ها برای توسعه خودش دارد که یکی از مهم‌ترین آنها آرت فر است که منجر به شبکه‌سازی گالری‌ها، آرتیست‌ها و برندینگ به شکل درست و حرفه‌ای می‌شود.»

به اعتقاد محسنی، در همه بازارهای حرفه‌ای نقش آرت فرها خیلی پررنگ است و لزومی ندارد هر کشور و شهری آرت فر خودش را داشته باشد. گالری‌دارها و هنرمندان ایران در این چند ساله به خاطر شرایط اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، امکان حضور پرقدرت در چنین رویدادهایی را در خارج از کشور نداشتند؛ به همین دلیل آرتیست‌های جوان‌تر فرصت توسعه کارهایشان را پیدا نکردند.

دبیر اولین آرت فر تهران ادامه داد: «در ایران علیرغم اتفاق‌های خوبی که در دهه ۸۰ برای توسعه بازار هنر صورت گرفت و فعالیت‌های موزه هنرهای معاصر جدی‌تر شد اما بعد از آن به جای آنکه آرت فر درست شود، آکشن‌ها (حراج‌هایی مزایده‌ای) زیاد شد؛ در صورتی که آرت فرها می‌توانستند به تثبیت بازار هنر کمک کنند. خلاف رویه‌ای که در کشور امارات صورت گرفت در امارات، دوبی و ابوظبی مزایده‌هایی وجود دارد که از لندن گذاشته می‌شود مانند حراج‌های «ساتبی»، «کریستیز» و «فیلیپس» که در حال حاضر امارات در منطقه خاورمیانه صحنه‌گردان شبکه‌های محسنی افزود: «سالیان سال در دوره‌های مختلف انجمن‌های صنفی و گالری‌ها و اهالی هنر آرزوی داشتن چنین آرت فر تهران که شکل ملی را دارد، داشتند که محقق نمی‌شد. البته در گذشته آرت فرهای کوچک‌تر با تعداد ۱۵ گالری با برندهای مختلف برگزار شد، اما آرت فری با این وسعت که بیش از ۴۰ گالری و انجمن‌های هنری شرکت کنند، سابقه نداشته است. این اپیزود اولین آرت فر تهران است که در حوزه کاغذ است و امیدواریم نسخه اصلی و جدی آن در اردیبهشت در مدل تمام هنرهای معاصر را داشته باشیم بدون محدودیت متریال از گالری‌های بیشتر و حرفه‌ای‌تر.»

دبیر اولین آرت فر تهران در پاسخ به این سؤال که در شرایط سخت اقتصادی چطور تصمیم به برپایی این آرت فر گرفتید، پاسخ داد: «انجمن نگارخانه‌داران تهران در سالی که بازار هنر زیر بار هزینه‌ها و بحران‌های ساختاری قرار دارد، تصمیم گرفت رویدادی برگزار کند که نه ادامه مسیر گذشته، بلکه آغاز یک مسیر جدید باشد. آرت‌فِر اُپن پیپر که از چهاردهم تا بیست و یکم آذرماه در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار شد، نخستین آرت‌فِر تخصصی متریال محور در منطقه منا از شمال آفریقا تا خاورمیانه محسوب می‌شود. آرت فر به یک بلندنظری نیاز دارد تا در سطوح رقابتی با کشورهای دیگر باشد.»

او درباره آثاری که در این آرت فر به نمایش درآمده، توضیح داد: «این آرت‌فِر دامنه گسترده‌ای از رشته‌ها را دربر می‌گیرد. طراحی، نقاشی روی کاغذ، چاپ دستی در گونه‌های مختلف، عکس، تصویرگری، گرافیک، کلاژ، کتاب هنری و حتی مجسمه‌های پاپیه‌ماشه و آثار حجمی مبتنی بر کاغذ. یکی از ویژگی‌های مهم اُپن پیپر توجه جدی به مسائل محیط زیستی است. کاغذ در مقایسه با بسیاری از مواد مورد استفاده در هنرهای معاصر، اثرگذاری زیست‌محیطی پایین‌تری دارد. حمل و نقل آثار کاغذی نسبت به آثار حجیم، انرژی و منابع کمتری مصرف می‌کند و امکان ارائه آثار با کمترین میزان رد پای کربنی را فراهم می‌آورد. در جهان امروز که آرت‌فِرها بیش از هر زمان به دنبال کاهش اثرات زیست‌محیطی هستند، تمرکز بر هنرهای کاغذی انتخابی صرفاً زیبایی‌شناختی نیست، بلکه انتخابی مسئولانه است.»

> هنرهای تجسمی برخلاف شاخه‌های دیگر هنر به صورت مستقل گردشگری هنری در کشور ایجاد می‌کند و سرمایه‌اش را برای ایجاد حال خوب در جامعه به میدان می‌آورد

دبیر اولین آرت فر تهران پیش‌بینی کرد که بازدید در روزهای آینده از این رویداد جدی‌تر شود. این نقطه امیدی است که در این شرایط سخت اقتصادی این رویدادها روزنه امید و انرژی جدید برای جامعه فرهنگ و ایران باشد و بازار مستقل هنرهای تجسمی برای توسعه بازار هنرمندان کارش را به درستی انجام دهد.

محسنی درباره تأثیر آرت‌فرها بر جذب گردشگر تأکید کرد و افزود: «هنرهای تجسمی برخلاف شاخه‌های دیگر هنر به صورت مستقل گردشگری هنری در کشور ایجاد می‌کند و سرمایه‌اش را برای ایجاد حال خوب در جامعه به میدان می‌آورد. صنایع خلاق در تمام کشورها به عنوان بخش درآمدزا و ارزآور شناخته می‌شود و بیش از هر صنعت دیگر می‌تواند ارزش افزوده بالاتری داشته باشد. آرت فر یک فرصت ضروری و مهم است که باعث ورود توریست به کشور می‌شود.»

نگاهی به نمایشگاه آرت‌فر تهران

افقی نو برای هنر تجسمی ایران

یادداشت

حسین نوروزی
پژوهشگر مطالعات هنر

در سپهر پرآشوب هنر معاصر ایران، «آرت‌فر تهران» طی سال‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین و جدی‌ترین رویدادهای عرضه و مبادله آثار هنری بدل شده است؛ رویدادی که نه تنها محل نمایش تلاش‌های هنرمندان و گالری‌هاست، بلکه به‌مثابه آیینه‌ای از وضعیت اقتصادی، فرهنگی و زیباشناختی جامعه عمل می‌کند. در دوره‌ای که اقتصاد هنر با نوسانات پی‌درپی مواجه است و هنرمند ایرانی بیش از هر زمان دیگری به فضایی رسمی، امن و پایدار برای ارائه و فروش آثار خود نیاز دارد، «آرت‌فر تهران» به نقطه اتکایی تبدیل شده است که می‌تواند میان خلق اثر و گردش سرمایه پیوندی تازه برقرار کند.

این رویداد تنها نمایشگاهی از آثار هنری نیست؛ بلکه ساختاری است که می‌کوشد هنر را از ساحت انزوا بیرون کشیده و آن را در جایگاه واقعی خود در اقتصاد خلاق قرار دهد. اهمیت چنین رویدادهایی زمانی آشکار می‌شود که به دشواری‌های بازار هنر ایران، بویژه در تهران، نگاه کنیم؛ شهری که با وجود تنوع فرهنگی، گستردگی مخاطبان و حضور بیشترین تعداد گالری‌ها در کشور، هنوز از نبود سازوکارهای مالی شفاف، قوانین حمایتی پایدار و زیرساخت‌های منسجم رنج می‌برد.

«آرت‌فر تهران» در چنین شرایطی نقشی دوگانه دارد: از یک سو چشم‌اندازی امیدوارکننده برای هنرمند فراهم می‌کند تا آثار خود را بدون واسطه‌های پیچیده به خریداران معرفی کند و از سوی دیگر برای مجموعه‌داران، نهادهای هنری، دانشگاه‌ها و سایر بازیگران عرصه هنر بستری فراهم می‌آورد تا روندهای تازه را شناسایی کنند، استعدادهای نوظهور را بیابند و جایگاه هنر ایران را در نقشه بزرگ‌تر منطقه غرب آسیا دنبال کنند.

کاغذ؛ ستاره پنهان و آشکار هنر امروز

یکی از ویژگی‌های برجسته دوره اخیر «آرت‌فر تهران» تمرکز پررنگ بر آثار مبتنی بر کاغذ است؛ تمرکزی که صرفاً یک انتخاب اجرایی نیست بلکه بیانیه‌ای زیبایی‌شناختی و اقتصادی محسوب می‌شود. کاغذ نه تنها بستر تاریخی نگارش و ترسیم در فرهنگ ایرانی است، بلکه یکی از اصیل‌ترین مواد اثرپذیر هنرهای بصری به شمار می‌رود. در این دوره، آثار متنوعی بر پایه کاغذ ارائه شده‌اند: از طراحی و نقاشی، چاپ دستی و دیجیتال، پرینت‌میکینگ، لیتوگرافی، عکاسی چاپ‌شده روی کاغذ، کلاژ، حجم‌های پاپیه‌ماشه تا تجربه‌های معاصر در هنر حروف و بازی‌های بصری. این انتخاب، دلایلی چندگانه دارد: اول قابلیت تولید آثار با هزینه کمتر و امکان عرضه به مخاطبان گسترده‌تر؛ دوم آزادی و انعطاف‌پذیری برای هنرمند در خلق اثر؛ و سوم شفافیت و بی‌واسطگی تجربه حسی مخاطب نسبت به اثر هنری. کاغذ در اینجا نه حاشیه، بلکه متن اصلی است و همزمان با فراهم کردن امکان عرضه آثار، به ارزش اقتصادی و زیباشناختی هنر ایرانی افزوده است.

گسترش حضور گالری‌ها؛ نقشه تازه هنر ایران

حضور گسترده گالری‌های تهرانی و شهرستانی در «آرت‌فر تهران»، نشان از شکل‌گیری یک شبکه ملی هنر دارد. تبریز، شیراز، اصفهان، مشهد، رشت، کرمان، اهواز و دیگر شهرها اکنون سهم واقعی در تولید و عرضه آثار دارند. این تکثر جغرافیایی دو پیام مهم دارد: اول تمرکززدایی واقعی و دوم شکل‌گیری بازارهای محلی که به بازار ملی متصل می‌شوند. هنرمندان شهرستانی دیگر مجبور نیستند برای دیده‌شدن به پایتخت مهاجرت کنند و شبکه‌ای از گالری‌ها در سراسر کشور ستون‌های بازار هنر را تقویت می‌کند.

عکاسی؛ بازگشت به جسمیت و ماده

در این دوره، عکاسی نه به مثابه رسانه‌ای دیجیتال، بلکه به عنوان ماده‌ای ملموس و فیزیکی حضور دارد. چاپ‌های کاغذی، پرینت‌های محدود، کیفوتون‌ها و روش‌هایی که جسمیت عکس را برجسته می‌کنند، نشان می‌دهند که هنرمندان ایرانی به «شیئیت اثر هنری» بازگشته‌اند. این گرایش جهانی، که در غرب آسیا نیز رو به گسترش است، هنر عکاسی را به تجربه‌ای ملموس و اقتصادی بدل کرده است.

عکس‌ها: سجاد صفری/ ایران

مقایسه با آرت‌فرهای غرب آسیا

برای درک جایگاه «آرت‌فر تهران»، مقایسه آن با فِیرهای منطقه غرب آسیا ضروری است. استانبول، دبی، دوحه، ابوظبی، مسقط و منامه از مراکز فعال این حوزه‌اند.

استانبول؛ همسایه فرهنگی و رقیب حرفه‌ای

استانبول میزبان رویدادهایی چون Contemporary Istanbul است که با حضور گالری‌های بین‌المللی و حمایت نهادهای دولتی و خصوصی، به یکی از مهم‌ترین فِیرهای منطقه بدل شده است. روابط تاریخی و اشتراکات فرهنگی ایران و ترکیه سبب شده که آثار هنرمندان ایرانی مورد استقبال مجموعه‌داران ترک قرار گیرد. «آرت‌فر تهران» می‌تواند از این تجربه برای گسترش تعاملات منطقه‌ای بهره‌برداری کند.

دبی، دوحه، ابوظبی؛ سرمایه‌های عظیم و بازارهای پویا

کشورهای حوزه خلیج همیشه فارس، بویژه امارات متحده عربی، قطر، عمان و بحرین، با سرمایه‌گذاری‌های کلان، فِیرهای بین‌المللی برگزار می‌کنند. شهرهایی مانند دبی و ابوظبی میزبان Art Dubai و رویدادهای مشابه هستند که توجه جهانیان را به هنر منطقه جلب کرده است. با این وجود، آرت‌فر تهران مزیتی منحصر به فرد دارد: هویت مستقل فرهنگی، اصالت هنری و تمرکز بر استعدادهای داخلی.

اشتراکات فرهنگی؛ سرمایه ناملموس بازار هنر

ایران، ترکیه و کشورهای حوزه خلیج همیشه فارس در تاریخ، سنت‌های صنایع دستی، رنگ‌پردازی و نمادهای بصری اشتراکات فراوانی دارند. این سرمایه فرهنگی به هنرمندان ایرانی اجازه می‌دهد که در بازارهای منطقه دیده شوند و آثارشان مورد استقبال قرار گیرد. شناخت این پیوستگی‌ها می‌تواند جایگاه «آرت‌فر تهران» را به عنوان حلقه‌ای مهم در زنجیره هنر منطقه تثبیت کند.

اقتصاد هنر؛ ضرورتی بیش از پیش

«آرت‌فر تهران» حلقه‌ای حیاتی در اقتصاد هنر است. این رویداد به هنرمند امکان می‌دهد آثار خود را مستقیم عرضه کند، با مجموعه‌داران ارتباط برقرار نماید، دیده شود، سفارش بگیرد و حضور حرفه‌ای خود را تثبیت کند. هر فروش یک موفقیت اقتصادی و هر دیده‌شدن یک سرمایه فرهنگی است.

درس‌ها و فرصت‌ها برای آینده «آرت‌فر تهران»

۱. تقویت ارتباط با آرت‌فرهای منطقه غرب آسیا
۲. توسعه بخش بین‌المللی با هویت ایرانی و استقلال فرهنگی
۳. حمایت از هنرمندان جوان و مستقل
۴. توجه ویژه به هنرهای مبتنی بر کاغذ به‌عنوان محور خلاقیت و اقتصاد هنر
۵. ایجاد بانک اطلاعاتی از مجموعه‌داران، خریدها و روندهای بازار

راهبردهای پایدار

برای تبدیل «آرت‌فر تهران» به رویدادی پایدار، تقویت مدیریت حرفه‌ای، تعریف استراتژی‌های میان‌مدت و بلندمدت، زیرساخت‌های فنی، همکاری با نهادهای فرهنگی منطقه و چهارچوب مالی شفاف ضروری است. تجربه موفق استانبول و دبی نشان داده است که مدیریت برنامه‌محور و آینده‌نگر می‌تواند رویداد را به جایگاهی بین‌المللی برساند. ونتیجه اینکه «آرت‌فر تهران» بیش از یک نمایشگاه است؛ تمرینی برای آینده هنر ایران و عرصه‌ای برای توازن میان سنت، خلاقیت و اقتصاد هنر. این رویداد با تکیه بر هویت فرهنگی، توان خلاقه هنرمندان و ظرفیت‌های گسترش‌یابنده بازار داخلی می‌تواند پلی میان گذشته و آینده باشد؛ پلی که هنرمند ایرانی را به مخاطب منطقه‌ای و جهانی نزدیک می‌کند و اقتصاد هنر ایران را پایدارتر و حرفه‌ای‌تر می‌سازد.

irannewspaper.ir

پنجشنبه ۲۰ آذر ۱۴۰۴ • سال سی‌و یکم • شماره ۸۹۰۸
• اذان ظهر ۱۱/۵۸ • اذان مغرب ۱۷/۱۱ • نیمه شب شرعی ۲۳/۱۳ • اذان صبح فردا ۰۵/۳۵ • طلوع آفتاب فردا ۰۷/۰۵

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

ایران

• صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی

• مدیر مسئول:
صادق حسین جابری انصاری

• سردبیر:
هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران
• رئیس هیأت مدیره: صادق حسین جابری انصاری
• مدیرعامل: علی متقیان
• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
• پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی • صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵
• نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه‌های همشهری
• سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ • انتشارات مؤسسه فرهنگی- مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۳

سخن روز

حضرت فاطمه(س):
هر کس عبادات و کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد، خداوند بهترین مصلحت‌ها و برکات خود را برای او تقدیر می‌نماید.

بحارالانوار: ج۶۷، ص۲۴۹، ح۲۵

نوزدهمین جشنواره سینماحقیقت در پردیس ملت گشایش یافت

پرسشگری، ثبت و ایستادگی در برابر فراموشی

گزارش

نرگس عاشوری
گروه فرهنگی

عکس: ستاد جشنواره

نوزدهمین جشنواره «سینماحقیقت» روز گذشته ـ چهارشنبه ۱۹ آذرماه ـ با برگزاری آیین افتتاحیه در پردیس سینمایی ملت آغاز به کار کرد؛ رویدادی که در یک دهه گذشته نه‌تنها به مهم‌ترین فرصت نمایش سینمای مستند در ایران بدل شده، بلکه نقش خود را نسبت به جامعه، مردم و تحولات اجتماعی حفظ کرده است.

در غیبت سینمای اجتماعی اثرگذار و در روزگاری که سینمای داستانی کمتر مجال پرداختن به واقعیت‌های ملتهب را دارد، «سینماحقیقت» همچنان سکوی کشف و شنیدن صداهایی است که از بطن تجربه زیسته برمی‌خیزند. امسال نیز، «سینماحقیقت ۱۹» فرصتی دوباره برای دیدن و سنجش سینمایی است که تصویرهایش نه صرفاً قاب هنری که سند اجتماعی دوره‌ای پرتلاطم از زندگی ایرانی است.

انعکاس زندگی روایت روزهای پرتنش

امین قدمی، مجری مراسم افتتاحیه، آغاز جشنواره را با تبریک میلاد حضرت فاطمه زهرا(س) و روز زن همراه کرد و سخنانش را با یادآوری روزهای پرتلاطم جنگ ۱۲روزه ادامه داد: «سال سختی را پشت سر گذاشتیم. امروز باید به تمام کسانی که در آن روزها جانفشانی کردند ادای احترام کنیم؛ سربازانی که در خط دفاع ایستادند، نانوایانی که دو شیفت کار کردند و مستندسازانی که صحنه‌های جنگ را ثبت کردند. سینماحقیقت انعکاس زندگی ماست؛ روایتی از واقعیت‌ها و این دوره، بازتابی از تنوع موضوعات در گستره ایران است.»

یک گردهمایی به اندازه ایران بزرگ

محمد حمیدی‌مقدم، دبیر جشنواره، در آغاز سخنانش بر این نکته تأکید کرد که سینماحقیقت تنها یک رویداد سینمایی نیست، بلکه نشانه‌ای از تداوم ثبت واقعیت در لحظه‌های دشوار است: «نوزدهمین دوره سینماحقیقت حاصل تلاش جمع بزرگی از مستندسازان است؛ یک گردهمایی به اندازه ایران بزرگ. سینمای مستند، سینمای پرسشگری و مطالبه است؛ سینمایی که می‌بیند، تحلیل می‌کند و به دنبال معناست.»

او با اشاره به شرایط آغاز جشنواره گفت: «این دوره را در حالی شروع می‌کنیم که هنوز خاطره تجاوز آشکار رژیم صهیونیستی و داغ شهیدان آن روزها زنده است. ما اولین رویداد سینمای مستند پس از جنگ ۱۲روزه هستیم و خود را موظف می‌دانیم به ایران ادای دین کنیم؛ سرزمینی که بارها طعمه کینه دشمنان بوده اما با اتکا به مردمش از بحران‌ها عبور کرده است. آنچه امروز ضروری است، حفظ انسجام و یکپارچگی ملی است.»

حمیدی‌مقدم تأکید کرد: «جشنواره در این دوره تلاش دارد انعکاسی از روح ایران امروز، زیبایی‌ها، طبیعت شگفت‌انگیز آن، زنان و مردانش باشد، از تاریخ بگوید، از افتخارها و حماسه‌هایی که «هویت جمعی» ما را می‌سازند و چشم به فردا داشته باشد، فردایی که نسل جوان آن را خواهد ساخت.»

وقتی مستند انسان را جایگزین عدد می‌کند

رشید مشهراوی، مستندساز فلسطینی و میهمان ویژه جشنواره، در سخنانی کوتاه اما تأثیرگذار، مرز میان آمار و انسان را یادآور شد: «در اینجا احساس می‌کنم در خانه خودم هستم. سینمای مستند کاری کرده که اعداد، انسان شوند. هر که شهید شد، انسان بود و رویاهای فراوان داشت، نه یک رقم در گزارش‌ها. در غزه هزاران کشته در رسانه‌ها فقط عدد بودند، اما مستند آنها را تصویر کرد، روایت کرد و به یاد سپرد.»

او با اشاره به صندوق حمایتی «مشهراوی» گفت، تاکنون ۳۲ فیلم مستند با کمک این صندوق ساخته شده است: «مستند کمک کرد که ما در غزه هویت خود را فراموش نکنیم.»

افتتاحیه‌ای مزین به نام مادران و زنان

«نامش زن» به عنوان آغازگر جشنواره سینماحقیقت، یادآور این واقعیت شد که سینمای مستند همچنان نزدیک‌ترین تصویر به تجربه واقعی بحران است؛ جایی که در میان تخلیه و فروپاشی روانی شهر، صدای ایستادگی و مقاومت زنانی شنیده می‌شود که شغلشان مادرانگی بی‌نام و بی‌ادعا در پناهگاه‌های کودکانه است. این مستند به کارگردانی ماریا ماوتی، روایت زنانی است که برخلاف میلیون‌ها نفری که شهر را ترک کردند، در شیرخوارگاه‌های «شبیر» و «آمنه» ماندند؛ زنانی که کارشان شغل نبود، بلکه پناه دادن، بغل کردن و ساختن امنیت در زمانی بود که همه چیز بیرون از دیوارها متزلزل بود.

ماریا ماوتی در توضیح روند دشوار تولید این مستند در گفت‌وگویی با ایسنا توضیح داده، تیم از همان لحظه آغاز جنگ در صحنه حاضر بوده اما با محدودیت‌های شدید برای دریافت مجوز مواجه شده است: «تنها یک روز، در همان اوج بحران به ما اجازه ورود دادند، آن‌هم با محدودیت کامل. مجبور شدیم در همان یک روز بخش زیادی از تصاویر را ثبت کنیم.» به گفته او، شیرخوارگاه آمنه بخش مهمی از تصاویر، از جمله ویدیوهای دوربین‌های مداربسته را در اختیار گروه قرار داده که تکمیل روایت را ممکن کرده است. این مستندساز در آیین افتتاحیه هم در سخنانی کوتاه گفت که «نامش زن» کاملاً بر خلاف جنگ است نه درباره جنگ.

به همراه این مستند، ۴۷ مستند در بخش‌های مختلف نوزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران «سینماحقیقت» به رقابت می‌پردازند. در این دوره از جشنواره ۲۳ فیلم در بخش مسابقه ملی فیلم‌های بلند، ۲۵ فیلم در بخش مسابقه ملی فیلم‌های کوتاه، ۲۰ فیلم در بخش مسابقه ملی فیلم‌های نیمه‌بلند، ۲۴ فیلم در بخش جایزه شهید آوینی و ۱۷ فیلم در بخش فیلم‌های مستند دانشجویی به نمایش در می‌آیند. این رویداد تا ۲۵ آذر در پردیس ملت و موزه سینما ادامه خواهد داشت. در ادامه برنامه‌ها، مراسم افتتاحیه بخش «مجموعه عکس مستند؛ از قاب تا روایت» نیز امروز، پنجشنبه ۲۰ آذر در خانه هنرمندان برگزار می‌شود.

> محمد حمیدی‌مقدم: جشنواره در این دوره تلاش دارد انعکاسی از روح ایران امروز، زیبایی‌ها، طبیعت شگفت‌انگیز آن، زنان و مردانش باشد، از تاریخ بگوید، از افتخارها و حماسه‌هایی که «هویت جمعی» ما را می‌سازند و چشم به فردا داشته باشد، فردایی که نسل جوان آن را خواهد ساخت

محسن خان‌جهانی؛ مستندساز در گفت‌وگو با «ایران»:

مستندهای زیست‌محیطی فریاد زمین‌اند

گفت‌وگو

جشنواره سینماحقیقت، نوزدهمین دوره‌اش روز گذشته به صورت رسمی آغاز به کار کرد. جایی که بخش مهمی از آثار امسال بار دیگر صدای زمین و هشدارهای زیست‌محیطی را به محور گفت‌وگو بازگردانده‌اند. همزمانی برگزاری این رویداد در اوج بحران آلودگی هوا و کم آبی یادآوری می‌کند که نقش مستند بیش از هر زمان ضروری است.

محسن خان‌جهانی از جمله مستندسازانی است که در دوره‌های پیشین با مستند «بر سر خاک» روایتی بی‌واسطه از بحران فرونشست زمین ارائه کرد که حالا دیگر یک بحران دوردست نیست، بلکه ترک‌هایش زیر پای زندگی ما دهان باز کرده است. با او در باره هشدارهایی که شنیده نمی‌شود صحبت کرده‌ایم و فرصتی برای آن که جشنواره از سطح نمایش عبور کند و به جایگاه واقعی‌اش یعنی سکوی هشدار و بیدارباش ملی نزدیک شود و مهم‌تر از آن میان نمایش و مطالبه‌گری پلی بزند؛ پلی برای شنیده شدن پیش از آنکه دیر شود.

به نظر شما نقش مستند در هشداردهی واقعی چیست؟ چه جایی می‌تواند مؤثرتر از رسانه‌ها و نهادهای رسمی عمل کند؟

مستند، برخلاف رسانه‌های رسمی که اغلب درگیر سیاست‌گذاری و محدودیت‌های نهادی هستند، می‌تواند هشدار را به زبان تجربه زیسته و روایت انسانی منتقل کند. مستند صداهای خاموش را زنده می‌کند؛ کشاورزی که زمینش ترک خورده، ماهیگیری که دریا برایش خالی شده یا کودکی که هوای آلوده را نفس می‌کشد، در قاب تصویر به حقیقتی تبدیل می‌شوند که هیچ گزارش رسمی نمی‌تواند به همان شدت آن را منتقل کند. قدرت مستند در جزئیات است: رسانه‌ها معمولاً کلی گویی می‌کنند، اما مستند با تمرکز بر یک روستا، یک رودخانه یا یک خانواده، هشدار را ملموس و شخصی می‌سازد. وقتی مردم احساس کنند روایت مستند از دل واقعیت آمده و نه از پشت میزهای اداری، هشدار جدی‌تر گرفته می‌شود.

وقتی یک مستند درباره بحران زیست‌محیطی ساخته می‌شود، چگونه می‌تواند از «هشدار» عبور کند و به «تغییر نگرش» برسد؟

هشدار تنها آغاز راه است؛ تغییر نگرش زمانی رخ می‌دهد که مخاطب خود را در روایت شریک بداند. نکته اول از آمار به داستان است: اعداد و نمودارها هشدار می‌دهند، اما داستان زندگی انسان‌هاست که نگرش را تغییر می‌دهد. شاخصه دوم بعدی ایجاد همذات‌پنداری است؛ وقتی مخاطب ببیند بحران زیست‌محیطی نه یک موضوع دور، بلکه تهدیدی برای زندگی روزمره اوست، نگاهش تغییر می‌کند و مسأله مهم آخر پیوستگی روایت است؛ مستند باید نشان دهد که بحران‌ها زنجیره‌ای‌اند؛ آب آلوده فقط یک مشکل نیست، بلکه به خاک، هوا، سلامت و اقتصاد گره خورده است. این نگاه شبکه‌ای، نگرش را از سطحی به عمیق ارتقا می‌دهد.

شما فکر می‌کنید مستند محیط زیست باید بیشتر احساس برانگیزد یا اطلاعات بدهد؟ یا ترکیبی؟ چرا؟

ترکیب این دو ضروری است، اما نسبت آن بستگی به هدف دارد. احساس بدون اطلاعات ممکن است به واکنش لحظه‌ای منجر شود، اما پایدار نیست و اطلاعات بدون احساس خشک و بی‌اثر می‌ماند. روش تأثیرگذار ترکیب متوازن است؛ وقتی تصویر یک کودک در هوای آلوده با داده‌های علمی درباره بیماری‌های تنفسی همراه می‌شود، هشدار هم قلب را می‌لرزاند و هم ذهن را قانع می‌کند. این ترکیب است که می‌تواند به کنش اجتماعی منجر شود.

جامعه چرا دیر هشدارها را جدی می‌گیرد؟ مشکل در روایت است یا شنیده نشدن؟

هر دو عامل دخیل‌اند، اما ریشه عمیق‌تر در عادت به تأخیر و فاصله میان هشدار و تجربه شخصی است. ما چند مشکل داریم: بدون اولویت‌بندی اول مشکل روایت: بسیاری هشدارها به زبان تخصصی و غیرقابل لمس بیان می‌شوند؛ مردم نمی‌توانند آن را به زندگی خود ربط دهند. دوم معضل شنیده نشدن: رسانه‌ها گاهی هشدارها را در میان انبوه خبرهای سیاسی و اقتصادی گم می‌کنند. و سوم فرهنگ واکنش دیرهنگام: جامعه تا زمانی که بحران به در خانه‌اش نرسد، آن را جدی نمی‌گیرد. مستند باید این فاصله را کوتاه کند و نشان دهد بحران همین امروز در جریان است.

چگونه هشدارها می‌توانند قبل از نقطه بی‌بازگشت شنیده شوند؟

به نظر من به‌کارگیری توأم ۵ مسأله مؤثر است:

۱ پخش در بسترهای مردمی: مستند نباید فقط در جشنواره‌ها یا شبکه‌های تخصصی بماند؛ باید در فضای مجازی، مدارس، دانشگاه‌ها و حتی محافل محلی دیده شود.

۲ زبان ساده و چندلایه: هشدار باید هم برای کودک قابل فهم باشد و هم برای متخصص ارزشمند.

۳ همکاری با هنرمندان و موسیقی‌دانان: ترکیب تصویر و موسیقی می‌تواند هشدار را به تجربه‌ای عاطفی و ماندگار تبدیل کند.

۴ تداوم و پیگیری: یک مستند تنها کافی نیست؛ باید مجموعه‌ای از آثار و کمپین‌ها شکل بگیرد تا هشدارها در ذهن جامعه تثبیت شوند.

۵ بین‌المللی‌سازی روایت: بحران‌های زیست‌محیطی مرز نمی‌شناسند؛ وقتی مستند ایرانی در کنار آثار جهانی دیده شود، هشدار جدی‌تر و فراگیرتر می‌شود.

با توجه به برگزاری نوزدهمین جشنواره «سینماحقیقت» و توجه بخشی از سازندگان آثار این دوره بر بحران‌های زیست‌محیطی، ارزیابی شما از نقش جشنواره چیست؟ آیا این رویداد صرفاً بستر نمایش و رقابت است یا می‌تواند به سازوکاری عملی برای انتقال هشدارهای مستندسازان به نهادهای تصمیم‌گیر و سیاست‌گذار تبدیل شود؟

جشنواره سینماحقیقت در ذات خود یک بستر نمایش و رقابت آثار مستند است، اما اگر صرفاً به این کارکرد محدود شود قطعاً نمی‌تواند کارساز باشد. ببینید دقیقاً حرفی که من دارم در مورد سینماحقیقت این است؛ سینماحقیقت اگر فقط پرده‌ای برای نمایش باشد، شبیه آینه‌ای است که تصویر بحران را نشان می‌دهد ولی دست به تغییر نمی‌زند. اما وقتی این آینه به چراغی بدل شود، می‌تواند مسیر سیاست‌گذاران و افکار عمومی را روشن کند. مستندهای زیست‌محیطی فریاد زمین‌اند؛ جشنواره باید این فریاد را از سالن‌های تاریک به اتاق‌های تصمیم‌گیری برساند. اثرگذاری واقعی زمانی رخ می‌دهد که حقیقتِ روایت‌شده در فیلم‌ها، به اقدام و مسئولیت اجتماعی ترجمه شود اما واقعیت این است که مشکل اصلی جشنواره‌ها در ایران این است که اغلب در سطح نمایش و رقابت باقی می‌مانند و کمتر به مرحله اثرگذاری عملی می‌رسند. اگر سینماحقیقت بخواهد واقعاً نقشی در بحران‌های زیست‌محیطی ایفا کند، باید از نگاه صرفاً فرهنگی عبور کند و به یک نهاد میانجی میان هنر و سیاست بدل شود؛ در غیر این صورت، هشدارهای مستندسازان در همان سالن‌ها محبوس می‌ماند. البته یادم می‌آید چندی پیش سرکار خانم شینا انصاری در خانه هنرمندان برای دیدن فیلم «بر سر خاک» حضور پیدا کردند ولی نتیجه چه شد؟ در حالی که حداقل کاری که این سازمان می‌توانست انجام دهد این بود که این فیلم را با استفاده از سازمانی که دارد در تمام ایران نمایش می‌داد و بینندگان این فیلم برای کاری که می‌توانستند برای خاک و زمین و آب انجام دهند، درس می‌گرفتند.

در شرایطی که بحران‌های محیط زیستی دیگر صرفاً مسأله زیست‌محیطی نیست و به حوزه امنیت آب، سلامت عمومی، مهاجرت اقلیمی و فرسایش زیست‌پذیری کشور رسیده، جشنواره «سینماحقیقت» چگونه می‌تواند نقش خود را به زبان رسای هشدار ملی ارتقا دهد؟

وقتی بحران‌های زیست‌محیطی به امنیت آب، سلامت عمومی و مهاجرت اقلیمی گره می‌خورند، دیگر نمی‌توان جشنواره را صرفاً یک رویداد فرهنگی دانست. سینماحقیقت باید به پلتفرمی ملی برای هشدار و مطالبه‌گری تبدیل شود. این امر با تشکیل کارگروه‌های تخصصی، نشست‌های بین‌رشته‌ای و ایجاد بانک داده مستندهای محیط زیستی امکان‌پذیر است. چنین سازوکارهایی می‌توانند هشدارهای فیلمسازان را به زبان سیاست‌گذاری ترجمه کنند و مسیر پیگیری‌پذیر برای نهادهای مسئول فراهم آورند. در این صورت جشنواره نه فقط نمایشگر بحران، بلکه محرک تغییر خواهد بود. بحران‌های امروز دیگر فقط صدای رودخانه و جنگل نیستند؛ صدای مهاجرت، بیماری و فرسایش خاک و زندگی‌اند.

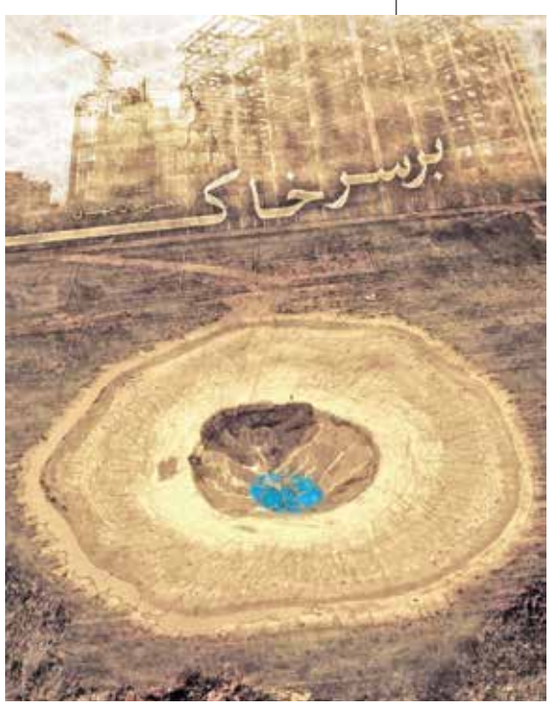

در نشست خبری مدیرعامل خانه سینما مطرح شد

انتقاد اسعدیان از اتهام‌زنی‌های بی‌سند علیه هنرمندان

گروه فرهنگی/ «پویش آب» و «جایزه کتاب سال سینمای ایران» دو موضوع مطرح شده در دعوت‌نامه از رسانه‌ها برای نشست رسانه‌ای خانه سینما با حضور همایون اسعدیان، مدیرعامل خانه بود اما آنچه صبح چهارشنبه (۱۹ آذرماه) از خانه سینما مخابره و تیتر خبرگزاری‌ها می‌شد، حواشی مربوط به بازیگران در روزهای اخیر بود؛ از ماجرای بازداشت چند بازیگر و انتشار گزارش‌های خبری خاص در این رابطه تا دلیل عدم ورود خانه سینما به ماجرای بازداشت پژمان جمشیدی.

دفاع از حیثیت و منزلت اهالی سینما

ساعاتی پس از آن که خانه سینما در نامه‌ای از رئیس قوه قضائیه خواست با تشکیل کمیته حقیقت‌یاب مستقل، ابعاد ماجرای بازداشت تعدای از بازیگران و عملکرد برخی رسانه‌ها در بازتاب این ماجرا بررسی و نتایج آن منتشر شود؛ همایون اسعدیان در گفت‌وگوی رو در رو با اهالی رسانه، انتشار گزارش‌های خبری خاص در این رابطه را فاقد پایه‌های اخلاقی و حرفه‌ای خواند.

همایون اسعدیان مدیرعامل خانه سینما، در این نشست با لحنی آرام اما روشن، مسأله بازداشت اخیر چند هنرمند را یک سناریوی طراحی‌شده ندانست اما تأکید کرد این مسأله بیش از آنکه تنها یک رخداد حقوقی باشد، به آسیبی عمیق‌تر در شأن حرفه‌ای و خانوادگی اهالی سینما بدل شد.

او با اشاره به انتشار موجی از ادعاها در روزهای گذشته ـ ادعاهایی بدون سند، بدون منبع و بدون مسئولیت رسانه‌ای ـ افزود: «آنچه منتشر شد فقط شأن جمع حاضر در آن مهمانی را خدشه‌دار نکرد، بلکه حرمت خانواده‌هایشان را هم هدف گرفت.» اسعدیان تأکید کرد که انتشار چنین اخبار و اتهام‌هایی، نقض مستقیم اخلاق حرفه‌ای و اصول رسانه‌ای است و انتظار می‌رود مراجع قضایی نسبت به انتشار اخبار غیرمستند، ورود جدی و بازدارنده داشته باشند.

مدیرعامل خانه سینما در ادامه، از فضای غبارآلود اطلاعات انتقاد کرد؛ فضایی که به گفته او، «بر اساس شنیده‌ها» پیش می‌رود و نه بر پایه حقیقت: «یک دوره‌ای بود افراد با امضا حرف می‌زدند، حالا اما کافی است جمله‌ای با عبارت شنیده شده آغاز شود تا تبدیل به تیتر و برچسب شود.» او با لحنی هشدارآمیز خطاب به رسانه‌ها گفت: «خواهش می‌کنم وارد بازی اسامی و فضاهای زرد نشویم. مسأله مهم این نیست که چه کسی آنجا بوده؛ به جای دنبال کردن اسامی به این نکته توجه کنید که اگر به این راحتی می‌شود با حیثیت افراد بازی کرد، این می‌تواند برای هر کسی اتفاق بیفتد.»

اسعدیان ضمن تأکید بر اینکه خانه سینما در چند روز اخیر مشغول راستی‌آزمایی و بررسی جزئیات بوده، یادآور شد که دفاع از حرمت صنفی یک واکنش شتاب‌زده نیست، بلکه ضرورتی بلندمدت است.

او همچنین با اشاره به پرونده پژمان جمشیدی تصریح کرد که در پرونده‌هایی که شاکی خصوصی دارند، خانه سینما امکان ورود حقوقی مستقیم ندارد. مدیرعامل خانه سینما یک بار دیگر بر اصل روشنِ این نشست تأکید کرد که هدف خانه سینما دفاع از حیثیت و منزلت اهالی سینماست و در شرایط کنونی، دفاع از شرافت جامعه سینمایی را یک وظیفه می‌داند.

پویش آب به عنوان مسئولیت جمعی

اسعدیان در ابتدای نشست، پیش از ورود به حواشی روزهای اخیر، از بهانه اصلی این گردهمایی گفت؛ از پویشی که قرار است آب را دوباره در سطح عمومی به مسأله‌ای قابل لمس و قابل مطالبه تبدیل کند.

او یادآور شد که خانه سینما، فراتر از وظایف صنفی و در کنار تولید و نمایش، مسئولیت اجتماعی نیز دارد: «درست است که امروز باران بارید، اما این رگبار نباید ما را فریب دهد. ما همچنان در وضعیت کم‌آبی خطرناک قرار داریم و آینده زیست‌محیطی کشور در گرو همین امروز است.» او اعلام کرد که در یک روند چندماهه، قرار است تمام صنوف هنری -از سینما تا تئاتر و موسیقی- به میدان بیایند تا مسأله آب را به دغدغه‌ای عمومی بدل کنند. به گفته اسعدیان، طراحی نشست‌هایی با حضور مسئولان و کارشناسان، بخشی از این برنامه است؛ نشست‌هایی که در آن، مسئولان کشور «پای میز پاسخگویی» در برابر هنرمندان و متخصصان بنشینند، نه صرفاً پای تریبون‌های رسمی.

عکس: خانه سینما

از زیرزمین به روی زمین

از دیگر موضوعات مهم مطرح شده در این نشست ایجاد مسیر نو در پروانه ساخت بود. اسعدیان درباره وضعیت صدور پروانه ساخت فیلم توضیح داد و آن را قدیمی و ناکارآمد توصیف کرد: «تا جایی که من اطلاع دارم، خود وزارت ارشاد و سازمان سینمایی هم از وضع موجود راضی نیستند.»

او افزود که هدف اصلی، آوردن فیلم‌های زیرزمینی به مسیر قانونی و شفاف است: «باید سعی کنیم که هرچه بیشتر فیلم‌های زیرزمینی را روی زمین بیاوریم. ما نیز طرح جایگزین پروانه ساخت را نوشته‌ایم و به زودی به سازمان سینمایی ارائه می‌شود.»